

PSII.
62.

CALENDARUL

EPARHIEI ORTODOXE
ROMÂNE A TIMIȘORII

PE ANUL
DELA HRISTOS

1944

ANUL AL PATRULEA

CALIFORNIA

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

PHOTOGRAPHY

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

PHOTOGRAPHY

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

PHOTOGRAPHY

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

PHOTOGRAPHY

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

Fr 636

Bn 62

CALENDARUL

EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A
TIMIȘORII

PE ANUL
DELA HRISTOS

1944

AN BISECT

ANUL AL IV-LEA

~~9741~~

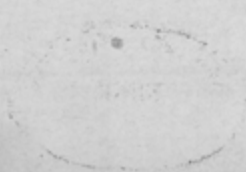
BIBLIOTECA CENTRALĂ
A REGIUNII BANAT

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „LUCEAFĂRUL”
TIMIȘOARA I, BLV. DIACONOVICI LOGA 40. — TEL. 37-65

TIMIS
P-64.433-1

CHRONOLOGICAL

TABLE OF THE
LIVES OF THE
EMPERORS OF
CHINA
FROM
THE
BEGINNING
OF THE
CHRISTIAN
ERA
TO
THE
PRESENT
TIME

Dela cea dintâi traducere a cărților bisericești în limba română —	384
Dela aducerea cartofilor din America — — — — —	364
Dela introducerea calendarului gregorian — — — — —	362
Dela prima încercare de unire a tuturor Românilor. Intrarea triumfală a lui Mihai-Viteazul în Alba-Iulia — — — — —	345
Dela moartea lui Mihai-Viteazul — — — — —	343
Dela aflarea mașinei cu aburi — — — — —	245
Dela unirea lui Atanasie cu biserica dela Roma — — — — —	244
Dela prima altoire a pomilor — — — — —	214
De'a răpirea Bucovinei de Austrieci — — — — —	165
Dela revoluția lui Horia — — — — —	160
Dela răpirea Basarabiei de către Ruși — — — — —	132
Dela revoluția lui Tudor Vladimirescu — — — — —	123
Dela inventarea fotografului — — — — —	103
Dela inventarea telegrafului — — — — —	100
Dela ștergerea iobăgiei în Ardeal (6/18 Iunie 1848) — — — — —	96
Dela unirea Principatelor — — — — —	85
Dela improprietarea țăranilor — — — — —	80
Dela înființarea Mitropoliei ortodoxe a Românilor de dincoace de munți (14/28 Dec. 1864) — — — — —	80
Dela abdicarea principelui Alexandru Ion Cuza — — — — —	78
Dela întemeierea dinastiei Hohenzollern în România, prin suirea pe tron a Regelui Carol I — — — — —	78
Dela sancționarea Statutului organic (16/28 Mai 1869) — — — — —	75
Dela moartea Mitrop. Andrei Baron de Șaguna (16 Iunie 1873) — — — — —	71
Dela proclamarea independenței — — — — —	67
Dela a doua răpire a Basarabiei — — — — —	66
Dela realipirea Dobrogei — — — — —	66
Dela recunoașterea independenței României de Marile Puteri — — — — —	65
Dela proclamarea Regatului Român, sub întâiul rege, Carol I. (14 Martie 1881) — — — — —	64
Dela încoronarea Regelui Carol I. (10 Mai 1881) — — — — —	64
Dela invenția fonografului (gramofonului) — — — — —	57
Dela invenția telegrafiei fără fir — — — — —	41
Dela întâiul sbor cu avionul — — — — —	38
Dela proclamarea unirii Basarabiei cu Patria Mamă (27 Martie 19 8) — — — — —	26
Dela unirea Ardealului și Bănătului la Patria Mamă (1 Dec. 19 8) — — — — —	26
Dela intrarea armatelor română în Budapesta — — — — —	25
Dela intrarea armatelor române în Timișoara (3 August 1919) — — — — —	25
Dela încoronarea întâiului rege al tuturor Românilor, Ferdinand I — — — — —	21
Dela introducerea calendarului iulian îndreptat (1/14 Oct. 1924) — — — — —	20
Dela înființarea Patriarhatului Român (30 Iulie 1925, sub Vasile al III-lea, Patriarhul ecumenic al Constantinopolului) — — — — —	19

Dela moartea M. Sale Regelui Ferdinand I (20 Iulie 1927) — —	17
Dela reînflințarea Episcopiei Timișorii (Decret Lege Nr. 3998 din 7 Nov. 1939 publicat în M. O. Nr. 259 din 8 Nov. 1939) —	5
Dela răpirea din nou a Basarabiei și Bucovinei de Nord (3 Iulie 1940)	4
Dela răpirea unei părți mari din Ardeal și Crișana și a Maramureșului întreg (aprox. 45.000 km ² și peste 1 milion și jumătate Români) prin dictatul dela Viena din August 1940 — —	4
Dela suirea pe tron a M. S. Regelui Mihai I (6 Sept. 1940) — —	4
Dela investirea (13 Mart. 1941) și intronizarea (25 Mart. 1941) întâiului Episcop al Timișorii, a D. D. Dr. Vasile Lazarescu —	3
Dela începerea războiului Sfânt de desrobire (22 Iunie 1941) — —	3

Cele patru anotimpuri

Primăvara începe la 21 Martie. Toamna începe la 23 Septemvrie.
 Vara începe la 22 Iunie. Iarna începe la 22 Decemvrie.

Intunecimi în anul 1944

În anul 1944 vom avea două intunecimi, de soare numai. Intunecimi de lună nu vor fi în acest an.

Prima eclipsă de soare va fi în ziua de 25 Ianuarie 1944. Ea va fi o eclipsă totală. Din țara noastră nu se va vedea. Se va vedea din Africa vestică și America de Sud.

A doua eclipsă de soare va fi în ziua de 20 Iulie 1944. Ea va fi o eclipsă inelară. Nici această nu este vizibilă din țara noastră. Se va vedea din Africa de est, India, Indochina și Filipine.

Sărbători și alte zile schimbătoare de peste an

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos cade Lunia.

Triodul începe la 6 Februarie.

Lăsatul de carne la 20 Februarie.

Lăsatul de brânză la 27 Februarie.

Inceputul postului mare 28 Februarie.

Buna-Vestire Sâmbăta a 4-a din postul mare.

Sfintele Paști cad la 16 Aprilie.

Înălțarea Domnului 25 Mai.

Dumineca Rusaliilor 4 Iunie.

Postul SS. Apostoli Petru și Pavel (al Sănpetrului) este de 17 zile (începe în 12 Iunie) — ziua lor cade Joia.

Sărbători legale, comemorări naționale și aniversări ale familiei regale

- 1 Ianuarie (Anul nou).
- 6 Ianuarie (Botezul Domnului).
- 7 Ianuarie (Sf. Ioan Botezătorul).
- 24 Ianuarie (Unirea Principatelor).
- 25 Martie (Buna Vestire).
- 20 Aprilie (Ziua nașterii M. S. Reginei Mame Elena).
- 23 Aprilie (Sf. Gheorghe).
- 16—20 Aprilie (Sf. Paști).
- 1 Mai (Sărbătoarea Muncii).
- 10 Mai (Proclamarea Independenței și a Regatului).
- 21 Mai (SS. Constantin și Elena — Onomastica M. S. Reginei-Mame Elena).
- 25 Mai (Inălțarea Domnului — Ziua Eroilor).
- 4—5 Iunie (Sf. Rusalii).
- 29 Iunie (SS. Petru și Pavel).
- 6 August (Schimbarea la față a Domnului — aniversarea vcr toriei dela Marășești.)
- 15 August (Sfânta Măria Mare — Ziua Marinei).
- 6 Septembrie (Suirea pe tron a M. S. Regelui Mihai I — Ziua libertății).
- 8 Septemvrie (Nașterea Maicii Domnului).
- 14 Septemvrie (Inălțarea Sf. Cruci).
- 25 Octomvrie (Ziua nașterii M. S. Regelui Mihai I).
- 26 Octomvrie (Sf. Dumitru).
- 8 Noemvrie (Onomastica M. S. Regelui Mihai I).
- 1 Decemvrie (Unirea Ardealului cu Patria Mamă).
- 6 Decemvrie (Sf. Nicolae).
- 25—28 Decemvrie (Sărbătorile Crăciunului).

Regentul anului 1944

S A T U R N

Saturn este una din planetele cari formează sistemul solar. Ea este de 718 ori mai mare decât Pământul. De soare este la o distanță de 1425 milioane de km. În jurul soarelui se 'nvârtește în 29 ani și 167 zile, ial în jurul ei însăși în 10 ore și 14 minute. Ea este caracterizată de un ine care o înconjură. Acest inel se află la 32 mii de km. de planetă. Căldura ei este de 90 de ori mai slabă ca a Pământului.

În Mitologie, Saturn este simbolul timpului (grecește *chronos*) care înghite totul. El era înfățișat ca un bătrân cu 4 aripi, — semnul goanei

prea repezi a timpului — având într'o mână coasa cu care pune capăt multor vremelnici și în cealaltă un ceas de nisip, prin care măsurăm timpul scurt al vieții noastre pământești pe care-l pierdem în răutate, învidie și nedreptate, uitând de viața veșnică.

In astrologie, Saturn aduce nenoroc. Împăratului și curtenilor aduce griji mari, iar poporului multe cazne. Rod mijlociu, oi din belșug, dar pești puțini. Grâu va fi, poame puține. Iarna va fi cu vânt și viscol, Primăvara timp potrivit, dar puține ploi; Vara stricătoare la pomi, iar Toamna va aduce boli multe, moarte în vite și neamul omenesc.

Date cronologice pe anul 1944

Indictul — — — — —	vechi :	12 — — — —	noui :	12
Litera pascăiei — — — — —	"	e — — — —	"	ce
Ciclul lunii — — — — —	"	4 — — — —	"	4
Temelia lunii — — — — —	"	17 — — — —	"	6
Ciclul soarelui — — — — —	"	4 — — — —	"	4
Mâna anului — — — — —	"	5 — — — —	"	7.1
Epacta mare a anului — — — —	"	17 — — — —	"	29
Litera Duminecii — — — — —	"	b — — — —	"	b

Zile de post ale bisericii ortodoxe

1. Miercuria și Vineria. — 2. Ajunul Botezului Domnului, 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștelui (postul mare) din 28 Februarie până la 15 Aprilie. — 4. Postul Săn-Petrului din 12 Iunie până la 28 Iunie. — 5. Postul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu din 1 August până la 15 August. — 6. Taierea capului Sf. Ioan Botezătorul, 29 August. — 7. Ziua Sfintei Cruci 14 Septemvrie. — Postul Nașterii Domnului (Crăciunului) din 15 Noemvrie până la 25 Decemvrie. În calendarul lunar, posturile sunt însemnate în dreptul zilei respective.

Deslegări de post

Miercurea și Vinerea în săptămâna luminată (de după Sf. Paști.) — 2. Miercuria și Vinerea dela Nașterea Domnului (Crăciun) până la junul Botezului. — 3. Miercurea și Vinerea din săptămâna de după Pogorârea Duhului Sfânt (Rusalii). — Miercurea și Vinerea din săptămâna brânzei, deslegare de ouă și brânză. (Și acestea sunt însemnate la locul cuvenit în calendarul lunar).

Pomenirea morților

Biserica noastră ortodoxă are următoarele zile de pomenire a celor trecuți în viața de dincolo: 1. În Sâmbăta din Săptămâna lăsatului de carne. 2. În Sâmbetele a 2-a, a 3-a și a 4-a din Postul mare (al Sf. Paști). În Sâmbăta dinaintea Pogorării Duhului Sfânt a Rusaliilor). Ur-măriți-le în calendarul lunar).

Semnele cerești și caracterul lor

Soarele și celelalte planete: Cele douăsprezece zodii ale cerului:

Soarele	☉	Berbecul	♈	
Mercurie	☿	Taurul	♉	
Vinerea	♀	Gemenii	♊	
Pământul	♁	Racul	♋	
Marte	♂	Leul	♌	
Vesta	♁	Fecioara	♍	
Junone	♃	Cumpăna	♎	
Palade	♄	Scorpia	♏	
Cerere	♅	Săgetătorul	♐	
Joie	♆	Căpriorul	♑	
Saturn	♄	Udătorul	♒	
Urania	♅	Pestii	♓	

Prescurtările cu explicarea lor

Aep. = Arhiepiscop. Ad. m. = aducerea moaștelor. Ap. = Apostol. Arhid. = Arhidiacon. C. = cuvios (și). Cm. = cuvioasa maică. CC. PP. = uviașii Părinți. C. impr. cu . . . = cei împreună cu. C. n. = cel nou. Desleg. post. = deslegare de post. Ep. = Episcop. F. d. arg. = fără de arginți. F. d. m. = făcător(i) de minuni. G. d. a. = gură de aur. In. pr. = înainte prăznuire. Inch. pr. = încheerea praznicului. Inj. pr. = înjumătățirea praznicului. Incep. post. = începutul postului. Lit. în. Sf. = Liturghie cnaintă Sfințită. M. D. = Maica Domnului. Mărt. = Mărturisitor. M, Ma, Mi = Mucenic, Mucenica, Mucenicii. N. D. = Nașterea Domnului. P, PP = Părinte, Părinți. Patr. = Patriarh. Pro = proroc. Pr. = Preot. Pom. morț. = Pomenirea morților. Sc. = scoaterea. S, SS. = Sfânt, Sfinți. Zâm. = zămislirea (nașterea).

Cu cruce roșie () se înseamnă sărbătorile împărătești.

Cu cruce neagră (†) se înseamnă sărbătorile bisericești.

Lună nouă — — — ☾

Primul pătrar — — ☾

Lună plină — — — ☽

Ultimul pătrar — — ☾

De când și cum se numără anii

Dela olimpiada din Elida Grecia — 776 înainte de Hristos. O eră era de 4 ani, răstimp în care se repetau olimpiadele.

Dela fondarea Romei (a. u. c.) începe cu 753 înainte de Hristos.

Dela întemeierea Statului Seleucid de către Seleuc Nicanor, general al lui Alexandru Macedon, începe la 312 înainte de Hristos. Este folosită de creștinii din Antiohia.

Dela Fuga lui Mohamed (Hegira) la 16 Iulie 622 după Hristos.

Dela facerea lumii până la nașterea Domnului Hristos se numără diferit și anume: 1) 3761 ani de către Evrei. 2) 5502 de către Alexandrini. 3) 4004 după unii, 5199 după alții de către Romani. 4) 5492 de către Antioheni. 5) 5508 de către Bizanținii (pe această numărare se bazează și păscălia noastră ortodoxă).

În cărțile noastre bisericești, unde întâlnim anul dela facerea lumii, scăzând 5508, aflăm anul dela Hristos.

Din Sfânta Scriptură

Deci, tot cela ce va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu pe dânsul înaintea Tatălui Meu, carele este în ceruri.

Iar cela ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și Eu de dânsul înaintea Tatălui meu carele este în ceruri. (Mat. 10, 32-33).

. . .

Omul cel bun din comoara cea bună a inimei scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi. (Mat. 12, 35.37).

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Sămb.	1	(+) Tăierea impr. Vasile cel Mare. Anul nou	(+) Anul nou	A	7.54	16.44
Duminica înaintea Botezului. Apost: 2 Timotei 4, 5—8, Fiule Timotei, priveghează întru toate. Ev. Marcu 1, 1—8. Inceputul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu... gl. 4, vos. 7.						
Dum.	2	S. P. Silvestru. (In prăz. Botez.)	Num. lui Iisus	♐	7.54	16.44
Luni	3	Pr. Malachia, M. Gordie	Genoveva	♑	7.54	16.46
Marți	4	Sob. celor 70 Ap. C. P. Teoctist	Rigolbert	♒	7.54	16.47
Mierc.	5	SS. Mi Teopempt și Teona, Ajunul Botezului	Telesfor	♓	7.54	16.48
Joi	6	(+) Botezul Domnului n. Iisus Hristos	(+) Cei 3 regi	♑	7.54	16.49
Vineri	7	(+) Soborul S. Ioan Botezătorul	Valentin	♒	7.54	16.50
Sămb.	8	Cm. Domnica, C. P. Gheorge	Erhard	♓	7.54	16.49

Duminica după Botez, Apost: Efeseni 4, 7—13, Fraților, fiecărui din noi s'a dat harul... Ev. Matei 4, 12—17. In vremea aceea, auzind Iisus că Ioan a fost prins... gl. 5, vos. 8.

Dum.	9	S. M. Polieuct	(+) S. Familie	♐	7.53	16.52
Luni	10	S. P. Grigorie Ep. Nisiei; P. Dometie	Wilhelm	♑	7.53	16.53
Marți	11	C. P. Teodosie	Higin	♒	7.53	16.55
Mierc.	12	Ma Tatiana	Ernest	♓	7.53	16.56
Joi	13	SS. Mi Ermil și Stratonice	Veronica	♑	7.52	16.57
Vineri	14	CC. PP. ucși în Simal și Rait (inch prazn. Bot.)	Ilarie	♒	7.51	16.58
Sămb.	15	CC. PP. Pavel Tebeul, Ion Colib.	Paul	♓	7.51	16.59

Duminica XXIX-a după Rusalii (12 Luca). A celor 10 leproși, Apost: Coloseni 3, 4—11. Fraților, când se va arăta Hristos. Ev. Luca 17, 12—19. In vremea aceea intrând Iisus într'un sat... gl. 6, vos. 9.

Dum.	16	Inchin. cinst. lanț al Ap. P. Iru	Marcel	♓	7.50	17.01
Luni	17	C. P. Antonie cel Mare	Antonie Pust.	♑	7.50	17.02
Marți	18	P. P. Atanasie și Chiril Aep. Alex.	Prisca	♒	7.49	17.03
Mierc.	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	Canut	♓	7.49	17.05
Joi	20	C. P. Eulimie cel Mare	Fabian și Seb.	♑	7.48	17.06
Vineri	21	C. P. Maxim mărt. M. Neofit	Agnes	♒	7.47	17.07
Sămb.	22	S. Ap. Timoteiu, M. Anastasie	Vincențiu	♓	7.46	17.09

Duminica XXXII după Rusalii (15 Luca). A lui Zaheu. Apost: 1 Timotei 4, 9—15, Fiule Timotei, credincios este cuvântul... Ev. Luca 19, 1—10. In vremea aceea trecând Iisus prin Ierihon... gl. 7, vos. 10.

Dum.	23	SS. Mi Climent și Agatangel	Raimund P.	♓	7.46	17.09
Luni	24	Ca maică Xenia (Unirea Princip.)	Timotei	♑	7.45	17.11
Marți	25	(+) Grigorie Teol. Aep. Const.	Infoarc. I. Pav.	♒	7.44	17.12
Mierc.	26	C. P. Xenofont și cei cu el	Policarp	♓	7.43	17.14
Joi	27	(+) Ad. m. s. Ioan Chrisostom (G. d. a.)	Ion Chrisost.	♑	7.42	17.15
Vineri	28	C. P. Efrem Sirul	Carol cel M.	♒	7.41	17.17
Sămb.	29	Aduc. moașt. S. M. Ignăție	Francisc Sal.	♓	7.40	17.18

Duminica XVII-a după Rusalii (17 Matei), a Cananiencil. Apost: 2 Corint. 6, 16—17, 1. Fraților, voi sunteți Biserica lui Dumnezeu... Ev. Matei 15, 21—28. In vremea aceea intrat-a Iisus în părțile Tirului... glas. 8, vos. 11.

Dum.	30	(+) Trei Ierarhi, Vasile, Grigorie și Ioan	Martina	♓	7.30	17.19
Luni	31	SS. fără de arg. f. d. m. Chir și Ioan	Ioan Bosco	♑	7.38	17.21

Ianuarie

ziua are 10 ore — noaptea 14 ore

Deci grăesc vouă: că pentru tot cuvântul deșert care vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dânsul în ziua judecăței.

(Mat. 12, 36)

Insemnări

1 Ian. Doxologie de Anul nou pt. Rege și popor. Se serbează Liturghia Sf. Vasile cel Mare.

5 Ian. Liturghia S. Vasile. Sfințirea cea mare a apei. Se umbă cu S. Cruce. Zi de post.

6 Ian.: Botezul Domnului. Se serbează liturghia Sf. Ioan.

24 Ian. Unirea Principatelor. Se face Doxologie.

Din 25 Dec. trecut și până la 6 Ian. prezent, nu se fac pomeniri de morți la Sf. Liturghie. Tot în acest răstimp nu se oficiază cununii, fără dispensă arhierască.

Povețe economice

Unellele și mașinile se repară. Gospodarul împletește coșuri de nuele și rogojini de papură, gospodina țese. Noptile sunt lungi, citește cărți de folos și învățătură. La vite se pune așternut gros, și se dă apă caldă și nutreț învrâstă. Nu uita sarea pentru vite! Cără gunoi în zile calde. Pomii se curăță de uscături și de iască; adună nea la rădăcină, să întârzie înflorirea prea de vreme. La sfârșitul lunii pregătește paturi de gunoi pentru răsadniță, Sâmburii se pregătesc pentru școală. Dumineca mergi la Stânta Biserică, ascultă cu luare aminte la preot, roagă-le pentru tine și ai tăi, vii și morți.

Prevestirea timpului

În ziua 1-a cald; dela 2—4 ceață; dela 5—16 ger; în 17 și 18 zăpadă; dela 19—27 ger, iar din 28—31 cald.

Vorbe din bătrâni

Noaptea de anul nou de va fi senină și lină, an bun prorocește. Ploaie ori moină în ziua de S. Botez, scumpete mare, de va fi pagube în semănături. În 24 zi senină, an bun; zi tulbure, boale la vite; ploaie, scumpete.

Zile mari ale neamului

La 1 Ian. 963, moare Petru regele Româno-Bulgar.

La 24 Ian. 1859, Unirea Principatelor.

La 29 Ian. 1360, Vlad Domnul Munteniei ia titlul de Ban al Severinului, Duce al Făgărașului și Voevod al Trnșilvaniei.

La 31 Ian. 1418, moare Mircea cel Bătrân, domn al Munteniei, care cuprindea sub sceptrul său și Dobrogea.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfin- ților Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Marți	1	S. M. Triton (In. prăz. Int. D.)	Ignat		7.37	17.22
Mierc.	2	(+) Întâmpinarea Domnului	(+) Întâmp. Domn.		7.36	17.24
Joi	3	S. și dreptul Simeon, Pro. Ana	Blasius		7.34	17.25
Vineri	4	P. C. Isidor	Veronica		7.33	17.26
Sâmb.	5	S. M. Agafia	Agata		7.32	17.28

Duminica XXXIII-a după Rusalii (16 Luca). A Vameșului și Fariseului. Apost: 2 Ti-
motei 3, 10—15, Fiule Timotei, urmat-ai învățăturile mele... Ev. Luca 18, 10—14.
Zis-a Domnul pilda aceasta: Doi oameni... glas 1, vos. 1.

Dum.	6	C. P. Văcol Ep. Smirnei	Septuages.		7.31	17.30
Luni	7	C. P. Partenie Ep. Lampsac	Romnald		7.29	17.31
Marți	8	MM. Teodor Stratilat, Pro. Zaharia	Ioan Mata		7.28	17.32
Mierc.	9	S. M. Nichifor (Inch. praz. Int. D. - harți)	Ciril		7.27	17.33
Joi	10	S. M. M. Haralambie	Scholastica		7.25	17.35
Vineri	11	S. Sfințitul M. Vlasie (harți)	Desideriu		7.24	17.37
Sâmb.	12	C. P. Meletie Aep. Antiabici	Eulalia		7.22	17.38

Duminica Fiului Risipitor. Apost: 1 Cor. 6, 12—20 Fraților, toate îmi sunt slobode,
dar nu toate... Ev. Luca 15, 11—32: Zis-a Domnul pilda aceasta: un om avea
doi fiți... glas 2, vos. 2.

Dum.	13	C. P. Martinian	Sexagesima		7.21	17.39
Luni	14	C. P. Auxentie	Valentin		7.20	17.41
Marți	15	S. Ap. Onisim	Faustin		7.19	17.43
Mierc.	16	M. Pamfile	Iuliana		7.17	17.44
Joi	17	M. M. Teodor Tiron	Evermond		7.15	17.45
Vineri	18	S. P. Leon	Simeon		7.14	17.47
Sâmb.	19	S. Apostol Archip. Pom. morților.	Conrad Pl.		7.12	17.48

Duminica lăsatului de carne. A înfricoșatei judecăți, Apost: 1 Cor. 8, 8—9 Fraților,
mâncarea nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu... Ev. Matei 25, 31—46.
Zis-a Domnul: când va veni Fiul omului... glas 3, vos. 3

Dum.	20	C. P. Visarion și Leon al Cataniei	Quinquagesima		7.11	17.49
Luni	21	C. P. Timoteiu și Eustație	Eleonora		7.09	17.51
Marți	22	Afl. moașt. SS. Mi din Eugenia	Petru C.		7.07	17.52
Mierc.	23	S. Sf. M. Policarp Ep. Smirnei	Petru Dam.		7.06	17.53
Joi	24	(+) Afl. c. S. Ioan Botezătorul	Matei Ap.		7.04	17.55
Vineri	25	C. P. Tarasie Aep. Const.	Valburga		7.02	17.56
Sâmb.	26	S. P. Porfirie Ep. Gaziei	Alexandru		7.01	17.57

Duminica lăsatului de brânză. A isgonirii lui Adam, Apost: Romani 13, 11—14, 4.
Fraților, aproape este nouă mântuirea... Ev. Matei 6, 14—21. Zis-a Domnul: De
veți ierta oamenii... glas 4, vos. 4

Dum.	27	C. P. mărt. Procopie Decapolitul	Invocabit 1.		6.59	17.59
Luni	28	C. P. Vasilie mărturisitorul. Incepe postul	Gabriel		6.58	18.01
Marți	29	C. P. Casian Romanul	Roman		6.56	18.02

Februarie

ziua are 11 ore — noaptea 13 ore

Nu te birui de rău, ci biruește cu binele pe rău. (Rom. 12-21)
... pentru că ori de ce este cineva biruit, de aceea s'a și robit.
(II Petru 2, 19)

Insemnări

2 Februarie, Întâmpinarea Domnului.
(Stretenia).

6 Februarie începe Triodul.

9 și 11 Februarie harți, adică deslegare de post, în contra datinei Armenilor, cari în această săptămână țin postul „arjivurji“.

19 Februarie. Sâmbăta morților.

Povețe economice

Curăță sămânța de semănat; cară gunoi și-l împrăștie, ca la desghet să intre zama lui în pământ; pe vreme bună ară pentru ovăs și orz.

Oile nu le lăsa să bea apă de pe neaună, că li se strică laptele și pierd mielul.

Sădește pomi pe vreme bună, dar pune-le și pari împrejmuiindu-i cu spini; se pot altoi cireși, pruni, ș. a. Via se poate rigola, sădi și răteza.

Sâmburi de pom se pun în nisip umed ca să li se moale coaja, căci altfel nu răsar.

De-i vremea bună, se poate semăna salată, spanac (șpenot), mazăre și țelăr.

Prevestirea timpului

Dela 1—4 vânt; în 5 și 6 frig, dela 7—13 bine; în 14 cald; din 15—17 vânt; în 18 zăpadă; în 19 și 20 vânt; în 21 zăpadă, dela 22—24 frig și neaună; din 25—28 viscol cu nea, în 29 frig.

Vorbe din bătrâni

Zăpada în Faur înlărește semănăturile; Faur urât și Maiu frumos e an mănos, dacă nu-i îngheț prea mare. Apele curgătoare calde vestesc ger. Dacă ziua 16 (Pamfilie) va fi cu soare, va urma încă iarnă în putere; Viforele ce nu vin în Faur se răsbună la Paști; negura din apus arată ger. La Drago-bele (cap de primăvară), iese ursul din bârlog și de-și va vedea umbra (adecă de va fi soare) intră iarăși în culcuș, că va mai fi ger.

Zile mari ale neamului

La 1 Februarie 1245, moare Caliman, împăratul Româno-Bulgar.

La 13 Februarie 1785, George Crișan, unul din cei trei conducători ai revoluției Românilor Ardeleni, moare în temnița maghiară din Alba-Iulia.

La 25 Februarie 1775 răpirea Moldovei de Nord (a Bucovinei) de către Austrieci.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Mierc.	1	Ca Mă Eudochia (Lit. în. Sf.)	Miercurea C.		6,54	18,03
Joi	2	S. M. Teodot Ep. Chirinei	Simpliciu		6,52	18,05
Vineri	3	S. Mi Eutropie-Cleonic-Vasilisc (Lit. în. Sf.)	Cunigunda		6,51	18,06
Sâmb.	4	C. P. Oherasim. M. Teodor Tiron	Casimir		6,49	18,07

Duminica I-a din Post, a Ortodoxiei, Apost: Evrei 11, 24—26; 32—40, Fraților, prin credință Moisi... Ev.: Ioan 1, 43—51. În vremea aceea vrea Iisus să meargă...
glas 5, vos. 5.

Dum.	5	S. M. Conon	Reminiscere		6,47	18,08
Luni	6	SS. 42 Mi din Amorea	Frideric		6,45	18,09
Marți	7	SS. 7 Mi din Herson	Toma, Aquin		6,43	18,10
Mierc.	8	C. P. Teofilact mărturis (Lit. în. Sf.)	Ioan de Deo		6,41	18,11
Joi	9	(+) SS. 40 Mi din Sevastia	Francisca R.		6,40	18,12
Vineri	10	S. M. Codrat (Lit. în. Sf.)	40 Mi		6,38	18,13
Sâmb.	11	S. P. Sofronie Patr. Ier. Pom. morț.	Constantin		6,36	18,15

Duminica II-a din Post, A. S. Grigorie Palama, Apost: Evrei 1, 10—2, 3. Întru început Tu, Doamne... Ev.: Marcu 2, 1—12. În vremea aceea intră-a Iisus în Capernaum... glas 6, vos. 6.

Dum.	12	C. P. Teofan mărtur.	Oculi (3)		6,34	18,16
Luni	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Const.	Nichifor		6,32	18,18
Marți	14	C. P. Benedict, M. Alexandru	Matilda		6,31	18,19
Mierc.	15	S. M. Agapie (Lit. în. Sf.)	Zaharia		6,29	18,20
Joi	16	S. M. Sabin și Papie	Heribert		6,27	18,22
Vineri	17	C. Alexie (Lit. în. Sf.)	Patriciu		6,25	18,23
Sâmb.	18	P. Ciril Aep. Jerusal. (Pom. morț.)	Ciril		6,23	18,24

Duminica III-a din Post, A. S. Cruci' Apost: Evrei 4, 14—5, 6. Fraților, având Arhiepiscop mare... Ev.: Marcu 8, 34—38—9, 1. Zis-a Domnul: Cel ce vrea să vină după Mine... glas 7, vos. 7.

Dum.	19	Mi Chrisant și Darla	Laelare (V)		6,22	18,26
Luni	20	CC. PP. uc. în măn. S. Sava (Pom. morț.)	Hubert		6,19	18,27
Marți	21	C. P. Iacob mărt. Ep. Cațaniei	Benedict		6,17	18,28
Mierc.	22	C. M. Vasilie pr. din Anchira (Lit. în. Sf.)	Oclavia		6,16	18,29
Joi	23	C. M. Nicon și învățăceli lui	Victoria		6,14	18,31
Vineri	24	C. P. Zaharie	(+) Gavril arh		6,12	18,32
Sâmb.	25	Sob. m. mar. Voiev. Gavril (Lit. în. Sf.)	(+) Bunăvest.		6,10	18,33

Duminica IV-a din Post, A. S. Ioan Scărarul, Apost: Evrei 6, 13—20. Fraților lui Avram făgăduindu-se Dumnezeu... Ev.: Marcu 9, 17—32. În vremea aceea venit-a un om la Iisus... glas 8, vos. 8.

Dum.	26	Mi Maria Egipteanca	Judica (5)		6,08	18,34
Luni	27	S. M. Matrona din Tesalonic	Rupert		6,06	18,35
Marți	28	C. Ștefan f. d. m. Ilarion cel nou	Ioan Cap.		6,04	18,37
Mierc.	29	C. P. Marcu Ep. Ciril diac. (L. i. sf.-denie)	Eustafiu		6,02	18,38
Joi	30	C. Ioan Scărarul	Angelica		6,01	18,39
Vineri	31	C. P. și f. d. m. Ipatie (L. i. sf.-denie)	7 dureri M.		5,59	18,40

Martie

ziua are 12 ore — noaptea 12 ore

De va zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său urăște, mincinos este; că cela ce nu iubește pe fratele său pe care l-a văzut, pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut cum poate să-l iubească? (I Ioan 4, 20)

Insemnări

1, 3, 8, 10, 15, 17, 22 29, 31 Martie, Liturghia înainte sfințită.

5, 12, 19, 26 Martie, Liturghia Sf. Vasile.

11, 18 Martie, pomenirea morților.

25 Martie, Buna-Vestire (Blagoveștenia), deslegare de pește.

29, 31 Martie, Denie.

Povețe economice

Se seamănă grâu de primăvară, orz, ovăș, mazăre, mazărice și lucernă; se sădesc legumele pentru sămânță; de omizi le ferim punând în apropiere sămânță de câneapă; este luna semănatului, deci seamăna: legumele, inul, câneapă, tutunul, hameiul, plantele oleaginoase, cartofii și napii; pune găini și găște să clocească: se fac altoiri în crengile coroanei la cireși, vișini și pruni; via se taie, acum se sădesc vițele tinere; în straturi se sădesc: pătlăgelele roșii și vinele, crastaveți, pepeni și cimbru; văruiți pomii; sădiți fragi, fructele dau sănătate și violciune.

Prevestirea timpului

În 1 și 2 frig, în 3 vânt cu furtună, în 4 puțin mai cald; în 5—6 moină, vânt; în 7 și 8 mestecal; 9—10 vânt mare; în 11 vânt și neaună, 12 bine, 13 ger, 14 neaună; în 15 și 16 bine, 17—18 nor timp nestatornic; în 19 ceață și frig; din 20—27 bine, în 28 neaună, dela 29—31 vânt și neaună.

Vorbe din bătrâni

De va fi frig în 7 Martie, vine iarna cea mică; de multe griji va scăpa plugarul, dacă în noaptea de Buna-Vestire va fi senin; Martie răcoros n'aduce an mănos; cu cât mai umed va fi Aprilie; zăpada dela sfârșitul lui Martie împușinează vinul; roua din Martie se face ploaie în Aprilie; Tunete în Martie arată an mănos.

Zile mari ale neamului

La 8 Martie 1821, Tudor Vladimirescu, în fruntea pandurilor săi, pornește revoluția contra Grecilor.

La 11 Martie 1641, se ține un sinod mare la Iași în care se condamnă calvinismul, aprobându-se mărturisirea credinței compusă de Petru Movilă.

La 27 Martie 1918, se proclamă alipirea Basarabiei la Patria Mamă,

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților lor Calend. Origorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Sâmb.	1	Acatistul Maicii Domnului	Hugo	♊	5,57	18,43

Duminica V-a din Post. A. S. Maria Egipteanca. Evrei 9, 11—14. Fraților, Hristos venind Arhiereu bunătaților... Ev.: Marcu 10, 33—45. În vremea aceea luând Iisus pe cei 12... glas 1, vos. 9.

Dum.	2	Mă Maria Egipteanca	Floriile	♊	5,55	18,43
Luni	3	C. P. Nichita mărturisit.	Rihard	♊	5,53	18,44
Marți	4	C. P. Iosif scr. de cânt. (L. Sf. Vasile)	Izidor	♊	5,52	18,47
Mierc.	5	SS. M. Șerapion, Teodul, Agatopod (L. i. sf.)	Vincenz	♊	5,50	18,48
Joi	6	C. P. Eutichie Aep. Const.	Joia pat.	♊	5,48	18,49
Vineri	7	C. P. George Ep. Militinei (Lit. in. sf.)		♊	5,46	18,50
Sâmb.	8	SS. Ap. Irodion Agav. Ruf.	Sâmbăta pat.	♊	5,44	18,52

Duminica VI-a din Post. A. Florilor. Apost: Filipeni, 4, 4—9 Fraților, bucurați-vă pururea întru Domnul... Ev.: 1) La Utrenie: Mat. 21, 1—11, 15—17. În vremea aceea, când s'a apropiat... 2) La Liturghie Ioan 12, 1—18. Mai înainte de Paști 6 zile... Toate ale praznicului...

Dum.	9	(+) Florile	Paștile	♊	5,42	18,53
Luni	10	Mi Terentie și Pompie (Lit. in. sf.)	Lunia Paști.	♊	5,40	18,54
Marți	11	S. M. Anlpa Ep. Pergam, Asiei (L. i. s.)	Marția Paști.	♊	5,39	18,55
Mierc.	12	C. P. Vasile mărtur (Lit. in. sf.)	Iuliu	♊	5,37	18,57
Joi	13	Joia Patimilor (Denie)	Ermenghild	♊	5,35	18,58
Vineri	14	Vinerea Patimilor	Iustin Sib.	♊	5,33	18,59
Sâmb.	15	Sâmbăta Patimilor	Anastasia	♊	5,32	19,01

Duminica Învierii. Apost: Fapte 1, 1—8 Cuvântul cel dintâi am făcut, o Teofile... 1) Le Liturnie: Ev. Ioan 1—17. La început era Cuvântul... La Vecernie: Ioan 20, 19—25, Fiind seară în ziua aceea. Slujba Penticostarului.

Dum.	16	(+) Sf. Paști	Quasimodo 1	♊	5,30	19,02
Luni	17	(+) Lunia Paștilor	Anice	♊	5,29	19,03
Marți	18	(+) Marția Paștilor	Amideu	♊	5,27	19,04
Mierc.	19	C. P. Pafnutie (Desleg. post.)	Verner	♊	5,25	19,06
Joi	20	C. P. Teodor	Viso	♊	5,23	19,07
Vineri	21	Isvorul M. D. (Desleg. post.)	Anselm	♊	5,22	19,08
Sâmb.	22	C. P. Teodor, Sicheotul	Soter	♊	5,20	19,09

Duminica a II-a după S. Paști. A. Tomii. Apost: Fapte 5, 12—20: În zilele acelea, prin mâinile Apostolilor... Ev. Ioan 20, 10—31. Fiind seară în ziua aceea... glas 1, vos. 1.

Dum.	23	(+) S. M. M. Gheorghe	Misorieordia (2)	♊	5,18	19,10
Luni	24	M. Sava, Ca Mă Elisabeta	Fidel	♊	5,17	19,12
Marți	25	S. Ap. și Ev. Marcu	Marcu	♊	5,15	19,13
Mierc.	26	M. Vasile	Clet	♊	5,13	19,14
Joi	27	M. Simeon	Petru Canis	♊	5,12	19,15
Vineri	28	SS. Ap. Iason și Sosipetru	Paul de Cr.	♊	5,10	19,17
Sâmb.	29	SS. Mi Chizic, C. Memnon f. d. m.	Petru Ver	♊	5,09	19,18

Duminica a III-a după S. Paști (a Mironosijelor) Apost: F. a. 6, 1—7: În zilele acelea înmulțindu-se ucenici... Ev. Marcu 16, 43; 16, 1—8. În vremea aceea venit-a... glas 2, vos. 4.

Dum.	30	S. Ap. Iacob al lui Zevedei	Iubilare (3)	♊	5,08	19,20
------	----	-----------------------------	--------------	---	------	-------

Aprilie

ztua are 13 ore — noaptea 11 ore

Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați davuri bune fiilor voștri, cu atât mai vătos Tatăl vostru cel din ceruri, va da cele bune celor ce cer dela dânsul.

(Matei 7, 11)

Insemnări

2, 17, 15 Aprilie: Liturghia marelui Vasile.

5, 7, 10, 11, 12 Aprilie: Liturghia celor înainte sfințite.

13 Aprilie: Joia Mare; Maslu de obște; Denie (12 Evangeli).

14 Aprilie: Vineria Patimilor, Maslu de obște; nu se face liturgie; se citește slujba ceasurilor.

16 Aprilie: Inceputul Penticostarului.

16 Aprilie până în 22 Aprilie: (săptămâna luminată) nu se fac cununii; excepțional cu dispensă arhierască; dela 9—22 Aprilie nu se fac pomeniri de morți la Sf. Liturghie.

19, 21 Aprilie: Deslegere de post.

23 Aprilie: Sf. Gheorghe. (Sân giorzut).

24 Aprilie: Pomenirea morților.

Povețe economice

Plivește sămănăturile de burueni și spini; se samănă hrișcă, grâu, secară, trifoi, cânepă, in, cartofi și cucuruz.

Pune fasole, dacă nu e frig; Tutunul se răsădește, dacă are 5—6 foi; udă pomii sădiți; plivește straturile și școala de pomi; păzește ca vitele să nu se umfle de iarbă verde, dă-le fân înainte de a le scoate la pășune; începe lucrul la vie; dacă-i secetă, dimineața să uzi grădina; în pod întoarce bucatele, să vezi dacă nu au gărgărițe; Lăna neșpalată pusă lângă grâne, alungă gărgărițele; Grăul incins amestecă-l cu pulbere de cărbuni, după 14 zile cerne-l, că-și pierde mirosul; Oile se scot la pășune; ferește mieii de umezeală; văruiți casele și țineți curățenie pentru că de acum încep bolile; fă-ți în jurul casei grădiniță de flori.

Prevestirea timpului

În 1 senin și ger; dela 2—5 timp frumos, în 6 frig și nor. În 7 și 8 bine, 9—11 ploaie; dela 12—15 bine; 27—29 ploaie, rece și vânt; în 30 viscol cu neaună.

Vorbe din bătrâni

Prier frumos, Maiu viforos; Prier umed aduce binecuvântare; negura din Aprilie, la răsărit și miazăzi, e semn bun; de tună în Aprilie, nu te mai teme de ger. Prier frumos, vară furtunoasă, de vor fi flori multe de vișine și bune, trage nădejde la vii.

Zile mari ale neamului

La 6 April 1490 moare Matei Corvin, Regele Ungariei — Domn de viță românească.

La 14 April 1448, Ioan Huniade Corvinul, Voievodul Transilvaniei, încheie un tratat cu Turcia, prin care aduce o îmbunătățire a soartei Românilor — și acest Voievod ca și Regele Matei, era de viță românească.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților lor Calend. Gregorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Luni	1	Pro. Ieremia, Mi Eftimie, Acachie	Filip, Iacob		5,06	19,21
Marți	2	Aduc. m. s. Atanasie cel mare	Atanasie		5,04	19,22
Mierc.	3	SS. Mi Timotei și Maura	Afl. sf. cruci		5,03	19,24
Joi	4	Păr. Mitrofan arhiep, C-polei, Ma Pelagia	Florian		5,01	19,25
Vineri	5	M. Mă Irina	Pius V.		5,00	19,26
Sâmb.	6	Dreptul Iov	Ioan P.		4,58	19,27

Duminică a IV-a după S. Paști (a slăbănogului) Apost: F. a. 9, 32—42. In zilele acelea, fost-a Petru cercetând... Ev. Ioan 5, 1—15. In vremea aceea s'a suit... glas 3, vos. 5.

Dum.	7	P. s. Cruci, Mi Acachie și Codrat	Canale (4)		4,57	19,28
Luni	8	(†) Ap. și Ev. Ioan	Mihail		4,56	19,29
Marți	9	Pr. Isaia, M. Christofor	Grigorie		4,54	19,30
Mierc.	10	S. Ap. Simion Zilotul (Sărb. nat.)	Izidor		4,53	19,31
Joi	11	S. M. Mocalie	Mamert		4,52	19,32
Vineri	12	PP. Gherman Aep. C. Epifanie al Cipr.	Pancrațiu		4,51	19,34
Sâmb.	13	S. Mă Glicheria	Servatius		4,49	19,35

Duminea a V-a după Sf. Paști (a Samarinenții). Apost: F. a. 11, 19—30. In zilele acelea, Apostolii risipindu-se... Ev. Ioan 1, 5—42. In vremea aceea venit-a... glas 4, vos. 7.

Dum.	14	S. M. Isidor din Chios	Rogate (5)		4,48	19,36
Luni	15	C. P. Pahomie cel Mare	Ioan Bap.		4,47	19,37
Marți	16	C. P. Theodor Sfințitul	Ioan Nepom.		4,46	19,38
Mierc.	17	S. A. Andronic	Parchal		4,45	19,40
Joi	18	Mi Petru și Dionisie	+ Înălțarea D.		4,44	19,41
Vineri	19	S. M. Patrichie Ep. Prusiei	Celestin		4,43	19,42
Sâmb.	20	(†) S. M. Talaleu	Bernhard		4,42	19,43

Duminea a VI-a după Sf. Paști (a orbului). Apost: F. a. 26, 1. 12—20. In zilele acelea, Agripa împăratul (din 21 Mai). Ev. 1, 1—38. In vremea aceea trecând Iisus... glas 5, vos. 8.

Dum.	21	(†) SS. Constantin și Elena	Exaudi (6)		4,41	19,44
Luni	22	S. M. Vasilisc	Marcu		4,40	19,46
Marți	23	C. P. Mihail mărt. Ep. Sinadiei	Desideriu		4,39	19,47
Mierc.	24	C. P. Simion	Ioana		4,38	19,47
Joi	25	Înălțarea Domnului	Urban		4,37	19,48
Vineri	26	S. Ap. Carp	Filip Neri		4,36	19,50
Sâmb.	27	S. Mi Terapont, Eladie	Ioan, Beda		4,36	19,51

Duminea a VII-a după S. Paști (a SS. Părinți) Ap. F. a. 20, 16—17, 28—36. In zilele acelea, socotit-a Pavel... Ev. Ioan 17, 1—13. In vremea aceea ridicând Iisus... glas 6, vos. 10

Dum.	28	C. P. Nichita Ep. Calcedon	Rusaltele		4,35	19,52
Luni	29	Ca Mă Teodosia	Luna Rus.		4,34	19,52
Marți	30	C. P. Isăchie din Msl. Dalmatiei	Felix I.		4,34	19,53
Mierc.	31	S. Ap. Ermie; S. Muc. Ermeu	Angela (Pr.)		4,33	19,54

Maieu 370 — Mai 300 — Fructi 900
 ziua are 14 ore — noaptea 16 ore

Nu dați cele sfinte câinilor, nici lepădați mărgăritarele voastre înaintea por-
 cilor, ca nu cumva sa le calce cu picioarele lor, și întorcându-se să vă rupă
 pe voi. (Matei 7, 6)

Insemnări

10 Mai: Sărbătoare Națională. Doxo-
 logie.

25 Mai: Înălțarea Domnului (Ispasul);
 ziua Eorilor; se face parastas.

~~Doni Lovitici 600~~
 Petru Căldări 200
 An. Chelariu 200
 D. I. Căldări 200
 V. Căldări 898
 D. Lăzărescu 100

Povețe economice

S'a sfârșit cu semănatul; doar cânepă,
 în și fasole se mai pot pune; se începe
 prășitul cucuruzului sămănat din vreme.

Se cosește lucerna întâia oară —
 dar nu prea adânc, să nu piară.

Se răsădesc zarzavaturile și castra-
 veții și se udă, dacă nu ploaie.

Ferește via de brumă făcând foc de
 paie umede; rupe-i cărcelii și pulii și
 o leagă la par; stropește-o cu zeamă
 bordelează (piatră vântată cu var) pentru
 întâia dată.

Curăță pomii de omizi, mai cu ușu-
 rință de dimineață, când se adună la
 un loc spre a se încălzi la soare.

Vitele se trimite la pășune. Să nu se
 ia copii de la carte ca să păzească
 vitele, căci este spre răul lor și al fa-
 miliei și Neamului nostru!

Prevestirea timpului

Dela 1—4 frumos, în 5 nor, 6 și
 7 frig noaptea; dela 8—11 timp frumos,
 în 12 ploaie; din 13—19 schimbăcios;
 în 20 cald și bine, din 21—23 ploaie,
 frig și vânt; în 24 ploaie cu vânt, în
 25 bine, în 26 ploaie mare cu grindină;
 în 27 noros, dela 28—30 senin, în 31. ploaie

Vorbe din bătrâni

Roua de seara și răcoarea din Maiu
 aduc fân și vin mult; ploaia caldă din
 Maiu e binecuvântare; roiul din Maiu
 prețuește un car de mălaiu; gândacii
 mulți vestesc an mănos; Maiu ploios,
 lunie frumos; de e brumă între Sf.
 Gheorghe și Armindenii va bruma și
 între Sânta-Mării; când sunt greeri
 mulți, va fi fân puțin; tunețele dese
 arată an roditor.

Zile mari ale neamului

La 1 Mai 1885, Sinodul Bisericii Române promulgă recunoșterea de către
 Patriarhia din Constantinopol a autocefaliei Bisericii Regatului Român.

La 3 Mai 1848, Românii ardeleni se ridică în contra Ungurilor.

La 6 Mai 1600, o scurtă unire a Românilor din Transilvania, Moldova și
 Muntenia sub Mihai Viteazul.

1000
 1200
 2202

600
 230
 18
 898

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfin- ților Calend. Gregorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Joi	1	S. M. Iustin Filosoful și Martir	Pamfil(proc.)		4,32	19,55
Vineri	2	P. Nichifor, Mărt. Patr. Const. Ioan cel nou d. Suc.	Marcelin(pr.)		4,32	19,55
Sâmb.	3	M. Luchilian. Ipatie. Pom. morților	Clotilda		4,32	19,56

Dumineca a VIII-a după S. Paști (a Rusaliiilor). F. a. 2, 1—11: Și dacă s'a plinit ziua praznicului... Ev.: 1) La Utenie: Ioan 20, 19—23, Fiind seară... 2) La Liturgie: Ioan 7, 37—53. 8, 12. Iar în ziua cea mai de pe urmă... Toate ale praznicului.

Dum.	4	(Pogorârea Duhului Sfânt	Bonifaciu		4,31	19,57
Luni	5	(+) Sfânta Treime	Bonifaciu		4,30	19,58
Marți	6	CC. PP. Visarion f. d. m. și Ilarion	Norbert		4,30	19,59
Mierc.	7	S. M. Teodot Ep. Anchirei (desl. p.)	Robert		4,29	19,59
Joi	8	Aduc. m. S. M. Teodor Stratilat			4,29	20,00
Vineri	9	S. P. Chiril Aep. Alex. (desleg. post.)	Primus		4,29	20,01
Sâmb.	10	Mi Alexandru, Antonina (inch. pr. Rus.)	Margareta		4,29	20,01

Duminica I-a după S. Rusalii (a tuturor Sfinților) Apost. Evrei 11, 38—12, 1: Fraților, Sfinții toți prin credință au biruit... Ev. Mat. 10, 32—33; 37—38. 11, 27—30, Zis-a Domnul ucenicilor Săi... glas 8, vos. 1.

Dum.	11	SS. Apłi Bartolomeu și Varvara	Varnavas		4,29	20,02
Luni	12	C. P. Onufrie (incep. post.)	Ioan Pac.		4,29	20,02
Marți	13	C. M. Achilina	Antonie P.		4,29	20,03
Mierc.	14	Pro Elisei	Vasile		4,29	20,03
Joi	15	Pro Amos	Vitus, Mod.		4,29	20,04
Vineri	16	Tihon f. d. m. Ep. Amatun (desleg. post.)	Beno		4,29	20,04
Sâmb.	17	SS. Mi Manoil, Pavel și Ismail	Adolf		4,29	20,05

Duminica a II-a după S. Rusalii, Apost. Romani 2, 10—16: Fraților, slavă și cinste... Ev. Mat. 4, 18—23, În vremea aceea umblând... glas 1, vos. 2.

Dum.	18	SS. M. Leontie și Ipatie	Efrem		4,29	20,05
Luni	19	S. Ap. Iuda fratele Domnului	Iuliana		4,29	20,05
Marți	20	M. Metodie	Silveriu		4,29	20,06
Mierc.	21	M. Iulian	Aloisii		4,29	20,06
Joi	22	S. M. Eusevie Ep. Samasatelor	Paulin		4,29	20,06
Vineri	23	S. M. Agripina	Edeltrud		4,30	20,06
Sâmb.	24	(+) Nașt. S. Ioan Botezătorul	Nașterea I. B.		4,30	20,06

Dumineca a III-a după S. Rusalii. Apost. Romani 5, 1—10: Fraților, îndreptați fiind prin credință... Ev. Matei 6, 22—33. Zis-a Domnul: Luminătorul trupului... glas 2, vos. 3.

Dum.	25	Ca Mă Fevronia	CaŃelm.		4,30	20,06
Luni	26	C. P. David din Tesalonic	Virgilius		4,31	20,06
Marți	27	Ç. P. Samson primitor. de străini	Maria Ajutătoarea		4,31	20,06
Mierc.	28	Ad. moașt. ss. Chir și Ioan	Irineu		4,31	20,06
Joi	29	(+) SS. Ap. Petru și Pavel	(+) Petru și P.		4,30	20,06
Vineri	30	(+) Adunarea (Școala) ss. Apostoli	Pavel Ged.		4,30	20,06

Iunie

ziua are 15 ore — noaptea 9 ore

Și să nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci să vă temeți mai vârtos de acela ce poate să piarză și trupul și sufletul în gheena.
(Matei 10, 28)

Insemnări

3 Iunie: Pomenirea morților (Moșli de primăvară).

7, 9 Iunie: Deslegare de post.

12—28 Iunie: Postul Sânt. Petruului.

24 Iunie: Nașterea Sf. Ioan Botezătorul (Sânziana).

29 Iunie: S. S. Ap. Petru și Pavel (Sân-Petru).

Povețe economice

Cosim trifoiul pentru fân; Cucuruzul se sapă. Via se sapă a doua oară înainte de a înflori și se stropește înainte de floare. După ploaie seara și dimineața poți ocula (altoi în ochi) pădureții.

Se stăpesc gândacii de pomi și omizile de pe legume. Se sădește ridichi de toamnă. Se pun pari la fasole, linte și mazăre; pune compoturi de cireșe și vișine pe iarnă, căci folosesc la sănătate și s bune de poftă, la bolnavi.

Ajută roiurile slabe, dă-le miere sau apă îndulcită; începe secerișul celor de toamnă.

Mergi la examen de-ți ascultă copilul, că de mare folos este școala în ziua de azi.

Prevestirea timpului

În 1 ploaie, 2 senin, 3 ploaie; dela 4—10 schimbăcios, în 11 nor, 12 vânt rece și ploaie; dela 13—17 bine, în 18 și 19 ploaie, dela 20—24 bine; în 25 vânt, dela 26—30 bine și cald.

Vorbe din bătrâni

Iunie mai uscat decât umed umple bujile cu vin; oamenii și vântul de Iunie curând se schimbă; Iunie umed și rece, strică întreg anul; călătoria furnicilor vestește timp bun; omidele multe sunt semne de vin și grâu mult; săritul peștilor vestește furtună; de sunt mulți bureți iuți, iarna viitoare are să fie ușoară; Rusalii umede, Crăciun gras.

Zile mari ale neamului

15 Iunie 1641, Vasile Lupu, Domnul Moldovei, aduce dela Constantinopol moaștele Sf. Paraschiva, pe care le așează cu cinste în Biserica SS. Trei Ierarhi din Iași.

24 Iunie 1448, Ioan Huniade-Corvinul, guvernatorul Ungariei, se declară în public de Român.

Zilele săp.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfin- ților Calend. Gregorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Sâmb.	1	SS. Cosma și Damian f. d. m.	Sângele Dlui		4,33	20,06

Dumineca a IV-a după S. Rusalii. Apost: Romani 6, 18—23; Fraților, fiind slobozi de păcat... Ev. Matei 8, 5—14. În vremea aceea intrând Iisus... glas 3, vos. 4.

Dum.	2	(†) Veșmăniul Preacuratei	Cercetarea Mariei		4,33	20,05
Luni	3	S. M. Iachint, P. Anatolie, P. Constantin	Leon II		4,34	20,05
Marți	4	S. P. Andrei Aep. Critului	Toți papii can		4,34	20,05
Mierc.	5	(†) C. P. Atanasie al Atonului	Domijiu		4,35	20,05
Joi	6	C. P. Sisoe cel mare	Pr. Isaia		4,35	20,04
Vineri	7	C. P. Toma, Achachie, M. Mă Chiriachi	Chiril Metod.		4,36	20,04
Sâmb.	8	S. M. Muc. Procopie	Elisaveta		4,37	20,03

Dumineca a V-a după Rusalii. Apost: Romani 10, 1—10; Fraților, bunăvoința inimii mele... Ev. Matei 8, 28—9, 1. În vremea aceea, trecând Iisus... glas 4, vos. 5.

Dum.	9	S. M. Pancrație Ep. Tawromeniei	Veronica		4,38	20,03
Luni	10	SS. 45 Mi din Nicopole	7 frați		4,39	20,02
Marți	11	Ma Eufemia	Piu I		4,39	20,02
Mierc.	12	(†) Icoana „Prodomița” a Maicii D. C	Heinrich		4,40	20,01
Joi	13	(†) Sob Arhangh. Gavri	Anacht		4,41	20,01
Vineri	14	S. Ap. Achila	Bonaventura		4,42	20,00
Sâmb.	15	SS. MM. Chiric și Iulita mama lui	Imp. Apost.		4,43	20,00

Dumineca a VI-a după S. Rusalii. (A SS Părinți) Apost: Romani 12, 6; Fraților, având daruri de multe feluri... Ev. Matei 9, 1—8. În vremea aceea intrând Iisus... glas 5, vos. 6.

Dum.	16	S. M. Antinogen	Maria C.		4,44	19,59
Luni	17	(†) M Mă Marina	Alexie		4,45	19,58
Marți	18	SS. Mi Iachint și Emilian	Camil		4,46	19,57
Mierc.	19	C. P. Die și Cv. Mă Macrina	Dincent		4,47	19,56
Joi	20	(†) S. Proroc Ilie Tesviteanul	Jeronim		4,48	19,56
Vineri	21	C. P. Ioan și Simeon Pro. Iezechiil	Praxede		4,49	19,55
Sâmb.	22	(†) Mironos. Maria Magdalena	Maria Magd.		4,50	19,54

Dumineca a VII-a după S. Rusalii. Apost: Romani 15, 1—17; Fraților, datori suntem noi cei țari... Ev. Matei 9, 27—35. În vremea aceea trecând Iisus... glas 6, vos. 7.

Dum.	23	SS Mi Foca, Trofim, Teofil	Apolinarie		4,51	19,52
Luni	24	S. M. Mă Christina	Christina		4,52	19,52
Marți	25	(†) Adorm. s. Ana, Olimpiada, Eupraxia	Iacob Apost.		4,53	19,51
Mierc.	26	S. Ermolae. C. M. Paraschiva	Ana		4,55	19,49
Joi	27	(†) S. M. M. Pantelimon	Pantelimon		4,56	19,48
Vineri	28	SS. Ap. Prohor, Nicanor, Timon, Parmena	Victor		4,56	19,47
Sâmb.	29	S. M. Calinic Ma Teodola	Maria		4,57	19,46

Dumineca a VIII-a după S. Rusalii. Apost: 1 Cor. 1, 10—17; Fraților, rogu-vă pe voi pentru numele Domnului nostru... Ev. Matei 14, 14—22. În vremea aceea, văzută Iisus... glas 7, vos. 8.

Dum.	30	S Apli Sila și Silvan	Abdoni și S.		4,58	19,45
Luni	31	S. Dreptul Eudochim	Ignatie Lolola		4,59	19,42

Iulie

ziua are 14 ore — noaptea 10 ore

Cel ce seamăna cu scumpete, cu scumpete va și secera; iar cel ce seamăna întru binecuvântare, întru binecuvântare va și secera.
(2 Cor. 9,6)

Insemnări

26 Iulie: S. Proroc Ilie Tesviteanul, ziua aviației, parastas pentru eroii aviatori.

31 Iulie: Lăsaful secului pentru postui Sântă-Măriei.

Povețe economice

Termină cu secerișul grâului și a secarei de toamnă, dacă e coaptă; se seceră rapița și săcara de primăvară; cosește trifoiul și lucerna înainte de a-l înegri floarea, căci atunci se și scutură.

Plivește și rărește legumele; dacă e secetă udă-le seara și dimineața mai ales varza (curechiul).

Scaldă vitele la amiază în râu sau la iaz; închide porcii, dacă e boală de porci în sat. Tot așa și găinile, pe cele moarte îngroapă-le!

Proptește crengile prea încărcate de fructe, pe cele viernănoase depărtează-le de pomi.

St pui nu se mai lasă să roiască.

Slopește via des, dacă sunt ploi calzi și rezezi.

Prevestirea timpului

În 1 ploaie mare; dela 2—7 ploaie cu tunete, în 8 și 9 bine; dela 10—16 ploaie, 17—19 bine; în 20 ploaie mare, 21 și 22 ploaie; în 23 bine, 24—26 ploaie; în 27 și 28 bine, 29 și 30 ploaie, 31 bine.

Vorbe din bătrâni

Căldura mare din Iulie însemnează an bun; dacă paiațenul își rupe pânza în două, va ploua; dacă luna plină are cule la amiază și răsărit, urmează timp senin, statornic; mușunoaiele de furnici mai ridicate ca de obicei, vestesc iarnă grea.

Zile mari ale neamului

1 Iulie 1600, Mihai Viteazul intră triumfător în Alba-Iulia realizând, pe scurtă vreme Unirea tuturor Românilor.

20 Iulie 1600 după dorința lui Mihai Viteazul dieta din Alba-Iulia hotărâște ca preoții Români să fie scutiți dela serviciile poporului.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților Calend. Gregorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Marți	1	(†) Scoaterea S. Cruci, ss. Mi- Mac.	Lanț. s. Petru		5,01	19,42
Mierc.	2	Aduc. moaștelor s. arhid. Ștefan	Alfons L.		5,02	19,41
Joi	3	CC. PP. Isachie, Dalmatie, Faust	Ștefan		5,03	19,40
Vineri	4	SS. 7 tineri din Efes	Dominicus		5,04	19,39
Sâmb.	5	S. M. Eusignie (în. pr. Schimb. la față)	Maria Schnee		5,05	19,37

Duminica a IX-a după S. Rusalii. Apost: 2 Petru 1, 10—19. Fraților, nevoiți-vă ca să faceți adevărită... La Utrenie: Ev. Luca 9, 28—36. În vremea aceea, luând Iisus pe Petru... La Liturghie: Ev. Mat. 17, 1—9 În vremea aceea, a luat Iisus pe Petru...
Toate ale praznicului.

Dum.	6	(†) Schimbarea la față	(†) Schimb. la față		5,07	19,36
Luni	7	C. M. Dometie	Caielean		5,08	19,34
Marți	8	S. Emilian mări. Ep. Chizicului	Chiriace		5,09	19,33
Mierc.	9	S. Ap. Matia	Roman		5,10	19,32
Joi	10	S. M. și Arh. Laurentie	Laurențiu		5,11	19,30
Vineri	11	S. M. și Arhid. Euplu	Susana		5,12	19,28
Sâmb.	12	S. Mi Fotie și Anichit	Clara		5,14	19,27

Duminica a X-a după S. Rusalii. Apost: 1 Cor. 4, 9—16 Fraților, Dumnezeu pe noi Apostolii... Ev. Matei 17, 14—23. În vremea aceea s'a apropiat de Iisus...
glas 1, vos. 10.

Dum.	13	C. P. Maxim mărturisit.	Ipolit		5,16	19,25
Luni	14	Pro Michea (în. pr. Adorm. M. D.)	Eusebie		5,16	19,24
Marți	15	(†) Adormirea Născ. de D-zeu	(†) Înălțarea M.		5,17	19,22
Mierc.	16	Ad. icoanei Domnului. S. M. Diomid	Ioachim		5,18	19,21
Joi	17	S. M. Miron	Iacint		5,19	19,19
Vineri	18	SS. Mi Flor și Lavru	Agapit		5,21	19,17
Sâmb.	19	S. M. Andrei Ștrațilat (și cei impr. cu el)	Ioan Eudes.		5,22	19,15

Duminica a XI-a după S. Rusalii. Apost: 1 Cor. 9, 2—12. Fraților, precetea Apostoliei mele voi sunteți... Ev.: Matei 18, 23—35 zis-a Domnul pilda aceasta: Asemănatu-s'a împărăția... glas 2, vos 11.

Dum.	20	Pro Samuil	Bernhard		5,23	19,14
Luni	21	S. Ap. Tadeu și S. Mă Vassa	Anastasia		5,24	19,13
Marți	22	S. M. Agatonic și Severian	Timoteiu		5,25	19,11
Mierc.	23	S. M. Lupu și Irineu (înch. pr. Ad. MD.)	Filip		5,27	19,09
Joi	24	S. M. Eutihie	Bartolomei		5,28	19,07
Vineri	25	Int. moașt. s. ap. Vartolomei, Ap. Tit.	Ludovic		5,29	19,06
Sâmb.	26	SS. Mi Adrian și Natalia	Zefirin		5,31	19,04

Duminica a XII-a după S. Rusalii. Apost: 1 Cor. 15, 1—11, Fraților, arăt vouă Evanghelia: Ev. Matei 19, 16—26. În vremea aceea apropiatu s'a către Iisus...
glas 3, vos. 1.

Dum.	27	C. P. Pimen	Ioanif Celas		5,32	19,02
Luni	28	C. P. oisi Ara ul	Augustin		5,33	19,00
Marți	29	(†) Tăierea cap. S. Ioan Botezăt.	Tăierea cap. Ioan B.		5,34	18,59
Mierc.	30	Alexandru, Ioan, Pavel Patr. Constant.	Rosa		5,35	18,57
Joi	31	(†) Brăul Preacuratei Mariei	Raimund N.		5,36	18,55

August

ziua are 13 ore — noaptea 11 ore

De vom zice că împărtășire avem cu dânsul și intru întineric umblăm, mințim și nu facem adevărul.

(I. Ioan 1,6)

Insemnări

1—14 August: Postul Sântă-Măriei.
6 August: Schimbarea la față, Po-
brajii, (deslegare de pește). Binecu-
vântarea strugurilor.

15 August: Sântă-Măria Mare, Ziua
Marinei și a Ligii navale române. Pa-
rastas pentru eroii marinari.

29 August: Zi de post.

Povețe economice

Împreună stupii fără matcă cu alții mai
slabi. Olto este în ochi; ară pentru semă-
năturile de toamnă și la sfârșitului lunii în-
cepe să sameni rapiță, navetă de iarnă,
trifoi încarnat; depărtează mioarele de
la miei; adună semințele de legume și
e păstrează în săculețe; tunde miei.

Prevestirea timpului

În 1 și 2 ploaie, 3 bine, 4 vânt dela
apus; din 5—7 bine, 8 și 9 ploaie,
10—12 bine, 13—14 ploaie; din 15—17
bine și vânt, 18—22 bine și cald, în 23
ploaie; din 24—27 bine și cald, 28—31
schimbăcios.

Vorbe din bătrâni

Negura de pe livezi, și răuri, de se
arată după apunerea soarelui, înseamnă
timp bun și statornic. Ploaia din August
subjie vinul Vânturile de meazănoapte
aduc timp statornic; dacă timpul în
ziua de Fotie (12) va fi frumos, și
toamna va fi frumoasă; dacă barza
(cocoștârcul) cioncâne, ploaie; când
sunt alune multe, va fi iarnă grea.

Zile mari ale neamului

La 15 August 1714, Turciiucid pe Constantin Brâncoveanu și pe cei 5 feciori
ai săi, în Tarigrad.

În 15 August 1864, Kogălniceanu și Cuză-Vodă fac împrăștierea țăranilor.

La 29 August 1913, se prăbușește Aurel Vlaicu cu avionul încercând să treacă
munții Carpați.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfin- ților Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Vineri	1	(†) CP Simeon. Stâlpnic. (Sc. Cruci)	Egidiu	A	5,37	18,53
Sâmb.	2	S. M. Mamant și CP Ioan Pust.	Stefan	Q	5,38	18,51

Duminica a XIII-a după S. Rusalii. Apost: 1 Corint. 16, 13—24. Fraților priveghiați, stați... Ev. Matei 21, 33—42. Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om era stăpân al casei... gl. 4, vos. 2.

Dum.	3	S. M. Antim Ep. Nicomidiei	Maria Past	A	5,40	18,50
Luni	4	S. M. Vavila Ep. Antioh. și Moisi	Rosalia	A	5,41	18,48
Marți	5	Pro Zăcharia	Laurent	A	5,42	18,46
Mierc.	6	Minunea Arh. Mihail	Magnus	A	5,43	18,44
Joi	7	S. M. Sozont	Regina	A	5,45	18,42
Vineri	8	(†) Nașt. Născ. de D-zeu	N. Maria	A	5,46	18,40
Sâmb.	9	(†) SS. PP. Ioachim și Ana	Gorgonie	A	5,47	18,38

Duminica înaintea Înălțării S. Cruci. Apost: Galateni 6, 11—18. Fraților, vedeți cu ce fel de slove am scris... Ev. Ioan 3, 13—17. Zis-a Domnul: nimenia nu s'a suit în cer... gl. 5, vos. 3.

Dum.	10	S. Mje Minod., Mitrod. Nimfodora	Nicolae Tol	A	5,48	18,36
Luni	11	Ca Mcă Teodora, S. M. Diodor	Protus	A	5,49	18,35
Marți	12	S. M. Autonom (inch. pr. n. M. D.)	Numele Ver.	A	5,51	18,33
Mierc.	13	S. M. Corneliu sutașul (in. pr. Înălț. Cr.)	Amei	A	5,52	18,30
Joi	14	(†) Înălțarea Cinstitei Cruci	Înălț. Crucii	A	5,53	18,29
Vineri	15	S. M. M. Nichila Cuv. Visarion	Nicodem	A	5,54	18,27
Sâmb.	16	S. M. Mă Eufemia	Ludmila	A	5,55	18,25

Duminica după Înălțarea S. Cruci. Apost: Galateni 2, 16—20. Fraților, știind că nu se îndreptățează omul din faptele legii... Ev. Marcu 8, 34—9, 2.

Zis-a Domnul: ceta ce voiește să vina după mine... gl. 6, vos. 4.

Dum.	17	S. M. Mă Sofia și micete ei	Hildegard	A	5,56	18,23
Luni	18	CP. Eumenie făc. de minuni	Toma Ap.	A	5,58	18,21
Marți	19	SS. Mi Trofim, Savatie și Dorim.	Ianuarie	A	5,58	18,20
Mierc.	20	S. M. Eustatie și fiii săi	Eustachie	A	6,00	18,18
Joi	21	S. Ap. Codrat din Magnesia	Matei ev.	A	6,01	18,16
Vineri	22	S. M. Foca făc. de minuni	Maurițiu	A	6,02	18,14
Sâmb.	23	(†) Zăm. S. Ioan Botezătorul	Tecla	A	6,03	18,12

Duminica a XVIII-a după S. Rusalii (1 Luca). Apost: 2 Cor. 9, 6—11. Fraților ceta ce seamănă cu scumpele, cu scumpele... Ev. Luca 5, 1—11. În vremea aceea, sta Iisus lângă iezarul Chenisaretului... gl. 7, vos. 5.

Dum.	24	S. Mă Tecl	Gerard	A	6,05	18,10
Luni	25	C. Mcă Eufrosina d. Alex.	Maria	A	6,06	18,08
Marți	26	(†) Adorm. s. Ioan Evangh.	Ciprian	A	6,07	18,06
Mierc.	27	S. M. Calistat	Cosma Dem.	A	6,09	18,04
Joi	28	CP. Chariton Mărturisitorul	Venceslav	A	6,10	18,02
Vineri	29	CP. Chiriack Sihastrul	Mihail Arh.	A	6,11	18,00
Sâmb.	30	S. M. Grigorie Aep. Armeniei	Ieronim	A	6,12	17,58

Septemvrie

ziua are 12 ore — noaptea 12 ore

Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncile lui să păzim; și poruncile lui grele nu sunt.

(1 Ioan 5,3)

Insemnări

1 Septemvrie: Incepe anul bisericesc.
8 Septemvrie: Nașterea Născăl. de Dumnezeu; Sântă-Măria-Mică.
14 Septemvrie: Înălțarea Sfintei Cruci; zi de post; se face colectă „obolul crucii“.

Povețe economice

Incepe să culegi poamele; griji să nu le zdrobești și așează-le după calități; când le pui în pivniță pune-le întâi la soare să iese apa din ele; fă gropi pentru pomi; rărește frunza dela pomii plici care sunt în rând, ca razele soarelui să-i poată străbate; îngrijește de nutreț să ai destul în timpul iernii; la sfârșitul lunii tale varza și pune-o în pivniță sau în gropi de pământ; începe să scoți cartofii; țelerul trebuie săpat și udat des. Smulge cânepă; recoltăm foile de tutun; începem sămănăturile de secară și de grâu, de orz, de ovăs de iarnă, de mazărice, bob și mazăre de iarnă; la stupină: pregătim iernatecul; verificăm prezența reginei și starea proviziilor.

Intrunim stupii slabi.

Suprimăm reginele bătrâne sau bolnave; urmăim să sămănăm: ridichi și asmăluc (un fel de salată foarte timpurie); sădim căpșunele.

Prevestirea timpului

Dela 1—12 senin și cald; în 13 și 14 ploaie, 15 frig, 16 vânt rece; dela 17—19 brumă, 20—24 bine; în 25 ploaie, 26—28 bine și cald; în 29 vânt rece, în 30 ploaie.

Vorbe din bătrâni

Toamnă caldă, iarnă lungă; de cade ghinda înainte de Sf. Mihail, iarna se pune curând; Răpciune cald, brumărel rece și umed; după Sf. Marie să nu porți pălărie; tunetul din Septemvrie vestește neaună multă în Faur și an mănăs; plecarea timpurie a rândunelor înseamnă că și iarna vine curând.

Zile mari ale neamului

La 10 Septemvrie 1872, moare Avram Iancu, eroul din Transilvania care a luptat pentru desrobirea Românilor transilvăneni.

La 15 Septemvrie 1521, Neagoe Vodă Basarab Domnul Munteniei, este înmormântat în renumita Mănăstire Curtea de Arges.

La 19 Septemvrie 1870, se ține primul curs de limba și literatura română la Liceul de Stat din Lugoj — sub stăpânire streină.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune

Duminică a XIX-a după S. Rusalii (2 Luca). Apost: 2 Cor. 11, 31—12, 14 Fraților
Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus... Ev. Luca 6, 31—36, Zis-a Domnul:
Precum volfi ca să facă vouă... gl. 8, vos. 6.

Dum.	1	(+) Acoperământul Maicii Domnului S. Ap. Anania	Remigiu		6,13	17,57
Luni	2	S. M. Ciprian S. Ma Iustina fec. ●	Leodegar		6,14	17,55
Marți	3	S. M. Dionisie Areopagitul	Teresia		6,16	17,53
Mierc.	4	S. P. Ierolei Ep. Atenei	Franc. Ser.		6,17	17,51
Joi	5	S. Mă Haritona	Placid		6,18	17,49
Vineri	6	(+) S. Ap. Toma	Bruno		6,19	17,48
Sâmb.	7	SS. Mi Serghie și Vach	Iustina		6,21	17,46

Duminica Sfinților Părinți dela Sinodul VII-lea ecumenic. Apost. Tit 3, 8—15. Fiule Tite,
credincios este cuvântul (vezi după 11 Oct.). Ev. 4 Luca 8, 4—15. Zis-a Domnul
pilda aceasta: Ieșit-a semănătorul... (vezi Dum. 21 după S. Rusalii) gl. 1, vos. 7.

Dum.	8	Ca Mcă Pelaghia	Brigita		6,22	17,44
Luni	9	(+) Ap. Iacob al lui Alfeu, Andronic ●	Dionisie		6,23	17,42
Marți	10	SS. Mi Eulampie și Eulampia	Franc. Bor.		6,25	17,40
Mierc.	11	(+) S. Ap. Filip. C. Teofan m.	Nicasiu		6,26	17,39
Joi	12	SS. Mi Prov. Tarah Andronic	Maximilian		6,27	17,36
Vineri	13	SS. Mi Carp și Papila	Coloman		6,28	17,35
Sâmb.	14	(+) Cuv. Mcă Paraschiya	Catistus		6,30	17,33

Duminica XX-a după S. Rusalii (3 Luca). Apost: Galateni 1, 11—19. Fraților, arăt
vouă că Evanghelia cea binevestită... Ev. Luca 7, 11—16. În vremea aceea mergea
Iisus într-o cetate... gl. 2, vos. 8.

Dum.	15	C. M. Lucian pr. Antiohiei	Teresia		6,31	17,31
Luni	16	S. M. Loghin Sutașul	Gallus		6,32	17,29
Marți	17	Pro Osie. C. M. Andrei din Crit. ●	Hedwig		6,33	17,28
Mierc.	18	S. Ap. și Ev. Luca	Luca ev.		6,34	17,26
Joi	19	Pro. Ioil și S. M. Var	Petru d. Alc.		6,36	17,24
Vineri	20	S. M. M. Artemie	Vendelin		6,38	17,23
Sâmb.	21	CP. Ilarion cel mare	Ursula		6,39	17,21

Duminica a XXIII-a după S. Rusalii (6 Luca). Apost: Efes. 2, 4—10 Fraților,
Dumnezeu bogat fiind întru milă... Ev. Luca 8, 26—39. În vremea aceea venit-a
Iisus cu corabia... gl. 3, vos. 9.

Dum.	22	P. Averchie Ep. Ienopolei	Cordula		6,40	17,20
Luni	23	S. Ap. Iacob frat. Domnului	Ioan Cap.		6,42	17,18
Marți	24	S. M. M. Areta	Rafael Arch.		6,43	17,17
Mierc.	25	SS. Mi Notarie, Marcian, Mart ●	Chrisant		6,44	17,15
Joi	26	(+) S. M. Muc. Dîmitrie	Armand		6,46	17,13
Vineri	27	S. M. Nestor	Frument		6,47	17,12
Sâmb.	28	SS. Mi Terentie și Neonila	Sim. și Iuda		6,48	17,10

Duminica a XXIV-a după S. Rusalii Apost: Efeseni 2, 14—22. Fiiților Hristos este
pacea noastră... Ev. 7 Luca 8, 41—56. În vremea aceea, venit-a la Iisus un om...
gl. 4, vos. 10.

Dum.	29	S. Ma. Anastasia, C. P. Avramie	Narcis.		6,50	17,08
Luni	30	SS. Mi Zinovie și Zenovia scz sa	Claudie		6,51	17,07
Marți	31	Ap. Stachie, Amplie. Narcis, Urban	Wolfgang		6,52	17,06

Octomvrie

ziua are 11 ore — noaptea 13 ore

Celor bogăși în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici nădăjdulască spre avuția cea neslătătoare; ci întru Dumnezeu cel viu, care ne dă nouă toate de prisosit, spre desfătare. (1 Tim. 6,17)

Insemnări

14 Octomvrie: Cuvioasa maică Paraschiva (Vinerea mare).

21 Octomvrie: Pomenirea morților (Moșii de toamnă).

25 Octomvrie: Ziua nașterii M. S. Regelui Mihai I.

26 Octomvrie: Sântu-Dumitru isvorător de mir (Sân-Medru). Se face colectă pentru „fondul sf. Mir”.

Povețe economice

Scoate cartofii, morcovii și celelalte rădăcinoase pe timp uscat, căci altfel se strică; culege poamele și strugurii pe timp uscat, să nu fie nici rouă pe ele; pune-le după soi și frumusețe; curăță pomii de uscături; curăță pomii de scoarța putredă și stropesle trunchiurile cu var stins, sânge de vită și lut cleios; scoate pomii uscați; culege cucuruzul; scoate mierea din stupi. Ferește stupii de frig și de umezeală; îngrașă găștele și rațele.

Se începe cu vânatul iepurilor; începe recolta sfeclei; sfârșim cosii ul otăvii; la stupi complectăm proviziile de iarnă și curățăm tăbliile; semănăm salate de primavară.

Prevestirea timpului

În 1 ploaie, 2 vânt rece; în 3 brumă, 4 și 5 bine; dela 6—9 neauă, în 10 soare; în 11 nor și frig, 12 și 13 neauă; în 14 soare, 15 nor. Dela 16—18 ploaie, 19—24 moină; în 25 și 26 bine, din 27—31 neauă.

Vorbe din bătrâni

Brumărel și Mărțișor sunt luni surori; cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul următor; gerul și frigul din Octomvrie îmblânzește pe Ianuarie și Februar; Soarecii de câmp, de se trag, cătră sat, iarna e aproape; neaua și frigul de Octomvrie aduce Ianuarie moale; că d arborii țin franza mult, iarna e departe, dar va fi grea și la anul vor fi multe omide.

Zile mari ale neamului

La 8 Octomvrie 1878, Armata Română intră triumfală și plină de trofee și steaguri luate dela Turci în Capitală.

La 12 Octomvrie 1494, Ștefan cel Mare termină bisERICA din satul lui natal Borzești, județul Bacău, unde a copilărit.

La 13 Octomvrie 1479, Paul Chinezu, de origine din Banat, bate pe Turci pe câmpia Pâniil.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Mierc.	1	SS. f. d. m. f. d. arg. Cosma și Damian	(+) Toți sfinții		6,53	17,04
Joi	2	SS. Mi Achindin. Pigasie, Elpifidet	Pomen, răp.		6,55	17,03
Vineri	3	SS. Mi Achepsina, Aitala, Iosif	Hubert		6,56	17,02
Sâmb.	4	CP. Ioanichie Mi Nicandru, Ermen	Carol Bor.		6,57	17,01

Duminica a XXII-a după S. Rusalii (5 Luca). Apost: Galateni 6, 11—18. Fraților, vedeți cu fel de slove am scris vouă... Ev. Luca 16, 19—31. Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om oarecare bogat. gl. 5, vos. 11.

Dum.	5	Mi Galaction și Epistimia soția lui	Emer., Moaș.		6,50	16,59
Luni	6	S. P. Pavel mări. Patr. Const.	Leonard		7,01	16,58
Marți	7	SS. 33 Midia Melitina și P. Lazar fdm. C	Engelbert		7,02	16,57
Mierc.	8	(+) Arh. Mihai și Gavril	Gottfried		7,03	16,55
Joi	9	Mi Onisifor Porfirie: Matrona	Teodor		7,05	16,54
Vineri	10	S. Ap. Erast și Olimp. M. Orest	Andrei Arch.		7,06	16,53
Sâmb.	11	SS. Mi Mina, Viclor și Vichente	Martin Ep.		7,08	16,52

Duminica a XXV-a după S. Rusalii (8 Luca). Apost: Efes. 4, 1—7. Fraților, vă rog cu legalul întru Domnul... Ev. 8 Luca 10, 25—27. În vremea aceea venit-a un legiuitor la Iisus... gl. 6, vos. 1.

Dum.	12	S. P. Ioan Milos. C. P. Nil.	Cunibert		7,09	16,50
Luni	13	(+) S. P. Ioan Gură de aur	Didac		7,10	16,50
Marți	14	(+) S. Ap. Filip	Iosefat		7,12	16,48
Mierc.	15	Mi Gurie Samora și Aviv (Inc. post.)	Albert		7,13	16,47
Joi	16	S. Ap. și Ev. Matei	Gertruda		7,14	16,46
Vineri	17	P. Grigorie al Neoces. f. d. m.	Grig. Teol.		7,15	16,45
Sâmb.	18	SS. Mi Platon și Roman	S. b. Petru și Pavel		7,17	16,44

Duminica a XXVI-a după S. Rusalii (9 Luca). Apost: Efes. 5, 9—19. Fraților, ca fiii înminii să umblați... Ev. Luca 12, 16—21. Zis-a Domnul pilda aceasta: unui om bogat... gl. 7, vos. 2.

Dum.	19	Pro Avdie și S. M. Varlaam	Elisabeta		7,18	16,43
Luni	20	(+) CP. Grigore Decap. (Inc. prăz.)	Felix		7,20	16,42
Marți	21	(+) Intrarea în Biserică	(+) Intr. în bis.		7,21	16,42
Mierc.	22	S. Ap. Filimon	Cecilia		7,22	16,41
Joi	23	SP. Amfilochie Ep. Iconiei, Grigorie	Clement		7,23	16,41
Vineri	24	M. Mă Ecaterina (In praz Intr. în bis.)	Ioan de Cruce		7,25	16,40
Sâmb.	25	SS. Mi Clement, Petru, Mercurie	Ecaterina		7,25	16,40

Duminica a XXX-a după S. Rusalii (13 Luca). Apost: Coloseni 3, 12—16. Fraților, îmbrăcați-vă ca niște aleși... Ev. Luca 18, 18—27. În vremea aceea, un om oarecare s'a apropiat către Iisus... gl. 8, vos. 3.

Dum.	26	CC. PP. Alimpie, Nicon, Stelian	Silvestru		7,27	16,39
Luni	27	S. M. M. Iacob Persul	Virgil		7,29	16,38
Marți	28	C. P. Ștefan c. n. S. M. Irinarh	Iacob Piac		7,30	16,37
Mierc.	29	SS. Mi Paramon și Filumen	Saturnin		7,31	16,37
Joi	30	(+) S. Ap. Andrei	Andrei Ap.		7,32	16,37

Noemvrie

ziua are 10 ore — noaptea 14 ore

Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea veșnică, la care
și chemat ești și ai marturisit mărturisirea cea bună înaintea multor martori.
(1 Tim, 6,12)

Insemnări

8 Noemvrie: S. S. Arhangheli Mihai
și Gavril, Onomastica M. S. Regelui
Mihai I. Doxologie.

14 Noemvrie: Lăsatul secului.

15 Noemvrie: Incepe postul Crăciunu-
lui.

21 Noemvrie: Intrarea în biserică
(Vovidenia). Se face colectă pentru In-
stitutul Biblic.

30 Noemvrie: Se face parastas pentru
Mitropolitul Andrei Șaguna.

Povețe economice

Când a căzut frunza, poți răsădi orice
pom. Gunoiește pomii cu gunoi putred,
cenușă sau urină apăsătoare; pune varză
la murat pentru iarnă și acoperă pu-
tina cu o pânză curată; pritocește varza
regulat în fiecare săptămână, până se
acresțe; spoiește trunchiul pomilor cu
var stins, balegă și sânge de vită a-
mestecate toate la un loc; gunoiește
vile.

Scoate morcovii; femeile să înceapă
să toarcă; ară afund și bine locul unde
puni cucuruz; poamele putrede dă-le
porcilor.

Prevestirea timpului

În 1 puțină ploaie, în 2 bine, 3
ploaie; dela 4—8 bine, dela 9—24 nor
și ceață; în 25 ploaie, în 26 și 27 frig,
28—30 neaună.

Vorbe din bătrâni

De plouă la începutul lui Brumar,
sătămăna Crăciunului va fi geroasă;
Brumar se poțrivește cu Mărțișor; neauna
multă de pe pomi înseamnă muguri
pușini de cu primăvară; șoarecii de
câmp de se mai arată, iarna a departe.

Zile mari ale neamului

La 15 Noemvrie 1918, congresul național din Bucovina hotărăște Unirea
fără condiții cu Patria Mamă.

La 18 Noemvrie 1918, Marea Adunare dela Alba-Iulia hotărăște Unirea Ar-
dealului și Bănățului la Patria Mamă.

La 27 Noemvrie 1918, la Chișinău se hotărăște Unirea fără condiții cu Patria
Mamă.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Numele sfinților lor Calend. Grigorian	Zodia	Soarele	
					răsare	apune
Vineri	1	Pro. Naum și Filaret îndur.	Natalia		7,34	16,36
Sâmb.	2	Pro. Avacum	Bibiana		7,35	16,36

Duminica a XXXI-a după S. Rusalii (14 Luca). Apost.: 1 Timotei 1, 15—17. Fiule Timotei, credincios este Cuvântul... Ev.: Luca 18, 35—43. În vremea aceea, când s'a apropiat Iisus de Ierihon... gl. 1, vos. 4.

Dum.	3	Pro Sofronie	Advent 1		7,35	16,35
Luni	4	(+) Varvara, CP. Ioan Damasc.	(+) Barbaara		7,37	16,35
Marți	5	P. S. Sava cel sfințit	Sava		7,38	17,35
Mierc.	6	(+) Păr. Ier. Nicolae	(+) S. Nicolae		7,39	16,35
Joi	7	SP. Ambrosie, Ma Filoftea	Ambrosie		7,40	16,35
Vineri	8	C. P. Patapie	(+) Zăm. Născ		7,41	16,35
Sâmb.	9	(+) Zămislirea S. Ana	Petru Fon,		7,42	16,34

Duminica a XXVII-a după S. Rusalii (10 Luca). Apost.: Efes. 6, 10—17. Fraților, învățați-vă întru Domnul... Ev. Luca 11, 10—17. În vremea aceea, învăța Iisus într'una din sinagoguri... gl. 2, vos. 5.

Dum.	10	SS Mi Mina. Ermogen și Eugraf	Advent 2		7,43	16,34
Luni	11	CP. Danil Stălpnicul	Damascus		7,44	16,34
Marți	12	(+) S. P. Spiridon f. d. m.	Sinesie		7,45	16,34
Mierc.	13	Mi Axentie, Eugen, Orest, Ma Lucie fec.	Lucia		7,45	16,34
Joi	14	SS. Mi Tirs, Leuchie, Calinic Filimon	Nicaziu		7,46	16,34
Vineri	15	SM. Elefterie SP. Pavel cel d. Latro	Natin		7,47	16,35
Sâmb.	16	Pro. Agheu	Eusebie		7,47	16,35

Duminica Strămoșilor. Ap.: Colos 3, 4—11. Fraților, când se va arăta Hristos... (Dum. XXIX-a după S. Rusalii.) Ev. 11 Luca 14, 16—24: Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oare care a făcut... (Dum. 28 după S. Rusalii) gl. 3, vos. 6.

Dum.	17	Pro. Danil și cei 3 coconi	Advent 3		7,48	16,35
Luni	18	SM. Sebastian, SP. Modest Aep. Ier.	Vunibald		7,49	16,36
Marți	19	S. M. Bonifacie	Nemeziu		7,49	16,36
Mierc.	20	SM. Ignatie purt. de Dzeu (in. pr. ND)	Adelaide		7,50	16,36
Joi	21	Ma Iuliana d. Nicomidia (in. pr. ND)	Toma		7,50	16,37
Vineri	22	S. Mă Anastasia (in. pr. ND)	Flavian		7,51	16,37
Sâmb.	23	SS. 10 Mucenici d. Crl (in. pr. ND)	Victoria		7,51	16,38

Duminica Înaintea S. Nașteri a Domnului. Apost.: Evrei 11, 9—10, 32—40. Fraților, prin credință a nemernicit Avraam. Ev. Matei 1, 1—25. Cartea neamului lui Iisus Hristos... gl. 4, vos. 7.

Dum.	24	C. Mă Eugenia (Ajunul ND)	Advent 4		7,52	16,39
Luni	25	(+) Nașterea Domnului	(+) Nașt. Chr.		7,52	16,39
Marți	26	(+) Sob. Preacuratei: Cuvios. Nicod.	(+) M. Ștefan		7,53	16,40
Mierc.	27	(+) SM Arhidiacon Ștefan (desl. post.)	Ioan Evang.		7,53	16,41
Joi	28	SS. 20 mii arși în Nicomidia	Pruncinevin.		7,53	16,41
Vineri	29	SS. 14 mii prunci uciși d. Irod. (desl. post.)	Toma Cant.		7,64	16,42
Sâmb.	30	SM. Anisia. C. Zolic preotul	Reiner		7,54	16,43

Dum. după S. Nașt. a Domnului. Apost.: Galat 1, 11—19. Fraților, arăt vouă că Evanghelia.. Ev. Matei 2, 15—23. Iar după ce s'au dus Magii, iată ingerul... gl. 5, vos. 8.

Dum.	31	C. Mă Melania Rom. (inch. pr. ND)	Silvesru		7,54	16,44
------	----	-----------------------------------	----------	--	------	-------

Decemvrie

ziua are 9 ore — noaptea 15 ore

Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint; care unii poftindu-o au rățacit din credință și s'au pătruns cu dureri multe.
(I Tim. 6,10)

Insemnări

1 Decemvrie: Unirea Transilvaniei la Patria mamă (1918). Se face Doxologie.

6 Decemvrie: Sfântul Nicolae (Sâm-Micoara).

24 Decemvrie: Ajunul Crăciunului. Colindătorii umblă cu steaua. Se ser-bează liturghia Sf. Ioan Gurădeaur.

25 Decemvrie: Nașterea Domnului (Crăciunul). Se serbează Liturghia Sf. Vasile cel mare.

25 Decemvrie—6 Ianuarie viitor, nu se face pomenirea morților la Sf. Li-turghie. Tot în acest interval de timp nu se săvârșește Sf. Taină a cununiei fără dispensă arhierască.

27 și 29 Decemvrie: Deslegare de post.

Povețe economice

Aerisește pivnița din când în când și de mircase a mucegai, afum-o cu pu-cioasă. Când va fi gerul mare, astupă ferestrele pivniței și ale grajdului. În-grițește vitele, țesală-le la aer. Nu le adăpa cu apă rece și dă-le sare destulă. Grajdurile să fie călduroase, că atunci vitele mănâncă mai puțin. Dă găinelor coji de cartofi fierți, amestecate cu țărățe, că să ouă toată iarna. Dă-le apă destulă și căldură, ca să nu mănânce zăpadă, că le strică la oua. Taie porcii cei grași. Grițește bine vitele însărcinate. Nutrețul înghețat le strică. Ingroapă și acoperă via. Curăță pomii de omizi. Grițește ca să nu intre soa-reci în stupi. Semănăm în strat: mor-covi timpurii, conopidă, ridichi, măcriș, pătrunjel. Fă socoleala ce ai făcut într'un an și ce ai de făcut pe anul viitor. Repară-ți uneltele.

Prevestirea timpului

Dela 1—4 ninge; din 5—16 senin și frig; în 17 soare, 18 senin și vânt; din 19—21 timp frumos; din 22—26 cald și noreală; în 27 și 28 bine; în 29 și 30 neaună; în 31 noreală.

Vorbe din bătrâni

De se arată multe găște sălbatice și iepurii se apropie de sat, va fi iarna grea. Decemvrie geros la început ține gerul 10 săptămâni. Moș Crăciun ză-pădos prevestește an mănos. Da va fi Crăciun ploios, vor fi Paștile friguroase. Indrea geros aduce an mănos.

Zile mari ale neamului

La 14 Decemvrie 1467, Ștefan cel Mare atacă noaptea cetatea Baia în care poposea trufașul rege Matei Corvin cu trupele sale.

La 31 Decemvrie 1889, moare la Iași marele povestitor Ion Creangă.

La 29 Decemvrie 1908, aviatorul Vuia, cel dintâi aviator al nostru, de origine bănățan, zboară cu deplin succes la Bagatelle, în Franța.

M. S. REGELE MIHAI I

M. S. REGINA MAMĂ ELENA

Casa domnitoare română

Majestatea Sa *Regele Mihai I*, născut în Cotroceni (București) la 25 Octombrie 1921, proclamat Rege în 6 Septembrie 1940.

Majestatea Sa *Regina Mamă Elena*, născută în Atena (Grecia) la 20 Aprilie 1896, căsătorită cu *Principele Carol*, la Atena, în 1921.

PRINCIPI:

Principesa Elisabeta, născută în castelul Peleş (Sinaia) la 20 Septembrie 1894, căsătorită în București cu Diadocul Greciei la 27 Februariei 1921.

Principesa Mărioara, născută în Gotha la 27 Decembrie 1899, azi Regină Mamă a M. Sale Regelui Petru al II-lea al Jugoslaviei.

Principele Nicolae, născut în castelul Peleş (Sinaia) la 5 August 1903.

Principesa Ileana, născută în București la 23 Decembrie 1908, căsătorită la Sinaia, cu Arhiducele Anton de Habsburg în 26 Iulie 1931.

TRECUȚI LA CELE ETERNE:

Intemeietorul Dinastiei: *Regele Carol I*, de Hohenzollern-Sigmaringen, născut la 20 Aprilie 1830, Principe a României la 1866, Rege la 1881, decedat la 10 Oct. 1914.

Soția Sa *Regina Elisabeta*, Principesă de Wied, născută la 17 Dec. 1843, decedată la 18 Februarie 1916.

Intregitorul Neamului și Țării: *Regele Ferdinand I*, nepot de frate al Regelui Carol I, născut la 24 August 1865. A domnit din 1914—1927 (20 Iulie).

Soția Sa *Regina Maria*, Principesă de Edinburg, născută la 15 Octombrie 1875, decedată la 18 Iulie 1830.

Principele Mircea, născut în București la 21 Decembrie 1912, decedat la 2 Noembrie 1916.

DOMNUL MAREȘAL ION ANTONEȘCU
Conducătorul Statului Român

Biserica autocefală ortodoxă română și Ierarhii ei

a) MITROPOLIA UNGRO-VLAHIEI

1. *Arhiepiscopia Bucureștilor*: I. P. S. Sa Dr. Nicodim Munteanu, arhiepiscop și mitropolit — patriarhul României.

2. *Episcopia Buzăului*, reșed. în Buzău: P. S. S. Arhleriu Valeriu Moglan, vicarul Mitropoliei Moldovei, episcop locotenent.

3. *Episcopia Tomisului*, reșed. în Constanța: P. S. Sa Eugen Laiu, episcop locotenent. P. S. Sa Galaction Gordun Silistreanul, arhleriu-vicar

b) MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

1. *Arhiepiscopia Iașilor*, reșed. Iași: I. P. S. Sa Dr. Irineu Mihălcescu, arhiepiscop și mitropolit.

2. *Episcopia Romanului*, reșed. Roman: P. S. Sa Lucian Triteanu, episcop.

3. *Episcopia Hușilor*, reșed. Huși: P. S. Sa Grigore Leu, episcop.

4. *Episcopia Dunării de jos*, reșed. Galați: P. S. Sa Cosma Petrovici, episcop.

c) MITROPOLIA ARDEALULUI, BANATULUI, CRIȘANEI ȘI MARAMUREȘULUI

1. *Arhiepiscopia dela Alba-Iulia și Sibiu*, reșed. Sibiu: I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop și mitropolit.

2. *Episcopia Aradului, Ienopolei și Hălmeagului*, reșed. Arad: P. S. Sa Dr. Andrei Mageru, episcop.

3. *Episcopia Caransebeșului*, reșed. Caransebeș: P. S. Sa Veniamin Nistor, episcop.

4. *Episcopia Oradiei*, reșed. provizorie Beiuș: P. S. Sa Nicolae Popoviciu, episcop. (O parte din Eparhie, este sub Unguri).

5. *Episcopia Timișorii*, reșed. Timișoara: P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, episcop.

6. *Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului*, este sub stăpânire maghiară: P. S. Sa Dr. Nicolae Colan, episcop cu reșed. în Cluj.

d) MITROPOLIA BUCOVINEI

1. *Arhiepiscopia Cernăuților*, reșed. Cernăuți: I. P. S. Sa Tit. Simedrea, arhiepiscop și mitropolit.

2. *Episcopia Hotinului*, reșed. Bălți: P. S. Sa Partenie Ciopron, episcop locotenent.

3. *Episcopia Maramureșului*, reșed. Sighet: P. S. Sa Dr. Vasile Stan, episcop. (Refugiat la Sibiu. Eparhia vremelnic sub stăpânire maghiară).

e) MITROPOLIA BASARABIEI

1. *Arhiepiscopia Chișinăului*, reșed. Chișinău: P. S. Sa Efrem Enăcescu, locțiitor de arhiepiscop și mitropolit.

2. *Episcopia Cetății Albe*, reșed. Ismail: P. S. Sa Policarp Morușca, episcop locotenent.

f) MITROPOLIA OLTENIEI, RÂMNICULUI ȘI SEVERINULUI

1. *Arhiepiscopia Craiovei*, reșed. Craiova: I. P. S. Sa Nifon Crișanul, arhiepiscop și mitropolit.

2. *Eparhia Argeșului*, reșed. Curtea de Argeș: P. S. Sa Emilian Antal, episcop locotenent.

g) INSPECTORATUL CLERULUI MILITAR

Reșed. Alba-Iulia: P. S. Sa Dr. Partenie Ciopron, episcopul armatei.

h) EPISCOPIA MISIONARĂ DIN AMERICA ȘI ȚĂRILE APUSENE

Reșed. America, 6201 Detroit Av., Cleveland, Ohio: P. S. Sa Policarp Morușca, episcop misionar.

i) MISIUNEA ORTODOXĂ ROMÂNĂ IN TRANSNISTRIA

Reșed. Transnistria, în Tiraspol. Șeful misiunii: I. P. S. Sa Visarion Puul, Vicar I. P. C. Arhim. Antim Nica.

Episcopia Baltă, reșed. Baltă (Transnistria): P. S. Sa Dr. Vasile Stan, episcop locotenent.

Mitropolia Ardealului, Bănăţului, Crişanei, Maramureşului cu Ierarhii şi dignitarii ei

Reşedinţa Mitropolitană : Sibiu

1. IERARHII MITROPOLIEI

Arhiepiscop şi Metropolit :

Înalt Prea Sfinţia Sa D. D. Dr. Nicolae Bălan

Episcopii eparhiali :

Prea Sfinţia Sa D. D. Dr. Vasile Lazarescu, episcop al Timişorii, Timişoara.

Prea Sfinţia Sa D. D. Dr. Andrei Magieru, episcopul Aradului, Arad.

Prea Sfinţia Sa D. D. Dr. Nicolae Popoviciu, episcopul Oradei, Beiuş.

Prea Sfinţia Sa D. D. Nicolae Colan, episcopul Vadului şi Felea-
cului cu reşedinţa în Cluj.

Prea Sfinţia Sa D. D. Veniamin Nistor, episcopul Caransebe-
şului, Caransebeş.

2. SINODUL EPISCOPESC METROPOLITAN

Preşedinte : I. P. S. Sa arhiepiscopul şi mitropolitul.

Membrii : P. P. S. S. Lor episcopii eparhial şi Dignitarii mitro-
politani.

3. DIGNITARIII METROPOLITANI

Dr. Eusebiu R. Roşca, arhimandrit, fost rector al Acad. teologice
din Sibiu în retragere.

Dr. Iustin Suciu, arhimandrit, profesor de teologie, Arad, în
retragere.

Teodor Scorobet, arhimandrit, consilier, vicar al arhiepiscopiei Sibiu.

Dr. Laurențiu Busuioc, arhim. prof. al Acad. teol. din Caransebeș.

CONSISTORUL MITROPOLITAN

SENATUL BISERICESC

Ordinari :

Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, fost rector al Academiei Andreiane, Sibiu.

Dr. Ioan Lupăș, protopresbiter, prof. univ. Cluj.

Procopie Givulescu, protopop în Radna..

Ic. St. Romul G. Ancușă, consilier eparhial, Caransebeș.

Teodor Scorobet, arhim., consilier arhiepiscopesc, Sibiu.

Un loc vacant.

Supleanți :

Traian Oprea, protopop pens., Timișoara.

Dr. Vasile Bologa, protopop, director de liceu i. p., Sibiu.

Emilian Cioran, protopop, stavrofor, cons. mitr., Sibiu.

2 locuri vacante.

SENATUL ȘCOLAR

Ordinari :

a) Din cler :

Dr. Gheorghe Ciuhandu, Ic. St., consilier eparhial i. r., Arad.

Un loc vacant.

b) Mireni :

Dr. Silviu Dragomir, fost ministru, prof. univ. Cluj-Sibiu.

Dr. Nicolae Zigre, fost min. al Cultelor și Artelor, București.

Două locuri vacante.

Supleanți :

a) Din cler :

Dr. Ștefan Cioroianu, Ic. St., pp. în Comloșul mare.

Gheorghe Maior, prot., prof. școala normală „A. Șaguna”, Sibiu.

b) Mireni :

Petru Drăghiciu, fost senator, Sibiu.

D. Nicolae Comșa, medic, Sibiu

Ioan Sandu, fost Subsecretar de Stat la Ministerul Culturii Naționale, București.

Un loc vacant

SENATUL EPITROPESC

Ordinari :

a) Din cler :

Dr. George Proca, consilier arhiepiscopesc f. r., Sibiu.

Dr. Sebastian Stanca, lc. St., consilier eparhial, Cluj—Alba-Iulia.

b) Mireni :

Ioan Lapedatu, fost ministru, director la Banca Națională, București.

Dr. George Dobrin, avocat Lugoj.

Dr. Iustin Marșeu, avocat Arad.

Un loc vacant.

Supleanți :

a) Din cler :

Prot. Dr. Virgil Musta, protopop, Oravița.

Prot. Dr. Vasile Sava, lc. St., consilier eparhial, Cluj.

b) Mireni :

Dr. Lucian Borgia, avocat Sibiu.

Dr. Mihail Gropșianu, avocat Timișoara.

Dr. Valer Moldovanu, profesor universitar Cluj.

Pompillu Dan, inspector școlar în p. Oradea.

CONSISTORUL SPIRITUAL APELATIV
MITROPOLITAN

Membrii Consistorului apelativ în ordine după Eparhii :

1. Sibiu : titular Gh. Maior, protopresb. prof. la șc. norm. „A. Șaguna” Sibiu, supleant : Dr. I. Hradil, presb. prof. la Acad. teol., Sibiu
2. Arad : titular Ioan Popescu, paroh, Pecica-Română, supleant : Ioan Popoviciu, pr. pens., Sân.-Nicolaul-Mare.
3. Caransebeș : titular Dr. Iosif Ieremia, paroh. Reșița, supleant : Petru Olde, profesor de religie în Lugoj.
4. Oradea : titular Ioan Pap, protospresb. mil. în pens., Topa-de-sus, supleant : vacant.
5. Cluj : Dr. Ioan Păscă, prof. la Acad. Teologică, Cluj, supleant : Vasile Maximilian, capelan., prot. Turda.

CANCELARIA MITROPOLITANĂ

Consilier referent : Emilian Cioran, protopresbiter stavrofor.

Consilier referent : Ieronim Grovu, protopresbiter.

Consilier referent : Dr. Lucian Borgia, adv. în Sibiu.

Jurisconsult : Dr. Lucian Borgia, adv. în Sibiu.

Șef de serviciu : Nicolae Criștiu.

DELEGAȚIA CONGRESUALĂ

Pentru cazurile pendinte între mitropolia română și cea sârbească :
Prezident : I. P. S. Sa Mitropolitul.

M E M B R I I :

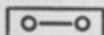
P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, episcopul Timișorii.
P. S. Sa Dr. Andrei Magieru, episcopul Aradului.
P. S. Sa Veniamin Nîstôr, episcopul Caransebeșului.
Traian Oprea, protopresbiter pens., Timișoara.
Dr. Gheorghe Dobrin, fost prefect, adv. în Lugoj.
Dr. Mihail Gropșianu, adv. fost procuror general în Timișoara.
Dr. Cornel Iancu, adv. în Arad.
Dr. Victor Mercea, adv. Timișoara.
Dr. Iustin Marșieu, adv. în Arad.

REPREZENTANȚA FUNDAȚIUNEI GOJDU

Sub președinția I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului, P.
P. S. S. L. L. Episcopii eparhiali.
Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar în Cluj.
Dr. Sextil Pușcariu, profesor universitar, Cluj.
Ioan I. Lăpădat, fost ministru de finanțe, Dir. Banca Națională,
București.
Dr. Nicolae Pojnăr, avocat în Aleșd.
Dr. Nicolae Zigre, fost Ministru al Cultelor și Artelor.
Dr. Gheorghe Dobrin, avocat în Lugoj.
DI. Aurel Vlad, fost ministru, Orăștie.
Un loc vacant.

CANCELARIA FUNDAȚIUNEA GOJDU

Notar referent : Emilian Cioran, prof. stavr. cons mitr., Sibiu.
Casar și Controlor : Cei dela consistorul mitropolitan.
Administrator al realităților fundațiunii Toma Ungurean, paroh în
ort. rom. în Budapesta.

Scurtă istorie a Episcopiei Timișorii

I.

Episcopia Timișorii, cea mai nouă din cele 21 episcopii ale Patriarhatului românesc, în ordine istorică este probabil cea mai veche. Dacă se verifică ipoteza că episcopia *Mehadiei* ființează sub numirea de *Aquae* sau *Ad Aquas* încă din timpul împăratului *Iustinian I* (527-565), atunci episcopia Timișorii este, ca vechime, a doua episcopie din țară.

Trecutul ei se confundă cu trecutul glorios al voevodatului românesc bănățean, pe care Ungurii, la venirea lor din Asia și *Etelköz*, l-au aflat în plină putere și dezvoltare. Voievodul *Glad*, *Vlad* sau *Claudiu*, (874-907), care înfruntă începând dela *Morisena*, capitala principatului, și până jos la cetatea *Kepe* = *Cuvin* atacurile noilor năvălitori asiatici de sub conducerea lui *Árpád*, *trebuie să fi avut pe lângă sine, la Morisena*, un cap bisericesc, *un plădică*, mai mare peste preoții din cuprinsul principatului, *de mână căruia a fost binecuvântat și miruit în clipa urcării pe tron*, așa cum se obișnuște până în zilele noastre la Români.

Mărturia notarului anonim al regelui *Béla III* (1173-1196) despre voievodul *Glad* ne-o întăresc localitățile care-i poartă numele, precum și *mănăstirea Glad* de lângă *Chichinda*, din ținutul numit până târziu în sec. XVII-lea *Vlașca* sau *Mali Vlașca*, adică *România Mică*.

Ducele *Glad*, și după înfrângerea dela *Cuvin* rămâne mai departe în fruntea principatului bănățean, dar sub suzeranitatea Ungurilor, cărora el și urmașii lui, până la *Optum* sau *Achtum*, le plătesc tribut anual.

Optum, un strănepot al lui *Glad*, sprijinit pe bogățiile principatului său, ale cărui granițe se întindeau acum dela *Severin* și până la *Crișuri*, precum și pe mulțimea și vitejia ostașilor săi, a hotărît să spele rușinea și umilința la care au fost supuși Românii bănățeni pe vremea înaintașilor săi. După anul 1000, *Optum* refuză să mai plătească Ungurilor obișnuitul tribut, declarându-se cu totul independent față de regele *Ștefan „cel sfânt“*, pe care-l disprețuia.

Precum scrie un alt cronicar ungur în *Vita S. Gerhardi*,

Banatul a cunoscut sub domnia lui Optum o eră de prosperitate și strălucire, atât sub raport politic și economic, cât și cultural-bisericesc. Prietenia sa cu împăratul *Vasile II Bulgaroctonul*, cu care după 1018, anul distrugerii imperiului bulgar, devenise vecin la Dunăre, o folosește spre a-și consolida poziția față de Unguri și spre a organiza viața bisericească și mănăstirească din principat.

Cu binecuvântarea patriarhului ecumenic și desigur cu sprijinul protectorului său Vasile II dela Constantinopol, ducele Optum ridică în capitala principatului, în Morisena, o mănăstire închinată Sf. Ioan Botezătorul, incredințându-o grijii unui egumen și mai multor călugări ortodocși aduși dela *Vidin*, unde și atunci ca și azi zvâcnea o puternică viață românească, și unde filologul german prof. univ. *Ernst Gamillscheg* fixează al treilea ținut-macă de răspândire a Românismului.

Intr'un principat mare și puternic, cu biserici și mănăstiri, este firesc să fi existat și o Episcopie. Mărturie despre aceasta ne dă istoricul maghiar *Katona István*, în a cărui operă critică istorică despre regatul Ungariei, aflăm afirmația cronicarului ungar *Turotz*, că *Sf. Ladislau* (1077-1095), regele Ungariei a eliberat din captivitate *fiica episcopului grec*, care păstorea în principatul lui Optum . . . „*quam, teste Turotzio, S. Ladislaus in libertatem asseruit, episcopi Graeci, qui ditionem Achtumi procurabat, filiam fuisse*”.

Pe cât se pare, din afirmația cronicarului ungar, reiese că eliberarea fiicei episcopului „grec”, adecă ortodox de ritul grec, din principatul lui Optum s'a făcut după moartea principelui român, în a doua jumătate a sec. XI, când domnește Ladislau. Cronicarul se referă la-stăpânirea (puterea, autoritatea) lui Optum pentru a determina teritoriul eparhial al episcopului „grec”, căci în acest timp ducele Optum de mult nu mai era în viață, ceea ce rezultă și din împrejurarea că Katona ne dă știrea despre episcopul ortodox, după ce, cu o pagină mai înainte, a vorbit de instalarea, la Morisena, a episcopului latin romano-catolic *Gerardus* (ung. Gellért), adus de regele Ștefan „cel sfânt”, după căderea lui Optum.

Dacă existența politică a principatului bănățean într'o vreme când Biserica și conducătorii ei din Răsărit și din Apus aveau un rol precumpănitor în viața popoarelor, presupune deci, în mod

necesar existența unei căpetenii bisericești, atunci mărturia lui Turotz ne duce la concluzia că acea căpetenie religioasă din capitala principatului trebuie să fi avut un rang superior unui episcop, deci rang de *arhiepiscop* sau *mitropolit*, precum se vor intitula mai târziu aproape toți vlădicii Timișorii.

II.

Moartea împăratului Vasile (1025) clatină și poziția lui Optum. Regele Ștefan al Ungurilor știe să tragă foloase din noua conjec-tură politică, defavorabilă principelui român. A trebuit să inter-vină și trădarea generalului *Cenad*, ca planul Ungurilor, de a se scăpa de un vecin periculos, să fie pus în aplicare. Războiul cu Optum începe la 1028. Pe câmpul *Naghenz* (Nagios), dintre Sân-nicolaul-Mare și Tomnatic-Jimbolia, cele două oști se confruntă sân-geros. Ungurii înfrânți se retrag în tufele dela „Cuchineri și în Seureg și în toată Canija până la Tisa“. În vreme ce Optum cu ostașii lui serbătoriau cu mare bucurie și veselie victoria, Cenad, conducătorul oștilor ungurești, cufundat în rugăciune are o ve-denie: Sf. M. M. Gheorghe, sub forma unui leu (oroszlán) îl asi-gură de ajutor dumnezeesc contra lui Optum.

Cronicarul ungar scrie că Cenad pornește în acea noapte la luptă, reușind să taie capul fostului său Domn, să-i risipească oști-rea și să-i supună țara. Drept recunoștință, regele Ștefan dă gene-ralului Cenad averile lui Optum și schimbă numele Morisenei în cel de *Cenad*.

Generalul trădător la rândul său își respectă promisiunea făcută înainte de atacul decisiv: ridică pe locul vedeniei, numit Orosłanoș, în onoarea Sf. Gheorghe, o mănăstire, în care transferă călugării români ortodocși cu egumenul și desigur cu episcopul român ortodox din Mureșana-Cenad, iar în mănăstirea ortodoxă din capitală instalează pe episcopul Gerardus, cu călugării latini aduși de dânsul din Italia.

Singur faptul instalării lui Gerardus la Cenad constituie o do-vadă că *aici am avut episcopie ortodoxă*, căci de regulă latinii când câștigau teren în Răsărit înălțau mănăstiri și episcopii pe ru-inele vechilor noastre mănăstiri și episcopii, desființate de ei, cu ajutorul puterii politice de stat. Din lipsă de documente scrise nu putem ști cât timp a rezidat episcopul sau arhiepiscopul român al

Banatului de Vest în mănăstirea dela Orosłanoș. Evenimentele politice și religioase pe timpul domniei regilor din casa arpadiană (896-1301) au favorizat în largă măsură viața bisericească a Românilor bănățeni. Ungurii încreștinați cu sila de misionarii papei *Silvestru II*, la cererea regelui Ștefan „cel sfânt”, revin la păgânismul asiatic, manifestându-și ura sălbatecă față de papalitate și față de vecinii lor din Apus, prin martirizarea episcopului Gerardus, pe care-l aruncă de pe înălțimile ce străjuiesc orașul Buda.

Legăturile bisericești, politice și familiare ale multora din urmașii lui Ștefan cu patriarhul ecumenic și cu Curtea împărătească dela Constantinopol, de unde regele *Geița II* (1141-1162) a primit chiar și o coroană regală (care împreună cu coroana dată lui Ștefan de către papa Silvestru II formează coroana regală ungară), sunt de natură a ușura viața Bisericii ortodoxe din regatul ungar și din țările aflate sub suzeranitatea lui. Este de ajuns să știm că *în sec. XII un arhiepiscop și oreo 5 episcopi romano-catolici maghiari au trecut la Ortodoxie*, spre a ne putea face o icoană clară despre influența, rostul, puterea și situația Bisericii ortodoxe din provinciile sau țările supuse regilor ungari. Dacă la aceste considerațiuni istorice mai adăugăm și faptul istoric că după căderea lui Optum numai o parte a Banatului, și numai pentru un anumit timp, a fost cucerită de Unguri, restul, mai ales partea de lăuroasă și montană a rămas sub conducere românească, păstrându-și independența până la începutul sec. al XIII-lea, vom înțelege și mai bine de ce a fost posibil să existe în acest timp o viață bisericească ortodoxă și românească în Banat. Domnia regelui *Ladislau Cumanul* (1272-1290), care însuși trece la Ortodoxie, neținând seamă de amenințările și afurisenile papilor, întărește așa de mult poziția Bisericii ortodoxe din Banat, încât toate încercările urmașilor săi, *Carol Robert* (1308-1342) și *Ludovic cel Mare* (1342-1382), fanatici adepți ai romano-catolicismului, n'au fost în stare să o clinească.

III.

Vechea capitală a Banatului, Morisena-Cenad, unde au rezidat toți conducătorii politici ai Banatului, începând cu prefectul roman *Corneliu*, cu *Atila*, cu *Bajan* al Avarilor, și până la voievozii români *Glad*, *Optum* și *Budila* din sec. XII, - după urgia

tătară din 1240 va fi abandonată în favoarea cetății *Timișoara*, restaurată, pe ruinele vechii cetăți dace *Zurobara*, de către regele ungar *Bela IV* (1235-1270).

Pericolul turcesc a determinat pe toți urmașii lui *Bela IV* să ia măsuri de întărire a graniței de Sud, a cărei apărare a fost incredințată Românilor bănățeni, paznicii de totdeauna ai vadurilor Dunării, organizați în districte, în frunte cu voievozii și ch(e)nezii lor naționali.

Pentru marile servicii aduse Ungariei în luptele ei cu dușmanii sârbo-bulgari dela sudul Dunării, Românii bănățeni s'au învrednicit a primi, din partea regilor ungari, o seamă de drepturi și privilegii cuprinse în nenumăratele diplome ce ni s'au păstrat. Deși aceste diplome, scrise în cancelaria regilor maghiari romano-catolici de dieci și copiiști catolici, nu grăesc nimic despre organizația bisericească a celor ce formau elementul etnic băștinaș și majoritar al Banatului, avem totuși dovezi că în sec. XIII-XVII Românii bănățeni aveau alături de voievozii, nobilii și chenezii lor și vlădici cu reședința în nenumăratele mănăstiri ce împânzeau încă din timpul lui *Árpád* pământul Banatului.

Istoricii străini constată, pe vremea lui *Ludovic cel Mare*, la *Timișoara* și *Lipova* existența unor biserici sau chiar episcopii ortodoxe române. Măsurile de expulzare luate de acest rege la 1366 se referă la preoții „sclavi” sârbo-bulgari, refugiați la Nord de Dunăre în timpul războiului pentru *Vidin* (1365-1369). Pentru Românii din Banatul de Răsărit, *Domnul Țării Românești* și *Banul Severinului*, *Vlaicu-Vodă* (1364-1377), înființează la 1370 *Mitropolia Severinului*, având ca sufragana episcopia *Mehadie*, mutată în sec. XV la *Caransebeș*.

După ce *Timișoara* ajunge încă din sec. XIII capitala Banatului de Apus, și episcopul român-ortodox, cu toată vitregia vremurilor, își va muta reședința aici, părăsind mănăstirea dela *Oros-lanoș*. Din lipsă de documente scrise nu putem ști numele Episcopilor sau Mitropoliților români ai *Timișorii*. Pe o piatră mormântală din mănăstirea dela *Partoș* de lângă *Timișoara* s'a păstrat următorul epitaf, în slavonește, așa cum se scria pe acea vreme: „*Sfătiteľ Iosif Novij bīosij Mitropolit Temišvarskij*” — „Sfântul Iosif cel Nou fostul Mitropolit al *Timișorii*”.

Asupra timpului de arhipăstorie la Timișoara a mitropolitului Iosif ne lămurește în parte următoarea însemnare, făcută pe pagina unei cărți scrise cu mâna la 1529, și aflată în mănăstirea Sângeorz: „*Această carte este a mitropolitului Iosif al Timișorilor. Cel ce a părăsit de bună voie vladicia și după aceea s'a mutat la viața pecinică, unde se odihnesc sfinții*“. La finea inscripției o altă mână, mai târziu, a scris anul 1655, cu scopul de a dărâma străvechile temelii ale episcopiei noastre din Timișoara, care *a existat cu mult mai înainte de apariția primilor coloniști sârbi pe aceste plaiuri*.

Istoricii sârbi și unguri cred deci, că mitropolitul Iosif a părăsit la Timișoara prin anii 1655. Istoricul nostru *Nicolae Tincu-Velea*, neaflând trecut în dipticul patriarhiei din Ipec și numele mitropolitului Iosif, susține cu drept cuvânt că păstoria lui trebuie pusă înainte de căderea Timișorii sub Turci, deci *înainte de 1552*. Această părere este cu atât mai îndreptățită cu cât între anul 1459, când Serbia este prefăcută în pașalâc turcesc, și anul 1557 când vizirul *Mohamed Sokolovici*, reînvie patriarhia sârbească dela Ipec, în Serbia nu exista o ierarhie organizată, de care ar fi putut depinde și ierarhi din afara granițelor Serbiei. Nu de dragul Sârbilor restaurează Turcii patriarhia dela Ipec, ci, mănâți de interese politice, închinătorii lui Mohamed vor să izoleze pe Românii bănățeni de frații lor din Principate, și prin afilierea lor la Ipec, au urmărit limitarea influenței patriarhului ecumenic din Constantinopol. Dependența mitropoliei Timișorilor de patriarhia dela Ipec nu s'a făcut pentru că ar fi fost Sârbi în Banat sau pentru că Ierahii Banatului dela Timișoara, Caransebeș și Lipova ar fi fost Sârbi, ci pentru că, așa au poruncit interesele politice ale Turcilor, cari ca și Austriecii - în cazul Mitropoliei române a Bucovinei, căreia i-au anexat ca sufragane episcopiile sârbești *Zara și Cattaro* din *Dalmatia* - au fost conduși de deviza: *Divide et impera*.

Până la finea sec. XVII numărul Sârbilor din Banat este neînsemnat. De preoți ori de episcopi sârbi în acest timp nu poate fi vorba, la *Timișoara, Lipova* ori *Caransebeș-Vârșet*. Numai la Becicherec, unde întâlnim la 1609 pe vlădica *Visarion* și la 1687 pe vlădica *Mihail*, au îngăduit Turcii să ființeze pe seama Sârbilor imigrați o episcopie.

Abia la 1690, cu imigrarea celor 40.000 familii sârbești și macedo-române, sub conducerea patriarhului *Arsenie III Cernoevici* dela Ipec, crește numărul Sârbilor în Banat. Până la 1694, când împăratul *Leopold I* (1657-1705) confirmă numirea episcopilor ortodocși făcută de patriarhul imigrat Arsenie III, la Timișoara cunoaștem următorii vlădici: *Iosif*, mitropolit înainte 1552, *Neofit*, mitropolit, 1608-1613, *Sofronie*, mitropolit, 1651, *Mihail*, 1686, *Vasile*, 1688, *Vasile*, mitropolit înainte de 1692, 1693?

După cum *mitropolia Timișorii nu este ctitorie sârbească*, ea nu este *nici turcească*. Turcii nu înființează nici o episcopie ori mitropolie creștină, - lasă însă de cele mai multe ori în ființă vlădicile pe cari le-au aflat în clipa cuceririi țării sau provinciei respective. În actul de restaurare a patriarhiei dela Ipec, episcopiile dela Timișoara și Caransebeș apar ca „restaurate”. *Se recunoaște deci existența acestor episcopii bănățene înainte de 1552*. Iată deci, atâtea motive ca să credem că Iosif a păstorit ca Mitropolit Timișoara înainte de 1552.

Istoricii și învățații sârbi nu pot preciza timpul când a luat ființă episcopia-mitropolia Timișorii. Atâta știu și ei, că ea a existat din vechime, *ab antiquo*. Părintele protopop, *Slobodan Costici* din Timișoara scrie: *„Episkopija temišvarska postoji od starine. Nije poznato kada je osnovana”*. Ca episcopie separată, scrie el, apare în sec. XVII-lea.

Din diploma dată de Leopold I la 21 August 1690 și confirmată din nou la 20 August 1691 rezultă că: 1. Sârbii înainte de emigrarea lor sub conducerea patriarhului Arsenie III n'aveau la Nord de Dunăre organizație bisericească; 2. Numărul lor în Banat era neînsemnat; 3. Fugarii n'aveau de gând să rămână aici, ci nutreau nădejdea reîntoarcerii la vetrele părăsite, de îndată ce Turcii vor fi alungați din țara lor de către oștile Împăratului și 4. că între fugari au fost foarte mulți Români macedoneni.

Următoarele date statistice pun în lumină numărul redus al Sârbilor din Banat la începutul sec. XVIII-lea, chiar și după a doua imigrare dela 1737 cu patriarhul ipecan *Arsenie IV*. Astfel, la 1740 în ambele eparhii bănățene, Timișoara-Lipova și Caransebeș-Vârșet au fost: *Români* 183.000, *Sârbi* mai puțin de

23.000. În dieceza Aradului „Sârbii erau chiar în număr neînsemnat”, ne asigură istoricul bisericesc *Eusebiu Popovici*.

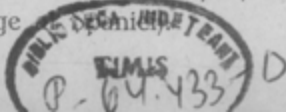
Numărul Sârbilor crește prin desnaționalizarea Românilor în sec. XVIII și XIX-lea. La 1770 în Banat erau: *Români* 313.691, *Sârbi* 78.780, *Bulgari* 8.683, *Tigani* 5.272, *Germani*, *Italiani* și *Francezi* coloniști 43.201 și *Ebrei* 363. La 1829 în dieceza Aradului erau: *Români* 292.897 și *Sârbi* numai 11.621. În dieceza Timișorii: *Români* 254.000, iar *Sârbi* 170.432. În dieceza Vârșet-Caransebeș: *Români* 220.746, iar *Sârbi* numai 28.959.

Este clar ca lumina soarelui că episcopia-mitropolia Timișorii, ca și atâtea comune românești din Banat, din jud. Torontal și din Clisura Dunării, s'a sărbizat după 1717, datorită privilegiilor întinse primite de Sârbi din partea Impăraților vienezi, cari nu se puteau dispensa de serviciile prețioase ale unui popor viteaz și războinic, spre a duce lupta contra Semilunei atotputernice și primejdioase.

IV.

Considerat trădător de către Turci ca și de Sârbii rămași în patrie, Arsenie III, cu reședința la *Crusedol* (mănăstire înființată la 1507 de *Maxim Brancovici*, fostul mitropolit al Țării Românești) nu mai exercită nicio jurisdicție asupra episcopilor bănățene, până la 1716. Patriarhul *Calinic*, dela Ipec, așezat de Turci, trimite la Timișoara pe vladica *Constantin*, care păstorește aici dela 1704 până la 1713. Episcopul *Isaia Diacovici*, numit episcop al Timișorii și Ienopolei, de către Arsenie III, nepu'ând intra în Timișoara, va rezida până la 1703 la Becicherec, de unde se va muta la *Arad*, punând astfel bazele episcopiei de acolo, cu care se va contopi vechea episcopie a Inăului.

La 1713 patriarhul ipecan *Moise Rațovici* (1712-1725) numește mitropolit la Timișoara pe *Ioanichie Vlad*(islavlievici), iar episcop la Caransebeș pe *Moise Stan*(oevici). Ambii vor rămâne în Scaun și după alungarea Turcilor din Banat. În timpul asediei cetății Timișorii de către oștile austriace, conduse de prințul francez *Eugen de Savoya*, mitropolitul Ioanichie a adus prețioase servicii oștilor creștine, fapt care i-a atras recunoștința împăratului *Carol VI* (sau *Carol III*, ca rege

După 1716 episcopia Becicherecului – care mai probabil nici n'a fost episcopie, ci doar loc de refugiu pentru cei doi episcopi fugari susamintiți, precum și episcopia *Lipovei*, – unde cunoaștem următorii episcopi: vlădica dela 1551–52 ucis de Turci, *Danil* 1563, *Sava* 1606, *Longhin* mitropolit 1640, *Nicanor*, *Iosif*, *Ian*, *Sofronie*, desigur mitropolit al Timișorii, cu reședința la mănăstirea Hodoș-Bodrog, și *Ștefan* la 1664 –, vor înceta de a mai exista. Episcopia Lipovei va ființa doar în titulatura mitropoliților Timișorii.

Între anii 1721–1726 va rezida în Timișoara și *Moise Petrovici*, mitropolitul Belgradului. În situație asemănătoare se găseau Iașii în anul 1692, când a adăpostit atât pe mitropolitul *Gavril Bănulescu*, cât și pe mitropolitul-primat al Moldovei, exarhul *Ambrosie*, pus de Rușii ocupanți.

Românii bănățeni, cari au dorit atât de mult stăpânire creștină, curând au avut să guste amarul desamăgirii. Împăratul, care a făcut jurământ în catedrala din Viena, că va restura Biserica romano-catolică oriunde vor pătrunde biruitoare oștile sale, urmând sfatul dat de Iezuiți, a dat ordin ca și Românii bănățeni să fie îndrumați a lua calea „unirii”, spre care au fost amăgiți, cu două decenii mai înainte, frații lor ardeleni, sub mitropolitul apostat *Atanasie*. La sinodul ținut în Timișoara, la 26 Aprilie 1721, cei doi mitropoliți, *Moise* și *Ioanichie* și episcopul *Moise* al Caransebeșului, precum și sutele de preoți și protopopi români ortodocși participanți, au fost forțați să semneze cele 17 puncte *impuse* lor de Iezuiți, obligându-se a nu împiedeca lățirea „sfintei uniri”, care pentru Românii bănățeni însemna *blestemata desbinare între frați*. Incercările agenților desbinării religioase au primit replica din gura Românilor bănățeni, cari răspundeau că „*mai bine se fac Turci decât catolici*”. Episcopia unită dela *Moldova Nouă*, în fruntea căreia Iezuiții au pus la 1738 pe „vlădica” *Petronie*, fost mai înainte *crâșnic* la o biserică nemțească din Timișoara, s'a innecat, în anul următor, odată cu titularul ei, în ridicol și blestem. Abia peste un secol, la 1853, agenții desbinării românești reușesc, cu arginții Vienei, să ridice în Lugos o episcopie unită, care n'a reușit să aibe până azi în Banat nici atâția creștincioși cât are cel mai mic protopopiat ortodox-român.

În acest timp, când credința lor strămoșească era pusă la

grea încercare, Românii bănăţeni şi ardeleni găsesc sprijin şi ocrotire la patriarhul din Carlovaţ, Arsenie III şi la urmaşii lui, cari se intitulau : „*Archiepiscopus et Patriarcha Rascianorum, Ruthenorum et Valachorum*“. De privilegiile cuprinse în diplomă leopoldină, precum şi cele aşa zise *illirice*, s'au bucurat şi Românii, cari formau împreună cu Sârbii o singură biserică ortodoxă a naţiunii *illirice*.

La începutul comuniunii religioase nu se făcea nicio deosebire de naţionalitate între Români şi Sârbi, nici jos la parohii, nici sus la scaunele episcopale. Cu timpul însă Sârbii, ocrotiţi de stăpânirea politică austriacă, obţin preponderanţa în Biserică. Scaunele episcopale şi cele mitropolitane se ocupă mai ales de titulari sârbi, cari din ocrotitori, cum au fost la început, au devenit asupritorii naţiunii române din Banat şi Crişana. Românii bănăţeni au să dea sub noul regim austriac luptă pe două fronturi : contra stăpânitorilor politici, care-î despuiau de pământurile şi casele lor, spre a fi date coloniştilor germani, şi contra ierarhiei sârbeşti, care i-a aservit bisericeşte, răpindu-le libertatea de a se mai ruga lui Dumnezeu în limba mamei lor.

Situaţia de sclavi pe propriul lor pământ, la care au fost reduşi Români bănăţeni în urma colonizării forţate cu elemente străine a Banatului, se vede şi din următoarea însemnare făcută, în carnetul său de observaţii, de împăratul *Iosif II*, la 1780, cu prilejul trecerii sale prin Banat : „*Naţiunea valahă se tratează într'un mod sclavesc, de unde rezultă şi puţină ei cultivare ; e adevărat că pentru a face loc altora dintre coloni, Românii li s'au luat pământurile cele mai bune, satele li s'au strămutat şi s'a făcut mai multe apăsări, când ei sunt totuşi cei mai vechi locuitori ai ţării*“.

Azi numai *cimitirile* vechi şi *bisericele* zidite cu altarul spre răsărit din comunele germane : *Jimbolta, Săcălaz, Cârpiniş, Comloşul-Mic, Lovrin, etc.*, ne dau mărturie că acolo cândva, înainte cu 200 ani, a pulsat viaţa românească.

Dacă împotriva puterii de stat Românii nu pot deschide încă lupta, — ei vor porni fără cruţare lupta împotriva conducătorilor sârbi şi sârbizaţi ai Bisericii. Semnalul îl dau *Ărădani*, cari prin glasul profesorilor bănăţeni dela *Preparandia* şi *Teologia*

de acolo, *Dimitrie Tichindeal* și *Const. Diaconovici*. Loga și a lui *Moise Nicoară*, reușesc să înscăuneze la Arad la 1829 un vlădică român, în persoana făgărășanului *Nestor Ioanovici*.

De acum în acolo lupta Românilor bănățeni împotriva ierarhiei sârbești va continua. Se pare că revendicările de ordin bisericesc au luat-o înaintea celor de ordin politic-național. Românii erau conștienți și convinși că cu o ierarhie națională și în o biserică curățită de străini aspirațiile naționale se vor împlini dela sine. Rezoluția adunării naționale de *Câmpia libertății* dela *Lugoj*, prezidată de inflăcăratul *Eftimie Murgu*, este cea mai bună dovadă, că Românii bănățeni considerau mai primejdioasă pentru viața națiunii prezența în fruntea Bisericii lor a unei ierarhii străine, decât traiul lor în cadrele unui stat politic străin. Pe lângă hotărîrea de a lepăda numele și pronumele sârbești, cărțile slavone de ritual și de a înlocui cirilicele cu caracterele latine, Românii bănățeni, adunați la 1848 pe *Câmpia libertății*, declară *vacante* cele două scaune: *mitropolitan* din *Timișoara* și cel *episcopesc* din *Caransebeș*, și la propunerea tribunului *Murgu*, aleg provizoriu ca *vicar general mitropolitan* la *Timișoara*, pe protopopul *Lipovei*, *Dimitrie Stoicescu* alias *Petrovici*, iar ca *vicar episcopesc* la *Caransebeș* pe *Ignatie Vuia*, protopopul *Vârșetului*, urmând ca de îndată ce guvernul revoluționar unguresc va recunoaște de îndreptățită cererea Românilor, să se procedeze conform canoanelor la alegerea *mitropolitului* *Timișorilor* și a *episcopului* de *Caransebeș*.

Grupați în jurul genialului *Andrei Șaguna*, Românii bănățeni prin exponenții lor cei mai de seamă: *Anton*, *Alexandru* și *Victor Mocioni*, *Vicențiu Babeș*, *Dr. Aurel Maniu*, *S. Manglicu*, *Dr. At. Marienescu*, etc., vor duce mai departe lupta de desrobire bisericească de sub ierarhia sârbească. Rezoluția împăratească din 24 Decembrie 1864, prin care se restaurează istorica Mitropolie de *Alba-Iulia* și *Sibiu* precum și sufragana ei episcopia istorică a *Caransebeșului*, mutată la 1785, de episcopul *Vicentie Popovici*, la *Vârșet*, nu mulțumește decât numai pe Românii din partea de Răsărit a Banatului. Cu cei din partea de Apus s'a făcut o dreptate solomonică, împărțindu-i la cele două episcopii naționale vecine, dela *Arad* și *Caransebeș* ligniți în mândria lor,

Timișorenii vor continua lupta, deastădată cu frații lor, spre a obține ceea ce de drept li se cuvine: Episcopia sau chiar Mitropolia Timișorii. După 1865 la Timișoara va rămâne o episcopie ortodoxă, dar numai pentru Sârbi.

După mitropolitul *Ioanichie* și până la 1865 la Timișoara păstoresc următorii vlădici: *Ioanichie Vlad* (islavlievici), mitropolit al „Temișvarului și Lipovei“, moare la 8 Decembrie 1727; *Maxim Nestor*(ovici) și *Ștefan Liubibratic* 1727-1728; *Nicolae Dimitrie*(vici), mitropolit al Timișorii și Lipovei, dela 21 Sept. 1728 până la 23 Iunie 1744; *Ioan George*(vici), locot. de episcop, 25 Iunie 1744 - 24 Febr. 1745; *Gheorghe Popovici*, mitropolit al Timișorii și Lipovei, 24 Febr. 1745 - 1 Sept. 1757; *Vicentiu Ioanopici-Vidac*, 1759-1774; apoi mitropolit la Carloveț - 1781; *Moise Putnic*, 1774-1781; apoi mitropolit la Carloveț; *Sofronie Chirilopici*, 3 Iunie 1781 - 28 Febr. 1786; *Petru Petrovici*, 1786-1800; *Ștefan Avacumovici*, 1801-1822; *Iosif Futnic*, 1828-1830; *Maxim Manuilovici* (fost mai înainte președinte al Consistorului român din Oradea, unde a dat destule probe despre sentimentele sale românești), 1833-1838; *Pantelimon Jivcovici* 1839-1851; *Samuil Manoillovici (Mașirevici)* 1853-1864; apoi mitropolit la Carloveț, și *Antonie Nacu*, macedo-român, 1864-1869.

Cu tot numărul lor și cu toată influența lor, Sârbii n'au putut schimba fizionomia etnografică românească a eparhiei Timișorii. În această privință, pe lângă dovezile statistice și istorice aduse până acum, sentința dată în procesul mănăstirilor, de către Tabla regească din Budapesta la 29 Martie 1916, este deosebit de semnificativă și concludentă. Tabla ungară, după ce constată că în mănăstirile din Banat: *Bezdin*, *Sângeorz*, *Mesici*, *Voilovița* și *Bazias* „au fost și călugări de naționalitate română“, și că „diecezele cu poporațiune de naționalitate sârbă și română au fost comune și unitare“, spune apriat: „*de caracterul sârbesc al diecezei Timișorii deci, nu se poate vorbi*“.

V.

Având conștiința autohtoniceii lor pe acest pământ al Banatului, precum o constată însuși împăratul Iosif II, fruntașii Românilor bănățeni nu vor scăpa după 1865 nicio ocaziune spre a

demonstra factorilor cu răspundere în Stat și Biserică despre necesitatea imperioasă de a se reinvia istorica episcopie-mitropolie română a Timișorii, pe care dușmanii noștri politici și religioși au avut tot interesul să o țină înmormântată și după anul 1864.

În Congresul Național-Bisericesc dela Sibiu și în cele două sinoade eparhiale din Arad și Caransebeș, deputații timișoreni, începând cu anul 1868, an de an au prezentat memorii și cereri privitor la restaurarea vlădiciei timișorene. Unii, în frunte cu *Andrei Mocioni*, chiar în anul restaurării episcopiei Caransebeșului, gândindu-se la rolul important național ce ar avea să-l îndeplinească un episcop român în capitala Banatului, au cerut guvernului din Viena *să admită mutarea sediului episcopiei bănățene din Caransebeș la Timișoara*. Guvernul, care urmărea sistematic deplasarea axei vieții românești bănățene dela centru spre periferie, a fost categoric contra mutării Sionului românesc „*de pe un deal pe un munte*”.

Deși Congresul Național-Bisericesc dela 1900 decide în principiu reinvierea, iar la 1909 același înalt for bisericesc procedează chiar și la arondarea sau delimitarea granițelor nouăi eparhii, Episcopia nu se reactivează. Până acum în calea reactivării au stat interesele materiale ale celor două eparhii vecine, cărora li s'a anexat teritoriul eparhiei Timișorii - de data aceasta însă guvernul maghiar n'a înțeles să sacrifice nimic pentru reinvierea unui bastion spiritual românesc și ortodox, într-o provincie care rezista dărz influențelor străine pornite din Viena și Budapesta.

În acest stadiu a fost surprinsă de războiul mondial trecut (1914-1918) acțiunea pentru reinvierea episcopiei Timișorii. După războiu, în România-Mare acțiunea aceasta a fost reluată și cu mai multă căldură și îndrăzneală de către fruntașii timișoreni: Emanuil Ungureanu, Dr. Aurel Cosma sen., Sever Bocu, Dr. A. Marta, D. Mihail și Dr. Ilie Groșșianu, Dr. C. Groșșoreanu, Dr. Aviam Imbroane, Dr. P. Cioban, Dr. I. Doboșan, Dr. Coste, preoții Victor Fizeșan, M. Șora, I. Imbroane, Dr. Anton Bogdan, Dr. Cosma Aurel iun., Dr. Dimitrie Nistor, Sabin Evuțianu, Dr. Coriolan Băran, Dr. Victor Mercea, Patrichie Rămneanțu, Dr. Ioachim Miloia, Dr. A. Bălan și de alți mulți avocați, medici, preoți, profesori și învățători din părțile Timișorii, la cari s'au adăugat și mulți

intelectuali și luptători de seamă din Lugoj, Caransebeș și Oravița, în frunte cu Dr. Gh. Dobrin, Dr. Caius Brediceanu, Dr. Cornel Corneanu, Octavian Furlugheanu, Dr. Vasile Loichița, protopopii Ioan Geția și Virgil Musta, Dr. Borca, Tiberiu Brediceanu, Dr. Petru Corneanu, etc.

Prin presă, prin memorii și prin intervenții la toate autoritățile de stat și cele bisericești, Românii bănățeni prin cei mai aleși reprezentanți au ținut vie și pururea deschisă problema unei episcopii sau chiar a unei mitropolii la Timișoara. Patriarhia, Mitropolia din Sibiu și cele două episcopii din Arad și Caransebeș au fost câștigate pentru această idee sfântă. Adunarea eparhială a Aradului în sesiunea din 1934, la propunerea deputaților Dr. P. Cioban, Dr. A. Cosma și Dr. E. Velici, hotărăște „să repete hotărârea adusă în sesiunea trecută sub Nr. 21 pentru îndeplinirea dorințelor testamentare ale marilor Bănățeni și ale justelor desiderate ale Banatului, și în baza hotărârii Congresului mitropolitan Nr. 64 din 1900 *de a vedea înfăptuită Episcopia sau chiar Mitropolia în capitala Banatului*”.

În special tribunul Banatului, dl *Sever Bocu*, a militat pe toate căile pentru a vedea la Timișoara o *Mitropolie Românească*, a cărei menire este să „*prepare viitorul pentru marile lui reparațiuni istorice. Pe aceleași căi prin care am pierdut Banatul, trebuie să-l recâștigăm*”. Cel ce nu înțelege aceasta – scria dl Bocu – nu înțelege problema de Stat, pentru România-Mare, a episcopiilor bănățene“. La întrebarea unui prieten, că n’ar fi mai bine un Corp de Armată în loc de Mitropolie, dl Bocu a răspuns: „Nu! În faza actuală (la 1933) Corpul de Armată cel mai bun va fi *Mitropolia*”.

În marea adunare națională dela Timișoara, din 22 Septembrie 1935, toată suflarea bănățeană, prin glasul celor mai de seamă fii ai săi, a cerut imediata reactivare a vlădiciei din Timișoara. Reprezentantul Caransebeșenilor, Dl Dr. Corneanu, după ce declară că aderă la moțiunea prezentată de Dl Dr. Alexandru Marta, convocatorul și președintele Adunării, spune, în aplauzele prelungite ale celor câteva sute de intelectuali români bănățeni: „*Această Episcopie în gândul intim al tuturor Bănățenilor ur-*

mează să fie ridicată la rangul de Mitropolie, așa cum a fost ea odinioară.

Congresul Național-Bisericesc din București la propunerea Patriarhului Miron, a profesorului N. Iorga, a poetului patimilor noastre Octavian Goga, a I. P. S. Sale Mitropolitului Dr. Nicolae Bălan, a dlor Dr. I. Lupaș, Stelian Popescu, Dr. N. Lupu, Dr. C. Corneanu și a altor fruntași ai vieții noastre naționale și bisericești a hotărât, cu unanimitate, să se „găsească modalitatea cea mai practică și cea mai urgentă pentru ca în puternica capitală a Banatului să ființeze cât mai curând un episcop ortodox-român”.

S'au mai scurs încă patru ani de păgubitoare frământări între frați, până ce dorința unanim exprimată a Bănățenilor a fost înfăptuită. Prin Decretul-Lege Nr. 3998 din 7 Decembrie 1939, străvechea episcopie românească a Timișorii, ctitoria voievozilor români bănățeni de odinioară dela Morisena, a fost rechemată la viață, reparându-se astfel, în parte, nedreptatea seculară făcută celor ce împotriva tuturor uneltirilor și siluirilor au rămas neclintii pe parapetele credinței strămoșești.

Pe ruinele vechilor cetăți daco-romane din Morisena-Timișoara s'a înălțat în anul mântuirii 1939 cetatea nebiruită a spiritului românesc bănățean, cetate de care se vor isbi neputincioase toate asalturile vrăjmașe, ori din ce parte ar veni ele. Această restaurare este cu atât mai simbolică, cu cât s'a produs într-o eră de adânci prefaceri religioase și politice internaționale. În timp ce unii din vecinii noștri dărau altarele și profanau Crucea și numele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, noi, Bănățenii, ca și frații noștri Olteni, am ridicat, din cenușa umilinței și a asupririlor trecutului, monumentul spiritual al credinței noastre religioase și al mândriei noastre naționale. Ca un nou Sion în Ierusalimul Banatului nostru, am înălțat această Episcopie la granița de Vest a Românismlui, spre a da celor ce vor veni după noi mărturie dreaptă despre preocupările, năzuințele, gândurile și sentimentele noastre, — și spre a fi, precum a dorit-o marele vizionar *Nicolae Iorga*, „*focarul național religios al Românilor dela Olt și până departe unde oa prea Dumnezeu*”.

Cel din urmă act, care avea să dea deplină satisfacție sufletului bănățean, atâta amar de vreme desconsiderat, a fost alege-

rea cu unanimitate și înscăunarea sărbătorească, la 25 Martie 1941, în Scaunul fericitului mitropolit Iosif, a episcopului de Caransebeș, *Dr. Vasile Lazarescu*, fiu de țărani frunțași din comuna Jadani de lângă Timișoara. Originea țărănească, pregătirea superioară teologică, activitatea misionară și culturală precum și realizările deosebite de frumoase în eparhia soră a Caransebeșului, sunt cea mai bună cheazășie că Prea Sfinția Sa episcopul *Vasile* este omul trimis de Dumnezeu, la loc și la timp potrivit, spre a duce corabia sufletului românesc bănățean la limanul dorit.

Protoiereul Dr. Gh. Cotoșman

profesor la Academia teologică
Caransebeș

• • •

PREA SFINȚIA SA D. D. Dr. VASILE LAZARESCU, în *tâțul Episcop al reînființatei Episcopii Timișorene*. La 12 Iunie 1940, Colegiul electoral întrunit la București, alege pe P. S. Sa Episcopul Vasile, cu mare majoritate de voturi, ca Episcop al reînființatei Episcopii ortodoxe române a Timișorii.

Primind investitura regală la data de 13 Martie și fiind întronizat la 25 Martie (Buna Vestire) 1941, Prea Sfinția Sa Episcopul Vasile reia firul întrerupt de aproape două secole a ierarhilor ortodoxi români din metropola Bănatului.

Născut la 1/13 Ianuarie 1894 în frunțașa comună Jadani, P. S. Sa este fiul Bănatului, născut sub ceru-i larg din glia lui bogată. Numele îl primește după patronul zilei, Vasile.

De Timișoara îl leagă pe P. S. Sa copilăria întreagă. Aci urmează liceul – pe atunci sub stăpânire streină – și trece cu succes examenul de maturitate împreună cu un mic număr de români bănățeni. Teologia o studiază la renumita Facultate teologică din Cernăuți. La această Facultate obține titlul de licențiat și mai apoi de doctor în teologie. Mai studiază încă, pedagogia și filosofia la Universitățile din Budapesta și Viena.

Activitatea publică și o începe ca profesor de teologie la „Academia Andreiană” din Sibiu. Aci activează din Octomvrie 1920 și până în Noemvrie 1924, când trece, tot ca profesor, la

tânăra Academie Teologică din Oradea-Mare, chemat fiind de către Episcopul Roman Ciorogariu.

În Săptămâna Patimilor din anul 1928 este tuns monah. De aci înainte Prea Sfinția Sa urcă, în scurt timp, toate treptele monahale, ajungând în 1929 la treapta de arhimandrit.

După moartea fericitului Episcop Iosif T. Bădescu, privirile Bănățenilor văduviți de Episcop se îndreptară spre tânărul și vrednicul vlăstar răsărit din glia lor, spre arhimandritul Vasile. Congresul electoral din 21 Octombrie 1933 îl alege, cu mare majoritate de voturi, Episcop al Caransebeșului. Aprobându-se alegerea de către Sf. Sinod și confirmându-se de către Rege, noul ales este intronizat pe tronul arhieresc al Caransebeșului la 15 Aprilie 1934, în cadrul unor serbări fastuoase.

Ajuns pe tronul arhieresc al Caransebeșului, P. S. Sa începe munca trudnică de reorganizare a celor mai de seamă instituții din Eparhie, Reorganizarea Academiei de Teologie și ridicarea Sf. Mănăstiri.

Primenește cadrele corpului profesoral dela Academia de teologie, aducând elemente noi, tinere și bine pregătite. Dispune zidirea unei clădiri noi pentru Academie și realizează un internat model, igienic și confortabil, cu o capelă pentru nevoile spirituale ale studenților.

Oferă burse și înlesniri tineretului sărac care simte chemarea să studieze teologia. Tot așa și acelor tineri cari doresc să învețe cantoratul la Școala de cantori.

Considerând Sf. Mănăstiri drept oaze cari au, în singurătatea lor misiunea de a cultiva pe lângă înălțătorul misticism monahic, creator de virtuți vrednice de imitat și aceea de a deveni și izvoare duhovnicești de „apă vie“, dentru alinarea setei după desăvârșire a obștei credincioase, Prea Sfinția Sa le sprijină moralicește, ctitorindu-le și materialicește.

Astfel din „locașul de închinăciune“¹⁾ dela răscrucea drumurilor de lângă Vasiova, s'a desvoltat „Mănăstirea Sfântul Ilie dela Isvor“, populată cu un sobor de maici. Aci se vor lucra ornate preoțești și covoare. Cu vremea urma să ia ființă aci și un spital.

¹⁾ Așa îl numea fericitul Episcop Iosif T. Bădescu, după spusele părintelui ieromonah Macarie, singurul ei călugăr de eri.

Tot P. S. Sa este și ctitorul vechiului și unicului nostru monument istoric religios, Sf. Mănăstire Săraca. L-a găsit biserică uitată în mijlocul ogoarelor, împrejmuită de spini și pălămidă. Astăzi este ca o biserică împărătească, nou pavată, cu iconostas strălucitor pe care stăjuesc sfinți denou pictați. În locul ogoarelor este grădina călugărilor cari și-au găsit sălaș în chilii zidite sub vrednica îndrumare a P. S. Vasile. De avârșirea ctitoriei arhipăstorului nostru, începută de pe când era Episcop al Caransebeșului, continuă. Săraca va deveni pentru Banat ceea ce este Neamțul pentru Moldova.

Ca Episcop al Caransebeșului, P. S. Sa a fost mereu în mijlocul turmei sale, întocmai ca păstorul cel bun. În decurs de cinci ani a vizitat canoniceste. 200 de păroșii și a sfințit 35 de biserici. Aceeași dragoste părintească o arată și astăzi vechilor și nouilor păștoriți ai săi, timpul urmând să-i însemne faptele pe răbojul anilor din cartea istoriei Episcopiei noastre.

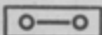
Între altele, remarcăm aci și acțiunea de redeșteptare a satelor sărbizate în parte din valea Dunării, pornită cu mult elan de P. S. Sa ca Episcop al Caransebeșului.

În trecut, ca și azi, Prea Sfinția Sa a fost și este focarul în care se adună ca niște raze acțiunile tuturor societăților culturale și naționale, resfrângându-se apoi ca o dără caldă și lucitoare asupra întregii activități culturale din Metropola Banatului. Pre-tutindeni este simțită prezența binefăcătoare de părinte și îndrumător a P. S. Vasile.

Una din realizările P. S. Sale este și aducerea Academiei de Teologie în Timișoara. Profesor prin excelență, P. S. Vasile cunoaște valoarea unei asemenea instituții pentru progresul spiritual al fiilor săi duhovnicești, - păștori și pășoriți. Conferințele religioase ținute de profesorii de teologie și corul studenților teologi au adus un suflu cu totul nou și înălțător în Timișoara.

Aceasta este doar începutul. Calea progresului a fost larg deschisă de Prea Sfinția Sa.

Să urmăim cu tot elanul această cale.

Adunarea Eparhială

Președinte : *P. S. Episcopul Eparhial.*

Membrii :

1. Cercul Balint : *Ioan Trifu*, protopop, Balint.
Dr. Nestor Porumb, avocat, Timișoara I, Str. Ady 2.
Dr. Casiu Dobrin, avocat, Timișoara I, Str. Lonovici 1.
2. Cercul Balint : *Andrei Andras*, preot, Șanovița.
Dr. Nicolae Ursu, profesor, Timișoara IV.
Stefan Ștefanu, inv. dir. pens., Izvin, Timiș-Torontal.
3. Cercul Birchiș : *Moise Bordoș*, adm. protopopesc, Birchiș.
Un loc vacant.
Remus Răfiroiu, f. Dir. General al Domeniilor Mocioni, Timișoara III. Str. Mitr. Meșianu, 9.
4. Cercul Buziaș : *Ioan Geția*, Cons. ref. ep. Timișoara.
Dr. Dimitrie Borca, medic, Buziaș.
Dr. Victor Mercea, avocat, Timișoara I. C. D. Loga 40.
5. Cercul Ciacova : *Dimitrie Tieran*, adm. pp., Ciacova.
Dr. Alexandru Iancu, avocat, Ciacova.
Dr. Liviu, Gruescu, medic, Ciacova.
6. Cercul Comloșul-Mare : *Dr. Ștefan Cîroianu*, protopop, Ic. St. Comloșul-Mare.
Dr. Coriolan Băran, avocat, Timișoara III. Giurgiu 3.
Un loc vacant.
7. Cercul Cuveșdia : *Liviu Dehelean*, preot, Ususău.
Ing. Ioan Marin, subinsp. silvic, Lipova.
Dr. Aurel Cosma, Cons. Minist., Timișoara II, A. Cosma 5.
8. Cercul Deta : *Petru Bizerea*, preot pens. Deta.
Petru Crăciunescu, pretor, Deta.
Petru Chiu, inv. dir., Banloc.
9. Cercul Fratelă A : *Corneliu Vuia*, preot, Timișoara III, P. Bisericii 5.
Marius Bucătură, inv. dir., Fratelă A.
Ștefan Murgu, inv. dir., Timișoara II, Cârlova 21.

10. Cercul Gătaia : *Topie R. Perian*, preot, Cadar.
Petru Baba, primpretor în pens., Gătaia.
Pavel Rămneanțu, inv., Berecuța.
11. Cercul Jebel : *Libiu Șurleștiu*, cons. ref. economic, Timișoara.
Dr. Iuliu Ionescu, subprefect pens., Timișoara III, Odobescu 38.
Iancu Căltun, consilier referent cultural, Timișoara.
12. Cercul Lipova : *Gheorghe Todan*, preot, Fibiș.
Gheorghe Roșu, dir. de bancă, Lipova.
 Un loc vacant.
13. Cercul Periam : *Victor Fizeșan*, preot, Pesac.
Gheorghe Petropici, pretor, Periam.
 Un loc vacant.
14. Cercul Recaș : *Iosif Goantă*, protopop, Recaș.
Nicolae Rădoi, notar, Bazoș.
Teodor Blidaru, inv. dir., Ictar.
15. Cercul Sănnicolaul-Mare : *Ioan Popovici*, preot pens., Sănnicolaul-Mare.
Florea Minda, plugar, Saravale.
Teodor Bucurescu, profesor, Sănnicolaul-Mare.
16. Cercul Timișoara-Elisabetin : *Dr. Patrachie Tiucra*, protopop, Timișoara IV, Mircea Vodă 5.
Dr. Alexandru Marta, fost Rezident Regal, Timișoara III, Severin 1.
Dr. Alexandru Morariu, notar public, Timișoara I, C. D. Loga 32.
17. Cercul Timișoara-Fabrică : Un loc vacant.
Dr. Ioan Doboșan, Primarul Municipiului, Timișoara V, Geml 13.
 Un loc vacant.
18. Cercul Timișoara-Iosefin : Un loc vacant.
Vasile Pușcașiu, inv. dir., Timișoara V, Cloșca 19.
Dr. Coriolan Balta, avocat, Timișoara I, Bulv. Regina Maria 1.
19. Cercul Vinga : *Alexandru Bocșianu*, protopop, Vinga.
Dr. Ioan Bogdan, insp. vet., Vinga.
Dr. Pavel Manta, pretor, Timișoara III, Pretura Centr.
20. Cercul Zăbălt : *Vasile Debău*, preot, Lipova.
Alexandru Ciugudean, proprietar, Bruznic.
Petru Izrăilă, Directorul Liceului Comercial, Lipova.

Delegații Adunării eparhiale la Congresul național bisericesc

Dr. Ștefan Cioroianu, iconom stavrofor, protopop, B. Comloș.

Dr. Patrachie Tiucra, protopop, iconom stavrofor, Timișoara IV, Mircea Vodă 5.

Dr. Ioan Doboșan, Primarul Municipiului, Timișoara.

Dr. Alexandru Marta, fost Rezident Regal, f. Prim Președinte al Curții de Apel, Timișoara III, Str. Severin 1.

Dr. Coriolan Băran, fost Ministru, avocat, Timișoara III, Giurgiu 3.

Dr. Victor Mercea, f. Decan al Baroului, Timișoara I, Bul. C. D. Loga 40.

Consiliul eparhial

Președinte: P. S. Sa Episcopul eparhial.

a) Secția administrativă-bisericească:

Prot. Ioan Geția, iconom stavrofor, consilier referent stabil.

Consilieri onorifici:

Dr. Patrachie Tiucra, protopop-iconom stavrofor, Timișoara.

Moise Bordoș, administrator protopresbiteral, Birchiș.

Ioan Rusu, paroh, Parța.

Melentie Șora, paroh, Timișoara-Fabric.

Corneliu Vuia, paroh, Timișoara-Elisabetin.

Supleanți:

Victor Fizeșan, paroh, Pesac.

Traian Barzu, paroh, Cerneteaz.

Dimitrie Tieran, adm. pp. Ciacova.

b) Secția culturală:

Prof. Iancu Căltun, consilier referent.

Consilieri onorifici:

Patrachie Rămneanțu, director școlar în pens. Fratelia.

Dr. Iuliu Coste, fost Prefect, avocat, Timișoara.

Trei locuri vacante.

Supleanți :

Gheorghe Todan, paroh, Fibiș.

Marius Bucătura, dir. școl., Fratelia.

Vasile Pușcașiu, dir. școl., Timișoara-Mehala.

c) Secția economică :

Pr. Liviu Surlașiu, consilier referent.

Consilieri onorifici :

Dr. Ioan Dobosan, Primarul Municipiului, juriconsult eparhial, Timișoara I, Piața Unirii 3.

Dr. Coriolan Băran, fost ministru, avocat, Timișoara.

Remus Răfiroiu, f. Director General al Domeniilor Mocsonyi, Timișoara III, Str. Mitr. Mețianu 9.

Dr. Victor Mercea, f. Decan al Baroului, Timișoara.

Un loc vacant.

Supleanți :

Liviu Dehelean, paroh, Ususău.

Dr. Coriolan Balta, avocat, Timișoara.

Ștefan Ștefan, dir. școl., Timișoara-Fabric.

Cancelaria Consiliului eparhial

Vicar-Revizor eparhial : *Protopresbiter Ioan Crăciunel*.

Directorul Cancelariei : *Pr. Dr. Traian Coșeriu*, Secretarul Consiliului Eparhial.

Contabil eparhial : *Pr. Ștefan Teretean*.

Casier eparhial : *Pr. Nicolae Miel*.

Exactor eparhial : *Pr. Ilie Secoșan*.

Registrator-Ărhibar eparhial : *Diacon Ioan Decan*.

Expeditor eparhial : *Diacon Petru Secan*.

Impiegați de birou : *Pr. Aurel Andrei*, *Diacon Ilie Itineanțu*.

Dactilografe : Dna *Iuliana Secan*, Dșoara *Elisabeta Fibișan*

Zărie.

Șofer : *Ioan Păun.*

Om de serviciu : vacant.

Jurisconsult eparhial : *Dr. Ioan Doboșan*, Primarul Municipiului Timișoara.

Expert tehnic eparhial : *Inspector Ștefan Toth.*

Clerul și personalul catedralei

Preoți catedrali : *Pr. Gheorghe Geșta*, duhovnicul Instituțiilor de asistență socială. *Pr. Gheorghe Munteanu*, catehetul Cursurilor profesionale pentru ucenicii industriali. Trei posturi vacante.

Diaconi catedrali : *Diacon Mihail Gligor*, *Diacon Valeriu Perianu*, *Diacon Cornel Lugojanu*, *Diacon Petru Martin.*

Cantor catedral : *Ioan Stoianovici.*

Canonarhi : *Ioan Sculici*, *Ioan Ciupac.* Un post vacant.

Academia de Teologie Oradea la Timișoara

Rector : *P. C. Sa Prot. Dr. Sofronie Vlad.*

Profesori : *I. P. C. Sa Ic. St. Dr. Ștefan Munteanu*, *P. C. Sa Dr. Ștefan Lupșa*, *P. C. Sa Dr. Dimitrie Belu*, *P. C. Sa Dr. Ioan Petreută*, *P. C. Sa Dr. Dimitrie Bodea*, *P. C. Sa Prot. Corneliu Gîmbulescu*, *C. Sa Diac. Teodor Săbu.*

Duhovnic : *Ieromonah Ștefan Lucaciu.*

Secretar : *Pr. Petre Petrilă.*

Econom : *Pr. Cornel Ardelean.*

Mănăstirea „Săraca“

(Lângă Șemlacul-mic, gara Șemlacul-mare)

Stareț : *Ieromonah Glicherie Morariu.*

Ieromonahi, duhovnici : *Nectarie Pintilie*, *Calistrat Bobu*, *Teodosie Solomonă.*

Schimonah : *Dionisie Aniței.*

Frați : *Alexandru Rusu*, *Constantin Rotariu.*

Un post de cântăreț vacant.

Episcopia ortodoxă română a Timișorii

ȘEMATISM

58.429 familii — 230.459 suflete

Protopopiatul Balint^{*)}

Reședința protopresbiterală : Balint. Numărul familiilor 3688,
Numărul sufletelor 14.637.

Scaunul protopresbiteral :

Președinte : Ioan Trifu, protopresbiter.

Membrii :

1. Liviu Biro, paroh, Gruni.	4. Ioan Jurca, adm. paroh., Părul.
2. Nicolae Burdia, paroh, Cutina.	5. Vacant.
3. Ioan Medelean, paroh, Răchita.	6. Izidor Socaci, adm. paroh, Bara.

Supleanți :

1. Marius Țiucra, paroh, Remetea-luncă.
2. Grigore Jivulescu, adm. par., Ohabalungă.

Defensor matrimonial : Petru Mateș, paroh, Leucușești.

Judecătoria protopresbiterală :

1. Liviu Biro, paroh, Gruni.	2. Nicolae Burdia, paroh, Cutina.
3. Petru Mateș, paroh, Leucușești.	

1. BALINT. I. Biserica zidită în 1890, renovată în 1935, hram : Învierea Domnului, sfințită de Episcopul Ioan Meșianu, 138 fam., 692 sufl., 54 elevi ort. cor. bisericesc. 32 jug., casă paroh. Ioan Trifu, protopresbiter-paroh. Teodor Mesaroș, capelan pp. Gheorghe Bublea, can-

^{*)} Protopopiatul Balint se află pe teritoriul jud. Severin, afară de parohiile Crivobars, Panlova, Secaș și Vizma.

tor — Dincă Ioan, dir. șc. s. inspector șc., dirig. cor. Sudreșan Maria, învățătoare. ✱ Mb 1785 Mc și Mm 1779 — 499 sufl.

*) Filie: BODO g. în loc p. Balinț. 6 fam.; 18 s u f l. — Nicolae Truția și Irina Truția, inv.

2. BARA. I. g. și p. Balinț. Biserica zidită în 1885, renovată în 1908, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de Episcopul Ioan Meșianu. 259 fam., 963 s u f l., 94 elevi ort., cor bisericesc. 39 jug. — 32 jug. redusă — Isidor S o c a c i u, adm. paroh. Partenie Martin, cantor bis. Aurora Socaciu, inv. Ioan Stoia, dirig. cor. ✱ Mb, c și m 1780—1020 sufl.
3. BETHAUSEN. II. g. Cliciova, p. în loc. Capelă pictată în 1938, hram: SS. Arh. Mihail și Gavril. 38 fam., 190 s u f l., 29 elevi ort. cor. bis. 32 jug. Gh. T u t u n a r i u, adm. paroh. Gheorghe Siniteanu, cantor bis. — Septimiu Popa, dir. șc.
4. BODO, filie, vezi la Balinț.
5. CAROL, filie, vezi la Sinic.
6. CLADOVA, I. g. Cliciova, p. Bethausen. Biserica zidită în 1898 renovată în 1936, hram: Cuv. Maică Paraschiva, sfințită de Episcopul Ioan Meșianu. 186 fam., 732 s u f l., 108 elevi ort. cor bis. școlar. 32 jug. Ioan M u n t e a n u, adm. paroh., Constantin Oprea, cantor bis. — Ioan Popescu, inv. dir. ✱ Mb și c 1779 Mm 1797—743 sufl.
7. CUTINA. I. g. Cliciova, p. Bethausen. Biserica zidită în 1898 renovată în 1926, hram: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. 205 fam. 826 s u f l., 130 elevi ort. cor bis. 32 jug., casă paroh. Nicolae B u r d i a, paroh, Ștefan Rădulescu, cantor bis. și dirig. cor. — Anghel Bujor, dir. șc., Elisabeta Târziu, inv. ✱ Mb, Mc și Mm 1779 — 858 sufl.
8. CRIVOBARA. I. g. Balinț, p. Secaș, jud. Timiș-Ț. Biserica zidită în 1858, renovată în 1934, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu; 169 fam., 497 s u f l., 51 elevi ort. cor bis. 32 jug., casă par. Pavel B i c h i c e a n, adm. paroh. și dirig. cor. Ioan Cărăbaș, cantor bis. — Voicu Oprea, dir. șc. ✱ Mb, c și m 1779—607 sufl.
9. DOBREȘTI. II. g. Cliciova, p. Balinț. Biserica zidită în 1892, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 82 fam., 249 s u f l., 29 elevi ort. 32 jug., casă paroh. Teoctist S l u ș a r e n c o, adm. paroh., Dimitrie Boja, cantor bis. — Nicolae Carajescu, dir. șc., Valeriu Crișan, inv. ✱ Mb, c și m. 1779—566 sufl.
10. FĂDIMĂC. I. g. și p. Balinț. Biserica zidită în 1898, renovată în 1929 hram: Nașterea Născăt. de Dumnezeu. 302 fam., 741 s u f l., 109 elevi ort. 30 jug., casă paroh. Viorel N o v a c e s c u adm. paroh., Petru Opriș,

cantor bis. — Ioan Străinu, dir. șc., Simia Ștefan, inv. ✕ Mb, c și m. 1779—1016 sufl.

11. GRUNI. I. g. Belinț și Părul, p. Coșteiu. Biserica zidită în 1891, renovată și pictată în 1907, hram : Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Ioan I. Papp, 174 fam., 634 s u f l., 82 elevi ort., cor. bis. 31 jug. Liviu B i r o, paroh. Dimitrie Moisă, cantor bis. și dirig. cor. — Petru Curuțiu, dir. șc. și dirig. cor. școl. Tinca Bejenar, inv. ✕ Mb, c și m 1779—786 sufl.
12. IERȘNIC. I. g. Cliciova, p. Bethausen. Biserica zidită în 1937, hram : Cuv. Maică Paraschiva. 125 fam., 675 s u f l., 60 elevi ort. 30 jug., casă paroh. vacantă. Aurel Miloș, cantor bis. — Iacob Burdică, dir. școl. ✕ Mb, c și m 1779—382 sufl.
13. ILINȚ. fille, vezi la Sinic.
14. LĂPUȘNIC. I. g. Nevrincea, p. Balinț. Biserica neterminată, zidită 1937. Biserica veche zidită în 1770, renovată în 1923, hram : SS. Arh. Mihail și Gavril. 137 fam., 508 s u f l., 62 elevi ort. cor. bis. 30 jug. George N e m o i a n u, adm. paroh., dir. școl. și dirig. cor.. Gh. Cadarescu, cantor bis.
15. LEUCUȘEȘTI. I. g. Bujorul bănațan. p. Bethausen. Biserica zidită în 1881, hram : Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 170 fam., 755 s u f l., 80 elevi ort. cor. bis. casă cult., 30 jug. Petru M a t e ș, paroh, Vasile Crăciunescu, cantor bis., Vasile Sârbu, dir. șc. cantor bis. și dirig. cor. ✕ Mb 1779, Mc 1801, Mm 1797—586 sufl.
16. MĂNĂȘTUR. I. g. în loc p. Bujorul bănațan. Biserica zidită în 1902^a renovată în 1939, sfințită de Episc. Ioan Papp, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu. 125 fam., 554 s u f l., 74 elevi ort. casă cult. 32 jug., casă paroh. Ioan S i ș u adm. paroh., Romulus Gârda, cantor bis. — Adrian Miculescu, dir. șc., Elena Miculescu, Emilia Mureșan, inv. ✕ Mb, c și m 1779—336 sufl.
17. OHABALUNGĂ. I. g. Cliciova. p. Bethausen. Biserica zidită în 1938, hram : Cuv. Maică Paraschiva. 133 fam., 525 s u f l., 77 elevi ort. 32 jug. Grigorie J i v u l e s c u, adm. paroh. Const. Benescu, cantor bis. — Maria Jivulescu, dir. școl. ✕ Mb și m 1797, Mc 1779—315 sufl.
18. PANIOVA. I. g. Balinț. p. în loc. jud. Timiș-Tor. Biserica zidită în 1932 (neterminată), hram : Nașterea Născ. de Dumnezeu. 135 fam., 494 s u f l., 54 elevi ort. cor. bis. 32 jug. casă paroh. Lazăr B a r b u r a, adm. paroh., Aurel Adam, cantor bis. și dirig. cor. — Ioan Dogariu, dir. școl. ✕ Mb și m 1779, Mc 1797—394 sufl.
19. PĂRUL. I. g. în loc. p. Coșteiul-Mare. Biserica zidită în 1926, hram : Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. 23 fam., 137 s u f l., 64 elevi ort.

26 jug., casă paroh. Ioan Jurca, adm. par. Iosif Matașescu, cantor bis. — Nicolae Gugea, dir. șc. A. Gelner, inv. ✱ Mb c și m 1779—466 sufl.

* Filie: ȚIPARI, g. în loc. p. Coșteiul-mare. 6 fam. 13 sufl.

20. RĂCHITA. I. g. în loc. p. Făget. Biserica zidită în 1894, renovată în 1938, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 318 fam., 1573 sufl., 272 elevi ort. casă cult. 32 jug. — 32 jug. redusă — casă paroh. Ioan Medelea, paroh., Gh. Neagu, cantor bis. — Rom. Bițoianu, dir. șc. Paun Munteanu, Silviu Rusu, Elena Bițoianu, inv. ✱ Mb 1797, Mc și m 1779—1149 sufl.
21. RĂDMĂNEȘTI. I. g. și p. Balinț. Biserica zidită în 1930 (neterminată) hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 175 fam., 646 sufl., 54 elevi ort. 30 jug. Nicolae Naumescu, adm. par. Virgil Rista, cantor bis. — Ioan Nica, dir. șc., ✱ Mb, c și m 1779—679 sufl.
22. REMETEALUNCĂ. I. g. Mănăstir p. Bujorul bănațan. Biserica zidită în 1937, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 165 fam., 654 sufl. 78 elevi ort. cor bis. 30 jug. Marius Țiucra, paroh., Dionisie Popovici, cantor bis. — Aurel Dinculescu, dir. școl. și dirig. cor., Victoria Țiucra, inv.
23. SECAȘ. I. g. Balinț. p. în loc. jud. Timiș-Tor. Biserica zidită în 1930, renovată și pict. 1938, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 169 fam., 597 sufl., 45 elevi ort. cor. șc. 32 jug., casă paroh. Pavel Picu, adm. paroh. (refugiat), Lucian Carabaș, cantor bis. — Reghina Picu, dir. șc. și dirig. cor.
24. SINIC. III g. Balinț. p. Secaș. Capelă 32 fam., 158 sufl. vacantă.
* Filii: CAROL. Capelă. 41 fam., 188 sufl. ILINȚ. Biserică. 33 fam., 146 sufl.
25. SPATA. I. g. și p. Balinț. Biserica zidită în 1886, renovată în 1937, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 98 fam., 354 sufl., 42 elevi ort. 32 jug., casă paroh. Ioan Herețiu, paroh, Moise Stoici, cantor bis. — Ioan Nica, dir. șc., Alexandrina Nica, inv. ✱ Mb c și m 1779—360 sufl.
26. ȚIPARI, filie, vezi la Părul.
27. TÂRGOVIȘTE. I. g. și p. Balinț. Biserica zidită în 1926, pict. în 190 hram: Învierea Domnului, sfințită de Episcopul Grigorie Gh. Comșa. 143 fam., 539 sufl., 46 elevi ort., cor bis., 32 jug., casă paroh. Gheorghe Laichici, paroh și dirig. cor. Ioan Opreș, cantor. — Ioan Vuțescu, dir. șc., I. Sgârcea inv. Gh. Laichici, agric. cond. cor bis. ✱ Mb și m 1797, Mc 1779—435 sufl.
28. VIZMA III. g. Balinț. p. Secaș jud. Timiș-Tor. Biserica zidită și pictată în 1938, hram: S. Nicolae. 124 fam., 572 sufl. 56 elevi ort. 32 jug. Ioan Bercan, adm. paroh., Liviu Pizmaș, cantor bis. — Vasile Rusu, dir. școl. ✱ Mb c și m 1779—617 sufl.

*Protopopiatul Birchiș *)*

Reședința protopresbiterală: Birchiș. Numărul familiilor 3462.

Numărul sufletelor 11.573.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Moise Bordoș, administrator protopresbiteral.

Membrii:

1. Iuliu Lazarescu, paroh, Căprioara.
2. Laurențiu Barzu, pr. pens., Băcăul de mijloc.
3. Iulian Popescu, pr. pens., Ostrov.
4. Supleant: Alex. Barboni, pr. pens. Valea-Mare.

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Traian Petrovici, paroh, Țela.

Aurel Hurduban, paroh, Ostrov.

1. BACĂUL DE MIJLOC. I. g. Săvârșin. p. Birchiș, Biserica zidită 1886, renovată în 1928, hram: Pogorârea S. Duh. 157 fam. 590 sufl., 41 elevi ort. cor. bis. 33 jug. Octavian Tămașiu. paroh. Laurențiu Barzu, pr. pens., Toma Mager, cantor bis. — Cornel Balta, dir. șc. și dirig. cor.
2. BATA. I. Biserica în zidire, hram: Adormirea Născ. de Dumnezeu, 530 fam. 1263 sufl., 93 elevi ort. Parohia I. 30 jug. Emilian Damaș, adm. paroh. Parohia II. 30 jug. Gheorghe Gh. Popescu, adm. par. — Paroh III. 30 jug. redusă. — Victor Luncanu, cantor bis. — Alex. Bologa dir. șc. Constantin Treistaru și Elena Bologa inv. Iuliana Metes la grăd. de copii. ✱ Mb c și m 1779—1590 sufl.
3. BIRCHIȘ. I. g. Săvârșin p. în loc. Biserica zidită în 1812, renovată în 1921., hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 360 fam., 1320 sufl. 114 elevi ort., cor. bis. casă cult. Parohia I. 31 jug. casă paroh. Moise Bordoș paroh. adm. pp. Parohia II. 31 jug. casă paroh. vacantă. Dim. Catanescu și Alex. Murărescu, cantori bis. Simion Cibian. dir. școl. Ioan Secoșan, Margareta Cibian, maiestră, Dimitrie Sârbu, dirig. cor. ✱ Mb c și m 1779—1510 sufl.
4. BULCI, filie, vezi la Țela.
5. BULZA. III. g. Săvârșin p. Făget, Biserica renovată în 1935, hram: S. Ioan Teologul. 92 fam., 377 sufl. 40 elevi ort. 32 jug. casă paroh. Romul Popovici, preot. Gheorghe Ionescu dir. șc. ✱ Mb c și m 1779—561 sufl.
6. BUNEA-MARE. I. g. Făget, Răchita sau Mănăstir. p. Birchiș. Biserica

*) Protopopiatul Birchiș se află pe teritoriul județului Severin.

zidită în 1885, hram : SS. Arh. Mihail și Gavril. 250 fam., 798 sufl., 112 elevi ort. 31 jug., casă paroh. Traian D. V o n i g a, adm. paroh. Nicolae Predescu, cantor bis. — Virgil Ardelean, dir. șc. Eva Băcilă, inv. ✱ Mb c și m 1779—613 sufl. * Filie : BUNEA-MICĂ.

7. BUNEA-MICĂ, filie, vezi la Bunea-Mare.

8. CĂPĂLNAȘ. I. g. Săvârșin. p. Căpălnaș. Biserica zidită în 1830, pictată și renovată în 1913, renovată în 1938, hram : Cuv. Maică Paraschiva, sfințită de Episcopul Ignatie Papp, 356 fam. 1235 sufl., 107 elevi ort. cor bis. Par. I. redusă, 31 jug. — Par. II. 31 jug., Toma L e r a, adm. paroh. — Par. III. 31 jug., casă paroh. Teodor C u r e u, pr. refugiat, adm. paroh. Antoniu Moldovan, cantor bis. — Dimitrie Budin, Maria Stan, inv., Ioan Ienciu, dirig. cor. ✱ Mb c și m 1779—1421 sufl.

9. CĂPRIOARA. I. p. și g. Săvârșin. Biserica zidită în 1888, renovată în 1907, pictată în 1910, 1932 și 1940, hram : Cuv. Paraschiva, 188 fam. 728 sufl., 74 elevi ort. cor bis. 30 jug. — redusă 28 jug. — Iuliu L ă z ă r e s c u, paroh. Ioan T a m ș a, cantor bis. și dirig. cor. — Ioan Căruntu, dir. șc. Năstase Târțar, inv.

10. DUBEȘTI. II. g. Vărădia, Ciciova. p. Bethausen. Biserica zidită în 1773, renovată în 1931, hram : S. Dumitru. 304 fam., 937 sufl., 106 elevi ort. casă cult. 32 jug., casă paroh. Romul R a ț i u, adm. paroh. Ioța Sârbu, cantor bis. — Ioan Crișan, Ioan Samarescu, inv. ✱ Mb c și m 1779—742 sufl.

11. GROȘI. II. g. Margina. p. Faget, Biserica zidită în 1741, renovată în 1923 și 1928, hram : Cuv. Paraschiva. 101 fam., 367 sufl., 25 elevi ort. 30 jug. Ioan B u c ș a, adm. paroh., Petru Câmpan, cantor. — Iacob Gherban, dir. șc. ✱ Mb c și m 1779—370 sufl.

12. OSTROV. II. g. Săvârșin. p. Birchiș. Biserica zidită și pictată în 1890, renovată în 1936, hram : Cuv. Paraschiva. 129 fam., 489 sufl., 55 elevi ort. 32 jug. Aurel H u r d u b a n, paroh. Iulian P o p e s c u, preot pens., Vasile Popovici, cantor. — Ioan Cataraga, dir. șc. ✱ Mb c și m 1779—617 sufl.

13. PĂDURANI. I. g. Mănăstur. p. Bujorul bănațan. Biserica zidită în 1861, renovată în 1920, hram : Cuv. Paraschiva. 131 fam., 533 sufl., 69 elevi ort. 31 jug., casă paroh. Aurel B a r b u, adm. paroh., Iosif Dejica, cantor bis. — Grigorie Calota, dir. șc. Natalia Dumbravi, inv. ✱ Mb 1757, Mc 1775, Mm 1779—286 sufl.

14. POJOGA. g. și p. Zam, jud. Hunedoara. Biserica zidită în 1765, pictată în 1770, renovată în 1923, hram : Buna-Vestire. 157 fam., 554 sufl., 47 elevi ort. cor bis. școlar, 16 jug., casă paroh. Marin Gh.

- Căldărușe, adm. par. Liviu Ștefan, cantor bis. — Ioachim Toma, inv. și dirig. cor. ✠ Mb. 1780, c și m 1800—837 sufl.
15. SĂLCIVA. II. g. și p. Zam, jud. Hunedoara. Biserica zidită în 1801, pictată în 1811, renovată în 1927, hram: Adormirea Născ. de Dumnezeu, 152 fam., 532 sufl., 40 elevi ort. cor bis. 24 jug., casă paroh. Alexandru Sinitean, paroh., dir. cor, Andrei Laz, cantor. — Ioan Niculescu, inv. ✠ Mb c și m 1779 — 647 sufl.
16. ȚELA. g. Vărădia. p. Bata. Biserica zidită în 1869, pictată în 1894, renovată și pictată în 1937, hram: Schimbarea la față. Capelă în cimitir, zidită și pictată în 1894, renovată în 1928. 325 fam., 997 sufl. 78 elevi ort. 2 case cult. 33 jug. Traian Petrovici, paroh., Grigorie Străinu dir. șc. și cantor bis. Elena Hurduban, inv. ✠ Mb c și m 1779 — 1171 sufl.
* Filie: BULCI g. Vărădia. p. Bata. 7 fam., 18 sufl., casă cult. Ivan Bona, dir. șc.
17. TOPLA. II. g. Mănăstur. p. Bethausen, Biserica zidită în 1874, hram: Cuv. Paraschiva. 57 fam., 230 sufl., 34 elevi ort. cor. bis. 32 jug. Ioan N. Georgescu, adm. paroh., Petru Marinescu, cantor. — Gh. Ardelean, inv. ✠ Mb c și m 1805 — 138 sufl.
18. VALEA-MARE. II. g. și p. Săvârșin jud. Arad. Biserica zidită în 1892, renovată în 1919, 1927, 1938 și 1941, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 102 fam., 411 sufl., 22 elevi ort. cor bis. 32 jug. Eugen E. Popovici, adm. par. Alexandru Barbon, pr. pens., Nicolae Fărcaș, cantor și dirig. cor. Marin Stoga, dir. șc. ✠ Mb c și m 1779 — 497 sufl.
19. VIRIȘMORT. II. g. Săvârșin. p. Birchiș. Biserica zidită în 1700, renovată în 1927, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu. 71 fam., 222 sufl. 19 elevi ort. 31 jug. Iustin Rațiu, adm. paroh., Ștefan Dehelean, cantor bis. — Grigorie Pitea, dir. șc. ✠ Mb c și m 1779 — 327 sufl.

Protopopiatul Buziaș

Reședința protopresbiterală: Buziaș. Numărul familiilor 7698.
Numărul sufletelor 27.565.

Scaunul protopresbiteral

Președinte: Ioan Ogârlaci, administrator protopresbiteral.

Membrii:

1. Moise Barbulescu, paroh,
Chevereșul-mare.	4. Tovie Perian, paroh, Cadar.
2. Vacant.	5. Vacant.
3. Vacant.	6. Vacant.

Membrii supleanți:

1. Vacant.

2. Tiberiu Mărgineanțu, paroh,
Opațița.

Defensor matrimonial: Dr. Victor Mercea, avocat, Timișoara.

Notar: Nicolae Ghilezan, învățător, Buziaș.

1. BERECUȚA. III. g. și p. Birda. Biserica zidită în 1924, hram: Învierea Domnului, sfințită în 26 Octomvrie 1925, de Episcopul Dr. Iosif Tr. Bădescu. 54 fam. 284 sufl. 36 elevi ort. 32 jug. casă par. Ioan Halas, adm. paroh. Cocolin Condan, cantor, Gheorghe Buru, inv. * Filie: Ma S. Gheorghe — 272 sufl.
2. BERINI. II. g. Liebling, Sacoșul-turc. Tormac, p. Stamora-română. Biserica (foarte veche din lemn), hram: Adormirea Născătoarei de D-zeu. 314 fam. 987 sufl. 107 elevi ort. 37 jug. — 33 jug. sesia red. — casă paroh. Ilie Micușoru, paroh, Mihai Gîriciu, cantor bis. — Ioan Petrașcu, dir. șc., Petru Micșa inv. * Biserica din 1745. Mb 1795, Mc 1780, Mm 1795 — 1031 sufl.
3. BIRDA. III. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1911-1912, hram: Nașterea Născătoarei de D-zeu, 71 fam., 345 sufl. 33 elevi ort., cor bis. 34 jug. — 30 jug. sesia red. — casă paroh. Ioan Mărgineanțu paroh, Constantin Muntean, dir. șc. cantor bis., dir. cor. * Biserica 1760, Mb și c 1788 — 688 sufl.
4. BLAJOVA. III. g. și p. Nichișoara. Biserica (din lemn, foarte veche) zidită în 1794; reparată în 1921, hram: Adormirea Născătoarei de D-zeu. 170 fam., 430 sufl. 43 elevi ort., 32 jug., casă paroh. Romulus Buda preot ref. Nicolae Miloș, cantor bis. — Ioan Dunea dir. școlar. * Bis. 1760. Mb, c și m 1779 — 344 sufl.
5. BUZIAȘ. I. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1834-1839, reparată în 1910, pictată în 910, hram: SS. Ap. Petru și Pavel. sfințită de Episcopul Dr. Miron E. Cristea. 257 fam., 1170 sufl., 90 elevi ort., casă cult. cu locuință pentru capelan. — 30 jug. redusă, — casă pp. Ioan Ogârlaci, capelan prot., diacon: Aurel Foale, Avram Ciocoi (fost în Vucova) pr. pens. Nicolae Ghilezan dir. șc. cantor bis. — Iconie Ghilezan, Cornelia Roman, Ecobici, inv. * Bis. 1725, Mb 1780, c 1785 — 649 sufl.
6. CADAR. II. g. și p. Tormac, Biserica zidită în 1904, reparată în 1924, hram: Învierea Domnului, 149 fam., 611 sufl. 87 elevi ort. 72 jug. casă paroh. Tovie Perian paroh, Moise Popeți, Moise Torneanțu, cantor bis. — Solomon Faur, dir. șc. și Ana Cornea inv. supl. * Filie: TORMAC. 9 fam. 1828 și 92 sufl. 10 elevi ort. Petru Morariu inv. * Bis. 1780, Mb 1801, c 1828 și m 1796 — 555 sufl.

7. CĂPĂT. II. g. în loc, p. Sinersig. I. Biserica veche din lemn, monument istoric, zidită în 1736, renovată în 1935, 2. Biserica zidită în 1935, pictată în 1940, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de P. S. Sa Dr. Nicolae Popoviciu, Episcopul Orăzii, 110 fam., 503 suf l., 71 elevi ort. cor bis. 46 jug. — 16 jug. sesia red. — casă paroh. Romulus R a d u, paroh. Petru Vucan cantor bis. — Simeon Bogdanescu inv., dir. cor. Victoria Olariu, inv. ✱ Mb 1796, c 1780, m 1795—662 sufl.
8. CERNA. II. g. Liebling, Tormac, p. Stamora-română. Biserica zidită în 1903, reparată în 1935—1937. hram: Dumineca Tuturor Sfinților, sfințită la 25 Iulie 1943 de P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, Episcopul Timișorii. 159 fam., 747 suf l., 104 elevi ort. 33 jug. casă paroh. Silviu M i o c paroh., Ioan Truți și Nicolae Truți cantori bisc. — Ilie Gagea inv., Ana Gerlacli, inv. ✱ Bis. 1753, Mb 1784, c 1779 m 1793—876 sufl.
9. CHEVEREȘUL-MARE. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1801, renov. în 1925, hram: Înălțarea Domnului, sfințită de P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 480 fam., 1391 suf l., 122 elevi ort., cor bis. casă cult. Parohia I. 30 jug. casă paroh. Moise B a r b u l e s c u, paroh. Parohia II. 31 jug. casă paroh. Toma R a d e s c u paroh. — 32 jug. sesia red. a diaconului din Buziaș. Iulian R a d u l e s c u pr. ajut. Valeriu Minea, dir. șc. dirig. cor și cantor bis. Aurora Barbulescu inv. ✱ Bis. 1800, Mb, c și m 1779—1771 sufl.
10. DRAGȘINA. III. g. Sacoșul-turc., Uliuc. p. Chevereshul-mare. Biserica zidită în 1898, renov. 1935 și 1934, hram: SS. Ap. Petru și Pavel. 95 fam., 322 suf l., 34 elevi ort. cor bis. 32 jug. — 32 jug. redusă. Ioan B u l i g a paroh. Trăila Groza, Ioan Vucovan cantori. — Cornel Jucu dir. șc. și dir. cor. ✱ Bis. 1770, Mb și m 1793, c 1794—675 sufl.
11. DUBOS. II. g. și p. Tormac. I. Biserica veche din lemn, monument istoric. 2. Biserica zidită în 1925, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, Episcopul Timișorii. 182 fam., 639 suf l., 89 elevi ort. cor bis. casă cult. 64 jug. casă paroh. Ioan V a s i i paroh. — Elisaveta Cojocariu inv. ✱ Bis. 1735, Mb 1793, c 1779, m 1795—718 sufl.
12. FOLEA. II. g. Voiteni, p. în loc. Biserica zidită în 1925, pictată în 1929, hram: Sf. Ierarh Nicolae, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 187 fam., 57 suf l., 57 elevi ort. cor bis. 40 jug. casă paroh. Liviu Ș a n d r u paroh, Traian Grăvilă dir. șc. și cantor bis. — Ilie Băgiu dirig. cor. Ana Bocean, inv. ✱ Bis. 1786, Mb 1774, c 1782, m 1779—875 sufl.
13. HITIAȘ. II. g. și p. Buziaș. Biserica zidită în 1900, pictată în 1901, renov. în 1927, hram: Învierea Domnului. 415 fam., 1211 suf l., 90

- elevi ort. cor bis. 32 jug. — 32 jug. sesia red. — Emanuel P i r t e a paroh. Ioan Boncea cantor bis. Titus Toma inv., dir. și dirig. cor., Ana Toma, inv. ✠ Bis. 1770, Mb 1794, c 1782, m 1791—1217 sufl.
14. ICLODA. III. g. Sacoșul-mic, p. Chevereșul-mare. Biserica zidită și pictată în 1901, hram : Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. 234 fam., 462 s u f l., 31 elevi ort., casă cult. 32 jug. casă parohială. Aureliu G h e r g a paroh. Ioan Roșu cantor. — Grigorie Horhoianu dir. șc. ✠ Bis. 1755, Mb și c 1779, m 1800—677 sufl.
15. JEBEL. I. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1752, renov. și pictată în 1932, renov. în 1935, hram : S. Proroc Ilie, 846 fam., 2637 s u f l., 246 elevi ort., cor bis. și școlar, casă cult. Parohia I. 34 jug. vacantă. Parohia II. 33 jug. Ioan C r a i a paroh. Parohia III. 33 jug. casă paroh. Jivoi n F o r g a, par. Parohia IV. redusă 33 jug. Parohia V. red. 25 jug. — Trailă Păpaș, inv. cantor bis. și dirig. cor. șc. — Ioan Mare dir. șc., Adrian Pitic, Tiberiu Nica, Năstasie Cimponeriu, Maria Craia, Lucia Surlășiu, Erzilia Sfercociu, Ghizela Maer și Oxana Moise inv. ✠ Bis. 1750, Mb 1779, c 1791, m 1771—4038 sufl.
16. LIEBLING. Filie, vezi Stamora-română.
17. MĂURENI. g. și p. în loc. Capelă, hram : Înălțarea Domnului. 37 fam., 115 s u f l., 10 elevi ort. 32 jug. Coriolan B o t a adm. paroh., Ioan Sătea cantor bis. — Victor Preda dir. șc.
18. MĂNĂSTIRE. g. și p. Bîrda. Capelă zidită în 1906, hram : Pogorărea sf. Duh. 63 fam., 256 s u f l., 42 elevi ort. 32 jug. casă paroh. Ioan T o m e g a, adm. paroh. Petru Pancaricean cantor, Simeon Ghișă dir. șc. ✠ Filie la S. George — 375 sufl.
19. OPATIȚA. II. g. și p. Deta. Biserica zidită în 1875, renovată 1929, hram : Învierea Domnului, sfințită de P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, Episcopul Timișorii. 241 fam., 838 s u f l., 112 elevi ort. 32 jug. casă paroh. Tiberiu M ă r g i n e a n ț u, paroh. Emil Prințu cântor, Aurel Ivașcu cantor, dir. cor. Ioachim Imbroane dir. șc. Avram Savulescu și Maria Bocicariu inv. ✠ Bis. 1725, Mb 1782, c 1801, m 1879—679 sufl.
20. RACOVIȚA. II. g. Căpăt, p. Buziaș. Biserica zidită în 1862, pictată în 1901, renovată 1938, hram : Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 317 fam., 1105 s u f l., 128 elevi ort. cor bis. 32 jug. casă paroh. Remus C l o a m b e ș, paroh. Pavel Feru și Ioan Barbu cantori bis. Constantin Ștefănescu dir. șc. Petru Minescu și Ana Frățilă inv. Ioan Barbu dirig. cor. ✠ Bis. 1705, Mb 1795, c 1785, m 1781—1464 sufl.
21. SACOȘUL-MARE. II. g. și p. Buziaș. Biserica zidită în 1860, pictată și renovată în 1925, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu.

- 862 fam., 2494 suf l., 311 elevi ort. cor. bis. Parohia I. 48 jug. casă paroh. vacantă. Parohia II. 42 jug. casă paroh. Constantin Negrei, paroh. Ioan Cherciu și Nicolae Sonda cantori bis. Ioan Carantină dir. șc. Traian Cocos, Dimitrie Biriescu, Gheorghe Nicoară, Dumitru Rotariu, Paraschiva Rotariu și Cornelia Nicoară inv. Gheorghe Zbăgan dirig. cor. * Mb și m 1778 c 1779—2638 suf l.
22. SACOȘUL-TURCESC. II. g. Sacoșul-mic. p. Chevereșul-mare. Biserica zidită în 1926—1927, pictată în 1929, hram : S. Proroc Ilie, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu, 252 fam., 903 suf l. 82 elevi ort. 76 jug. — 32 jug. red. — Aurel Alexiu, paroh. Ioan Stanciu, cantor bis. — Aurel Cădea și Veturia Crainic inv. * Bis. 1743 Mb 1796 c 1800 m 1795—1514 suf l.
23. SÂNGEORGE. g. și p. Birda. Paraclis în școală, hram : SS. Arh. Mihail și Gavril, 116 fam., 235 suf l. 37 elevi ort. 32 jug. casă paroh, Iuliu Crainic, paroh. Alex. Marcu cantor bis. Ana Halas inv. detașată. * Filie la S. George — 492 suf l.
24. SCULEA. II. g. și p. Gataia. Biserica zidită în 1862, pictată în 1869, hram : Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 162 fam., 444 suf l., 37 elevi ort. cor. șc. 32 jug. casă paroh. Nicolae Gherman, preot refugiat, adm. paroh. Petru Rămneanțu, cantor bis. — Valeriu Petanec dir. șc. și dirig. cor șc.
* Filie : COLONIA SCULEA-GATAIA. g. și p. Gataia. 80 fam., 349 suf l., 37 elevi ort. * Bis. 1775 Mb c și m 1779—745 suf l.
25. SCULEA-GATAIA, Colonie, filie vezi la Sculea.
26. SILAGIU. g. și p. Buziaș. Biserica zidită în 1835, pictată și renovată în 1922, hram : Înălțarea Domnului, 237 fam., 964 suf l., 118 elevi ort. cor bis. 30 jug. — 32 jug. redusă, — casă paroh. Nicolae Drăgan, paroh. N. Stepan, cantor. — Nicolae Moise dir. șc. Iconie Moise și Emil Huza inv. Pavel Borcea dirig. cor. * Bis. 1720 Mb 1797 c 1780 m 1790—1392 suf l.
27. SINERSIG. II. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1913, pictată în 1922, renovată în 1938, hram : Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 202 fam., 568 suf l., 58 elevi ort., 32 jug. casă paroh. Gheorghe Jurj, paroh, Traian Marculescu cantor, — Ștefan Martin dir. șc., Maria Iacob inv. * Mb c și m 1789—635 suf l. — paroh. prof. de teol. Nicolae Velea.
28. SÂRBOVA. II. g. și p. Bacova. Biserica zidită în 1909, pictată și renovată în 1922, hram : Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 280 fam., 705 suf l., 66 elevi ort., 36 jug. casă paroh Ioan Cioan, preot ref. adm. paroh. Victor Andrei dir. șc. și cantor bis. Eva Balta inv. * Bis. 1786 Mb 1779 c 1789—699 suf l.

29. STAMORA-ROMÂNĂ. II. g. Sacoșul-turcesc, Liebling p. în loc. Biserica zidită în 1860, pictată și renovată în 1924 și 1927, hram: Învierea Domnului, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 286 fam., 842 suf., 102 elevi ort., cor bis. 33 jug. — 33 jug. sesia red — casă paroh. Gheorghe Cîlcă, paroh. Ioan Balangian și Ioan Teodorescu, cantori bis. — Traian Alasu dir. șc. și dirig. cor.
* Fille: LIEBLING. Capelă în școală, hram: S. M. Muc. Gheorghe. 12 fam., 57 suf., 7 elevi ort. Ioan Taban dir. șc. ✱ Bis. 1750 Mb 1779 c 1789 m 1793—905 sufl.
30. ȘIPET. I. g. Gataia p. în loc. Biserica zidită în 1935—1936, hram: Duminica tuturor Sfinților 534 fam., 2122 suf., 241 elevi ort. cor bis. Paroh. I. 35 jug. Alexandru Madga, adm paroh. Paroh. II 33 jug. casă paroh. Petru Turlici, paroh. și dirig. cor. Parohia III. — redusă 30 jug. — Nicolae Stoia pr. pens. Damaschin Palici și Nicolae Ecob cantori bis. — Mihai Barbu dir. șc. Iorgovan Țăran, Ioan Verman și Trăila Moisă inv. ✱ Bis. 1880, Mb 1779, c 1780 m 1793—2354 sufl.
31. ȘOȘDEA. I. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1926, hram: Duminica tuturor Sfinților. Sfințită de Arhiepiscopul Filaret Musta. 317 fam., 1241 suf., 189 elevi ort. cor bis. 48 jug. — 32 jug. red. — vacantă. Romul Muntean pr. retras. Andronic Botoș, pr. oprit, dela săv. celor sfinte. Nicolae Beca cantor — Andronic Botoș dir. șc. Ștefan Ianculescu, Lucreția Stănescu inv. Vichentie Crainic dirig. cor. ✱ Bis. 1779 Mb 1792 c 1807 m 1795—1190 sufl.
32. TORMAC, filie, vezi la Cadar.
33. ULIUC. II. g. și p. în loc. Biserica zidită în 1922, renovată în 1937, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 433 fam., 838 suf., 90 elevi ort. 32 jug. — 31 jug. red. — casă paroh. Dimitrie Botău, paroh. Ioan Orășan cantor bis. Dimitrie Cocor dir. șc. Elena Florescu inv. ✱ Bis. 1773 Mb 1782 c 1784 m 1775—972 sufl.
34. UNIP. II. g. și p. Uliuc. Biserica zidită în 1912, renovată în 1934, hram: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 333 fam., 564 suf., 54 elevi ort. cor șc., casă cult., 34 jug. casă paroh. — 33 jug. sesiunea red. — Ioan Fărcașescu, paroh. Nicolae Muțu cantor bis. — Gheorghe Jurca dir. șc. Gavril Tura inv. util. ✱ Bis. 1773 Mb 1782 c 1784 m 1775—972 sufl.
35. VUCOVA. II. g. Vucova p. Nichișoara. Biserica zidită în 1888, pictată și renovată în 1901, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de Prea S. Sa Dr. Vasile Lazarescu. 115 fam., 424 suf., 38 elevi ort. cor bis. 34 jug. — 32 jug. redusă, folosită de capelanul prot. din Buziaș — casă paroh. Iulian Rotariu, paroh. — Ioan Sîtcu dir. șc. Nicolae Romănu dirig. cor. ✱ Bis. 1763 Mb și m 1779 c 1785—615 sufl.

Protopopiatul Ciacovei

Reședința protopresbiterală: C i a c o v a. Numărul familiilor 5432 ;
numărul sufletelor 20.597.

Scaunul Protopresbiteral

Președinte : Dimitrie Ț i e r a n, adm. protopresbiteral.

M e m b r i i

1. vacant. 3. Nicolae Țuca, paroh, Macedonia.
2. Trifon Cocora, paroh, Partoș. 4. Constantin Gismonariu, paroh, Pădureni,

M e m b r i i s u p l e a n ț i

1. Dimitrie Petcu, paroh, Gad. 2. Tiberiu Buru, paroh, Cebza.
3. Elisei Mureșan, paroh, Banloc.

Defensor matrimonial : Dr. Alexandru Iancu, avocat, Ciacova.

Secretar : Pr. Nicolae Popescu, Ciacova.

1. BANLOC. I. Biserica zidită în 1869, pictată în 1887, renov. 1937, hram : Înălțarea Domnului, Sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Vasile Lazarescu, în 31 VII. 1935, 556 fam., 2085 suf l., 36 suf l. refugiați, 274 elevi ort. cor barb., casă cult. Par. I. 32 jug., casă paroh., Pavel Ț r a i c o n i, paroh. Par. II. 32 jug., Elisei M u r e ș a n, p a r o h. Nic. Fodorean dir. șc., Victor Fălăuș, Nic. Oltean, Agata Negru, Emilia Fodorean, Eugenia Fălăuș, Alexandru și Elena Lazarescu, Aristița Dumitru, inv. ✕ Mb, c, m 1779 — 2431 suf l.
2. CĂRBUNARI. — H e r g h e l i e d e S t a t, filie, vezi Pădureni.
3. CEBZA II. g. în loc, p. Ciacova. Biserica zidită în 1880, pictată în 1911, hram : Nașt. sf. Ioan Botezătorul. Mai are și o bisericuță din lemn, în cimitir, cu isvor în altar, numită „Mănăstire”. 363 fam. 1192 suf l. 110 elevi ort. cor bărb. Par. I., 32 jug., casă paroh., Tiberiu B u r u. paroh și dirig. cor. Par. II. 32 jug. Gheorghe Ț r e t a, paroh. Ioan Zbăgan, cantor bis. Ioan Moise, Ana Moise, Aurel Covrig, inv. ✕ Mb, c și m 1779 — 2048 suf l.
4. CIACOVA. I. Biserica zidită în 1899—1900, renovată în 1937, pictată în 1905, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu, 230 fam., 1017 suf l. 73 elevi ort., cor bărb., casă cult. Par. I. 35 jug., casă paroh., D i m i t r i e Ț i e r a n u, paroh-adm. pp. Par II. 32 jug. casă paroh, N i c o l a e P o p e s c u, capelan protopresbiteral și prof. de religie. Gh. Ț a r a n cantor bis. Vasile Rebigia dir. șc., cantor și dirig. cor., Ion Vlăduțiu, F. Țol, Maria Rebigia, Ghizela Corbuli, inv. ✕ Mb, c și m 1757 — 2356 suf l.
5. CRAI-NOU, g. și p. Rudna. Biserica neterminată, hram : sf. Proroc Ilie, 186 fam., 762 suf l., 148 elevi ort., cor bărb., [casă cult., 32

- jug., Liviu Vinulescu, adm. paroh. Nic. Vărtan. Gh. Todor, cantori bis., Dimitrie Tomi, dir. șc. și dir. cor., Aurora Ionescu, Ioan Duțescu, Ioan Nedelea, inv.
6. DENTA. II. Biserica zidită în 1872, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Vasile Lazarescu, în 15 August 1936. 349 fam., 1262 suf., 152 elevi ort., casă cult., 36 jug. — 17 jug. redusă, — casă paroh Aureliu Bota, paroh, Nicolae Albu, cantor bis. Gheorghe Tomescu, dir. șc., Andrei Cosma, Ioan Andronic, Victoria Olariu, Emilia Cosma, Eugenia Stoicescu inv. * Mb, c și m 1779 — 2489 suf.
7. DETA. I. Capelă, hram : SS. Arh. Mihail și Gavril 147 fam., 615 suf., 63 elevi ort., 32 jug., cor mixt, Gavril Relea, pr. ref., adm. paroh. și cond. de cor. Petru Bizerea, pr. pens. Romulus Iivan cantor, Petre Stoia, inv. * Filie la Denta — 46 suf.
8. DOLAȚ. g. Tolvadia, p. Dolaț, Capelă. Hram : Sf. Mucenic Dimitrie, 49 fam., 260 suf., 32 elevi, 32 jug. Ioan Balcu, adm. paroh. Visman Dimitrie, cantor. — Cantoneru Vasile inv.
9. FOENI. I. g. Cruceni, p. Giulvăz. Biserica zidită în 1875, renovată în 1936, pictată în 1926, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu, sfințită în 14 X. 1926 de Arhiepiscopul Filaret Musta, 345 fam., 1255 suf., 134 elevi ort. casă cult., 32 jug. Romulus Pop, paroh, Dimitrie Bojin, cantor bis. Ioan Nediu, Alexandru Nediu, Lucia Nediu, Livia și Alex. Mureșan, Elena Ernescu, inv. * Mb c și m 1779 — 1885 suf.
10. GAD. II. g. și p. Rudna., Biserica zidită în 1928, hram : Pogorârea Duhului Sfânt, sfințită de P. S. Sa Episcopul Vasile Lazarescu în 18 VIII, 1935. 132 fam., 492 suf., 79 elevi ort., cor bis., casă cult. 32 jug. casă par. Dimitrie Petcu, adm. paroh. și dir. cor., Petru Faur, cantor bis. — Iosif Sfeta, Ana Stoia inv. * Mb și c 1779 m 1802 — 890 suf.
11. [GAIUL-MIC. III. g. Stamora-Moravița, p. Stamora-germană. Biserica zidită în 1828, renovată în 1923, hram : Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. 170 fam., 623 suf., 58 elevi ort., 32 jug., casă paroh., Gheorghe Rămneanu, paroh. Drăgan Martin, cantor bis. A. Obradovici, Georgeta Munteanu inv. * Mb și m 1798 c 1797 — 758 suf.
12. GHILAD. I. Biserica zidită în 1762, renovată în 1856, 1904, 1913, 1937, pictată în 1763, hram : S. S. Arh. Mihail și Gavril, sfințită de P. S. Sa. Episcopul Dr. Vasile Lazarescu, în 15 Aug. 1934, 647 fam., 2384 suf., 259 elevi ort., cor bărb. Par. I. 50 jug. Moise Ghilezan, paroh. Paroh. II. 50 jug. Dimitrie Țieran, paroh. — Par. III. 53 jug. redusă. — Zaharia Beleuță cantor și dir. cor., Const. Cioacărlie, Teodor Cioară, Sabina Stoin, Maria Secheșan, inv. Maria Cioară, Stana Căpăstraru cond. de grădiniță. * Mb și c 1779, m 1785—3402 suf.

13. GIULVĂZ. I. Biserica zidită în 1750, renovată în 1936, pictată în 1912, hram: Adormirea Maicii Domnului. 231 fam., 1039 suf., 106 elevi ort., cor bărb., casă cult. 32 jug. Nicolae Brănuțiu, paroh. Alexandru Jebelean, cantor bis. și dirig. cor. George Jurca, Eugenia Cula, Ioan Duțescu, Ioan Bocșan inv. * Filii: IVANOA 8 fam., 54 suf., 2 jug. PECIUL-NOU 10 fam., 56 suf. 14 jug. * Mb, c, m 1779—1273 sufl.
14. IVANDA, filie, vezi la Giulvăz.
15. MACEDONIA. II. g. și p. Ciacova. Biserica zidită în 1813, pictată în 1904, hram: Cuv. Paraschiva, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Vasile Lazarescu în 15 August 1934. 251 fam., 884 suf., 93 elevi ort. cor bărb. 36 jug. — 35 jug. red. — casă paroh. Nicolae Țuca paroh. Moise Ciorogar, cantor bis. Ioan Ispas, Maria Ursu inv. Pavel Magda dirig. cor. * Mb și m 1779, c 1780—1170 sufl.
16. OBAD. II. g. în loc, p. Ciacova. Biserica zidită în 1890, renovată în 1927, pictată în 1912, hram: Înălțarea Domnului. 130 fam., 489 suf., 54 elevi ort., cor bărb., casă cult. 36 jug. — 34 jug. red. — casă par. Gheorghe Lungu, paroh. Nicolae Spăriosu, cantor bis. — Dimitrie Buzetoliu inv. Petru Cioară dirig. cor. * Mb și c 1779 m 1802—890 sufl.
17. OMOR III g. și p. Denta. Biserica zidită în 1924, hram: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Dr. Iosif Badescu la 8 IX. 1924. 77 fam., 307 suf., 20 elevi ort., 35 jug. casă paroh. Valeriu Mărgineanu, paroh. Simeon Popi, cantor bis. — Const. Verma, Maria Vuian, inv. * Mb 1788 c 1779 m 1799—383 sufl.
18. PARTOȘ II. g. și p. Banloc. Biserica zidită în 1730, hram: S. S. Arh. Mihail și Gavril. 204 fam., 674 suf., 154 elevi ort., casă cult. 32 jug. casă par., Trifon Căciora, paroh. Nicolae Birdean, cantor bis. — Hariton Stănescu, Paulina Stănescu, Ovidiu Stănescu, Ecaterina Stănescu, inv. * Mb c și m 1779—823 sufl.
19. PĂDURENI (Lighed). I. g. Pădureni. p. Jebel. Biserica zidită în 1837, renovată în 1937, pictată în 1912, hram: Nașterea Maicii Domnului, sfințită de Episcopul Pavel Jivcoviți în 1837. 378 fam., 1175 suf., 126 elevi ort., cor bărb. casă cult. 52 jug. — 57 jug. red. — casă paroh. Constantin Tismănașiu, paroh. Pera Valer, cantor bis. — Pava Nicolae dir. șc. și dirig. cor. Lăpădat Traian, Șuta Alexandru, Pava Iuliana inv. * Filie: CĂRBUNARI — Herghelie de Stat, Ioan Pițu și Matilda Coste, inv. 18 elevi ort. rom. * Mb c și m 1779—1952 sufl.
20. PECIUL-NOU, filie, vezi Giulvăz.
21. PETROMAN. I. g. și p. Ciacova. Biserica zidită în 1730, renovată în 1912, pictată în 1740, hram: S. S. Ap. Petru și Pavel, sfințită de

- Episcopul Moise Putnic la 1755. 257 fam., 1005 suf., 115 elevi ort. cor. bărb., casă cult. 52 jug. — 30 jug. red. — casă paroh. Gheorghe Terebențiu, paroh. Petru Mică, cantor bis. — Milan Constantinovici, Eugenia Ispas inv. Petru Bosica dir. cor. ✠ Mb 1769 c și m 1179—2512 suf.
22. STAMORA—GERMANĂ. g. și p. în loc. Capelă din 1941, hram : Sf. Profet Ilie. 22 fam., 95 suf. Victor Tăslăuanu, adm. paroh.
23. TOAGER. II. g. și p. Giera. Biserică zidită în 1908, renov. în 1935, hram : Cuv. M. Paraschiva. 197 fam., 990 suf., 82 elevi ort., cor. bărb., cor șc. 35 jug. — 31 jug. red. — casă paroh. Aurel Gruian, paroh. — Gulea Gheorghe dir. șc. cantor bis. și dirig. cor. Dădulescu Margareta inv. ✠ Mb 1745 c și m 1795—1150 suf.
24. TOLVADIA. II. Biserica zidită în 1759, renov. în 1929, pictată în 1863, hram : SS. Arh. Mihail și Gavril. 218 fam., 981 suf., 100 elevi ort. casă cult. 32 jug. — 32 jug. red. — casă paroh. Aureliu Gătăianțu paroh. Ilie Jivoin cantor bis. — Grigorie Balan, Maria Oțoțoiu inv. ✠ Mb, c și m 1779—1415 suf.
25. VOITEG. II. Biserica zidită în 1907, pictată în 1924, hram : S. M. Muc. Gheorghe. 197 fam., 837 suf., 102 elevi ort. casă cult. 33 jug. — 33 jug. redusă — casă parohială, vacantă. Alexandru Țieran cantor bisericesc. Iosif Mioc dir. șc., Maria Ioș inv. ✠ Mb, c și m 1779—916 suf.

Protopopiatul Comloșul Bănățean

Reșed. protopr. : Comloșul-mare. Numărul familiilor 10.067.
Numărul sufletelor 31.816.

Scaunul protopresbiteral

Președinte : Dr. Ștefan Cioroianu, protopresbiter, iconom Stavr.

Membrii :

1. Mitrofan Banciu, paroh, Lunga.	5. Vasile Medrea, paroh, Comloș.
2. Victor Fișeșan, paroh, Pesac.	6. Filip Popoviciu, paroh, Nerău.
3. Liviu Rațiu, adm. paroh, Secusigiu.	7. Grigore Vermeșan, paroh, Pesac.
4. Ioan Popoviciu, pr. pens., Sănicolaul-Mare.	8. Leon Biaga, paroh, Secusigiu.

Defensor matrimonial : vacant.

1. BEBA VECHE I. g. Beșenova-veche p. în loc. Biserica zidită în 1779, renovată în 1932, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu, 377 familii, 1239 suf., 145 elevi ort., cor bis. Par. I. 30 jug. casă paroh., Ioan Lorint, paroh. Par. II. 42 jug. Ilie Țucudean, paroh, Traian Crăciun, cantor. — Simeon Fibișan, dir. șc. și dirig. cor. Nicolae

- Canchi, Ana Breban, Ioan Nucă, Petru Minescu, Ioan Niculescu, inv. * b și m 1779 c 1781—2023 sufl.
2. BEREGSĂUL-MIC, filie, vezi la Bobda.
 3. BEȘENOVA-VECHE. I. Paraclis (Biserica în zidire), hram : SS. Constantin și Elena. 91 familii, 416 s u f l., 23 elevi ort., Ioan Bugariu, adm. par., Ion Crișan, cantor. — Vasile Radu, inspector șc.
 4. BILED. I. Capela pictată și renovată în 1938, hram : SS. Arh. Mihai și Gavril. 48 fam., 157 s u f l., 8 elevi ort. David Crăciun, adm. paroh. Ioan Mevilă, dir. șc. * Filii : ȘANDRA. 14 familii, 34 s u f l., 1 elev ort. — UIHEIU g. și p. Șandra, 2 familii, 14 sufl.
 5. BOBDA. g. Cenei, Cărpintș, p. Cenei. Biserica zidită în 1867, renov. și pictată 1924, hram : S. Evang. Marcu. 136 familii, 885 s u f l., 115 elevi ort., 32 jug. Traian R a d u, paroh, Ilie Muntean, cantor. — Stache Ghergha, dir. șc., Alexandrina Grozescu, inv. * Filii : BEREGSĂUL MIC. g. și p. Beregsăul mare. 26 fam., 231 s u f l. CENEI 177 s u f l. * Mb și m 1822 c 1800—869 sufl.
 6. BULGĂRUȘ, filie, vezi la Grabați.
 7. CENAUL-MARE. I. Biserica zidită în 1888, pictată în 1893, renovată în 1925, hram : Sfântul Duh, sfințită de Episcopul Ioan Mețianu. 405 familii, 380 s u f l., 112 elevi ort., cor bis. 32 jug. Ioan P e r i a n, paroh, Ioan Blaj, cantor și dirig. cor. — Gh. Gheorgghiade, dir. șc., Traian Pescuri, Minerva Iovănuț, inv. * Mb și m 1791 c 1790—3938 sufl.
 8. CENEI, filie, vezi la Bobda.
 9. CHECIA-ROMÂNĂ. I. Biserica zidită în 1859, pictată în 1908, renov. 1937, hram : Pog. Sfântului Duh, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 375 familii, 1559 s u f l., 127 elevi ort., cor bisericesc, 30 jug. Traian M i l o t a, paroh, Petru Giarinatu, inv., cantor și dirijorul corului. — Ioan Popa, dir. șc., Tinca Popa, Alexandrina Micescu, inv. * Mb c și m 1779—1966 sufl.
 10. CHEGLOVICI, filie, vezi la Pordeanu.
 11. CHERESTUR, filie, vezi la Pordeanu.
 12. COLONIA BULGARĂ, filie, vezi la Pordeanu.
 13. COMLOȘUL BĂNĂȚEAN. I. Biserica zidită în 1794, pictată în 1850, renovată în 1925, hram : Adormirea Nasc. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 746 familii, 3297 s u f l., 207 elevi ort. Par. I. 36 jug. Dr. Ștefan C i o r o i a n u, paroh-protopresbiter. Par. II 39 jug. Vasile M e d r e a, paroh. Par. III. 36 jug. Sever S e b e ș a n, paroh, Gavril Colta, dir. șc. și cantor bis. — Ioan Bugariu, Ana Gugu, Ecaterina David, Adriana Mioc, inv. * Mb c și m 1787—3193 sufl.

14. GOTTLOB, filie, vezi la Sânpetru-mare.
15. GRABAȚI. I. Capelă, hram : SS. Arhangheli Mihail și Gavril. 28 familii, 109 suf., 7 elevi ort., cor școl. Prof. Gheorghe C. Șepețan, adm. paroh. și dirig. cor. — Cornelia G. Șepețan, dir. șc.
* Filii : BULGĂRUȘ. 5 fam., 17 suf. — IECIA-MARE. g. Cărpiniș p. Iecia-mare. 10 fam., 30 suf. — IECIA-MICĂ. g. Cărpiniș, p. Iecia-mică. 3 fam., 7 suf. — LENAUEIM. 10 fam., 41 suf. ✱ filie la Comloș — 10 suf.
16. IECIA-MARE, filie, vezi la Grabați.
17. IECIA-MICĂ, filie, vezi la Grabați.
18. IGRÎȘ. I. g. Sânpetru-haltă. p. în loc. Biserica zidită în 1779, pictată în 1890, renovată 1926, hram : SS. Arh. Mihail și Gavril, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 540 fam., 2500 suf., 280 elevi ort., cor. bis. Par. I. 32 jug. Grigorie Vancu, paroh. Par. II. 32 jug. casă paroh. Eftimie Șoșdean, paroh. — 32 jug. redusă. — Eftimie Galu, cantor bis. și dirig. cor. — Traian Matei, dir. șc. și cantor bis, Pantea Crăciun, Doina Vasile, Ștefan Sucigan, Ioan Făgean, inv. ✱ Mb 1785 c 1788 m 1779—2803 suf.
19. JIMBOLEA. I. Biserica zidită în 1933—1942, pictată în 1942, hram : Buna Vestire, sfințită de P. S. Sa Dr. Vasile Lazarescu la 20 Iulie 1942, 176 familii, 877 suf., 74 elevi ort., 32 jug. casă parohială. Nicolae Cîmpoieș, adm. paroh. — Gh. Adoc dir. șc. și cantor, Ilie Baton, Ecaterina Dragomir, Mărioara Popa, inv.
20. LENAUEIM, filie, vezi la Grabați.
21. LOVRIN. I. Paraclis, hramul : SS. Constantin și Elena, 62 familii, 324 suf., 35 elevi ort., 32 jug. Alexandru Perhăiță, pr. refugiat, adm. paroh. Nicolae Lazar, cantor bis. — Constantin Marinescu, dir. șc.
22. LUNGA. I. g. și p. Comloșul mare. Biserica zidită în 1933, pictată în 1935, hram : Înălțarea Domnului. 135 fam., 401 suf., 33 elevi ort., cor bis. 32 jug. casă par. Mitrofan Bănciu, paroh, Simeon Bălan, cantor și dirig. cor. — Dimitrie Sărbu, dir. școlar. ✱ CONSTANȚIA. — numele vechiu — filie la Comloș — 520 suf.
23. MUNAR. II. g. în loc. p. Secusigiu. Biserica zidită în 1926, pictată 1927, hram : Pogor. S. Duh, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 82 familii, 321 suf., 17 elevi ort., 32 jug. Ignatie Raica, paroh, Arsenie Selejan, cantor. — Savu Ionescu, dir. șc. ✱ filie la Bezdin — 540 suf.
24. NERĂU. I. Biserica zidită 1810, pictată și renovată în 1909, hram : Pogor. S. Duh, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 344 familii, 1024 suf., 101 elevi ort., cor bis., casă culturală, 32 jug., casă parohială Filip Popoviciu, paroh, Silviu Bichicean, preot pens., Gh.

- Chipea, cantor. Ioan Tempean, dir. șc., Maria Buculei, inv. Eremie Mezin, dirig. cor. * Fiii: TEREMIA-MARE. 4 fam., 24 sufl., 14 elevi ort. — TEREMIA-MICĂ. 2 fam., 6 sufl. * Mb c și m 1781—963 sufl.
25. OTELEC, filie, vezi la Pustiniș.
26. PERIAM. I. Biserica zidită în 1926, hram: Adorm. Născ. de Dumnezeu. 196 fam., 692 sufl., 97 elevi ort. cor bis. școl. 32 jug. Andrei Jebelea n, adm. paroh. Dimitrie Galuș, cantor. Trifu Petcu, dir. șc. și dirig. cor., Petru Pilip, inv. * Filie la Sânpetru sârb.
27. PESAC. I. Biserica zidită în 1806—1811, pictată în 1876, renovată 1927, hram: Înălț. Domnului, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 547 fam., 2280 sufl., 181 elevi ort., casă culturală. Par. I. 34 jug. Grigorie Vermeșan, paroh. Par. II. 34 jug. Victor Fizeșan, paroh. Orestie Bogdan, cantor bis. — Efrem Brindea, dir. școl., Iosif Marinescu, Maria Brindea, Elena Marian, Alex. Vancu, inv. * Mb și m 1779, c 1814—1884 sufl.
28. PORDEANU. I. g. Beșenova-veche, p. Cheglovici. Capelă, hram: S. Nicolae. 20 familii, 86 sufl., 4 elevi ort., 14 jug. Gheorghe Zmed, adm. par. Dumitru Sebu, cantor. * Fiii: CHEGLOVICI. Capelă. — COLONIA-BULGARĂ. Lucia Mirescu, inv. — CHERESTUR.
29. PUSTINIȘ. I. Biserica zidită și pictată în 1925—26. — hram: Adorm. Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 206 fam., 866 sufl., 110 elevi ort. 32 jug. casă parohială. Aurel Dan, paroh., Ioan Oarsă, dir. șc. și cantor bis. — Sofia Nan, inv. * Filie: OTELEC, 18 familii, 65 sufl., 5 elevi ort. Petru Berindei, dir. școl., Ecaterina Berindei, N. Țintariu, inv. * Bis. 1817, Mb, c și m 1817—684 sufl.
30. SANDRA, filie, vezi la Biled.
31. SÂNNICOLAUL-MARE. I. Biserica zidită în 1899, pictată 1899—1900, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 846 fam., 3551 sufl., 417 elevi ort., cor bis., casă culturală. Par. I. 35 jug. Traian L. Barzu, adm. paroh. Par. II. 35 jug. Adrian Raica, paroh. Ioan Popovici, preot pens. Vasile Serbescu, I. Raica cantori. — Eutimiu Sarafolean, dir. școl., Gh. Andraș, inv. și dirig. cor. * Parohie din 1733. Mb 1756, c și m 1779—5577 sufl.
32. SÂNPETRU-GERMAN. g. în loc. p. Felnac. Capelă, hram: SS. Petru și Pavel. 69 fam., 273 sufl., 31 elevi ort. 6 jug. Ioan Drănău, adm. paroh. Savu Stochin, cantor. — Dumitru Silvian, dir. șc.
33. SÂNPETRU-MARE. Capelă. 25 familii, 149 sufl., 24 elevi ort. 52 jug. casă parohială. Alexandru Perhaița, pr. ref., adm. paroh.

- Alex. Moga, cantor. — Ștefan Chindriș, dir. șc., Ioana Stanculescu, inv. * Filie : GOTTLOB. 26 familii, 185 sufl., 26 elevi ort. Ioan Lazăr, dir. școl.
34. SARAVAL. I. Biserica zidită în 1898—1901, pictată 1900, renovată 1928, hram : SS. Constantin și Elena. 546 familii, 2006 sufl., 149 elevi ort., cor bisericesc. 29 jug. Tiberiu Farca, paroh. Dimitrie Baldu, cantor. — Gh. Damian, dir. șc., Ioana Minișan, Vichentie Gurban, I. Milca, inv., Nic. Șchiopu, dir. cor. * Mb, c și m 1777—4311 sufl.
35. SATU-MARE (jud. Timiș). III. g. Aranca. p. în loc. Capelă, hramul : S. Nicolae. 33 familii, 122 sufl., 10 elevi ort., Leon Blaga adm. paroh., Isaia Drăgoi, cantor. — Soare Dinescu, dir. șc. * Bis. 1789, Mb, c și m 1779—1071 sufl.
36. SECUSIGIU. I. Biserica zidită în 1834, pictată în 1900, renovată 1941, hram : S. M. Muc. Gheorghe. 578 familii, 2192 sufl., 190 elevi cor bisericesc. Par. I. 30 jug., casă parohială. Liviu Rațiu, adm. par. Par. II. 39 jug., casă parohială. Leon Blaga, paroh. — Par. III. 30 jug. redusă. D-trie Verodin, cantor. — Gh. Boran, dir. șc., Ioan Albota, dir. cor. * Bis. 1833. Mb 1778. c 1805, m 1800—2199 sufl
37. TEREMIA-MARE, filie, vezi la Nerău.
38. TEREMIA-MICĂ, filie, vezi la Nerău.
39. TOMNATIC. 20 fam., 67 sufl. Ioan Richicean, adm. paroh.
40. UIHEIU, filie, vezi la Biled.
41. VÂLCANI. I. Biserica zidită în 1799, pictată și renovată în 1927, hram : Cuv. Maică Paraschiva, sfințită de Episcopul Grigore Comșa. 916 familii, 2350 sufl., 186 elevi ort., cor bisericesc. Par. I. 29 jug. Ioan Gavrilă, paroh. Par. II. 37 jug. casă parohială. Vacantă. — 37 jug. redusă. — Ioan Patrașcu, cantor. — Ioan Mării, dir. șc. Gh. Munteanu, inv. și dir. cor. * Mb 1768, c și m 1179—3772 sufl.

*Protopopiatul Lipova **

Reședința protopresbiterală : Lipova. Numărul familiilor 5960.
Numărul sufletelor 19.040.

Membrii Scaunului protopresbiteral :

Președinte : Ioan Marșieu, protopresbiter.

Membrii :

1. Petru Herețiu, paroh, Chelmac.	4. Gheorghe Todan, paroh, Fibiș
2. Vasile Debău, paroh, Lipova.	5. Vasile Groza, paroh, Dorgoș.
3. Sabin Micluția, paroh, Alioș.	6. Teodor Marcu, paroh, Cuveșdia.

*) Protopopiatul Lipovei se află pe teritoriul jud. Timiș-Tor. afară de parohiile : Bruznic, Lobașint, Ohaba Română, și Zăbălți care se află pe teritoriul jud. Severin.

S u p l e a n Ț i :

1. Liviu Dehelean, paroh, Ususău. 2. Radu Crăciun, paroh, Lipova.
1. ALIOȘ. I. Biserica zidită în 1824, renovată 1932, hram : Adorm. Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa 456 familii, 1228 suf., 113 elevi ort., casă cult. Par. I. 32 jug., casă parohială, Sabbin Micuția, paroh. Par. II. 30 jug., casă parohială. Vasile Savi, paroh., Nicolae Nichi, cantor bisericesc. — Ioan Ivașcu, dir. șc., Aurel Popa, Gh. Răsădean, inv. * Filie : TRANOVA, 29 familii. ✱ Mb, c și m 1779—2150 sull.
2. BARIȚA, filie, vezi la Buzad.
3. BELOTINȚ. I. g. Nadăș (jud. Arad). p. Chelmac (jud. Timiș). Biserica zidită în 1854, renovată 1930, hram : Adormirea Născ. de Dumnezeu. 264 fam., 716 suf., 37 elevi ort. 32 jug. casă paroh., Gheorghe Bodea, paroh. Iosif Stoinescu, cantor. — Iosif Costescu, dir. șc., Silvia Neda, inv. ✱ Mb, c și m 1779—1111 sull.
4. BOGDA, filie, vezi la Comeat.
5. BRUZNIC. II. g. Lipova. p. Bata. Biserica zidită în 1805, renovată 1928, hram : S. M. Muc. Dimitrie. 195 familii, 901 suf., 104 elevi ort. 32 jug., casă paroh., Silviu Lelescu, paroh. Pavel Iovi, cantor. — Ioan Topan, dir. șc., Maria Topan, inv. ✱ Mb, c și m 1762—1109 sull.
6. BUZAD. I. g. și p. Șarlota. Biserica zidită în 1720, renovată în 1932, hram : Adorm. Născ. de Dumnezeu, 191 fam., 786 suf., 110 elevi ort. 32 jug., casă paroh. Nicolae Popa, paroh. Ioan Boici, cantor. — Ioan Cramba, preot., dir. șc. Maria Cună Brandibur, inv. * Filie : BARIȚA. g. și p. Șarlota. 3 fam., 19 suf. ✱ Mb, c și m 1779—924 sull.
7. CHELMAC. I. g. Conop (jud. Arad). p. Chelmac (jud. Timiș). Biserica zidită în 1920, hram : S. M. Dimitrie 387 familii, 1851 suf., 87 elevi ort. cor bis., casă cult. 32 jug., casă paroh. Petru Herețiu, paroh., Petru Crișan, cantor. — Timoteiu Prescură, dir., șc., Ioan Văsuț, Laura Prescură, inv. Petru Ungur, dir. cor. ✱ Mb, c și m 1779—1444 sull.
8. CHESINȚ. I. g. Zabranii. p. Gittenbrun. Biserica zidită probabil în 1735, pictată și renovată în 1904, hram : Soborul SS. Arh. Mihail și Gavril, sfințită de Episcopul Ignatie Papp, 543 fam., 1912 suf., 180 elevi ort., cor bis., casă cult., Par. I. 30 jug. Alexandru Alda, paroh. Par. II. 30 jug. Simion Pavel, adm. par. — 30 jug. redusă. Amos Oarcea, dir. șc., cantor. — Teodor Blidariu, Toma Firiță, Sabina Alda, inv. Mihail Avram, dirig. cor. ✱ Mb și c 1779, m, 1805—1954 sull.
9. CHIZDIA. II. g. Lipova. p. în loc. Biserica zidită în 1867, renovată 1929, hram : Buna-Vestire, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa.

- 73 fam., 235 suf l., 19 elevi ort., cor bis., 30 jug., casă par. Pavel Dumitru, adm. par. și dirig. cor., Ioan Lazăr, cantor. — Valeria Socol, dir. șc., Emilia Voicău, inv. ✕ Mb, c și m 1779—381 suf.
10. COMEAT. I. g. Șarlota. p. Bogda-Rigoș. Biserica zidită în 1925, renovată 1937, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 124 fam., 455 suf l., 51 elevi ort., cor bis., 32 jug., casă paroh. Gh. Dărășteanu, paroh. Aurel Stingaciu, dir. șc., cantor și dirig. cor. * Filii: BOGDA (g. și p. vezi par. matra) 52 fam., 202 suf l., 33 elevi ort., Iosif Gretnzner dir. șc. — RECHESEL. 2 fam., 8 suf l. — SINTAR. 38 fam., 166 suf l., 26 elevi ort., Ana Dărăștean, inv. ✕ Mb, c și m 1816—309 suf l.
11. CUVESDIA. I. g. Lipova și Toplov.-mare. p. Șistarovăț. Biserica zidită în 1832, renovată 1926 hram: S. M. Muc. Gheorghe. 288 fam., 1045 suf l., 114 elevi ort., cor bis., casă culturală, 32 jug., casă paroh. — 30 jug. redusă. — Teodor Marcu, paroh., Gh. Lupu, cantor. — Teodor Marcu, dir. șc., Nicolae Tanascu, dirig. cor. ✕ Mb, c și m 1840—425 suf l.
12. DORGOȘ. I. g. Lipova. p. Ususău. Biserica zidită în 1912, renovată 1925, hram: Cuv. M. Paraschiva, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 143 fam., 517 suf l., 50 elevi ort., cor bis., 29 jug., casa parohială. Vasile Groza paroh. Vasile Grozav, cantor. — Ioan Buibaș, dir. șc. și dirig. cor. * Filie: VARNIȚA. g. Lipova. p. Șistarovăț. Capelă din 1934. 34 fam., 124 suf l., 19 elevi ort. 32 jug. Vasile Stoin, dir. șc. ✕ Mb, c și m 1779—681 suf l.
13. FIBIȘ. I. Biserica zidită în 1829, renovată în 1926, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 502 fam., 1355 suf l., 126 elevi ort., cor bis., casă cult., casă paroh., Gheorghe Todan, paroh. Petru Trailescu, dir. șc., cantor și dirig. cor., Eleonora Lepa, Alex. Craiu, inv. * Filii: MAȘLOC. 26 suf l. — REME-TEA-MICA, 18 suf l. ✕ Mb, c și m 1779—1676 suf l.
14. FISCUT. I. g. și p. Fibiș. Biserica zidită în 1864, renovată în 1928, hram: S. M. Mucenic Gheorghe. 252 fam., 653 suf l., 69 elevi ort., casă culturală, 30 jug. — 30 jug. redusă — casă parohială, vacantă. Vasile Vasi, cantor. — Ioan Rasădean, dir. șc., Paulina Codreanu, inv. ✕ Mb, c și m 1779—1106 suf l.
15. LABAȘINT. III. g. Lipova. p. Șistarovăț. Biserica în curs de zidire (serviciul divin se face în școală). hram: S. M. Mucenic Gheorghe. 105 fam., 558 suf l., 71 elevi ort., cor bis., 32 jug., casă paroh., Simion Furcu, paroh. Silvius Oprescu, cantor. — Simion Hodoaneanțu, dir. șc., cantor bis. și dirig. cor. ✕ Mb, c și m 1779—711 suf l.
16. LALAȘINT. I. g. și p. Bărzava (jud. Arad). Biserica zidită în 1864, renovată 1929, hram: SS. Arh. Mihail și Gavril. 293 familii, 944

- s ufl., 87 elevi ort. 32 jug. -- 18 jug. redusă — Leontin L a z a r e s c u, paroh, Roman Vucu, cantor. — Gh. Papuc, dir. șc., Ana Papuc, inv. ✱ Mb, c și m 1779—1387 sufl.
17. LIPOVA. I. Biserica zidită în 1400, pictată în 1400, 1720, 1785 și 1930, renovată 1730 și 1930, hram: Adorm. Maicii Domnului, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 752 fam., 2380 s ufl., 196 elevi ort., cor. bis., casă cult. Par. I. 32 jug., casă paroh. Ioan Marșie u, protopresbiter-paroh. Par. II. 32 jug., casă paroh. Vasile D e b â u, paroh. Par. III. 32 jug., casă paroh. Radu C r â c i u n, paroh. — 30 jug. redusă — 30 jug. loc. în șc. confes. Ioan T r i p o n e s c u, diacon, Gavrilă O r o s și Ioan Ț i h o i u, preoți refugiați, Petru Ciongradi, pr. pens., Dimitrie Țiru, dir. șc. și cantor bis., Gh. Vasiescu, Tânase Armega, cantori. — Gheorghe și Amalia Beuran, Maria Micu, Agrestina Totorean, Elena Nicoli, Cornelia Bila, inv., Nicolae Raicu, dirig. cor. O b s e r v. Biserica a fost decretată Biserică mănăstirească din 1938. ✱ Mb 1757, c și m 1755—3594 sufl.
18. OHABA-ROMÂNĂ. III. g. Cliciova, p. Bata (Severin). Biserica zidită în 1842, renovată în 1922, hram: S. M. Mucenic Gheorghe. 283 fam., 915 s ufl., 85 elevi ort., 31 jug. Gheorghe R i s t a, paroh, Arsenie Miloș, cantor. — Grigorie Lăzărescu, dir. șc., Aurelia Cioban, inv. ✱ Mb, c și m 1779—940 sufl.
19. MAȘLOC, filie, vezi la Fibiș.
20. PĂTÂRȘ. III. g. Radna p. Ususău. Biserica zidită și pictată în 1926, renovată 1938, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa, 103 familii, 368 s ufl., 48 elevi ort., cor. bis. 32 jug., casă parohială, Ștefan P o p e s c u, adm. par., Avram Zărie, cantor. — Ioan Crișan, dir. șc. și dirig. cor. ✱ Mb c și m 1779—417 sufl.
21. RECHEȘEL, filie, vezi la Comeat.
22. REMETEA MICĂ, filie, vezi la Fibiș.
23. SINTAR, filie, vezi la Comeat.
24. ȘISTAROVĂȚ. I. g. Lipova. p. în loc. Biserica zidită în 1882, renovată și pictată în 1928, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 283 familii, 935 s ufl., 108 elevi ort., cor bisericesc, casă culturală, 32 jug. — 32 jug. redusă — casă parohială, Tiberiu S u c i u, paroh, Romulus Tânascu, cantor. — Emil Berindei, dir. șc., Aurora Berindei, inv., Gheorghe Cusman, dirig. cor. ✱ Mb c și m 1779—1436 sufl.
25. USUSĂU. I. g. Lipova. p. în loc. Biserica zidită și pictată în 1912, hram: Sf. Ierarh Nicolae, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 463 familii, 987 s ufl., 99 elevi ort. Par. I. 32 jug. Liviu D e h e l e a n, paroh. Par. II. 32 jug. casă par. Gheorghe Z o r l e n Ț a n, adm. par., Ilie Marcu, director școlar, Gh. Drăgănescu, cantor — Valeria Putici, inv. ✱ Mb c și m 1779—1500 sufl.

26. VARNIȚA, filie, vezi la Dorgoș.
 27. ZĂBALȚI II. g. Lipova, Cliciova. p. Bata. Biserica zidită în '700, renovată 1885, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu 184 familii, 591 sufl., 60 elevi ort., 30 jug., casă parohială. Dimitrie Mișiciu, paroh, Horia Drăgan, cantor. — Teofil Rădulescu, dir. șc., Aurelia Rădulescu, inv. ✕ Mb c și m 1779—642 sufl.

Protopopiatul Recaș^{*)}

Reședința protopresbiterală: Recaș. Numărul familiilor 4851, numărul sufletelor 16.499.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Iosif Goanță, protopresbiter.

1. vacant. 3. Sever Șepețian, paroh, Chizătău.
 2. Ioan Nicorescu, preot pens., Lugoj. 4. Constantin Popovici, paroh, Ictar.

Supleanți:

1. Andrei Andraș, adm. paroh, Șanovița. 2. Ioan Beleiu, paroh, Belinț.

Notar: Sever Șepețian, paroh, Chizătău.

Defensor matrimonial: vacant.

1. BABȘA. I. g. Belinț p. Chizătău. Biserica zidită în 1890, renovată 1928, 1940, hram: S. M. Muc. Gheorghe, 196 familii, 803 sufl., 100 elevi ort., cor bisericesc școlar. 35 jug. casă parohială. Damaschin Gheju, adm. paroh., Ioan Ganzi, cantor. — Dimitrie Goilă, dir. șc. și dirig. cor., Maria Bârzan, inv.
 2. BAZOȘ. I. g. și p. Recaș. Biserica zidită în 1901, pictată 1902, renovată 1927, hram: S. M. Mucenic Gheorghe. 347 familii, 1448 sufl., 129 elevi ort. Par. I. 32 jug. casă paroh. vacantă. Par. II. 32 jug. Gh. Sântion, adm. paroh, Iosif Petcu, pr. pens., Ion Bleancă, cantor — Pavel Precup, dir. șc., Ion Mițariu, Păunica Darinca, inv. ✕ Mb c și m 1779—463 sufl.
 3. BAZOȘUL-NOU. II. g. Remetea p. Recaș. Biserica zidită în 1929, hram: Cuvioasa Maică Paraschiva. 49 familii, 227 sufl., 37 elevi ort., cor bis. 32 jug. Octavian Corbu, adm. par., Miron Butariu, preot, dir. șc. și dirig. cor. Vasile Ciorogariu, cantor.
 4. BELINȚ. I. Biserica zidită în 1789, pictată și renovată 1896, hram: Învierea Domnului, sfințită de Episcopul Ioan Mețianu. 654 familii, 1821 sufl., 135 elevi ort., cor bis. casă culturală. Par. I. 31 jug. Ioan Dulcu, capelan pp., Recaș. Par. II. 30 jug. Gheorghe Todea, preot refugiat. Par. III. 34 jug. Ioan Beleiu, paroh, Micu Dimitrie, cantor. — Eugen Benghia, dir. șc., Tațiana și Petru Groza, Silvia Sălăgeanu, inv., Ioan Bor, dirig. cor. ✕ Mb și c 1797 m 1800—3359 sufl.

*) Fost Protopopiatul Belinț.

5. BRESTOVĂȚ. I. g. Topolovăț, p. în loc Biserica zidită și pictată în 1927, hram : Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa. 86 familii, 351 s u f l., 36 elevi ort., cor bisericesc. 32 jug., casă par. Alexandru G r u i a, adm. par., Gheorghe Marcheș, cantor. — Victor Rată, dir. șc., Vasile Vinchei, dirig. cor. ✽ Mb c și m 1779—1370 sufl.
6. BUDINȚ. g. Topolovăț, p. Iosiffalău. Biserica zidită în 1887, pictată și renovată 1906, hram : Sfântul Marele Mucenic Gheorghe, 199 familii, 533 s u f l., 54 elevi ort., cor bisericesc, casă culturală. 32 jug. — 30 jug. redusă — casă par. Victor A n d r a ș, adm. paroh, Constantin Cartarescu, cantor și dirig. cor. — Dimitrie Bucovan, dir. șc., Iacob și Elena Bulgăr, inv. ✽ Mb c și m 1779—1001 sufl.
7. CHECHEȘ g. Chizătău. p. Balinț Biserica zidită în 1900, pictată și renovată 1927, hram : Pogorirea Sfântului Duh. 143 familii, 639 s u f l., 69 elevi ort., 32 jug. casă parohială. Ioan B e n c e c a n, paroh, Gh. Badescu, dir. șc., Floare Badescu, inv. * Filie : OFELIA. g. Chizătău. p. Secaș. 16 familii, 114 s u f l., 13 elevi ort. ✽ Mb c și m 1779—653 sufl.
8. CHIZĂTĂU I. Biserica zidită în 1821, pictată în 1936, hram : Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. 319 familii, 979 s u f l., 77 elevi ort., cor bisericesc. Par. I. 32 jug. casă par. Sever Ș e p e ț i a n, paroh. Par. II. 27 jug. Teodor Ș c h i o p u, adm. par., Achim Pava, cantor. — Ion Almăjan, dir. șc., Maria Salăjan, Eva Almăjan, inv., Ioan Șuman, dirig. cor. ✽ Mb c și m 1779—1492 sufl.
9. COȘTEIU I. g. Jabăr, Țipari, p. Lugoj. Biserica zidită în 1897, pictată 1920, renovată 1932, 1941, hram : S. Marele Mucenic Gheorghe. 197 familii, 759 s u f l., 77 elevi ort., cor bisericesc, 32 jug. — 28 jug. redusă — casă parohială. Ștefan D o r c a, paroh, Ioan Munteanu, cantor. — Romulus Șușoi, dir. șc., Romulus Șușoi, Grigorie Frățilă, Emilia Ghelner, inv., Francisc Târziu, dirig. cor. ✽ Mb c și m 1779—474 sufl.
10. DRĂGOEȘTI. I. g. Căpăt. Topolovățul mare, p. Sinersig. Biserica zidită în 1842, pictată 1924, renovată 1924 și 1938, hram : Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 141 familii, 755 s u f l., 80 elevi ort., 32 jug., casă parohială, Lucian L u n g u, paroh, Ioan Coșariu, cantor bisericesc. Ioan Rușescu, dir. șc., Nicolae Bulboacă, inv. ✽ Mb, c și m 1779—1162 sufl.
11. FICĂTARI. II. g. Sinia, Sinersig, p. Sinersig. Biserica zidită în 1896, renovată 1927, 1939, hram : Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 219 familii, 724 s u f l., 58 elevi ort., cor bisericesc. 30 jug. Traian I l i e, paroh, Nicolae Săvulescu, dir. șc. și cantor. bis., Petru Micăescu, cantor, Ștefan Bela, dirig. cor. ✽ Mb 1797, c și m 1779—1110 sufl.
12. HIȘIAȘ I. g. Belinț p. Chizătău. Biserica zidită în 1928, pictată în 1929, hram : Sfântul Marele Mucenic Gheorghe, 132 familii, 504 s u f l., 44 elevi ort., 32 jug., casă parohială, Ioan T e o d o r e s c u, adm. par.

- Vasile Bîrbu, cantor. — Gh. Toma, director școlar, Nicolae Manu, inv. ✱ Mb, c și m 1779—610 sufl.
13. HODOȘ. II. g. Topolovățul-mare. p. Brestovăț. Biserica veche din lemn, monument istoric — din 1777. — Biserica zidită în 1930—1937, pictată 1937 hram: Învierea Domnului, sfințită de Prea Sfinția Sa Episcopul Dr Andrei Magieru. 85 familii, 363 sufl., 33 elevi ort., cor bisericesc, casă culturală, 32 jug., casă parohială, Gheorghe Stanciu, adm. par., Moisă Stângaci, cantor. — Florea R. Stanciu, dir. șc., dirig. cor. și cantor, Victoria Stanciu, inv ✱ Mb, c și m 1789—660 sufl.
14. ICTAR. I. g. Topolov.-mare. p. Iosiffalău. Biserica zidită și pictată în 1909, renovată 1928, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de Episcopul Ignatie Papp, 154 familii, 586 sufl., 72 elevi ort., cor bisericesc, casă cult. 32 jug. Constantin C. Popovici, paroh, Ioan Jucu, cantor și dirig. cor., Elena și Iacob Bulgăr, inv. — Teodor Bli-dariu, dir. șc. ✱ Mb, c și m 1779—979 sufl.
15. JABĂR. g. în loc. p. Boldur. Biserica zidită în 1889, pictată și renovată în 1930. 268 familii, 782 sufl., 68 elevi ort., cor bisericesc, casă cult., 32 jug. Toma Bujor, adm. paroh, Nicolae Ciucure, cantor — Petru Turcu, dir. șc., Cornelia Turcu, inv., Vasile Grecu, dir. cor. ✱ Mb 1775, c și m 1779—884 sufl.
16. LUCAREȚ. III. g. și p. Topolov.-mare. Capelă, hram: S. M. Muc. Gheorghe. 47 familii, 231 sufl., 17 elevi ort., 32 jug. Const. Ionescu, adm. paroh, Rosal'n Coșariu, cantor. — Ioan Scarlat, dir. șc. ✱ Mb 1779, c 1802, m 1797—495 sufl.
17. OFELIA, filie, vezi la Checheș.
18. OHABA-TIMIȘANĂ. I. g. și p. Sinersig. Biserica zidită în 1894—1896, pictată 1913, renovată 1936, hram: Învierea Domnului. 300 fam., 1028 sufl., 112 elevi ort., cor bisericesc. Par. I. 31 jug., casă paroh. Gheorghe Groza, paroh. Par. II. 30 jug., casă parohială. Nicolae Mihoc, paroh, I. Minescu, cantor. — Const. Sbenghe, dir. șc., Ana Murgu, Ștefan Cimponer, Alex. Radu, inv., Ioan Cherba, dir. cor. ✱ Mb, c și m 1779—1760 sufl.
19. PETROVASELO, filie, vezi la Șuștra.
20. RECAȘ. I. Biserica zidită în 1927, pictată 1928, renovată 1939, hram: Pogor. S. Duh. 135 familii, 488 sufl., 68 elevi ort., 32 jug. Iosif Golanță, protopresbiter — paroh. Ioan Dulcu, capelan pp. (vezi Belin). Antonie Bucovan, cantor, Cucuruz Ioan, subinsp. șc., Alex. Marișescu, dir. șc., Ioan și Ana Nanu, Ana Rogoian, Const. Schiopetcu, Dtru Angelescu, inv., Gh. Ioța, maestru, Maria Nădejda, Maria Popovici, inv. la copii mici ✱ filie la Izvin.
21. ȘANOVITA. I. g. și p. Chizătău. Biserica zidită în 1797, pictată și renovată 1911, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de Epis-

- copul Moise Putnic. 208 familii, 747 sufli., 78 elevi ort. cor bisericesc, 32 jug. — 32 jug. redusă — casă parohială. Andrei B. Andrașiu, adm. paroh. Nicolae Vidac, cantor și dirig. cor. — Ică G. Marin, dir. șc. V. Bărbuș și Ana Rogojan, inv. * Mb, c și m 1779 — 1.90 sufl.
22. ȘUSTRA. g. în loc. p. Topolov-mare. Biserica zidită în 1886, pictată 1912, renovată 1924, hram: Înălțarea Domnului, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 343 familii, 801 sufli., 69 elevi ort. cor bis. 33 jug., casă parohială. Constantin Micu, adm. paroh. Vasile Negru, cantor. — Iuliu Brancu, dir. șc. și dirig. cor., Nicolae Cristea, inv. * Filie: PETROVASELO. g. Șustra. p. Recaș. 40 familii, 105 sufli. * Mb, 1779, c 1805, m 1797 — sufl.
23. TEȘ. I. g. Topolov.-mare p. Brestovăț. Biserica zidită în 1929, hram: SS. Arh. Mihail și Gavril, sfințită de Episcopul Grigore Comșa. 72 familii, 322 sufli., 46 elevi ort. cor bisericesc școlar. 32 jug., casă parohială. Ioan Bencecan, adm. paroh. Iosif Mili, cantor și dirig. cor. Ioan Marian, dir. șc. Maria Marian, inv. * Mb, c și m 1779 — 311 sufl.
24. TOPOLOVĂȚUL-MARE. I. Biserica zidită în 1881, pictată și renovată 1929, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de Episcopul Ioan Mețianu, 416 familii, 1183 sufli., 68 elevi ort. cor bisericesc, casă cult. 32 jug. — 30 jug. redusă — casă parohială. Titu Crișciu, adm. paroh. Gh. Găescu, pr. pens. Cionisie Crâsta, Stoicu, cantor. — Dumir Bărcan, dir. șc. * Mb, c și m 1779 — 1132 sufl.
25. TOPOLOVĂȚUL-MIC. II. g. și p. Topolov-mare. Capelă hram: Învierea Domnului, 64 familii, 206 sufli., 18 elevi ort. 32 jug. Constantin Ofițerescu, adm. paroh. Alex. Capețan, cantor. — Gavril Tura, dir. șc. * Filie la Topolovățul-mare. — 183 sufl.

Protopopiatul Timișoara

Reședința protopresbiterală: Timișoara. Numărul familiilor 11.331, numărul sufletelor 67.211.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Dr. Patrachie Țiucra, protopresbiter—iconom stavrofor.

Membrii:

1. Victor Aga, paroh, Chișoda.	4. Melentie Șora, paroh, Timișoara-Fabric.
2. Ioan Rusu, paroh, Parța.	5. Traian Barzu, paroh, Cerneteaz.
3. Virgil Popovici, paroh, Timișoara-Mehala.	6. Ioan Ilievici, paroh, Moșnița.

Notar: Melentie Șora.

Judecătoria protopresbiterală:

Președinte: Traian Barzu, paroh, Cerneteaz

Membrii:

1. vacantă.
2. Corneliu Vuia, paroh, Timișoara-Elisabetin.
1. ALBINA. III. g. și p. Urseni. Capelă, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 94 familii, 400 sufl., 62 elevi ort. 32 jug. Ioan C a z a c u, adm. par. Nic. Trășie, cantor. Roman Trlfa, dir. școlar, Constantin Tudor, inv.
2. BEREĞSĂU I. Biserica renovată în 1932, hram: Sfântul Marele Mucenic Gheorghe, sfințită pe Episcopul Grigorie Comșa 492 familii, 1662 sufl., 145 elevi ort., cor bis., casă cult. Par. I. 33 jug. casă parohială. Valeriu P o p o v i c i, paroh. Paroh. II. 33 jug., casă parohială. Ștefan V a s i e s c u, adm. paroh. Sima Dobrici, cantor. — Co Ioan Clecan, subrevizor școl. și dirig. cor. — * Filie: CĂRPINIȘ. 23 fam., 73 sufl., 8 elevi ort. ✠ Mb, c și m 1768—996 sufl.
3. BUCOVĂȚ I. g. și p. Remetea-mare. Biserica zidită și pictată în 1914, renovată 1938, hram: S. Marele Mucenic Gheorghe, 313 fam., 812 sufl., 62 elevi ort. cor bis. 32 jug. — 32 jug. redusă — casă paroh., vacantă. Ioan Ignea, cantor și dirig. cor. — Tudor. Milă, dir. șc. ✠ Biserica renovată 1803. Mb, c și m 1779—1399 sufl.
4. CĂRPINIȘ, filie, vezi la Beregsău.
5. CERNETEAZ. Biserica zidită în 1846, pictată 1899, renovată 1927, hram: Sfântul Nicolae. 366 fam., 1173 sufl., 95 elevi ort. cor bis. 30 jug., casă par. Traian B a r z u, par. Par. II. 30 jug., Simion Ț o n a, adm. par. Dimitrie Popovici, cantor. — Maria Buculei, dir. școl. Gheorghe Radin dirig. cor. * Filie: GIARMATA. 23 fam., 106 sufl., 12 jug. ✠ Bis. renovată 1841. Mb 1790, c 1794, m 1779—1821 sufl.
6. CHIȘODA. I. g. în loc. p. Fratelia. Biserica zidită în 1740, pictată în 1849, renov. 1936, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 272 fam., 911 sufl., 114 elevi ort. cor bis., casă cult., 32 jug. — 29 jug. redusă — casă paroh. Victor A g a, paroh. Ioșif Ciorogariu, inv. pens. cantor. — Sever Popescu, dir. șc., Ioan Vasii, dir. cor. ✠ Bis. renov. 1811. Mb, c și m 1779—1434 sufl.
7. DUMBRĂVIȚA. III. g. și p. Timișoara 6. Capelă, hram: Pogorirea Sf. Duh. 65 fam., 334 sufl., 12 elevi ort. casă cult., 32 jug., casă par. Petru P o p a, preot refugiat, adm. paroh. Atanasie R e j a, preot, dir. șc. Mihai Barbu, cantor.
8. FRATELIA A. I. g. Chișoda. p. în loc. Capelă din 1926, renov. 1940, hram: SS. Trei Ierarhi. 270 fam., 1020 sufl., 59 elevi ort. cor bis.

- 32 jug. Victor Faur, paroh Dionisie Giurici, cantor. Marius Bucătura, insp. șc., Nicolae Ranca, inv. pens. și dirig. cor.
9. FRATELIA B. III. Capelă, hram: Pogorirea Sf. Duh. 94 fam., 381 sufl., 21 elevi ort. cor bis., 32 jug. Gheorghe Albău, paroh. și dirig. cor. Gh. Herbei, cantor. — Elena Mușatescu, dir. șc.
10. FREIDORF. III. g. Flavia. p. Freidorf. Capelă, hram: S. M. Muc. Gheorghe, 162 fam., 482 sufl., 45 elevi ort. 32 jug. Simeon Lugojan, adm. paroh. Simeon Bosică, dir. șc. și cantor. * Filie la Ulvin.
11. GIARMATA, filie, vezi la Cerneteaz.
12. GHIRODA. I. g. în loc. p. Timișoara 7. Biserica zidită și pictată în 1935—1939, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru. 177 familii, 750 sufl., 76 elevi ort. cor bisericesc, casă cult. 32 jug., casă parohială. Traian Brânzei, paroh. Gh. Ardelean, dir. șc., cantor bisericesc și dirig. cor. — Bis. renovată 1803. Mb 1802, c și m 1779—967 sufl.
13. GHIRODA-NOUĂ. III. g. și p. Timișoara. Capelă, hram: Adorm. Născ. de Dumnezeu. 97 familii, 311 sufl., 16 elevi ort. 32 jug. Nicolae Bugariu, adm. par. Adrian Șiclovan, cantor. Rusalin Grozdan, dir. șc.
14. GIROC. I. g. Semenici. p. Giroc. Biserica renovată și pictată în 1798 și 1923, hram: S. M. Muc. Gheorghe. 560 familii, 1622 sufl., 167 elevi ort. cor bisericesc, casă cult. Par. I. 32 jug., casă parohială. Horia Vișoiu, paroh. și dirig. cor. Par. II. 32 jug., casă paroh. Alexa Chișozan, paroh. — 32 jug. redusă. — Petru Dragomir, cantor. Ioan Stoicu, dir. șc. * Mb 1785, c 1787, m 1802—2420 sufl.
15. GIARMATA-VII. III. g. Ville Iermatei. p. Giarmata. Biserica în zidire. Capelă, hram: Botezul Domnului. 74 familii, 263 sufl., 44 elevi ort., cor bisericesc, 32 jug. Filip Dobos, adm. par., dirig. cor. și dir. șc., Gh. Cincu, cantor. — Alex. Teacă, dir. șc. * Filie la Ghiroda.
16. HERNEACOVA. II. g. Recaș. p. în loc. Biserica zidită în 1875, renovată 1927, hram: S. Muc. Gheorghe. 161 familii, 863 sufl., 112 elevi ort., cor bisericesc. 32 jug., casă parohială. Stefan Giulvezan, paroh, Gheorghe Barbu, dir. șc., cantor și dirig. cor. * Mb c și m 1779—1012 sufl.
17. IANOVA. I. g. Remetea-mare. p. în loc. Biserica zidită în 1836, renovată 1938, hram: S. M. Muc. Gheorghe. 359 familii, 1114 sufl., 111 elevi ort. Par. I. 30 jug., casă parohială. Alexa Puta, paroh. Par. II. 30 jug., casă parohială. vacantă. Dimitrie Rațcu, cantor, Vasile Manolescu, dir. șc. * Bis. renov. 1835. Mb c și m 1799—1736 sufl.
18. IZVIN. I. g. în loc. p. Recaș. Biserica zidită în sec. al XVIII-lea, renovată în 1886 și 1934, hram: S. Ap. Toma. sfințită de Episcopul

- Ignatie Papp. 344 familii, 1012 suf., 109 elevi ort. cor bisericesc, casă cult. Par. I. 32 jug. Traian Pelea, adm. paroh. Par. II. 32 jug., casă parohială. Lazăr Cîncu, adm. paroh. Aurel Zarie, cantor și dirig. cor. Nicolae Teodorescu, dir. șc. ✠ Mb și c 1779 m 1795—1447 suf.
19. MOȘNIȚA. I. g. Timișoara. p. în loc. Biserica zidită în 1912, pictată în 1913, hram: Înălțarea Domnului, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 255 familii, 749 suf., 51 elevi ort. cor bisericesc, casă cult. Par. I. 32 jug. Vichentie Cuzma, adm. par. Par. II. 32 jug. Ioan Ilieviciu, paroh. Vichentie Belințan, cantor. — Dănilă Șuvăgău, dir. șc. Ioan Farchescu dirig. cor. * Filie: MOȘNIȚA-COLONIE. g. Timișoara. p. Moșnița. Capelă din 1943, hram: SS. Apostoli Petru și Pavel. 44 fam., 118 suf., 11 elevi ort. administrată de Vichentie Cuzma, adm. par. — Ștefan Krepelka, dir. șc. Elisabeta A. Brânzan, inv. ✠ Bis. renov. 1810 Mb, c și m 1779—1219 suf.
20. MOȘNIȚA-COLONIE, filie, vezi la Moșnița.
21. NADĂȘ. II. g. Recaș. p. Herneacova. Biserica zidită în 1898, renovată 1926, hram: S. M. Muc. Gheorghe. 164 familii, 472 suf., 69 elevi ort. 32 jug., casa parohială. Octavian Albani, administrator parohial. Aurel Luțian, cantor. — Mihail Tiulea, director șc. ✠ Mb, c și m 1779—451 suf.
22. PARȚA. Biserica zidită în 1896, renovată și pictată 1939, hram: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Ioan Mețianu. 211 familii, 852 suf., 56 elevi ort., cor bisericesc, 31 jug. casă parohială. Ioan Russu, paroh. Cocioba, dir. școl., cantor și dirig. cor. ✠ Mb, c și m 1779—2699 suf.
23. PLOPI. g. Timișoara-Fabric. p. Timișoara II, Capelă, hram: SS. Ap. Petru și Pavel. 84 familii, 271 suf., 30 elevi ort., 27 jug. Petru Țieranu, administrator parohial, Pavel Luchescu, cantor. — Dumitru Popescu, dir. șc.
24. REMETEA-MARE. I. Biserica zidită și pictată în 1911, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 239 familii, 844 suf., 52 elevi ort., cor bis., casă cult., 31 jug. — 31 jug. redusă — casă parohială. Teofil Nistor, paroh și dirig. cor. Ștefan Stănescu, dir. șc. și cantor bis. ✠ Bis. renov. 1825. Mb, c și m 1779—1314 suf.
25. ȘAG. II. g. Timișeni, p. în loc. Biserica zidită în 1740, pictată și renovată în 1912, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Ignatie Papp. 181 familii, 603 suf., 57 elevi ort., casă cult. 32 jug. — 32 jug. redusă — casă parohială. Ioan Pocioianu, paroh, Gheorghe Russu, pr. pens., Brancu Vuici, cantor. — Ioan Chetrînescu, dir. șc. ✠ Bis. renov. 1800. Mb și m 1792, c 1795—1496 suf.

26. SÂNMIIHAIUL-ROMÂN. I. Biserica zidită în 1774, pictată și renovată în 1924, hram: S. Marele Mucenic Gheorghe, sfințită de Episcopul Moise Putnic. 488 familii, 1758 suf., 166 elevi ort. cor bisericesc. Par. I. 31 jug. casă parohială. Nicolae Mașcovescu, paroh. Par. II. 30 jug., Lazăr Stoia, paroh — 31 jug. redusă — Simeon Rotariu, cantor. — Gh. Săvoaia, dir. șc. Ioan Belengean, dirig. cor. ✱ Mb, c și m 1779—2138 suf.
27. SĂCĂLAZ. III. Capelă. 58 fam., 298 suf., 2 elevi ort. Iulian Zimbreașu, adm. paroh. Ionuț Teodor, cantor. ✱ Filie la Utvin.
28. SĂLCIUA-NOUĂ. III. g. Recaș. p. Herneacova. Capelă, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 75 familii, 388 suf., 72 elevi ort. 32 jug., Ioan Cramba, adm. paroh. — Petru N. Tutilă, dir. șc.
29. STANCIOVA. III. g și p. Recaș. Capelă, hram: S. Marele Mucenic Nicolae. 124 familii, 552 suf., 114 elevi ort. 32 jug., casă parohială. Eftimie Secoșan, adm. par. Panteleimon Tovală, cantor. — Nicolae Nedelescu, dir. șc. ✱ Mb, c și m 1779—887 suf.
Pe teritoriul Municipiului Timișoara (circ. I, II, III, IV și V) sunt în total 41.608 suflete credincioși români ortodoksi.
30. TIMIȘOARA-CETATE. I. Biserica în construcție, hram: S. Marele Mucenic Gheorghe. 604 familii, 145 elevi ort. 32 jug. casă parohială, Dr. Patrichie Țiucra, paroh-protopresbiter, iconom stavrofor. 32 jug. Traian Mihailovici, diacon parohial, Nicolae Crișmariu pr. pens. Nicolae Vulpe, preot, Cornel Ardelean, Nicolae Băcîu, pr. ref. — Iuliu Vulpe, dir. șc. ✱ În anul 1843 avea o capelă în Spitalul militar și una în reșed. episc. Bis. catedrală din 1784, Mb, c și m 1768—843 suf.
31. TIMIȘOARA-FABRIC. I. Biserica zidită în 1912, pictată în 1913, renovată în 1936, hram: S. Proroc Ilie, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru 649 familii, 592 elevi. 2 coruri bis. casă cult. Par. I. 32 jug., casă parohială, Melentie Șora, paroh. Parohia II. 32 jug., casă parohială, Traian Golumba, paroh. Teodor Ioaneș, pr. pens. Nicolae Drăgan, preot. Gh. Ioanovici, dir. șc., cantor și dirig. cor. — Emil Nistor, Elena Cloașă și Livia Ionescu directori școlari. Prof. C. Sevcicu, dirig. cor ✱ ¹⁾ Bis. 1755. ²⁾ Bis. 1825 Mb, c și m 1826—355 suf.
32. TIMIȘOARA-ELISABETIN. I. Biserica zidită în 1894, repar. și pict. în 1927, hram: Adorm. Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Grigorie Comșa 664 familii, 213 elevi ort. cor bis. Par. I. 32 jug., casă par. Corneliu Vuia, paroh Par. II. 32 jug. Liviu Surlașiu, adm. par. Traian Oprea, pp. pens., Ioan Stroca, pp. maior în pensie, Enache Mârșiu, preot. Ioan Andreescu, pr. prof. în pens. Gheorghe Coman, preot. Gh. Olariu, dir. șc. și cantor Ioan Jebelean cantor. — Persida Anjilă, dir. șc. Ioan Crișan, dir. cor. ✱ Bis. 812. Mb, c și m 1812—940 suf.

33. TIMIȘOARA-PRINCIPELE CAROL (Iosefin). I. Biserica zidită și pictată în 1936, hram: Nașterea Născ. de Dumnezeu, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru. Paraclis școlar din 1928. 1068 fam., 487 elevi ort. cor bis., casă cult. 32 jug., casă paroh. Par. I. 32 jug., casă par., Jova F i r c a, adm. par. Par. II. 32 jug., Dr. Victor V l ă d u c e a n u, adm. par. Par. III. 32 jug., Constantin C o m ș u l e a, adm. par. Teodor Catalina, Const. Șoșdean, Vioara Anuica dir. șc. Prof. Dr. Nicolae Ursu, dir. corului. ✱ Filie la Timișoara-Elisabeta.
34. TIMIȘOARA-PRINCIPELE MIHAI (Mehala) I. Biserica zidită și pictată în 1937, hram: Înălțarea Domnului, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru. 1060 fam., 135 elevi ort. cor bis., casă culturală. Par. I. 32 jug. Virgil P o p o v i c i u, paroh-protopresbiter onorific. Par. II. 32 jug. Pavel A r d e l e a n, paroh. Ioan Bătrâna, cantor. — Vasile Pușcașiu, Aurora Iordan, directori șc. Dr. Aurel Mezin, dirig. cor. ✱ Biserica renovată 1785. Mb, c și m 1768—2965 sufl.
35. TIMIȘOARA-RONAȚ. II. Capelă, hram: SS. Ap. Petru și Pavel. 447 familii, 1493 s u f l., 148 elevi ort. 29 jug. Liviu L ă r g e a n, pr. ref., adm. paroh. Ioan J u r m a, preot. Damaschin Ciocară, cantor. — Gh. Petcu, dir. șc.
36. TIMIȘOARA-VILE-FABRIC. I. Biserica zidită și pictată în 1939 hram: SS. Ap. Petru și Pavel, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru. 250 familii. 988 s u f l., 72 elevi ort. 32 jug. Ștefan Ș o r a, paroh. Alexandru Vițian, pr. pens. Simeon Sârbu, cantor. — Ioan Dumitrescu, dir. șc.
37. TIMIȘOARA-COLONIA-KUNZ. g. și p. Timișoara-Fabric. Capelă din 1939, hram: Pogorirea S. Duh. 138 familii, 442 sufl., 38 elevi, ort. Simlon S t o i c a, adm. paroh. Martin Voin, dir. șc. și cantor bisericesc.
38. URSENI. I. Biserica zidită în 1935, pictată în 1938, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru. 219 familii, 114 s u f l., 79 elevi ort. cor bis. 32 jug., casă paroh. Vasile L u m i n o s u, paroh. Dimitrie Moică, inv., cantor bis. și dirig. cor. — Petru Dragulete, dir. șc. ✱ Bis. renovată 1813. Mb, c și m 1779—700 sufl.
39. UTVIN. I. Biserica zidită în 1712, pictată și renovată 1926, hram: Adorm. Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episc. Grigorie Comșa. 385 familii, 1238 s u f l., 93 elevi ort. cor bis. 32 jug. — 32 jug. redusă. — Aurel B r a n c u, paroh și dirig. cor. Ioan Caza, dir. șc. și cantor. ✱ Mb, c și m 1779—1966 sufl.

Protopopiatul Vârșet

— Comunele din România —

Reședința protopresbiterală: Buziaș. Numărul familiilor 1715, numărul sufletelor 6590.

Ioan Ogârlaci, administrator protopresbiteral.

1. BUTIN. III. g. Gătaia. p. în loc. Biserica zidită în 1925, hram: S. M. Muc. Gheorghe, sfințită de Episcopul Iosif Badescu. 71 familii, 274 suf., 23 elevi ort., cor bisericesc. 32 jug., casă parohială vacantă. Nicolae Călniceanu. pr. inv., dirig. cor. Ioan Munăraș, cantor. Ioan Căprean, dir. școl. ✕ Mb și m 1791, c 1781—803 suf.
2. CLOPODIA. III. Biserica în zidire, hram: Adorm. Născătoarei de Dumnezeu. 71 familii, 361 suf., 33 jug., casă parohială. Ioan Surducă, adm. paroh., Ioan Alboin, inv. ✕ Mb și m 1791, c 1781—803 suf.
3. DEJAN. III. g. Stamora-Moravița. p. Moravița. Capelă. 25 familii, 67 suf., 7 elevi ort., 32 jug. casă parohială. Mihai Truța, adm. paroh, Corneliu Jedu, dir. șc. și cantor. ✕ Mb, c și m 1831—355 suf.
4. FERENDIA. I. Biserica zidită în 1847, pictată în 1913, hram: Adorm. Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Miron Cristea. Mai are o capelă în cimitir, cu hram: Sf. Paraschiva, zidită în 1898, de către soții Vasile și Eva Marcu — 27 jug. — 353 familii, 1360 suf., 207 elevi ort., cor bis. 30 jug. — 30 jug. redusă — casă parohială. Gheorghe Olde, paroh, Traian Olde, capelan, Pavel Nincu, cantor, Grigore Arapu, dir. șc. ✕ Mb și c 1778, m 1790—1265 suf.
5. GĂTAIA. I. Biserica zidită în 1797, pictată 1924, hram: Învierea Domnului. 332 familii, 1502 suf., 194 elevi ort., cor bisericesc, casă cult. Par. I. 32 jug. casă parohială Petru Raica, paroh. Par. II. 32 jug., Gheorghe Simu, adm. par., Dimitrie Dumitru, cantor. — Petru Tomescu, dir. șc. ✕ Mb 1787, c 1794, m 1807—1370 suf.
6. GHERMAN. III g. și p. Jamul-mare. Biserica zidită în 1878, renovată și pictată în 1936, hram: Înălțarea Domnului. 121 familii, 423 suf., 45 elevi ort., 36 jug. casă parohială. Caius Pascu, adm. par., Gavrilă Berlovan, cantor. — Alex. Mihai, dir. școl. — Mb 1780, c și m 1778—881 suf.
7. GHERTENIȘ. II. Biserica zidită în 1824, renovată 1909, pictată 1917, hram: Adorm. Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Vasile Lazarescu. 317 familii, 1243 suf., 100 elevi ort.

- 37 jug. — 28 jug. redusă — casă parohială. Petru Șandru, paroh, Ioan Ursulescu, Pavel Brizu, cantori. — Dimitrie Vrabcea, dir. șc. ✠ Mb și m 1791, c 1794—1139 sufl.
8. JAMUL-MARE. Capelă. 148 familii, 533 sufl., 60 elevi ort., cor bisericesc. 32 jug. Traian Dragomir, adm. par., Pr. Moise Mregea, dir șc., Ioan Turică, cantor, Simion Găleancu, dirig. cor. ✠ Mb, c și m 1778—1292 sufl.
9. LĂȚUNAȘ. g. și p. Jamul-mare. Capelă din 1928, hram: S. M. Muc, Panteleimon. 62 familii, 218 sufl., 16 elevi ort., cor bisericesc 32 jug., casă parohială. Petru Benția, adm. paroh, Ioan Ștefan, cantor, Teodor Mereanțu, dir. șc., Vasile Neagu, dirig. cor. ✠ Mb, c și m 1832—1032 sufl.
10. PERCOSOVA. III. g. în loc p. Butin. Biserica zidită în 1910, pictată 1925, renovată 1940, hram: Adorm. Născătoarei de Dumnezeu, 135 familii, 462 sufl., 53 elevi ort., 32 jug., casă parohială. Nicolae Ivu, paroh, Erimei Băcican, cantor. — Traian Iedu, dir. șc. ✠ Mb 1777, c 1793, m 1790—612 sufl.
11. ȘEMLACUL-MARE. II. Biserica zidită în 1886, pictată în 1927, hram: Înălțarea Domnului. 229 familii, 680 sufl., 106 elevi ort., cor bisericesc. Par. I. 32 jug. Mircea T. Popoviciu, paroh. Par. II. 32 jug., casă paroh. Petru Voicău, paroh, Lazăr Țiloș, cantor, Ioan Ciclovian, cantor și dirig. cor. — Aurel Dabiciu, dir. șc. ✠ Mb, c și m 1790—789 sufl.

Protopopiatul Vinga

Reședința protopresbiterală: Vinga. Numărul familiilor 4025.
Numărul sufletelor 14.931.

Scaunul protopresbiteral

Președinte: Alexandru Bocșianu, protopresbiter.

Membrii:

1. Vasile Roman, paroh, Seceani.	4. Liviu T. Mihailovici, par., Murani.
2. Nicolae Vulpe, pr. pens., Jadani.	5. Pavel Tismonariu, paroh, Hodoni.
3. Pavel Jurma, paroh, Sănandrei.	6. Un loc vacant.

Supleanți:

1. Aurel Sebeșan, paroh, Felnac. 2. Aurel Cimponeriu, par., Mănăstur.

Notar: Aurel Cimponeriu.

Judecătoria protopresbiterală

Președinte: Pavel Jurma, paroh, Sănandrei.

Membrii:

1. Vasile Roman, paroh, Seceani. 2. Liviu T. Mihailovici, par., Murani.

1. BĂRĂTEAZ. I. Biserica zidită 1832, renov. în 1931, hram: Cuv. M. Paraschiva. 120 fam. 409 s u f l., 36 elevi ort., cor bis., casă cult., 32 și jum. jug. casă parohială. Sever P i g l i, paroh, Isaia Plapșa, dir. șc., cantor și dirig. cor. ✱ Bis. 1931. Mb și c 1779 m 1804—582 sufl.
2. BECICHERECUL-MIC. I. Biserica zidită 1909, pictată 1912, renovată 1928, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Ignatie I. Papp, 100 familii, 374 sufl., 38 elevi ort., casă cult., 34 jug., casă par., Lazar Babeu, paroh, Teodor Tieregan și Lazar Bobeș, cantori, Ioan Han, dir. șc. ✱ Bis. 1823 Mb c și m 1779—1352 sufl.
3. BENCECUL DE JOS. I. g. Bencec, p. Bencecul de sus. Biserica zidită 1899, renovată și pictată în 1911, hram: S. Păr. Nicolae, 172 fam., 559 s u f l., 40 elevi ort., 32 jug., casă par., Remus C h e n d i, paroh, Ioan Costan, dir. șc. și cantor. ✱ Filie: BENCECUL DE SUS, 4 fam. 16 sufl. ✱ Mb, c și m 1779—992 sufl.
4. BENCECUL DE SUS, filie, vezi Bencecul de jos.
5. BEȘENOVA-NOUĂ, parohie nou înființată. Capelă, 25 familii, 116 s u f l., 1 elevi ort., vacantă.
6. CĂLACEA. I. g. și p. Orțișoara. Biserica zidită în 1812, renovată și pictată în 1939, hram: S. M. M. Gheorghe, sfințită de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru, 206 fam., 757 s u f l., 68 elevi ort. 32 jug. — 32 jug. redusă, — casă par., Dimitrie A n g h e l, paroh, Ștefan Sârbovan, dir. șc. și cantor. ✱ Bis. 1829 (?) Mb și m 179—1183 sufl.
7. COLONIA MICĂ, filie, vezi Gelu.
8. FELNAC. I. Biserica zidică în 1804, pictată 1845, renovată și pictată în 1926. hram: SS. Arh. Mihail și Gavril, sfințită de Episcopul Dr. Grigorie Comșa, 507 fam., 1820 s u f l., 160 elevi ort., cor bis., casă cult. 32 jug. — 15 jug. redusă — Aurel S e b e ș a n, paroh, Nicolae Boată, inv. cantor și dir. corului, Ștefan Sebeșan, dir. șc. ✱ Bis. 1807 (?) Mb, c și m 1779—2214 sufl.
9. FIRITEAZ, I. g. și p. Fibiș. Biserica zidită în 1824, pictată și renovată în 1923, hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. 175 fam., 772 s u f l., 69 elevi ort. cor bis., casă cult., 32 jug. — 30 jug. redusă — casă paroh., Gheorghe I e s c ă u, paroh și dir. cor., Dimitrie Drăgoi cantor, Petru Chereșledan dir. șc. ✱ Mb, c și m 1779—1279 sufl.
10. GELU. Capelă. 24 fam., 81 s u f l., 5 elevi ort., Vlăd G i u r g i u, adm. par., Atanasie Pepa, cantor. ✱ Filii: COLONIA-MICĂ, g. și p. Gelu, 1 fam., 4 s u f l. MAILAT. g. Vinga, p. Mănăstur, 5 fam.,

- 17 sufl. Vasile Radovan dir. șc. SÂNPETRUL-MIC, g. și p. Gelu, 4 fam., 11 sufl.
11. HODONI. I. Biserica zidită în 1814, pictată și renovată în 1913—1914, hram: Sf. M. M. Dimitrie, sfințită de Episcopul Ignatie I. Papp. 168 fam., 501 sufl., 30 elevi ort., cor bis., casă cult., 32 jug. — 30 jug. redusă — casă paroh., Pavel Tismonariu, paroh, Dimitrie Borțun și Pascu Beregsanț cantori, și cond. cor. ✠ Bis. 1810 Mb c și m 1786—1111 sufl.
12. HUNEDOARA-TIMIȘEANĂ. II. g. Șagul. p. Fibiș. Biserica zidită în 1935, hram: Sf. M. M. Gheorghe. 208 familii, 832 sufl., 98 elevi ort. 32 jug., casă par., Ioan Șchiopu, paroh, Dumitru Lazar cantor, Nicolae Danețiu, dir. șc.
13. JADANI. I. g. p. Mertișoara. Biserica zidită în 1832, pictată în 1898 renovată în 1934 hram: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu sfințită de Episcopul Dr. Grigorie Comșa. 223 familii, 871 sufl., 79 elevi ort., cor bis., 33 jug. — 34 jug. redusă — casă par. vacantă. Samuila Coman, preot ajut. Ioan Miclăuș, cantor și dirig. cor., Petru Florea dir. șc. ✠ Bis. 1830. Mb c și m 1779—1021 sufl
14. MAILAT, filie, vezi Gelu.
15. MĂNĂȘTUR. I. g. și p. Mertișoara. Biserica zidită în 1830, pictată în 1833, renovată în 1936, hram: C. M. Paraschiva. 313 familii, 1008 sufl. 92 elevi ort., casă cult. 32 jug., casă par., Aurel Cimponeariu, paroh. Draguța Todorov și Ioan Boboșiu cantori, Dimitrie Popescu dir. șc. Vasile Ungurean, Ana Farca, inv. ✠ Bis. 1828 Mb c și m 1779—1368 sufl.
16. MERTIȘOARA. Capelă. 39 fam., 248 sufl., 21 elevi ort. Aurel Andrei, adm. par., Ștefan Popa dir. șc. ✠ filie la Jadani.
17. MURANI. I. g. Pișchia. p. în loc. Biserica zidită în 1847, pictată în 1895, renovată în 1938, hram: Sf. M. M. Gheorghe. 257 familii, 1184 sufl., 95 elevi ort., cor bis., casă cult., Par. I-a 32 jug. casă paroh. Liviu T. Mihailovici, paroh. Par. II. 32 jug. Samuila Coman, adm. par. Gheorghe Munteanu și Ioan Căpățînă, cantori. Coriolan David dir. șc. și cond. cor. ✠ Bis. 1840. Mb. c și m 1779—1528 sufl.
18. ORȚIȘOARA. Capelă. 45 fam., 211 sufl. 17 elevi ort. Iulian Bunescu, adm. par., Porfir Radău, dir. șc. Dimitrie Oneț, inv. ✠ Filie la Călacea.
19. PIȘCHIA. II. Capelă din 1938, hram: SS. Arh. Mihail și Gavril, 60 fam., 200 sufl. 25 elevi ort., 32 jug., Titus Popa, adm. paroh. Nicolae Rotariu cantor, Iosif Pap, dir. șc., Ilie Pop, inv.
20. SÂNANDREI. II. Biserica zidită în 1834, pictată și renovată în 1904, hram: S. M. M. Dimitrie, 111 familii, 432 sufl., 22 elevi ort., casă

cult., 38 jug., casă par. Pavel J u r m a paroh, Ilie Marița și Gheorghe Radosav, cantori. Ștefan Constantinescu, dir. șc. — Bis. 1834. Mb, c și m 1779—486 sufl.

21. SÂNPETRUL-MIC, filie, vezi Gelu.

22. SATCHINEZ. I. Biserica zidită în 1804, pictată în 1913, renovată în 1929, hram: S. M. M. Dimitrie, sfințită de Episcopul Ignatie I. Papp. 427 familii, 1390 sufl., 129 elevi ort., cor bis., casă cult. Par. I. 32 jug., casa par. Tiberiu Guțu, paroh și dirig. corului. Par. II. 15 jug., Alexandru Bălașiu, adm. par. Timotei Popovici, cantor. Ioan Cărmăzan, dir. șc. ✠ Bis. 1802, Mb 1768, c și m 1779—2622 sufl.

23. SECEANI. I. g. și p. Vinga, Biserica zidită în 1843, pictată în 1869, renovată în 1926, hram: Sf. P. Nicolae. 514 familii, 1766 sufl., 116 elevi ort., cor. bis. Par. I. 32 jug., casă par. Vasile Roman, par. Par. II. 32 jug. casă par., Traian Stan paroh, Vasile Stoi, inv. cantor și dirig. corului, Iosif Milosav, dir. șc. cantor. — Bis. 1839. Mb, c și m 1779—2202 sufl.

24. VARIAȘ. Capelă. 47 familii, 212 sufl., 13 elevi ort. Pavel Feier, adm. par. Gh. Aluata cantor, Virgil Georgescu, dir. șc. ✠ Bis. 1882. Mb, c și m 1768—2186 sufl.

25. VINGA. I. Biserica zidită și pictată în 1925, hram: Adorm. Născ. de Dumnezeu, sfințită de Episcopul Dr. Grigorie Comșa. 310 fam., 1178 sufl., 124 elevi ort., cor bisericesc, 32 jug., casă protopopească, Alexandru Bocșianu, paroh-protopresbiter, Ioan Ștefanovici și Gheorghe Remescu cantori, Dimitrie Cojocar, dir. șc. și Rancov, dir. șc. ✠ Bis. 1840. Mb, c și m 1791—384 sufl.

Sf. Mănăstire „Săraca”

Gara Șemlacul-mare. Așezată lângă Șemlacul-mic. Biserica mănăstirească datează din cele mai vechi timpuri (istoriograful o așează în veacul al XI—XII-lea) pictura ei este unică și străveche având asemănare vădită cu pictura bisericilor mănăstirești din Țara Românească. Ieromonah: Glicherie Morariu, Staret, Duhoșnici, Ieromonahi: Nectarie Pintilie, Calistrat Bobu, Teodosie Șolomonita. Schimonah: Dionisie Aniței. Ierodiacon: Paisie Răileanu. Frați: Alexandru Rusu, Constantin Rotariu. Un post de cântăreț vacant.

Școala de cantori:

Director: Nicolae Fîru.

Profesori: Pp. Dr. Sofronie Vlad, Pp. Dr. Ioan Petreună, Pp, Dr. Dimitrie Belu, Dr. Ștefan Lupșa, Diacon Drd. Teodor Savu și I. Maxim, Inginer agr.

Profesori de religie:

Protopopiatul Comloșul-bănățean:

Nicolae Terfeloagă, Sănnicolaul-mare.

Protopopiatul Ciacovei :

Nicolae Popescu, Ciacova.

Protopopiatul Lipova :

Ioan Triponescu, Lipova.

Protopopiatul Timișoarei (profesori în localitate) :

Teodor Nădăban, Melentie Șora, Corneliu Vuia, Florian Pop, Ilie Secoșan, Petru Ilieșiu, Gheorghe Popovici, Mihail Gligor, Traian Mihailovici, Ioan Decan. Profesoare : Doamna Elvira Geția și Doamna

Sârbu.

Preoți pensionați :

Protopresbiteratul Comloșul mare : Pr. *Liviu Rațiu, Secusigiu.*

Protopresbiteratul Receaș : Pr. *Ioan Bencecan, Checheș.*

Protopresbiteratul Vinga : Pr. *Nicolae Vulpe, Jadani.*

Preoți decedați în 1943

Centrul eparhial : Pr. *Dr. Emil Grădinariu, Director de Cancelarie și Secretarul Consiliului eparhial.*

Protopresbiteratul Birchiș : Pr. *Anghel Ardelean, Pojoga.*

Protopresbiteratul Buziaș : *Ioan Ionescu, pr. pens., Jebel.*

Pr. Petru Bohariu, Șoșdea.

Protopresbiteratul Ciacovei : Protopresbiter *Augustin Ghilezan, Ciacova.*

Protopresbiteratul Comloșul mare : Pp. militar în pens. *Nicolae Fizeșan, Pesac.*

Protopresbiteratul Timișoara : Pr. *Cornel Gherga, Ianova.*

Explicarea prescurtărilor din Șematism

Cifra romană (I—II—III) de după numele parohiei arată clasa ei — cele fără număr sunt parohii de sub clasă.

g. = gară, *p.* = poșta. Se pun numai acolo unde nu sunt în localitate.

Biserica pict. = pictată — *renov.* = renovată.

fam. = familii — *suf.* = suflete.

elevi ort. = elevi ortodoxi.

cor. bis. = cor bisericesc.

casă cult. = casă culturală.

Prin numărul jucerelor (32 jug., de ex.) se înțelege extensiunea sesiei parohiale.

red. = redusă, sesia unei parohii reduse.

vac. = vacantă.

casă par. = casă parohială — *casă pp.* = casă protopresbiterală.

pr. pens. = preot pensionar — *pr. ref.* = preot refugiat.

adm. paroh. = administrator parohial.

dir. șc. = director școlar.

dir. sau dirig. cor. = dirigintele corului.

inv. = învățător, învățători.

Par. I. = parohia întâia. *Par. II.* = parohia a doua. Se scriu acolo unde sunt două sau mai multe parohii.

Datele ce urmează după (*) *Crucea stelată sunt din 1843. Bis.* = biserica. *Cifrele* ce urmează sunt anul zidirii. *Renov.* = renovată, cifra ce-i urmează este anul renovării. *Mb* = Matricola botezaților, cifrele ce urmează sunt anul de când este. *Mc* sau *c* = Matricola cununaților — cifrele sunt anul. *Mm* sau *m* = Matricola morților, cifrele sunt anul de când există. După linie (—) urmează numărul sufletelor la 1843/44.

Partea Literară

lis
cu

pe

su
ca
Și
Hr

tru
un
ei.
pr
ac
lip
să

sfi
A
se
B
D
zi
vi

„MERGÂND INVĂȚAȚI . . .“

Cu toiagul apostoliei pe meleagurile bănațene

Sfinții Apostoli au fost trimiși în lume de Domnul nostru Iisus Hristos spre a vesti evanghelia învățurii creștine, purtând cu ei darul și puterea Celui ce i-a trimis.

„Precum M'a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi“ . . .

Urmașii nemijlociți ai Apostolilor sunt Episcopii. Și aceștia sunt trimiși pe drumul greu și spinos al propovăduirii apostolice, ca să lumineze calea credincioșilor lor cu învățăturile evangheliei. Și ei iau toiagul apostoliei, purtați de darul și puterea Domnului Hristos, spre a împărtăși dar sfânt și mângăiere.

Neostenit, sub dogoarea soarelui de vară, Prea Sfințitul nostru Episcop Vasile a urmat chemarea sfântă a cărei taină nici unul dintre muritorii de rând nu o poate pătrunde în plinătatea ei. În anul acesta, mai mult ca altădată, a grăbit pe drumurile prăfuite ale Banatului, spre a fi la timp cu sfatul plin de dar, acolo unde se cerea cu darul atotputernic al sfințirii, acolo unde lipsea și cu mângăierea caldă de părinte iubitor, acolo unde s'a sălășluit întunecul durerilor amare.

La sfințire de biserică, arată credincioșilor necesitatea acestei sfințiri de către Episcop, singurul urmaș nemijlocit al Sfinților Apostoli, având deplinătatea darului ceresc în sine. Relevă însemnătatea fără de pereche a așezării Sf. Moaște la temelie Bisericii. Încheierea o face arătând, că mai de preț în fața lui Dumnezeu sunt zidurile țări ale sufletelor credincioșilor, decât zidurile de piatră ale bisericii. Aceste suflete formează Biserica vie și nebiruită, care dă trăinicie unei credințe și unui neam.

Purtat de drum printre holdele îmbelșugate ale Banatului, află prilej să atragă atenția credincioșilor săi asupra altei bogății, mai de preț decât belșugul acestora. Ogorul sufletelor noastre în care, prin graiul trimișilor săi, Dumnezeu aruncă sămânța bine-lui. Rodul acesteia are un preț cu mult mai mare, neîntrecut de mare. Averea pământească să nu ne robească. Ea nu-i decât un mijloc prin care trebuie să ajungem la scopul vieții noastre pământești: mântuirea.

Unora le-a cinstit hramul, lămurind însemnătatea creștinească a acestuia. Altora le pune în față icoana Maicii Domnului „mama care a suferit atâta”, spre a le fi mângăere și întărire pentru durerile nelipsite azi din nicio casă.

Atât între cei puțini și săraci, cât și între cei bogați, Prea Sfinția Sa împărtășește, fără deosebire, mângăerea și întărirea darului celui dumnezeesc. În parohiile mixte, unde credincioșii noștri sunt puțini, Prea Sfinția Sa îndeamnă la o armonioasă și frățească împreună viațuire, arătând prețul mare ce-l pune Statul pe fiecare suflet românesc, nelăsând pe niciunul să se piardă în întunerecul necredinței prin lipsa preotului și a Bisericii.

În cele ce urmează, vom reda pe scurt unele din cuvântările rostite de Prea Sfinția Sa, în multe din popasurile sale făcute în acest an.

În acest an vizitele canonice s'au început în protopopiatul Buziașului, care timp de mai bine de două decenii a fost condus de I. P. C. Sa Părintele consilier Ioan Geția. În fiecare comună, o parte cât de mică din toate frumoasele realizări aparțin I. P. Cuc. Sale, din timpul cât a fost conducător al acestui protopopiat.

La sfințirea bisericii din *Duboz*, unde, ca și în toate parohiile pe cari le-a vizitat, Prea Sfinția Sa a fost primit prin calde manifestații de devotament și dragoste filială din partea credincioșilor, în frunte cu intelectualii și conducătorii lor spirituali, preoții, Prea Sfinția Sa a rostit o înălțătoare predică despre ziua hramului; iată ce a spus Prea Sfinția Sa: *s'ar găsi cineva care să ne întrebe de ce prăznuim noi hramul Sf. Bisericii? La această întrebare, răspunsul ni-l dă trecutul, istoria Sf. noastre Biserici.*

Acolo, putem afla că, nu întotdeauna creștinii au fost slobozi să-și înalțe biserici și să se închine în ele; au fost vremuri

când credincioșii au fost prigonitți și atunci se adunau în catacombe și în alte locuri ascunse.

Și așa a fost multe veacuri până la Constantin cel Mare.

St. Biserică din Dubos.

când Biserica creștină a ajuns Biserică de Stat. Aceasta a însemnat o mare biruință căci, din prigonită ce era până atunci, a ajuns să fie Biserică de Stat.

De atunci credincioșii prăznulesc cu multă bucurie ziua hramului.

In încheiere, Prea Sfinția Sa vorbește despre podoaba sf. Biserici, care sunt mucenicii, îndemnând credincioșii ca la podoaba sf. moaște să adauge podoaba sufletelor lor.

* * *

La sfințirea bisericii din Cerna P. S. Sa rostește următoarele: Astăzi i s'a dat acestei sf. biserici cea mai desăvârșită podoabă, a sf. Moaște așezate în prestol.

Biserica noastră a fost în trecut prigonită și a curs mult sânge de martiri, pentru biruința ei în lume. Dar, ca o holdă îmbelșugată, sângele martirilor a rodit și mai bogat pentru Biserica lui Hristos.

Mucenicii aceștia și-au vărsat sângele pentru ca din sângele lor să se înalțe slăvită și biruitoare Biserica lui Hristos. La podoaba duhovnicească a sfințirii bisericii și înzestrării ei cu sfințenia moaștelor de mucenici credincioșii să adaugă frumusețea vieții lor de creștini, podoaba virtutților lor, a altptrii lor față de Biserică și sfințele ei Așezăminte, fără de care toată frumusețea din afară, văzută a bisericii, rămâne fără folos.

Prea Sfinția Sa le spune apoi: că sfințirea unei biserici nu este numai o slujbă mai lungă, cu mai mare paradă, ci un prilej pentru credincioși ca ei să iele prilej de sfințire a vieții lor din această slujbă, ca fiecare apoi să trăiască în această sfințenie pentru dobândirea mântuirii.

* * *

Intr'o atmosferă copleșitoare, care nu se poate cuprinde în cuvinte, Prea Sfinția Sa își rostește predica la sfințirea bisericii dela Opatița, expunând sublimitatea actului acesta în următoarele:

Poate mulți dintre Dns. vă veți întreba, de ce a trebuit să fie sfințită biserica aceasta de un episcop, după ce zeci de ani s'a săvârșit în ea slujba dumnezeiască a sfintei Liturgii.

E adevărat, spune Prea Sfinția Sa, că biserica a fost cândva sfințită de protopop, dar sfințirea ei de un episcop înseamnă a fi destinată misiunii mântuitoare în toată deplinătatea însemnătății dumnezeiești, pe care o are. Episcopul este obligat ca atunci când întâlnește în calea sa o biserică nesfințită de

Arhiereu să procedeze numai de cât la sfințirea ei. De aceea astăzi s'au așezat în sf. prestol al bisericii sfintele Moaște ale unui martir care s'a jertfit pentru credința creștină. Pe această

Sf. biserică din Cerna.

temelie a jertfei martirilor este zidită biserica Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Și precum în trecut au fost sfinți care s'au jertfit pentru biserica Dumnezeului Celui viu și adevărat, așa și azi luptă ostașii Români, departe în stepele rusești și se jertfese pe sine

pentru Biserica lui Iisus Hristos. Lupta lor contra pângăritorilor de altare este cea mai de preț faptă românească. În încheiere, Prea Sfinția Sa, îndeamnă credincioșii, să împodobească și ei această sfântă biserică cu podoaba virtuților lor creștinești.

În parohia dela granița de Vest a Țării, Beba=veche, sfîntînd biserica, Prea Sfințitul nostru Episcop Vasile, imbină sfaturile Bisericii cu poruncile dragostei de neam în următoarele :

Voevozii noștri cari dintru început au purtat grijă de destinele Neamului, îndrumându-l spre un viitor strălucit au înălțat de-a-lungul hotarelor cetăți, cu ziduri de apărare contra puhoiului barbar cutropitor. Ca și cetățile din Răsărit ale lui Ștefan cel Mare și în Banat aflăm întărituri nenumărate ca aici, la Cenad, Șiria, Șoimoș, urme ale cetăților contra năvălitorilor. Dar mai presus de aceste cetăți apărătoare de granițe a fost și rămâne cetatea lăuntrică a sufletului, ce nu poate fi biruită de nimeni. Ziăurile cetăților se dărâmă în lupte și de oreme, dar cetatea sufletului ale cărei forme văzute sunt sf. biserici de pe tot întinsul țării, rămâne nebiruită. Cetatea văzută a sufletului vostru, biserica din Beba, după atâția ani își primește podoaba ei duhovnicească. După rânduiala ortodoxă românească, o biserică se sfințește cu adevărat numai atunci când se așează în sf. masă din altar moaște, oseminte de mucenici, cari și-au dat viața pentru Biserica lui Hristos. Azi, pentru credincioșii din Beba sfințirea biserici trebuie să însemneze nu numai bucuria primirii Episcopului lor și slujbă mai frumoasă, ci sfințirea bisericii și așezarea osemintelor de mucenic în sf. prestol să însemneze și începutul pentru o viață nouă creștinească. „Fraților, voi sunteți biserica lui Dumnezeu...” s'a cetit la sf. Apostol. Nu măreția bisericii, ci voi, sufletul, lăuntru vostru, prednicia voastră creștinească dă frumusețea Bisericii lui Hristos. Biserica este numai ceea văzut, care întru-chipează Biserica din suflete. Nicăiri nu se cere mai mult ca aici la graniță, ca Românii să aibă conștiința de Români neîncetat treată și tăria convingerii că aceste pământuri strămoșești, locuri binecuvântate de Dumnezeu, sunt și rămân ale Neamului nostru. Muștrând pe acei ce trăiesc în nelegiuire,

*fără binecuvântarea bisericii, P. S. Sa îndeamnă credinciosii să
vină regulat la sf. slujbe și mai ales cere ca fiecare să-și revin-
dulască felul de gândire, lăuntru și tot sufletul, așa ca fiecare*

Sf. biserică din Cadar.

*familie și satul întreg să fie oglinda unei desăvârșite vieți crești-
nești și românești, ca astfel, cei ce trec pe aici să vadă și să
admire măreția credinței creștine ortodoxe și să se minuneze
de tăria cetății sufletului românesc . . .*

În parohiile cu mai puțini credincioși români, într'o atmosferă de frățietate desăvârșită creștinească, Prea Sfinția Sa poartă sufletele tuturor creștinilor, de orice neam ar fi, spre cea mai înaltă simțire omenească: dragostea de aproapele. Tuturor le împărtășește binecuvântarea Sa și pentru toți are cuvinte de îndemn duhovnicesc și de mângăiere. Iată pe scurt cuvântările rostite în aceste comune:

La *Beșenova veche* P. Sf. Sa vorbind despre sănătatea spirituală, aseamănă viața Neamului cu corpul, în care sângele pătrunde până în cele mai îndepărtate membre, încălzindu-le și păstrându-le în strânsă legătură unele cu altele. Cea mai bună sălășluire pentru sufletul Neamului nostru românesc, s'a dovedit a fi Biserica ortodoxă română. Pentru aceasta a aprobat Stăpânirea română ca oriunde se află un suflet românesc, să i se dea posibilitatea de a se despoarta și desăvârși în legea creștină ortodoxă și de a se închina în sf. locaș ortodox. În acest scop s'a înființat și parohia *Beșenova Veche*, pentru ca enoriașii noștri să se poată închina după tradiția Neamului și după legea lor creștină ortodoxă. Grijă aceasta a Stăpânirii trebuie să îndemne pe toți fii Bisericii noastre din această parohie la muncă cinstită, la păstrarea conștiinței de Români și la afirmarea demnității naționale. Ei să înțeleagă prețioasa purtare de grijă a Statului și a Bisericii, dovedindu-se mai mult decât alții: buni români și buni creștini. Arhipăstorul a ținut deosebit de mult să viziteze și această parohie ca și prin aceasta să facă dovadă de dragostea și de marea grijă pe care o poartă Statul român și Biserica strămoșească de toți supușii și fii credincioși, fără deosebire dacă sunt puțini sau mulți, bogați sau săraci, îndemnându-i să nu descurajeze de situația în care se află pentru moment; ei să știe că suntem toți un trup și un suflet, legați nedespărțiți unii de alții prin același sânge și aceeași credință. Prin purtarea lor, prin munca lor, prin credința lor, să aducă în această localitate cinstite ideile de Stat român și credinței strămoșești.

La *Tomnatec*, spune credincioșilor, că dragostea și grija părintească, de mamă a Bisericii este egal de mare și pentru parohiile cu mulți și cu mai puțin credincioși, și pentru săraci

și pentru bogăți. Altarul ei este tot așa de venerat și tot așa cu mare putere înzestrat de bunul Dumnezeu în toate părțile unde s'ar găsi, fie că este simplu și sărăcios, ori bogat și pompos. Stufele aduse lui Dumnezeu sunt la fel de binefăcătoare și în comunele mari românești și în o parohie mică cum este Tomnatecul. Credincioșii au datoria chiar aici, unde sunt mai puțini să cerceteze sf. biserică și să arate că sunt buni creștini

Sf. biserică din Opațița.

și buni români. În această lucrare a lor, P. S. Sa îi binecuvăntează și le dorește mult spor în viața duhovnicească.

În împrejurările grele de azi, grija de căpetenie este Patria, sălașul nostru vremelnic, în care ne pregătim pentru viața viitoare. Iată cuvintele Prea Sfinției Sale rostite la Șag, spre a redeștepta în credincioși această preocupare de căpetenie, care trebuie pusă alături de datoria noastră față de Biserică.

„Pentru independența Patriei, înaintașii noștri, au dat cu atâția dușmani piept. S'au jertfit, au muncit, au stropit cu su-

dori, lacrimi și sânge această glie, ca să ne-o lase moștenire. Toate aceste bunuri ne cer să le lăsăm așa, sau sporite urmașilor. Pe lângă viața individuală, noi ducem și o viață publică, care ne cere să grijim de trânicia Statului și a Bisericii, pentru cari înaintașii au adus atâtea jertfe. Vă spun acestea pentru că aici în Șag există o animată viață românească, aveam trei parohii, iar azi avem doar una. Acela care nu-și îndeplinește datoria față de Stat și de Biserică prin creșterea de prunci, nu este vrednic să aibe parte de tihna păcii și a zilei de azi, de binefacerile vieții obștești. De felul cum ne vom îndeplini datoria față de Stat și Biserică, depinde fericirea noastră".

Ogoarele binecuvântate cu belșug ale Banatului, nasc în sufletul Prea Sfinției Sale grija părintească de mântuire a credincioșilor săi, cari ar putea fi răpiți de belșugul în care trăesc. Astfel celor din *Parța* le spune :

"Cine trece cu orice mijloc de locomoție prin Banat, nu poate să nu-și îndrepte gândul spre Dumnezeu, care a îmbelșugat rodul muncii noastre. Ceeace este pentru plugar ogorul său, aceea este pentru Dumnezeu sufletul nostru. El e ogorul lui Dumnezeu, unde Tatăl își seamănă sămânța sa. Omul prin Sf. Taină a Botezului primește în sufletul său prima sămânță, primul dar. Această însămânțare continuă apoi mereu prin lucrarea sf. noastre Biserici, care ne dă sămânța înopățăturii Sale. Iar creștinul trebuie să deschidă brazdele sufletului, ca să primească sămânța. Dar nu este de ajuns numai să o primească ci să aducă și roada faptei creștinești. Azi, se cere de la noi să fim buni români și buni creștini. Buni creștini, în interesul de a primi înopățăturile Bisericii, ca din purtarea noastră să se vadă că suntem creștini. Făcând așa, dovedim că suntem și buni români. Azi se cere să facem un zid nebiruit împotriva a tot ce amenință viitorul Țării, prin unirea noastră sufletească. Cu aceste gânduri să plecați de aci, de la prima mea întâlnire cu voi, să fiți buni români și buni creștini, iar sufletele voastre ogoare sfinte și sfântitoare".

Iar celor din *Cenadul mare*, cari sunt oameni bogați, har-

nici, sârguitori ce se trudesce a scoate cât mai mult dintr'un petec de pământ, le rostește următoarea predică :

„Ce va iolosi omului de va dobândi lumea toată, și-si va pierde sufletul ?” cuvinte ce sunt potrivite de P. Sf. Sa la viața cenădeni»

Sf. biserică din Berecuța.

for. Dar, cum să-i spuî unui om care se trudește din zi până'n noapte, că nu folosește la nimic truda lui. Sf. Biserică prin înăfătura, practica și tradiția ei nu oprește alergarea după bunuri, ci vrea să spună numai atât : oricât ar fi de trebuin= cioase și atrăgătoare cele lumești, toate nu au nici-un rost de=

cât în măsura în care servesc pentru mântuirea sufletului. În zadar alergi după bunuri, dacă nu le știi folosi pentru mântuire. Partea lăuntrică, ce nu se vede, este partea principală și de preț a ființei noastre. Ce va da omul în schimb pentru sufletul său? Ce ar face trupul fără suflet? Nici n'ar fi în stare

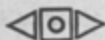
Sl. biserică din Sculea.

să se miște. Ce rost are să adunăm, dacă nu știm întrebuința avuții? Toate bunurile te însoțesc până în clipa morții. Dincolo nu ai nimic, decât podoaba sufletului. Iată ce aș dori să fie urma pe care o lasă în sufletele noastre vizita mea: Tot ce agonisști, ce câștigi, să întrebuințați pentru îmbogățirea

sufletului, pentru mântuire ca atunci când se va despărți de trup sufletul vostru să fie împodobit cu virtuți ca și cu niște podoaba scumpe, ca să putem spune fiecare cu Apostolul: „Luptă bună am luptat, credința am păzit...”

Ca o coroană pusă tuturor îndemnurilor și sfaturilor împărtășite de Prea Sfințitul Vasile, stă predica rostită în fața credincioșilor din *Checia=română*:

Cel mai mare bine pentru noi oamenii – spune P. S. Sa – a fost întemeierea Bisericii de către Domnul nostru Iisus Hristos. Darul, lucrarea, binecuvântarea și slujbele Ei sunt prilejuri de a ne împreuna cu El, de a fi una cu El. Clopoștele Bisericii ne cheamă neîncetat la sf. slujbe. Dacă se cade să cinstim invitațiile făcute de semenii, nu găsiți că mai mult se cade să prețuim chemarea ce o face sf. Biserică de a participa la dumnezeescul ospăț și a ne împărtăși cu sf. Taine? Se cade ca în duminici și în sărbători să fie biserica goală? Urmând poruncii Mântuitorului, Biserica își aruncă mrejea Ei, mrejea mântuirii voastre. Lăsați-vă prinși în ea, lăsați-vă prinși în vraja cuvântului dumnezeesc, a acestei atmosfere de binecuvântare, ca urmând pilda strămoșilor, să fiți prednici de ei.”

„Românii din Transilvania și Banat, au avut și până la mijlocul veacului al XIV-lea o organizație bisericească proprie, cu episcopi canonici în frunte și cu protopop, ca reprezentanți ai episcopilor, cu preoți și cu mănăstiri. (Pr. Dr. Simeon Reli: *Istoria vieții bisericești a Românilor*, pag. 309).

„Sunt sate germane în Banat, despre cari se știe că pe vremuri au fost locuite de români”. (Szentkláray: *Oláhok költözötetése Délmagyarországon*, pag. 5).

„Încă în veacul al XIV-lea Românii au locuit în număr foarte mare între Mureș și Timiș”. (Idem pag. 5).

La eliberarea Banatului de sub Turci (1716) în eparhia rom. cat. a Cînadului nu s’au aflat decât numai cinci parohii: Macău, Aradul vechiu, Iucu, Oravița și Arad cetate. — Törtérelmi Adattár 1871 Mai, pag. 195.

Pentru gloria Crucii și veșnicia neamului!

Eroi au fost, eroi sunt încă,
Ș'or fi în neamul românesc,
Căci ruți sunt ca din tare stâncă,
Românii ori și unde cresc !

Noblețea vrednicia și demnitatea unui popor, se cunoaște după felul cum știe să-și cinstească pe făuritorii de istorie și Țară. Deaceea datori suntem ca prin evlavie sufletelor noastre românești să depunem pe simbolicul lor mormânt, florile recunoștinței noastre.

Mormintele eroilor sunt cu adevărat, „tranșeele de apărare ale unui neam, în cari priveghează sufletele lor“.

Din moartea lor, a răsărit România de azi și se va plămădi România-Mare de mâine. La mormântul lor săpat în granitul recunoștinței noastre, va trebui să peregrineze veșnic gândul neamului întreg. Pe osemintele lor se ridică în măreție clădirea Patriei reîntregite. Iată de ce amintirea lor se cere cinstită, iar numele lor, slăvit deapururi. Astăzi înclășărilor dintre popoare, provocate de războiul ce se poartă între lumină și întuneric adevăr și minciună, dreptate și nedreptate, Românii sunt chemați din nou a aduce înbelșugat tribut de lipsuri și sânge pentru Patrie și creștinătate.

Ostașii României se jertfesc cu vitejie și bucurie pentru Crucea lui Hristos și Patria lor.

Stindardul ridicat în slujba veșniciei neamului de către viteazul purtător de spadă românească mareșalul Ion Ȃntonescu, este susținut de credința isbânzii, căci gândul acelora, cari făuresc pe câmpurile de bătăe renașterea României; e străbătut de o singură dorință, sub porunca destinului românesc :

„Nici o brazdă românească, nu se uită !”

Deaceea, faptele lor de arme, să fie pentru noi o chemare la datorie și o obligație de a înscrie numele lor în cartea de aur a neamului, păstrând o pioasă recunoștință, din generație în generație, acestor făuritori de glorie creștină, și veșnicie românească !

PREOTUL HORIA VIȘOIU

Satul meu

Imi rîd acasă'n drum castanii
Și soarele mă 'mbracă'n haină
Și floare=mi stau acolo anii,
Cu visul lor, cu a lor taină.

Iar crengile de tei mi=ajung
Din roua cerului tărie,
Și prietenii nu mă alung
Din sfînta mea copilărie.

Și=aceleași vîi îmi joacă'n margini
Cînd flutură în zare satul,
Și mă primesc cu vechi paragini
Și mă primesc „ca pe 'mpăratul”.

Iar coasta'n râu îmbrobodită
De cruci o mie stă împunsă;
E priporă, și'n colț nădită,
În ea=mi dorm moși'n lume=ascunsă.

E satul meu, cin' să o'o spună?
Un cânt frumos cum îl știu eu,
Stă sus, la Pogănici cunună,
Cu fruntea 'n zări spre Dumnezeu.

VALERIU T. PERIANU

Datoria noastră de a face bine

La marginea Parisului, capitala Franței, se află un cimitir de toată frumusețea. El este plin cu flori și cu fel de fel arbori rari și scumpi.

În acest cimitir, însă, nu odihnesc rămășițele pă-mântești ale unor oameni, ci — mirați-vă — oseminte de câini, iubiți foarte mult de stăpânii lor.

În Paris, pe lângă bogăție este foarte multă sărăcie. În acest oraș mare dacă mulți oameni trăiesc fără nici o grijă, apoi sunt familii, cu miile, cari de abea pot să-și câștige pâinea cea de toate zilele, suferind multe lipsuri și necazuri.

Așa că e firesc să ne punem întrebarea : cum de oamenii bogați și fericiți din acest oraș în loc să aline suferințele fraților lor, cari trăiesc în mare sărăcie s'au hotărit să cheltuească prisosul lor de avere pentru împodobirea cimitirului de câini. Lămurirea ne-o dă o inscripție de pe monumentul pompos al unei căne iubit, care sună așa : „*Din ce cunoști mai bine oamenii din ce iubești mai mult animalele*“. Cine a făcut inscripția aceasta, dovada despre o mare ură și neînțelegere a oamenilor, nu a avut dreptate de loc.

Este adevărat, că oamenii de multeori uită de bine-facerile primite dela Dumnezeu și dela alți oameni. Dar nu pentru totdeauna. Fiindcă înlăuntrul fiecărui om trăiește un judecător aspru *numită conștiință*, care dă

odihna și mulțumire omului, când acesta face bine, dar când face rău îl neliniștește și-l amărește tot mereu.

Cine dintre noi ar fi acela, care nu a văzut în viața lui cum ocolesc atâția oameni pe binefăcătorii lor. Sunt în stare se ocolească străzi întregi numai să nu se întâlnească cu binefăcătorii lor, fiindcă conștiința îi muștră aspru.

Copilul, care a uitat de datorințele lui față de părinții, nici nu vrea să-i mai vadă în ochi pentruca îl mușcă și îl ustură conștiința.

Fratele certat cu frate nu mai vrea să-l întâlnească fiindcă la întâlnire are clipe amare.

Sunt atâția oameni, cari nu se duc la biserică niciodată, spunând ba că nu au timp, ba că nu au haine, ba că atunci când se face slujbă în biserică ei au treburi omenești mai importante decât rugăciunea și altele multe.

Pricina adevărată este însă teama de a se întâlni cu Dumnezeu, cel mai mare binefăcător al lor. Cum să între omul păcătos în biserică, când conștiința lui îi spune tot mereu să fie recunoscător, față de Dumnezeu și el întârzie să fie.

Dar dreptatea lui Dumnezeu aduce în viața omului clipa când el trebuie să-și aducă aminte de toți binefăcătorii lui, începând cu Tatăl cel ceresc până la cel mai mic.

Să vă spui o întâmplare adevărate în privința aceasta.

Un preot rugase pe un credincios al său, căruia îi rodiseră holdele foarte îmbelșugat să cinstească sf. biserică făină pentru prescuri.

„Da ce, eu sunt dator să dau făină pentru prescuri?”

„În holdele mele nu a lucrat Dumnezeu niciodată afară de mine și lucrătorii mei părinte”.

La acest răspuns aspru și necreștinesc preotul a rămas rușinat și s'a dus mai departe.

Nu a trecut prea multă vreme însă, și credinciosul, care nu se credea dator lui Dumnezeu cu nimic, s'a îmbolnăvit greu. A încercat el toți doctorii, dar sănătatea degeaba nu a voit să se întoarcă înapoi în oasele și în carnea lui. Și atunci s'a gândit omul că altă scăpare nu mai este decât să se întoarcă la Dumnezeu cerând iertare și ajutor. Și s'a întors omul cu zguduirii mari suflatești; chiar ca și fiul cel pierdut din pilda lui Iisus Hristos. La urmă de tot a priceput omul, că fără Dumnezeu omul nu se poate lupta cu primejdiile vieții.

Ați auzit și D-voastră, iubiți cetitori, că mulți dintre cei mai mari tâlhari ai lumii s'au pocăit și sau făcut chiar călugări la sfârșitul vieții lor.

Noi nu spunem fiindcă așa ne place nouă, că trebuie să vie ziua și clipa când binefacerea se întâlnește cu siguranță, cu recunoștința, ci din pricină că așa este adevărat. Așa este legea firii și așa a poruncit Dumnezeu. De aceea să nu dăm crezământ acelor, cari ne spun că este mai cu folos să faci rău decât bine.

Acești oameni, cari cred că faptele rele pot să aducă vreun bine nu cunosc adevărul și viața. Adevărată și fericitoare este în toate vremurile învățătura Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care ne învață să răsplătim răul cu binele și să dăm cu pâine dulce după cel ce aruncă asupra noastră cu pietrii.

Miliardari din America și din Europa au dăruit sute și sute de milioane pentru scopuri de binefacere,

ca școale, biserici, azile, spitale etc. nesiliți de nimeni, ci numai îndemnați de inima lor, care le-a dat apoi liniște și fericire. Pe tâlharii cari au jefuit și au omorât familii întregi i-au mâncat temnițele și spânzurăturile, pe binefăcători însă i-au binecuvântat și Dumnezeu și oamenii.

Iată că suntem datori în fața lui Dumnezeu și în fața conștiinței noastre să facem tot binele față de oameni săraci și nenorociți.

Cei ce au întemeiat cimitir cânilor nu au cetit nicio dată sfânta evanghelie în care ni se spune că cei mai nenorociți oameni sunt frați ai lui Hristos și cine îi ajută pe ei îl ajută pe Hristos care are toată stăpânirea în ceruri și pe pământ.

Ști tu dragă cetitorule clipa sau ziua în care te încearcă și pe tine o mare primejdie? Nu o ști? Dar ea poate să vină chiar atunci când nu te gândești și atunci unde crezi tu că afli ajutor?

La oameni? Nu! fiindcă oamenii când ești în primejdie și în necaz fug de tine. Ajutorul care îți trebuie îl afli la Tatăl cel ceresc, dacă ai urmat poruncile lui. Și porunca a doua cea mai mare a Tatălui ceresc este să iubești pe deaproapele tău ca pe tine însuși.

Urmează calea pe care te îndrumază Dumnezeu, calea iubirii de oameni, calea binefacerii și atunci tu ai pe cel mai puternic și pe cel mai credincios prieten care nu te uită, ci te ajută la rău, pe Dumnezeu, pe Tatăl cel ceresc.

Cetesc într-o carte următoarea întâmplare minunată și plină de învățăminte.

Intr'un oraș mare se găsea o familie de muncitori săraci cu mulți copii. Părinții s'au îmbolnăvit și de 3

zile nu se mai găsea în casă nici o bucatură de pâne. De vândut din casă nu era nimic. Și atunci fetița cea mai mare, care avea un păr bogat auriu, s'a hotărît să meargă în centrul orașului și să-l vândă.

A umblat din loc în loc dar degeabă, cumpărătorii văzându-o într-o strâmtoare mare, i-au oferit pentru părul ei prețios un preț de nimic. Cu lacrimi în ochi s'a hotărît să mai încerce un cumpărător. La acel loc s'a întâmpalat însă să se găsească un domn nobil și bogat care după ce o înțeles necazul fetiței i-a dat un dar bogat cu care și-a salvat familia întreagă.

Iată ce poate să facă Dumnezeu când ajută pe cei rugători către El.

În toate vremurile oameni cari nu au voit să facă bine, ci au făcut rău, pășesc ca ispravnicul cel nebun din sfânta evanghelie.

Când săpânul i-a cerut seamă despre felul cum i-a chivernisit averea, știindu-se păcătos s'a rugat de iertare, dar el la rândul său a vârat ~ fără nici un pic de milă ~ în temniță pe toți datorașii săi împreună cu soțiile și copii lor.

Mândria și cruzimea ispravnicului nemilos nu au durat mult, fiindcă Stăpânul a aflat cine este și atunci pedeapsa a venit aspră și necruțătoare. Ispravnicul nemilos a fost osândit și în viața aceasta și în cealaltă.

Iertați deci ca să fiți iertați,

Miluiți ca să fiți miluiți.

Fiți iubitori de oameni ca și Dumnezeu să vă iubească pe voi.

Dr. ȘTEFAN CIOROIANU
protopop stavrofor.

Urzirea norocului omenesc ...

de Dorel Draguescu

A fost odată — pe când arhanghelii Domnului umblau pe pământ în straie omenești pe la ferestrele creștinilor, să se încredințeze de bunătatea lor, un om

sărac, dar atât de sărac, că nici focul din vatră nu-i încălzea căsuța cât la ceilalți oameni. Se tot minunau solii lui Dumnezeu de nepotrivirea asta, deoarece om mai curat la suflet și cu mai multă frică de Cel-de-Sus, n'au întâlnit de când străjuiau pământul, cu toate că nu era fereastră la care ei să nu se fi oprit.

Nu era seară și nici dimineață, nu se așeza la masă nu se scula, fără ca în mintea lui să fi adus cu smerenie mulțumire Tatălui Ceresc. Nu începea și nici nu sfârșia nimic, fără de rugăciune. Din agoniseala sa făcea în sărbători pomană și săracilor. N'ar fi lăsat odată să-i bată cineva la ușă și să plece nemiluit. Și cu toată curățenia sufletului și dărnicia sa, dădea înapoi ca racul,

— N'am noroc și pace, — își zicea omul nostru, când vedea că strânsura în loc să se adune se împrăștia.

Arhanghelul Mihai se milostiviă de el și într'o bună zi propuse lui Gavril, să iscodească, de putea afla dela torcătoarele norocului omenesc ceva despre ursita lui și să i-o cârpească, dacă vor putea.

Argații Domnului, întorcându-se depe lumea pământurilor, în slăvi, iscodeau împrejurimile fără de sfârșit ale bolților cerești unde se țineau tănuite ursitele omenești.

Frumuseți cerești îi întâmpinară la început, apoi smârcurile și prăbușirile infinitului, li se ațineau peste tot în cale; însă ei porniți la drum, nu mai dădeau înapoi. Umbre înfricoșătoare, după rânduiala altor tărâmurii li se perindau în văz topindu-se apoi în ceața neființei, Norișori fumurii le încercau drumurile. Era greu de pătruns printre întăriturile văzduhului, dar ei, înarmați cu toate puterile de slujitori ai dreptății, se strecurau printre piedecile puse de Creator în drumul cunoașterii viitorului.

Arhanghelul Gavril, mai slăbănog, alunecă pe un povârniș, ce se făcuse printre nori, că abia îl ajunse Mihail prinzându-l în vârful săbii lui de foc.

Aceste piedeci îl îndârjau și mai mult pe sfânt, deoarece ca prim sfetnic al Domnului se credea în drept de-a și îmbunătăți soarta strănepoților lui Moș Adam pe care el l-a isgonit din rai.

Drumul când ajunse la luminiș, li se presară cu tăndări de sticlă spartă, tăindu-le cât ai clipi încălțămintele. În văzduh aripile nu le mai prindea că Dumnezeu așter-

nuse golul în preajma castelului destinelor omenești. Însă mergeau fără a crâcni, cu toate că își lăsau urmele scrise cu sânge. Acum își dădeau seama și ei cât de grea este soarta pământenilor.

Râuri de sudori le brăzdau frunțile, iar când erau să zică «Doamne ajută!...», să scape și de cel din urmă năduf pierdură din vedere castelul. Un întunec de nepătruns îi încercui. Atunci auziră trăznete și fulgere iar peste tărie huruind din îndepărtări căruța

Sfântului Ilie, care avea în seama lui cea din urmă pază a castelului ursitoarelor.

Arhanghelii când auziră trapul cailor ce se apropiau, se făcură în lături din drum, ascunzându-se în beznă, așteptând să treacă stăpânul fulgerilor. Dar mare le fu uimirea căci carul când ajunsese în dreptul lor se opri și se făcu dintr'odată lumină mare.

— Voi sunteți sfinților arhangeli, îi întrebă mirat Sfântul Ilie, abia ținându-și telegarii în frâu. Azi de dimineață când am primit poruncă dela Dumnezeu ca să vin aci ca să vă duc la castelul nepătrunsului noroc omenesc, nu-mi venea să cred... Urcați-vă în car...

O clipă și carul cu roatele de foc se opri la poarta de smarald a castelului. O ciocănitură urmată de alta, se repetau cu ecou pustiu dela o poartă la alta, fără ca cineva să deschidă. Atunci Sfântul Ilie pierzându-și răbdarea izbi cu un fulger din tolba sa în poarta cea dintâi de s'au cutremurat ceriurile peste toate întinsurile lor. Nu peste mult ea se deschise în laturi lăsându-i să treacă.

O babă deodată cu vremea, sau dinnaintea ei, albă ca omătul le ieși întru întâmpinare.

Arhanghelii, se priviră mirați când văzură în mâinile cui erau încredințate destinele omenești.

Sfântul Ilie zâmbi de nedumerirea lor.

Pardoseala curții era toată închegată din norișori mici, străvezii prin care se zărea pământul. Pasul li se înfunda ca în puf. Când se închise poarta cea mare în urma lor, cântecul fusului îi încercui dulce din toate părțile.

Ursita fiecărui om se torcea acolo, din caere de

fuior, unele cu firul gros, altele cu el mai subțirel, după cum i-a fost dat omului să-i meargă pe pământ.

Când intrară în castel, ochii li se rătăciră într'un fel de încăperi lungi, atât de lungi, că sfârșitul lor să pierdea la picioarele tronului de foc a lui Dumnezeu.

Norișorii din care erau clădite despărțiturile parcă

se tot schimbau lăsând să se vadă mereu alte și alte destine omenești.

Ca de ceață, ca norișorii pe cari ședeau ființe plâpânde, mai frumoase decât vedeniile visului, învelite numai în pânză de paianjen, torceau ca împietrite firul, lăsându-l printre degete, când mai subțire, când mai gros ; iar în dosul lor, la spatele fiecăreia, ardea

câte o luminare de ceară, mare, mai mică, subțirică, groasă de tot, de toate formele pe lângă cari paznica lor moartea, se purta fâlfâind ca o vâlvă.

Lumânările cari ardeau acolo erau viețile ome-nești. Viața și norocul mergeau mână'n mână. Ne-milos destinul parcă întotdeauna împotrivea viața cu norocul. Făclia vieții se stingea tocmai atunci când firul norocului se torcea mai gros, ori făcea să crească flăcăra vieții când firul norocului se torcea subțire ca cel de paianjen.

— Iată sfinților secretul pe care ați vrut să-l pătrundeți, iată viața și norocul omenesc. Aci este începutul, iar dincolo sfârșitul, — zise sfântul Ilie, arătând capetele unei lumânări, căreia focul abia începuse a-i topi ceara. — Viața îi va fi fericită, dar scurtă... Vedeți-i caerul norocului cât e de îmbelșugat, dar cât e de subțirică făclia vieții... Iată altele două, aici e împlinită ursita unui rege, iar aici a unui sărac. Vedeți, norocul amândurora parcă ar fi în caerul regelui... dar, ia priviți la făclia săracului, va avea zile multe și sănătate de piatră, pe când regele se mută dintr'un pat într'altul ros de toate bolile. Așa e pe pământ, ce are unul, n'are altul... Și dintre cei doi, care credeți că este cel mai fericit? —

Arhanghelii tăceau smeriți ca niște copii prinși asupra unei fapte rele.

Și deschizând sfântul Ilie, cu un fulger cale printre nori ei văzură pe pământ curtea unui rege mare și puternic, unul dintre acelea capete încoronate în fața cărora milioane de oameni se cutremură. Palatul era în fierbere. Ministrii și generali îm-

brăcați numai în fir de aur, așteptau pe afară vești despre regele ce era în luptă cu moartea.

Frământat și chinuit el se sbătea în așternut. Când se potolea câte puțin, privirile i se fixau lacome asupra sănătății care se vedea țipător pe fața îmbujorată a pajului care-i dădea medicamentele. Cât belșug,

cât noroc, dar nu se putea bucura de ele. Ce folos, căci țărâna îl va înghiți și pe el la fel ca și pe ultimul cerșetor.

Sfântul Ilie mai voi să spună ceva, dar nu avu timp, până vâlva morții și stinse mukul de lumânare și regele muri.

— Iar acum priviți pe celălalt.

Arhanghelii Domnului se speriară de ce le văzură ochii. Ultimii tăciunii ai unei case distruse de incendiu plesneau încet sub cenușa adunăturii de prin curte. Focul distruse totul, pustiise în câteva ore tot ce agonisiră mai mulți genunchi de oameni. Era o vale a plângerii priveliștea însă nu văzură pe nimeni tânguindu-se pe lângă prăpăd. Sfântul Ilie le ghici și gândul acesta și atunci le arată în lungul unui drum, la vreo cale de o poștă de sat pe stăpân mergând cu traista în spinare, privind din când în când înapoi. Omul nostru, era acela căruia voia ei să-i cârpească norocul. Casa lui arse din temelii.

Mihai și Gavril se priviră mirați când îl recunoscură.

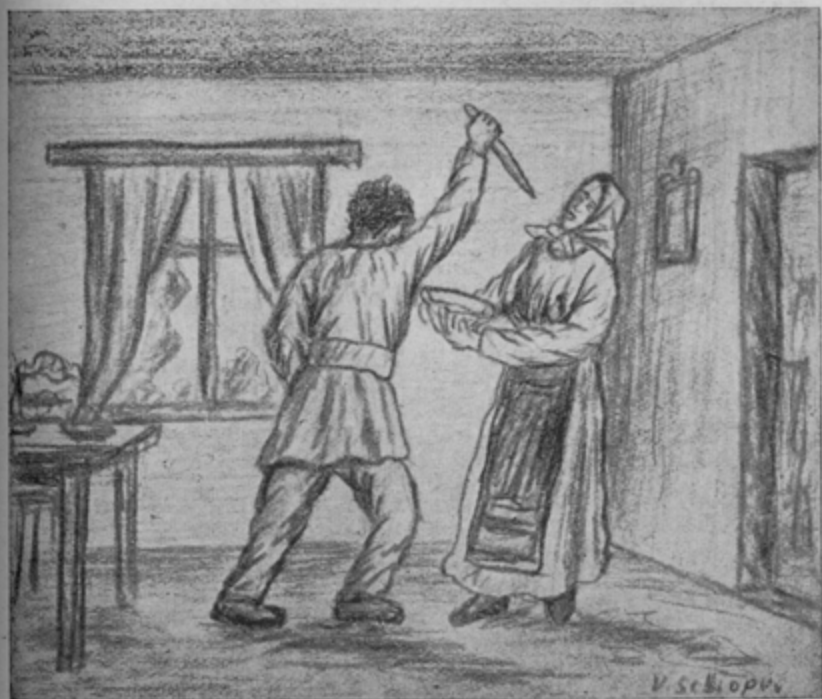
— Sunteți la fel de surprinși ca și mine, când azi de dimineață am primit poruncă să vă aduc aci cu carul fulgerelor și să trăsnesc casa omului acela.

— Noi n'am voit să facem nimic în contra voinței Lui, dar eram curioși să știm de ce omul acela, atât de bun, este atât de urmărit de soartă?... De ce nu-și poate lua nici măcar femeie la casă, ci se necăjește singur și cu treburile muerești.

— Hm! — făcu atunci Maica Ursitoarelor, care tăcuse până atunci. Iată priviți cum ar fi fost, dacă Domnul n'ar fi hotărât să nu fie și o fereastră se deschise într-o parte, unde întunerecul era mai negru. Ei văzură umbra omului nostru. Stătea la o masă, într-o casă țărănească, unde dela prima ochire se vedea mult belșug, mort de beat în fața unei sticle cu vin roșu, înjurând și batjocorind numele lui Dumnezeu. Dar când intră nevastă-sa cu niște mâncare pe

o farfurie, se ridică și-i împlântă cuțitul până'n prăsele în inimă... Apoi viziunea continuă cu omul criminal în lanțuri.

— Care soartă i-ați fi dorit-o omului vostru, pe care i-o orânduise Dumnezeu, ori pe care o unelteți

voi? — îi întrebă Maica Ursitoarelor, arătându-le cum omul pentru fapta lui fusese judecat la spânzărătoare și cum pe o viață se ridicau furcile.

Arhanghelii tăcură urmând pe sfântul Ilie, cu capetele plecate, rușinați și convinși căci toate câte au fost orânduite dela Dumnezeu bine au fost orânduite.

Dorel Draguescu

Un ajun de Crăciun

— Amintiri din copilărie —*)

Odată la un ajun de Crăciun, hai ne luăm și noi copiii taifa noastră, să mergem prin sat în pițărâi.

Afară era moiște, că dase soarele peste zi, dar neaua era mare, mai până la genunchi.

Ne adunarăm toți la mine, și ne înțeleserăm cum și ce să cântăm.

Taica nu prea voia să mă lase, dar la rugărilor ortacilor mei se învoi să mă lase, dar numai pe ulița noastră, și la învățător și preot.

Mama însă, nu voia de fel să mă lase și zise: — „Că să-mi colîndezi tu satul după îmbucături? Vezi că-i frig și-i neaua mare!”

Apoi întorcându-se către taica îi zise: — „Nu știu zău, cum ești tu loane! Îmbuni copilului să-l lași; nu vezi ce-l pr'afară, să mi-se betejească copilul; nu știu ce minte ai!”

Atunci taica îi zise: — „Lasă Trăito! nu fi așa, vezi că-i drag copilului, să-l lăsăm să-și facă voia, că așa o lăsat Dumnezeu-sfântul să facă bucurie la oameni și să nu stricăm obiceiurile din bătrâni. Dar tu, Ghiță, ține minte ce ți-am spus: numai pe ulița noastră să umbli, pe alta nu, și de vor vrea copiii ăștia să meargă, ducă-se singuri, dar tu să te întorci acasă; mai înțeles? Auzi Ghiță, să nu faci peste voia mea, că atunci nu-i bine de tine!”

— Bine taică, așa voi face!

Apoi mama ne ajunse din pod mere, pere, nuci, alune

*) Din manuscrisul: „Amintiri din copilărie” venit a se da la tipar.

și poame. Nucile și alunile le puse într'un ciur de drot, făcu
flacăra lampet mică, mică, apoi începu a sucl ciurul în dreapta
și în stânga, să zdrâncăne, nucile și alunile, și deodată... zbârr
cu ele în grîndă, de unde căzură jos, iar noi copiii: „husti”
după ele în întunec, ca să le prindem, nizuindu-ne care de
care, să prindem mai multe.

Apoi mama iar făcu lampa mare și ne mai dete la fiecare
mere, pere, prune uscate (poame) și colăcei cu pecmez, făcuți
anume pentru pițărâi. Bucuria noastră nu avea margini.

Taica încă ne dete la fiecare crițari, cum erau pe atunci și
ne sfătui cum să ne purtăm și cum să cântăm. Ne înarmarăm
fiecare cu câte o boată în mână și cu o straița pe umăr, iar
unii din noi, cei mai mărișori, și cu clopotei la genunchi și
cu (i)zvoane în mâni și plecarăm. Rădea inima în noi de bu-
curie.

Ajungând pe uliță stăturăm locului ca să ne înțelegem unde
să mergem întâi: la învățător, ori la preot. Din sfatul nostru eși,
să mergem întâi la învățător, fiind mai departe, după aceia la
preot și apoi să luăm ulița noastră din capăt. Eu vream să respect
voința tatălui meu.

Ajungând la iereastră învătătorului, îl văzurăm că sedea la masă și cetea. Noi începurăm cântarea: „In oraș în Vifleem...”
 apoi, după ce sfârșirăm, unul din noi începu:

*Deschide-ne-ți ușa,
 Că ne doare gușa.
 Că d'asară
 Stăm pr'afară.
 Și tot colindăm
 Puțin căpătăm!*

Apoi, fiind poștiți în lăuntru, începurăm a zice:
 Bună sara lui Ajun,
 Că-i mai bună a lui Crăciun,

Că-i cu miei	Dă-ne poame
Cu purcei	Că ni-i foame!
Fug copii după ei,	Dă ne crițari
Unde-i ajung,	Că-s mai tari.
Îi împung.	Dă-ne colăcei
Bun sar-să-răi	D'asupra cu cărnățai
Că ni-s pițărâi!	Că ni-s pițărâi
Dă-ne nuci	Bun! sâr-să-răi!
Că-s mai dulci,	

Apoi soția învătătorului, o femeie cuminte și bună, ne dăte nuci, alună, poame, mere, pere, smochine, ciocolată, co-lact, cărnaț și un pumn de crițari. Mai cântăram și alte co-linde, cari știam că le plac Dumnealor, apoi eșirăm mulțămînd:

*Câte cu(n)ie (paie) la gazdă pe casă,
 Atâția galbeni fie pe masă.
 Câți pițiguși zburători
 Atâția boi arători.
 La gazdă 'n plug prinzători!
 Câte paseri zburătoare
 Atâtea vaci mulgătoare
 Și găini ouătoare!*

De aici ne auserăm la părintele Nicolae în pițărâ. Acolo iar rostirăm vorbele de mai sus, cântăram troparul și condacul

Crăciunului, ei dar părintele Nicolae nu se îndestula numai cu atâta, el ne zise să-i mai spunem vro colindă, orăție cum ziceam noi, că aceleia care-i va spune o orăție frumoasă îi va da o libră de 20 crițari, cum era pe atunci.

Noi toți tăcurăm, atunci ceilalți ortaci se uitară la mine, și mă boldiră ca să rostesc eu una, căci știau că eu eram cel mai meșter.

N'abui încotro, scormonii în minte și aflat următoarea orăție, pe carea și acum o țin minte. Iată-o:

No-a, feciori muncitori!
Bine a-ți stat,
Bine a-ți colindat
Dar și Domnul gazda,
Bine s'a purtat!
De-o lună, de-o săptămână
Pentru astă ziuă bună.
Ne-a gătit un colac frumos
Alb, ca pielița lui Cristos.
Așa cum îl vedeți pe masă

În fața Dumniavoastră!
Nu-i nici mic, nici mare
Cum e mai bun de mâncare.
Ca rotița plugului,
Bun de straița pruncului.
Dar să nu gândiți feciori muncitori:
Că s'a gătit colacul din flori,
Și umblând dela moară la moară
Cu lula subsoară.
Ori umblând dela ușă la ușă

*Cu lula prin cenușă.
 Ci colacul s'a făcut așa :
 *Că Domnul gazdă avea
 Patru boi în coarne lungi
 *Câtui de aici până la turci,
 Încă doară și mai lungi.
 La coarne era lăncoșei,
 La picioare potcovițai.
 Și-i prinde gazda la plug
 *Și-i duse la Câmpulung.
 Neagră brează breza,
 *Grâu roșu sămăna,
 Ploaia ciurăia
 *Grăul răsărea,
 Și mândru creștea
 La pai ca trestia
 La spic luminos,
 Să-l mănca gazda sănătos.
 *Când era la lună,
 La săptămână.
 Grăul era copt
 Și răscopt
 Și avea gazda două fete feciorițe
 *Cu dinți de veverițe
 Și gazda le mână
 Grăul secerau
 *Mănunchi îl făceau,
 Și în snop îl legau,
 Gazda atunci chema
 Pe mica Mihai
 *Coadă de vătrai
 Și pe Bosioc,
 Al de sare 'n foc
 *Ca să facă grăul stog.
 Ei aveau doi cai,
 Doi cai mățicăi.
 *Grăul tre erau

Din paie'l alegeau.
 Că de nu-l vrea alege
 Și frumos alege
 În pleavă ne împiedecam
 În țepe ne'nțepam.
 Dar mulțămim gazdei că l-a ales
 Bine l-a dires
 Gazdei însă, i-se părea
 Că nu-i cinste mare
 Numai cu atâta.
 Băgă mâna 'n pozonari
 Și ne dete un pumn de bani,
 Tot gălbieniori,
 Ce la purtat sânt ușori.
 Ș' apoi merse prin cămară
 Ș' aduse de acolo afară
 A patr'a parte din porc
 Noi crezurăm că-i porcul tot !
 Dar de era porcul cu totul,
 Ne jâmuia cu botul.
 Cu gura ne mușca
 Cu picioarele ne călca,
 Cu coda cine știe unde ne-arunca
 Și gazda mai avea doi cai
 Doi cai mățicăi
 Și o căruță faticuță.
 Căruța era ferecată
 Toată cu ață legată,
 Buciumii de putrigai
 Iar năplazii de mălai
 Și chemă gazda pe Ghiță
 Slugă cu credință.
 Și pe cel Ionele
 Roșu la obiele,
 Și-i mână la Debrețin
 După o bute de vin.
 Când erau pe la Șanțurău

Pe la locul rău.
 Pe la Buda veche
 Unde măta fuge de streche
 Pe la Buda nouă
 Unde epurele oauă.
 Pe la dealu mare
 Unde trebue împedecare
 Tot acel Ghiță
 Slugă cu credință

Nu va fugi nici căruța
 Aia Făticuța,
 Și împedecară caii
 Caii Mățicaii
Dar când căruța
Aia Făticuța.
Preste caii
Mățicaii
Când caii

Întreabă pe Ionele
 Roșu la obiele
 Că împiedeca-va el caii
 Caii Mățicaii,
 Ori căruța Făticuța ?
 Și acel Ionele
 Roșu la obele
 Ii spuse să împiedece caii
 Caii mățicaii.
 Că de nu vor fugi caii
 Caii Mățicaii,

Mățicaii
Preste căruța
Făticuța
 Unii la leuci împingeau
 Alții la cai strigau
 Unii din sbici pocniau
 Alții cu parii-i îndemnau.
 Când odată trăsni
Butea plesni.
Fundurle
Bundurile

„Cercurile
 Bercurile
 Doagele
 Bârloagele
 Toate pocniră
 Toate se risipiră
 Dar gazda se țipă cu căciulișă.
 Și ne apucă beuturașă.
 Și ne întinse ulaga zicând:
 Na! feciori muncitori
 Din ce am putut apuca,

Mulțămiiți-vă și cu atâta!
 Cine n'avea gură d'a mulțami
 N'aibă gură nici d'a 'nghiți.
 Câți pițiguși zburători
 Atâta boi arători
 Câte paseri zbūrătoare
 Atâtea vaci mulgătoare
 Și găini ouătoare.
 Amin!
 Să vă fie voia deplin!

Părintele Nicolae era așa de voios și ascultase cu maica preoteasă așa cu o atențiune încordată orația mea, încât nu mă putea din destul lăuda, și mă cinsti nu cu o libră, ce-mi făgăduise, ci cu două. Iar maica preoteasă asemenea ne cinsti cu nuci, alune, mere, pere, poame, colaci și cărnați, și apoi plecarăm cu bucurie mare dela casa părintelui Nicolae. Dintre toți însă, mai mulțămît eram eu, căci aveam acasă un „pics” pentru bani, și gândeam că cu acești bani să-mi umplu picșu până la gură.

De aici luarăm ulița noastră din capăt și ne abăturăm și la casa moșului Alexa, ca să-i pițărăm și lui. Ascultând la fereastra din drum, auzirăm înlăuntru sfadă. Moșu Alexa își certa copilul pentru risipa ce făceau cu fânul când îl dau la oite. Noi ne socotirăm că ce să facem să-i pițărăm și lui, ori să mergem mai departe. Și din sfatul nostru eși, ca fiindcă am venit până aci, să-i facem moșului o bucurie să-i treacă supărarea, că'l știam pe moș Alexa om bisericos, darnic și gros la pungă.

Dar nu începurăm bine cu colinda „Colo sus la răsărit” când feciorul mai mare al moșului deschide fereastra și în loc să ne cheme înlăuntru ne alungă, se răstă pe noi, și ne zise că ce-i pițărăm noi lui, când e necăjit de nu știe de el. Noi auzind vorbele astea începurăm a-i grătula pe altă coardă, zicând cu glas înalt:

Rădăcina socului
 În vatra focului,
 Și bureți

Pe păreți.
 Ale bune
 Nu s'adune

Ale rele
Nu se spele,
Amaru

Cât caru
Și rău
Cât tău.

Auzind astea feciorii moșului Alexa, cum erau ei așa cam necăjiți, se luară după noi, ca să ne bată, aruncând după noi cu câte un dărab de lemn dela foc. Ne alduiau cum ei știau mai rău, și ne prăfugau ca pe niște hoți; iar noi, săracii de noi, fugeam prin neaua mare și găfălam ca alungați de turci, și cum fugiam, strălțile noastre fiind pline, ne lobiau la spinare

*și la coaste și din ele tot săriau afară nucile și merele. Ajun-
gând la un șanț mare căzurăm toți folomoc în el, și aici apoi
tot ce apurăm în strălți sări atară, de rămaseră goale și ușoare.
Dar noi nu mai gândirăm la ele, ci care de care mai iute ne
scularăm și o luarăm iar la sănătoasă, că ne era frică de bătaie.*

*Nu mai apurăm vreme să mai vorbim ceva, ci ortacii mei
ținură ulița tot înainte, fugând ca o vijelie, iar eu dela un loc
o cârnii spre casa noastră și mă băgai în doreț tot ud feștelit,
cu strața goală și amărit ca oal de mine.*

*Când mă văzu mama roșu ca racul de frig, mâinile sloi de
le țineam în gură și mociofelit ca o găină plouată zise:*

— „*Au! puțul mamei, țuce-l maica, că-i înghețat de frig. Că ți-am spus eu ție Ioane — zise către taica — să nu-mi lași copilul să-mi colindeze prin sat. Acuma abia să-l înviu. Vino la mama puiule! și mă luă mama în poală, la ea, mă pusă lângă cuptor și mă desmorții o leacă, apoi imi dădu haine uscate, și mă sărută și mă drâncosi de 'mi trecură toate necazurile.*

Dar Ana, soru-mea, tot da târcoale pe lângă mine, și văzându-mi straița goală, zise în batjocură :

„Straița-i plină până'n fund,

La copilul ăi bolând“.

Iar eu le povestii pățania noastră cu feciorii moșului Alexa. Apoi zisei către soru mea : — „dacă-i straița goală, las' că-i punga plină și căutând în pozonar, unde știam că am băgat banii, ca să-i arăt, ia-i dacă ai de unde. Picaseră și ei acolo în șanțul unde căzusem pe foale, și astfel toată bucuria mea se schimbă în întristare și nu știu cum mi-se făcu par'că negru înaintatea ochilor. Săracul de mine, că nu mi era după nimic altă, decât după bani, și mă gândeam la „picsul“ meu, cum l-ași fi umplut de bani, dar așa iată-mi toate speranțele mele spulberate în vânt. Ce era de făcut? Să mă culc, nu am odihnă, nu am stare, mă roade la inimă conștiința, ca un vierme și nu-mi dă pace.

— Taică, hai cu mine până la șanțul lui Meilă, că acolo or picat banii.

— Ști bine că acolo?

— Știu.

— Apoi lasă până dimineată, că acu îi noapte.

— Ba fi bun taică, te rog, haida acum, că nu-i departe.

Tatăl meu văzând starea mea sufletească turburată aprinse un lîmpaș, mama mă înfășură bine pe la gât cu un șal mare, bătă în mână și hai: Taica înainte cu lîmpașul și eu după el. Soru-mea, hai să meargă și ea. Ba nu, puica mamei, rămâi tu acasă, că ei deloc vin. Și se liniști soru-mea și noi pleacăm. Dar ea tot nu încetă cu batjocurile la adresa mea, ca să-mi facă ciudă. Ascultai la ea cum sărta într'un picior și-mi cânta.

Pleacă Ghiță 'n pițărâi
 Bun, săr să răi.
 Colindă o noapte 'ntreagă
 Și aduce o mare blagă.
 Acum odihnește 'n pace,
 Și mănă numai ce-i place.
 Mănă mere, mănă pere,
 Mănă nuci, că's mai dulci
 Mănă alune, că's mai bune
 Și colăcei cu untură
 De se șterge pe la gură!

— Vezi-o mamă cum mă batjocurește.

— Ano! nu batjocuri pe Ghiță!

Și plecai după tatăl meu, dar în inimă ferbea necazul și soru-mea mai turna apă peste ghiată.

Ajunghând la locul cu pricina, iaca aflai colacii și cârnații, merele, perele, nucile și tot ce era în străiți resirate prin neaună care pe unde. Asemenea aflai și bunătățile din străițile ortacilor mei, pe care le adunai și mâne-zi le împărții la fiecare.

Dar asta nu mă bucură atâta, cât mă bucurai după ce găsii banii, cari erau pe neaua turtită, grămejeoară, parcă i-ar fi pus cineva unii peste alții.

Bucuria mea nu avea margini și pe cât eram mai, nainte de necăjit, pe atât eram acum de voios și tot sărind ajunsei cu tatăl meu acasă.

Acum să mă fi văzut cum mă lăudam cătră soru-mea, și cum se uita ea a milă la mine, și cerea să-i dau și ei o nucă ori o smochină. Dar eu îi ziceam: m'ai batjocorit, acum puneți pofta în cui. *Dă-mi - zise ea - hî nuca ala mică*, ca o alună, dacă nu vrei mai multe - *și mi-o arată cu degetul pe care să i-o dau*.

Eu, ca să mă arăt bun, îi zisei: „Ești sora mea mănă ce poștești. Și părinții mei văzând această iubire frățească ne sărută pe amândoi și ne ziseră: Voi santeți copiii noștri cei buni, Dumnezeu să vă binecuvinteze, precum ne rugăm noi pentru voi și să vă dea minte, noroc și sănătate!”

Apoi m'am culcat că eram friguros și rupt de ostenit, și îmi priia atât de bine în patul cald, la sânul tatălui meu, că eu

durmeam într'un pat cu tatăl meu, iar soru-mea Ana durmia cu mamă-mea în celălalt pat.

Nime nu era mai fericit decât mine în acel moment și moș Crăciun nimănui nu i-a făcut atâta bucurie ca tocmai mie în acel an.

*Am durmit bine până în d'alba dimineată când mă trezi
mama cu un dulce sărutat pe frunte.*

— Școală puiule! că trage la biserică.

— A venit moș Crăciun! mișo?

— Da, a venit!

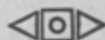
— Pe cal alb, mișo?

— Școală și vezi!!!

Câtă bucurie, câtă fericire în lumea copiilor!

GEORGE CĂTANĂ

inv. penz.

Intre datoria față de Dumnezeu și față de stăpânire

Un iobag din Ardeal, în veacul al XVIII-lea, siluit pentru credința sa zice: „Acest cojoc, pe care-l am pe mine, e acum al meu. Dar, dacă ar vrea crăiasa (Maria Terezia) să mi-l ia, i-l dau. Cu aceste slabe mâni și picioare și cu trupul meu am lucrat zi și noapte ca să plătesc porția. Ele sunt ale crăiesei și de ar vrea să mi le ia, n-am ce face. Dar nu am decât un suflet pe care eu îl păstrez pentru Dumnezeu din cer și nici o putere omenească nu-l poate îndoi. (Meteș, Lămuriri nouă privitoare la revoluția lui Horia, Sibiu, 1933, p. 4.)

*

Despre căsătoriei

„Legătura cea mai însemnată în viața socială este căsătoria, dânsa este bazată pe legea lui Dumnezeu; dânsa este baza susținerii neamului omenesc; ea este acea instituție religio-biserică, care e mai veche decât toate întocmirile, care oarecând dela oameni s'au făcut“. (Șaguna: Cunoștiințe pregătitoare despre Taina sf. Căsătoriei).

Popasuri duhovnicești

La 14 ani dela moartea protopopului Mihail Gașpar

În istoria vieții fiecărui popor există oameni cari rămân peste vremi, oameni cu sufletul ca niște izvoare line și curate din a căror apă e bine să se adape sufletul însetat după înțelepciune, adevăr, dreptate și frumos.

De sigur, nici mândrul nostru colț de țară, Banatul, nu a

Bustul lui M. Gașpar.

fost și nu este lipsit de acest fel de oameni, cari sunt adevărate binefaceri ale Cerului pentru provincia unde au trăit și s'au dăruit cu pasiune idealului lor scump și sfânt.

În șirul lung al făclierilor purtători ai credințelor noastre ro-

mânești și creștinești din Banat, strălucește ca o lumină și scriitorul și luptătorul pentru binele națiunii sale, protopresbiterul Mihail Gașpar, căruia din inițiativa Asociațiunii „Astra Bănățeană” i s'a ridicat și desvelit un bust în ziua de 27 Iunie 1943, în comuna Bocșa-Montană, unde a numărat peste 20 de primaveri ai protoierei sale, după cei 8 ani de diaconie în Lugoj.

La desvelirea bustului lui Mihail Gașpar, au ținut să participe, aducând un pios omagiu memoriei unuia dintre cei mai distinși, multilaterali și fecunzi scriitori ai Banatului, toți reprezentanții culturali ai acestui colț de țară, în frunte cu Prea Sfinția Sa D. D. Dr. Vasile Lazarescu, episcopul Timișorii, Sabin Evuțianu,

P S. Sa D. D. Dr. Vasile Lazarescu, Episcopul nostru, în mijlocul asistenței la desvelirea bustului lui M. Gașpar.

președintele „Astrei Bănățene”, Ing. Virgil Birou, președintele Asociației scriitorilor din Banat etc.

Protopresbiterul Mihail Gașpar, fiul fostului preot Gheorghe Gașpar din Gătaia, a fost un făclier care merită aducerile noastre aminte nu numai pentru scrisul său mult și bun, ci și pentru toată ținuta sa rectilină și sobră în materie de politică națională, și pentru constanta și neîmpuținata sa ardoare pentru altarul Domnului, pe care nu l-a părăsit până la moarte. A ținut în scrisul său nestins focul sfânt al credinței noastre strămoșești iar prin cu-

vântările sale pline de entuziasm și convingere religioasă, care erau adevărate bucăți de suflet din sufletul său mare, a ținut treze virtuțile creștine și naționale în sufletul credincioșilor.

Pe altarul națiunii s'a dăruit pe sine cu aceeași patimă prin scris, vorbă sau atitudine. În urma intransigenței sale naționale, a fost tradus în fața Tribunalului fostelor stăpâniri străine.

Activitatea sa ziaristică este prodigioasă, peste o mie reportajii, 311 articole de fond; pulsând în toate grija pentru „țara românească și propășirea ei.” A fost director al ziarului „Drapelul” din Lugoj, tribună de afirmare românească, cu mare și larg răsunet în masele poporului. În timpul din urmă, la Bocșa, a avut

Defilarea feciorilor bănățeni în costum național.

ziarul său propriu „Drum Nou”, „organ pentru toate interesele românești cum el însuși afirmă.”

Afară de activitatea ziaristică are și o bogată și apreciată activitate literară, 18 volume: romane, nuvele, schițe, note, poezii, traduceri, toate, tot atâtea mărgăritare în cununa sa de scriitor.

Mihail Gașpar, fiu de preot, crescut cu cea mai dulce și scumpă pâine: prescura, când visul nostru național s'a realizat, iar Carașul recunoscător îl trimite ca deputat în Parlamentul țării, și-a apărut ca întotdeauna și în tot locul pe lângă Neam și Biserica.

rica sa. Iată niște cuvinte riposte la un atac împotriva Bisericii sale: „Nu se poate îngădui ca Biserica mea să fie expusă mereu zguduirii. Mai sunt și alte Biserici în această țară. Ați citit măcar un șir, ați auzit de un atac contra unui episcop sau superintendent de altă lege? Dece se preferă atacuri numai contra prelaților ortodoksi?”

Iată un caracter, care oricăror nedreptăți, din orice parte venite, le răspunde răspicat și demn, infierând gesturi și oameni...

E bine, să răsfoim scrisul literaților noștri, care totdeauna este o tovărășie plăcută și folositoare, iar amintirea să le-o pomenim din neam în neam; și mai vârtos pe al acelora, pentru cari scrisul nu a fost numai simplă plăcere și desfătare sufletească, ci și un înalt comandament moral de a lupta pentru promovarea intereselor națiunii noastre.

Grup de bănațeni și bănațence în costum național. Se joacă hora.

La împlinirea a 14 ani dela trecerea la cele eterne a lui Mihail Gașpar, nu se putea o mai frumoasă și nobilă aducere aminte decât eternizarea lui în bronz. E frumos gestul și onorează pe inițiatori, iar pentru noi, epigonii e întremător de suflet ca și numele neuitatului și marelui nostru literat, luptător naționalist și Bănățean, Mihail Gașpar.

Cum a iubit el Biserica, Neamul și Țara, așa și noi, să-i păstrăm pururea amintirea-neștearsă și recunoscătoare în suflete, căci trebuie să binemerite totdeauna oamenii a căror viață a fost călăuzită de idealuri mari și nobile. Să le urmărim și vieța, și credința.

Diaconul VALERIU T. PERIANU

Moartea 'n cale

Intr'o zi de vară, pe o cărare singuratecă ce șerpuia prin iarba grasă a unei coline, acoperită cu tufe de răchită, mergea odată un călugăr smerit, adâncit în gândurile sale cuvioase.]

Din partea protivnică, față 'n față cu el, veniau trei feciorii, înarmat fiecare cu o pușcă 'n spate.

— Bună ziua Cuvioase Părinte — îl salută tinerii când se întâlnesc. Călugărul, care era adâncit în gândurile sale, le răspunde în treacăt: — Moartea 'n cale, — și își caută mai departe de drum.

Feciorii se opriă. — Oare ce înseamnă vorbele călugărului? — se întrebară unul pe altul. Dar fiindcă niciunul nu era în stare să le tâlmăcească, plecară mai departe.

Soarele era fierbinte, iar feciorii pășiau voinicește înainte. Dela un loc cărarea avea o cotitură. Dar când să încărnească, observă prăvălită o ruptură proaspătă de deal. Feciorii trec înainte. Deodată îi izbește o lumină din coasta cu ruptura, de era să le fure vederea ochilor. Când își deschiseră însă, ochii, ei văzură că e o comoară cu galbeni. Cum? zise unul. Călugărul ne vorbește de moarte, și uite numai ce ne așteaptă în cale!

Se bucurară feciorii de n'am ce vă spune. O comoară ce te face mai bogat decât bogătașii din zece sate la olaltă. Și cine nu s'ar bucura de așa un noroc mai ales în zilele de acum, când toate sunt scumpe și banul stăpânește lumea.

Și se așează tinerii, ca să se sfătuească în jurul comorii că ce să facă mai întâiu. Dar fiindcă erau flămânzi și mâncare nu aveau la ei, se înțelesă că unul să meargă în oraș să cumpere ceva merinde, iar doi să rămână să păzească comoara, până ce al 3-lea se va reîntoarce, și numai după ce se vor fi împăcat cu foamea să hotărască de soarta comorii. De grab' luă unul din făr-

tați un galben din comoară, și plecă în oraș să cumpere merinde, iar cealaltă doi se lungiră lângă comoara cu galbeni, uitându-se la ea, ca mântanul la oala cu smântână.

Ei dar banul e ochiul dracului și apoi pe dracul dacă îl cauți, curând îl afli. Românul zice, că comorile le stăpânește necuratul și le arată oamenilor ca să-i piardă. Apoi mai știm că banul e rotund și alunecă, și omul aleargă după el până se osteneste și se prăpădește. Dar să ne întoarcem la firul povești.

— Măi, zise unul dintre cei doi feciori, cari păzeau comoara, au nu ar fi mai bine ca să împărțim comoara numai între noi doi. Pușca noastră e bună și ea nu ne face de rușine. Când ortacul va fi la țintă, noi tragem și ne scăpăm de el și comoara e a noastră.

Precum vedem, dracul și-a vârit coada și i-a prins în cursa sa. Ei, dar el nu s'a mulțumit numai cu acești doi, el vrea să prindă și pe al 3-lea, că doară pentru aceea are el 2 mâini, cu una ține pe cei doi de lângă comoară, și pe cealaltă o întinde după al treilea.

— Frate ca frate dar brânza-i pe bani — își zise feciorul cel de al 3-lea, care se duse în oraș după merinde, — de ce să împart eu comoara cu fărtații mei, când eu o pot și singur stăpâni? Orașul e aici, apoteca la îndemână, cumpăr otravă, o bag în mâncare și sănătate bună măi fărtați, veți mai vedea comoara pe lumea cealaltă? — Zis și făcut. El cumpără otravă, o bagă în pâine, și se reîntoarce de grab către comoară, dar când ajunge la țintă, trosc, două descărcături și sănătate bună comoară.

Cei doi fărtați văzându-se acum numai ei doi stăpâni pe comoară și veseli că au scăpat de al 3-lea se dau la mâncare și mănăcă și mănăcă cu lăcomie, dar când au gătat cu mâncarea li s'a gătat și firul vieții.

Iată că s'a împlinit vorba călugărului: „Moartea 'n cale.”

MATEI MILENCOVICI

inv. pens.

Fiul de împărat

— Baladă din Banat —

La poartă la Logojel,
Este-un voinic tinerel,
Un fecior de împărat
Cu păr galbin retezat,
Cu cizme negre 'ncălțat
Tare trist și supărat
Că tată-so l-o 'nsurat.
L-o 'nsurat Dumineca,
Luni i-o venit porunca,
Carte dela 'mpărăție
Să plece la bătălie.
El nevasta își lăsa,
Și să vorbiră așa:
Să-l jălească nouă ani,
Nouă ani ș'o lună plină.
Și încă o săptămână.
— Ea l-a jelit nouă ani,
Nouă ani ș'o săptămână
Și încă o lună plină.
Pe urmă s'a înșelat
Și capul și la legat
Cu alt fecior de împărat,
Dela noi dela Banat.

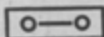
Socrul ei dac' auzia,
Tare rău se năcăjia
Și ia vie mi-ș pornia
Toată via o scotea
Vița era toată struguri,
El o scoase pe la drumuri.
In calea paserilor,
Și a călătorilor.
— Vine un mândru căpitan,
Cu zale și cu găitan,
Cu galbeni în pozonar :
— Alelei tu moș bătrân
Cu barba până la sân.
Cu sprincene aplecate,
Până peste ochi lăsate.
Multe țări eu am umblat
Pe apă și pe uscat
Așa ceva n'am aflat.
Să scoți tu vița cu struguri
Și ș'o arunci pe la drumuri
In calea paserilor,
Tuturor drumeților.
Atunci moșul se 'ndrepta,

Și așa îi glăsuia :
 — Mândre, mândre capitane
 Cu zale și cu găitane,
 Am făcut de supărat
 Că noru-mea m'o lăsat
 Și de bărbat s'o z'oitat.
 Că un fecior am d'avut
 Mândru și bine făcut
 Ca un fir de brad crescut
 Duminecă s'o însurat
 Luni la război o plecat.
 Și mireasa ș'o lăsat
 Supărată 'n voe rea
 Dar sau înțeles așa :
 Să-l jelească nouă ani
 Nouă ani ș'o lună plină,
 Și încă o săptămână,
 Ea la jelit nouă ani
 Nouă ani ș'o lună plină
 Mai pe urmă o săptămână.
 Atunci mare ce a lucrat
 Cu altul s'a întâinat.
 Și atunci eu de supărat,
 Toată viț' am aruncat.
 Vița plină de struguri
 Am scos'o pe la drumuri.

S'o mănse lumea din țară
 Dacă n'avusei tigneală.
 — Căpitanul zise așa :
 Hai moșule Dumneata,
 Hai de-mi arată casa,
 Casa mare cu nunta.
 El în casă cum intra,
 La masă că mi-ș sedea.
 Cu mirii alătura,
 Și cu ei mi-ș închina.
 Apoi inelu' și scotea,
 Și 'n păhar îl arunca.
 Mireasa cum îl vedea
 Veselă așa'mi vorbia :
 Asta e inelul meu,
 Acesta'i bărbatul meu,
 Mi-l'a adus Dumnezeu.
 De mâni apoi se luau
 Și din casă că-mi eșiau
 L'a lor casă, se porniau
 Lui Dumnezeu mulțumeau.
 Veseli că s'au întâlnit :
 Dup' atâta timp dorit.
 Și trăiră fericiți,
 Ca doi porumbei iubiți.

GEORGE CĂTANĂ

(Auzită dela Iconița Manciu din comuna Apadia, jud. Caraș)

Dumnezeu ne cercetează ...

Și înțeleptul bătrân a grăit așa :

„Era, undeva, o țară prea frumoasă și plină de bogății deosebite. Pentru frumusețea și pentru bogăția ei, i se mai zicea și „Grădina Maicii Domnului“. Și cu drept cuvânt. Plaiurile ei erau pline de miresme plăcute – dealurile se unduiau lin, alun-gându-se unul pe altul, – munții se ridicau mândri sub lumina soarelui, apele se răsfățau lucitoare sub cerul mai totdeauna senin, iar pădurile chemau spre ele cu glasuri de răcoare. Bo-gățiile ei erau așa de mari și de multe, încât, iacă, numai să fi întins mâna, și luai tot ce-ți trebuia pentru hrană. Și bunătatea lui Dumnezeu fusese atâta de îmbelșugată, încât pe acest colț de-rai așezase un om plin de frumoase și cuminți însușiri. Era el plin de cuviință, primitor de oaspeți, muncitor, viteaz în lupte și bun-casnic în vreme de pace. Țara aceea, astfel fiind, putea fi feri-cită. Dar nu era, fiindcă își avea copiii împrăștiați pe sub împărăți-streine. Bunul Dumnezeu însă, i-a stătut și aici în ajutor, că-iată, la ceas ȋ otrivit, pe căi temeinice de sânge, acești copii au venit la sânul mamei, precum niște copii cu adevărat, la mama lor. Și vremea a început a se scurge, dar oamenii, uitând de Dumnezeu l-au mâniat foarte. Și cum Dumnezeu nu se lasă niciodată batjocorit până la sfârșit, a pogorât pedeapsa asupra poporului Său, tocmai fiindcă îl iubea. Că de nu l-ar fi iubit, l-ar fi lăsat să se prăpădească în nevrednicie. Și a trimis plo-i care l-au cuprins holdele, făcându-le să-și piardă rodul, – a trimis secetă ca să pârjolească și puținul rod ce se mai făcuse, – a trimis clătinare grea de pământ, înfricoșând toată sullarea, – a adus rupere lăuntrică întreii cei de-acelaș sânge, – a adus năcaz, în-cercare, involburare în toate sufletele ... Vreme de un an, fața lui Dumnezeu a fost întoarsă dela acest norod. Dar Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie iarăși viu. El bate, dar nu omoară. Așa și cu norodul și cu țara aceea. Iată că, la vreme potrivită, din apele cele adânci și pururea ne-cunoscute ale norodului, a dat la iveală un mare ostaș al Său, un om de tărie, de cinste și de credință – și l-a pus în fruntea norodului cel atâta de mult încercat. Semn că Dumnezeu își întorsese iarăși Sfânta Sa Față spre acel neam de oameni. Și os-

Ostașul acesta a început a suna din trâmbița cea pe veci neclintită a dreptății. Dumnezeu, carele dreptate este, începea să o aducă din nou peste sufletele, care vreme de un an, suspinaseră sub muntele cel greu al nedreptății. Și iată, în altă zi, ostașul cel mândru și șmerit din frunte, a chemat norodul la luptă, ca să fie gonită nedreptatea – și înscăunată din nou, sfânta dreptate a lui Dumnezeu!

Aici, bătrânul înțelept s'a oprit din povestirea sa – a suspinat ușurel și a privit spre ascultătorii săi, care stăteau mirați de aceea că el își opriese vorbirea.

Dar curând, bătrânul înțelept grăi mai departe:

„Acuma norodul acela – și țara aceea se află în luptă sfântă, – căci Dumnezeu își cercetează pe cei care-i iubește. Dar, dragii mei, trebuie ca toți să fie cu pază mare. O vorbă veche creștinească zice că o singură dată cercetează Dumnezeu pe om; și omul trebuie să știe să folosească această cercetare. Că de nu-i cu băgare de seamă, Dumnezeu, se mânia din nou – și atunci, nu un an, ci o veșnicie nu-l mai cercetează. Și iaca, eu om bătrân și cu frica lui Dumnezeu am să vă spun că se cade să-și îndeplinească fiecare datoria ca astfel lupta aceea sfântă să ducă norodul și țara la bunul liman. Va ca fiecare să-și cerceteze sufletul și viața mai cu grijă, căutând a gonii pe cele rele și a mări pe bune. Se cade ca fiecare să pună mai cu nădejde genunchii la pământ, rugându-se fierbinte Domnului tuturor îndurărilor, – să caute tot omul a duce un traiu mai restrâns și mai cinstit, depărtând toată risipa și năzuind a ajuta pe fratele aflat în nevoie și'n necaz. Să lepede fiecare de la sine pricina de zavistie, tot cuvântul de desbinare, toată pornirea de ponegrire și de scoromonire a răutății. Dar, mai presus de toate, dragii mei, norodul acela nu va avea izbândă dacă mic sau mare, tânăr sau bătrân, femeie sau bărbat, ostaș sau neostaș, om dela țară sau om dela oraș, negustor sau meseriaș, om cu carte sau fără carte, – toți, laolaltă nu vor sta strânși uniți în jurul Ostașului cel mare, pe care Dumnezeu li l-a dat, tocmai ca să-i scoată din impas. Asta este, dragii mei, porunca cea mare. Căci unirea-i de la Dumnezeu, iar desbinarea-i de la diavolul...”

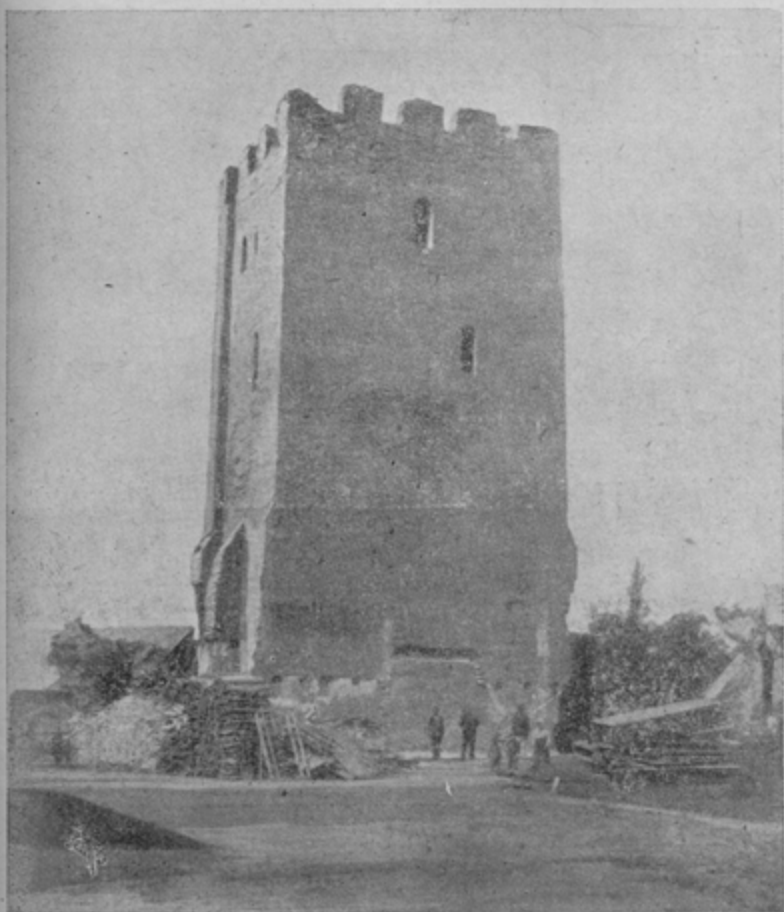
Și bătrânul înțelept tăcu iarăși, avându-și chipul prins în apele grijei și în chenar de lacrimi.

Pe urmă, își sfârși vorbirea, zicând celor din jur :

— „Dumnezeu cercetează norodul Său — și norodul este îndatorat a fi cu băgare de seamă. Altfel, iar își întoarce Dumnezeu fața de la acel norod — și vai de norodul de la care Dumnezeu își întoarce fața pentru totdeauna...”

Din volumul Puterea Crucii de AL. LASCAROV MOLDOVANU

— O —
Urmele trecutului

Cula dela Ciacova, rămasă de pe vremea stăpânirii Turcilor în Banat.

Monumentele credinței noastre strămoșești

Fiecare neam de pe fața pământului își are monumentele credinței sale, care vorbesc, în graiul lor de piatră, veacurilor. Ele îi poartă numele și fala peste mări și țări. Egiptul de azi este o țară mai puțin strălucită, ba chiar sub protectorat strein, dar numele ei este pomenit cu cinste și cunoscut pentru monumentele nepieritoare ce au rămas să vorbească veacurilor.

Sf. Mănăstire Cozia, din secolul al XIV-lea.

Și noi românii ne avem monumentele noastre. Prin ele neamul nostru va trăi pururi. Din acelea, iată aci icoana câtorva din frumoasele noastre biserici, monumente ale credinței noastre strămoșești.

Biserica din Densuș (ridicată pe temelia unei biserici romane), din secolul al XVI-lea.

Biserica Sf. Mănăstiri Voroneț, din secolul al XVI-lea.

Biserica Sf. Mănăstiri Sucevița, din secolul al XVI-lea.

Biserica Stavropoleos din București,
din secolul al XVIII-lea.

Biserica Trei Ierarhi din Iași,
din secolul al XVII-lea.

Biserică de lemn din Maramureș.

Biserica episcopală dela Curtea de
Argeș, din secolul al XVII-lea.

Voevozii noștri ctitori de biserici

În cele ce urmează redăm câteva din icoanele cari arată nedespărțita legătură dintre Biserica străbună și Voevozii neamului românesc. După victorie, Voevodul român a zidit biserica promisă în fața lui Dumnezeu înainte de începerea luptei. Ea era omagiul unui neam întreg care slăvește pe Acela în numele

Mircea cel bătrân — frescă dela Sf. Mănăstire Cozia — ctitor de biserică.

Voevodul Neagoe Basarab, Domnul Munteniei (1512—1521) și familia sa, ctitor de biserică.

căruia a pornit să-și apere moșia și legea, pe Dumnezeu. Lui i se cuvine laudă și mulțumită, pentru El se ridicau altare noi ce slavă. Las chipurile lor, scoase din vechile noas're cărți, să vorbească în graiul lor plin de convingere.

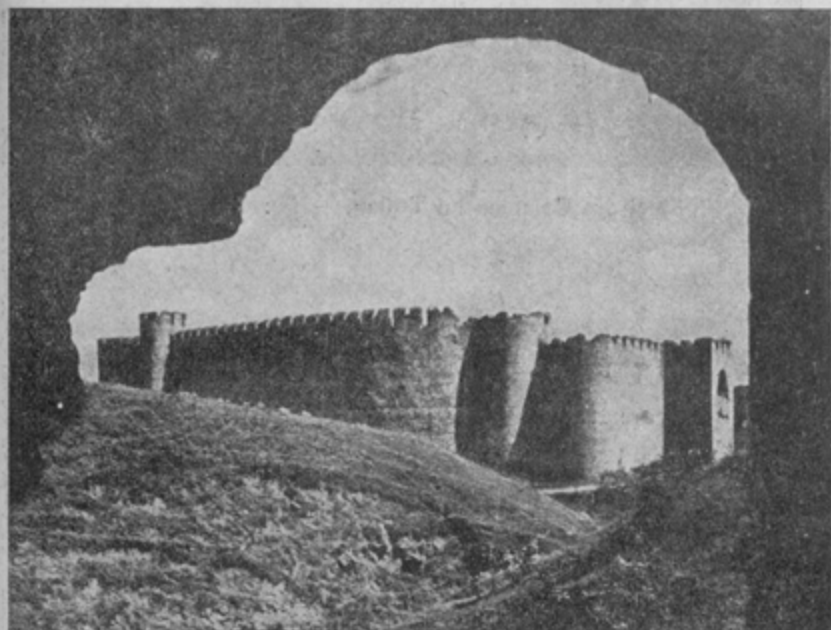

Ștefan cel mare, Domnul Moldovei (1457—1504), ctitor de biserici.

Puterea neamului în chip văzut

În sbuciumatul nostru trecut, zilele de măreție și glorie au rămas înscrise pe pământurile țării noastre, prin cetăți monumentale. Ele erau scutul nostru sub care se încorda brațul puterii unui neam gata de luptă pentru drepturile și hotarele sale.

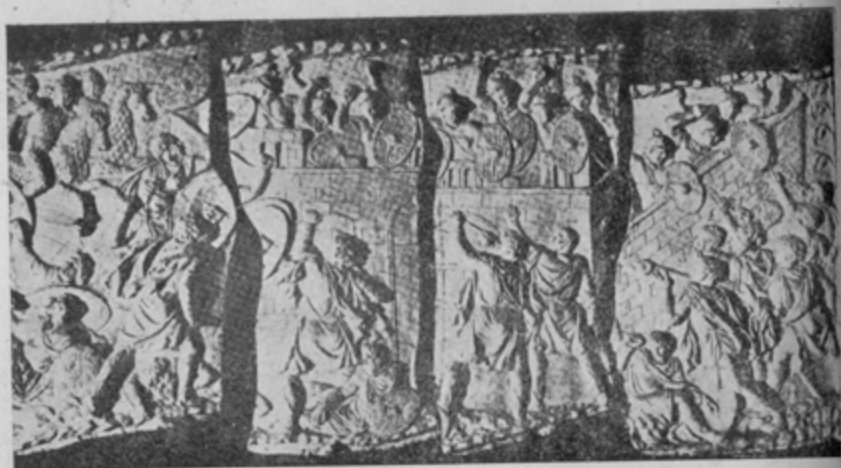
Istoria noastră începe dela luptele dintre Daci și Romani. Ele

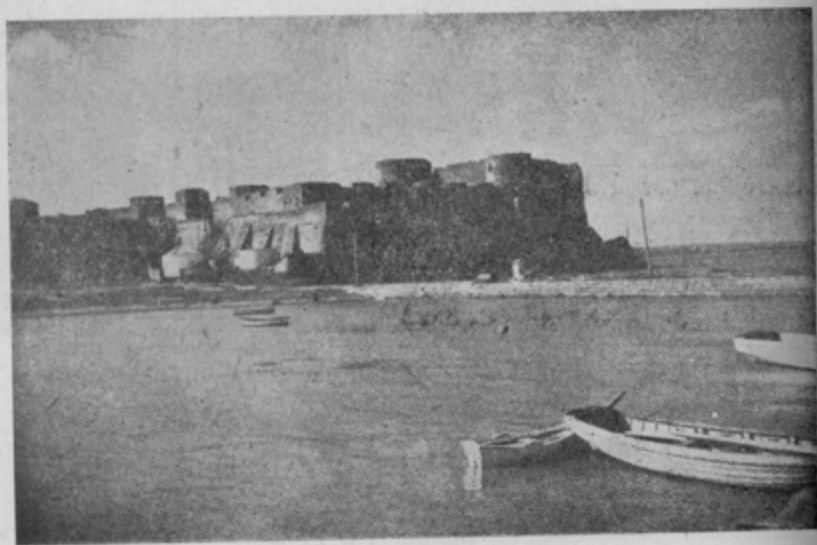
Cetatea Hotinului pe Nistru, din veacul al XV-lea.

sunt înscrise în piatră pe columna lui Traian, ridicată după luptă la Roma.

Dar câte urme ale puterii noastre nu sunt? Din acestea, iată chipul a două dintre ele. Acestea sunt urmele puterii noastre pe granița de răsărit a țării noastre voevodale, pe Nistru.

Părți din Columna lui Traian, — războiul daco-roman.

Cetatea-Albă pe Nistru.

Pământul și Neamul nostru

Oriunde s'ar găsi Românul, el poartă în înfățișarea sa podoaba unui neam nobil, frumos, demn și mândru. Hotarele trase

de schimbările vremelnice dintre neamuri nu pot să-l scoată de pe pământul străbun. El rămâne acasă, orice stăpânire vremelnică ar veni peste casa sa. Nicio asuprire nu-i poate răpi podoaba sufletului său pe care o lasă să se reverse în atâtea lucruri frumoase lucrate de mâinile sale.

Crestele domoale și pline de bogăție ale munților noștri, rodul îmbelșugat al șesurilor noastre, toate, toate sunt o binecuvântare cerească și sfântă care înalță sufletele noastre spre culmi nebănuite.

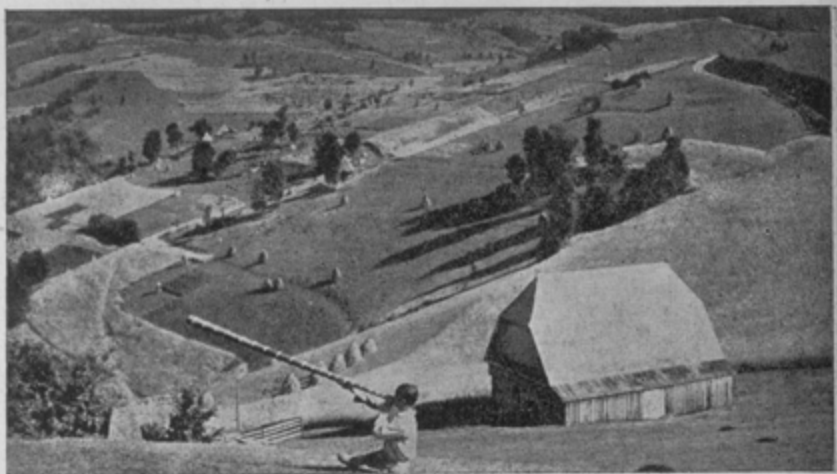
Portul și înfățișarea noastră, trăsăturile feței țărănilor români, sunt toate dovezi de nobila noastră Origine.

Și acei ce sunt sub alte stăpâniri fac cinste numeii de Român.

Fecior ardelean în costum național.

Iată aci câteva icoane cari vor grăi mai amănunțit decât scrisul și vorba despre pământul și neamul nostru.

Pe culmile munților românești.

Bănățence în costum național.

Coborători din neam împărătesc.

Artă populară românească.

Grupuri de jucători în costum național.

Podoabe lucrate de țaranca noastră.

Macedo-româncă din Bulgaria.

Megleno-Român.

Macedo-Român.

Român din Rahova, Bulgaria.

Casă românească în Timoc.

Un an de zidire la „Săraca”

Sf. Mănăstire „Săraca”, din biserică uitată în mijlocul ogoarelor, se ridică an de an tot mai mult spre strălucirea trecutului ei de cetate a credinței strămoșești.

Prea Sfințitul nostru Episcop Vasile este azi cel dintâi sprijinitor și ctitor al ei. Fără purtarea de grijă și strădaniile Prea Sfinția Sale, nu s'ar fi putut trece peste piedicile cari însoțesc întotdeauna înălțarea unui lăcaș ce nu aduce roade văzute și imediate. Cât preț are în fața Prea Sfinției Sale această cetate străveche a credinței noastre străbune, o spune veacurilor așezarea chipului ei pe emblema Episcopiei noastre în loc de cinst.

În acest an s'a subzidit de nou temelia bisericii care era roasă de vreme și s'a așezat pavaj de jur împrejurul bisericii.

Cu toate că timpurile sunt grele și cu toate lipsurile prin cari trece începătura noastră gospodărie eparhială, totuși în vara trecută s'a mai adaus la „Săraca” și o fântână arteziană. An de an se simțea lipsa de apă, când hramul Sf. Mănăstiri era cinstit de mii de pelerini.

Apa ei curată, venită din adâncurile solului nostru, poartă în șipotul ei calm și ne'ntrerupt chemarea străbunilor cari zac sub zidurile străvechei noastre mănăstiri. Prin rugăciunile din sfântul locaș ea va purta în sine darul de „apă vie” din care, cel ce va bea, nu va mai însetoșa.

Tot în acest an s'a ridicat, din cărămidă, zidul de împrejmuire din spre apus a Sf. Mănăstiri care urmează a fi împrejmuită cu ziduri înalte și de jur împrejur.

Pe lângă căștigarea isvoarelor de venite materiale pentru Sf. Mănăstire, cum este pădurea ce i s'a dat la Giroc, lucrările de ridicare a Sf. Lăcaș sunt în plin curs.

Curtea Sf. Mănăstiri, plină de spini în trecut, este astăzi împodobită cu o plantație bogată și frumoasă.

Străduința călugărilor ei, în frunte cu neobositul ei Stareț,

Glicherie, dau prilej de mulțumire sufletească conducerii Sf. noastre Episcopii și Prea Sfințitului nostru Episcop Vasile.

Zidurile ce se înalță din piatră sunt numai chipul văzut al străduinței de mai bine. Soborul Sf. Mănăstiri a crescut și el simțitor. Erau numai două suflete mai anii trecuți și azi sunt opt. Această înmulțire a puterii sufletești la Sf. Mănăstire, ca și tot ce s'a făcut acolo, este una din minunile săvârșite de Maica Domnului, ocrotitoarea ei.

Când a aflat pentru prima oară - după o absență mai îndelungată tot în slujba sfântului locaș, - vestea zidirilor ce s'au făcut între timp la Sf. Mănăstire, Prea Cuviosul Stareț, uluit de tot ce urma să se înalțe pe temeliiile ei sărăcite, s'a plecat smerit în mătânii de mare recunoștință, mărturisind cu cutremur de fiecare dată: „Minunea Maicii Domnului! Minunea Maicii Domnului!...”

În marea lor sihăstrie, Cuvioșii Părinți dela „Săraca” au reînviat viața cu adevărat mănăstirească, viața care sta închisă sub zidurile ei sărăcite. Clopotele bisericești lor sună din nou, în fiecare zi, chemarea la ceasurile de închinare. Rugăciunile lor, de fiecare zi, îndeplinesc și rugăciunile noastre ale celor răpiți de grije lumești. Pe marea înviforată de griji a vieții noastre de azi și tulburată de furtuna nesiguranței zilei de mâine, ei sunt neadoromișii soli ai păcii și mântuirii sufletelor noastre primejduite.

Adăugând și cărțile ce s'au tipărit în editura Sf. Mănăstiri încheiem slaba icoană pe care o pot da vorbele scrise față de faptele văzute, față de zidirea înfăptuită într'un an la „Săraca.” Ostenitorul ierodiacon Paisie ne-a dat din silințele sale cârticica: „*Cupânt de folos despre Minunile Maicii Domnului*”, iar cu truda Dlui Prof. A. Popa s'a putut tipări monografia „*Mănăstirea Săraca*”. La ele se adaugă și *Cartea de rugăciuni*, scoasă din îndemnul și sub îndrumarea Prea Sfințitului nostru Episcop Vasile.

Dea Prea Bunul Dumnezeu ca să se înmulțească zidirea începută aci, iar Maica Domnului să binecuvinteze cu ajutorul ei faptele de zidire ce se fac, uimindu-ne de aci înainte și pe noi ca pe Prea Cuviosul Stareț Glicherie, spre a ne închina și noi mărturisind cu evlavie: „Minunea Maicii Domnului! Minunea Maicii Domnului!...”

Indreptar bisericesc pe anul 1944

Ianuarie

1. *Sâmbătă. Tăierea împrejur a Domnului nostru Iisus Hristos. Sfântul Părinte Vasile cel Mare. Anul nou.* Slujba după Minei. La utrenie, pilielcu; pripeala și psalmul ales dela un ierarh. Evanghelia (Ioan 10, 9-16): Zis-a Domnul: eu sunt ușa. Catavasii: Fundul adâncului (1-14 Ianuarie); după peasna 8, pripeala praznicului și a sfântului. ~ Liturghia marelui Vasile. Apostol (Coloseni 2, 8-12): Fraților, căutați să nu vă amăgească. Evanghelia (Luca 2, 20-21. 40-52): În vremea aceea, s'au întors păstorii. Irmos: De tine se bucură. Priceasna: Lăudați. Otpustul praznicului. Doxologie pentru M. Sa Regele și pentru P. S. Sa Episcopul Vasile. ~ Dela 1-6 Ianuarie nu se fac pomeniri pentru morți, nici cununii fără dispensă arhierască.

2. *Duminică înainte de Botezul Domnului*, glas 4, voscreasna, 7. Slujba învierii din Octoih și a înainte prăznuirii Botezului din Minei. Apostolul și Evanghelia Duminicii înainte de Botez.

(În 3 Ianuarie, Apostolul și Evanghelia Sâmbetei înainte de Botez; în 4 Ian. ale sfinților; în 5 Ian. ale ajunului).

5. *Miercuri. Ajunul Botezului Domnului.* În bisericile catedrale, se citesc ceasurile împărătești (din Minei), vecernia și liturghia marelui Vasile; apoi sfințirea cea mare a apei (în biserică). ~ În bisericile parohiale, se face numai sfințirea cea mare a apei (dimineața), apoi preoții merg cu crucea la casele credincioșilor și le stropesc cu apă sfințită. Iar seara se face vecernia praznicului.

6. *Joi. Botezul Domnului nostru Iisus Hristos.* Slujba praznicului din Minei. Evanghelia utreniei (Marcu 1, 9-11): În vremea aceea, venit-a Iisus din Nazaretul Galileii. ~ Liturghia sfântului Ioan

cu antifoanele praznicului. „Câți în Hristos” (în loc de Sfinte-Dumnezeule). Apostol (Tit. 2, 11-14. 3, 4-7): Fiule Tite, arătat-u-s'a darul. Evanghelia (Matei 3, 13-17): În vremea aceea, a venit Iisus din Galileia. Irmosul, priceasna și otpustul praznicului. Sfințirea cea mare a apei (la râu sau la izvor).

7. *Vineri. Soborul sfântului Ioan Botezătorul.* Utrenia fără polieleu și fără Evangheliie. La liturghie, Apostol (Fapte 19, 1-8): În zilele acelea, fost-a când era apostol în Corint. Evanghelia (Ioan 1, 29-39): În vremea aceea, vede Ioan pe Iisus. Irmosul și priceasna praznicului (până la 14 Ianuarie).

8. *Sâmbătă.* Apostolul și Evanghelia Sâmbetei de după Botez.

9. *Duminică după Botezul Domnului,* glas 5, voscreasna 8. Slujba învierii și a praznicului. Apostolul și Evanghelia Duminicii după Botez.

Peste săptămână se citesc Apostoli și Evanghelii ale sfinților.

Dacă sfântul zilei nu are Apostol sau Evangheliie, se citesc din cele obștești (dela un mucenic, ierarh, ș. a.) sau dela vreo cerere (pentru bolnavi, călători ș. a.) pentru care se face liturghie.

16. *Duminică leproșilor,* glas 6, voscreasna 9. Închinarea cinstului lanț al sfântului apostol Petru. Slujba învierii din Octoih și a sfântului din Minei. Catavasii: Pământul cel roditor (până la 9 Februarie). Apostolul și Evanghelia Duminicii 29-a după Rusalii.

Peste săptămână se citesc Apostoli și Evanghelii ale sfinților; iar dacă sfântul zilei nu are Apostol sau Evangheliie, se citesc din cele obștești (dela un cuvios, apostol, mucenic ș. a.) sau dela vreo cerere oarecare.

23. *Duminică lui Zahêu,* glas 7, voscreasna 10, Apostolul și Evanghelia Duminicii 32-a după Rusalii.

Peste săptămână se citesc Apostoli și Evanghelii din săptămâna 32-a după Rusalii (în 25 și 27 Ian. ale sfinților).

24. *Luni. Unirea Țărilor Române (1859). Sărbătoare națională.*

Rugăciune dn mulțumire (Doxologie), după cartea de Te^a Deum.

30. *Duminică hananiencii,* glas 8, voscreasna. 11. *Sfințit Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigore Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan gură de aur.* Slujba învierii și a sfinților. - Sâmbătă seara, la „Doamne strigat-am” 2 stihiri ale învierii (glas 8); Mărire, a sfinților, gl. 6: Trămbițele Duhului; Și acum, a Năș-

„Născătoarei, gl. 8: Împăratul ceriurilor. Litia sfinților. Stihovna învierii (gl. 8); Mărire, a sfinților, gl. 5: Și acum, a Născătoarei, gl. 5: Biserică și ușă ești (din Octoih). La binecuvântarea pânilor, troparul sfinților, gl. 4: Ca ceice ați fost (de trei ori).

Duminecă dimineată, la „Dumnezeu este Domnul“, troparul învierii (gl. 8); Mărire, al sfinților, gl. 4: Ca ceice ați fost; Și acum, al Născătoarei, gl. 4: Taina cea din veac. Sedelnele învierii (gl. 8) Polieleul, pripeala și psalmul ales al sfinților, după care nu se zice „Mărire, și acum“, ci „Bine ești cuvântat, Doamne“, cu „Soborul ingeresc și celelalte“. După ectenia mică, sedeauna sfinților, gl. 4: „In grădina scripturilor“ Antifoanele și prochimenu glasului 8. Evanghelia 11-a a învierii. Unde va fi hramul sfinților Trei Ierarhi, se citește Evanghelia sfinților (Ioan 10, 9-16): Zis-a Domnul: eu sunt ușa... Invierea lui Hristos, psalmul 50, stihurile sfinților. Catavasii: Pământul cel roditor; după peasna 8, pripelele sfinților. Svetilna învierii (11) și a sfinților (Dumnezeire una). Laudele: 2 ale învierii (gl. 8): Mărire, a sfinților, gl. 2: Astăzi sufletele pământenilor; Și acum, gl. 8: Prea binecuvântată ești. Doxologia (gl. 8); tropar gl. 8: Inviat-ai din mormânt. Liturghia sfântului Ioan. Fericele învierii (gl. 8) și ale sfinților (peasna 6 din canonul al 2-lea). La vohod, troparul învierii și al sfinților; Mărire, Și acum, condacul sfinților. Apostolul și Evanghelia Duminicii 17-a după Rusalii. Iar unde va fi hramul sfinților Trei Ierarhi, Apostolul sfinților (Evrei 13, 7-16): Fraților, aduceți-vă aminte de maimarii voștri (vezi la 3 Septembrie). Evanghelia (Matei 5, 14-19): Zis-a Domnul: voi sunteți lumina lumii (vezi la 25 Noembrie).

Peste săptămână se citesc apostoli și evanghelii din săptămâna 33-a după Rusalii (în 31 Ianuarie, 1 și 3 Februarie, ale sfinților).

Februarie.

2. *Miercuri. Întâmpinarea Domnului.* Slujba praznicului din Minei. Evanghelia utreniei (Luca 2, 25-32): În vremea aceea, era în Ierusalim un om. La liturghie, Apostol (Evrei 7, 7-17): Fraților, fără de nici o împotrivire cel mai mic. Evanghelia (Luca 2, 22-40): În vremea aceea, adus-au părinții pe pruncul Isus la Ierusalim. Irmosul, priceasna și otpustul praznicului.

6. *Dumineca vameşului şi fariseului*, glas 1, voscreasna 1. Începe Triodul. Slujba învierii, a Triodului şi a praznicului. Săm-bătă seara, la „Doamne strigat-am“, 2 stihiri ale învierii (gl. 1); Mărire, a Triodului, gl. 8: Atotţiitorule Doamne; Şi acum, a Năs-cătoarei, gl. 1: Pe ceeace este mărirea. Stihioava învierii (gl. 1); Mărire, a Triodului, gl. 5: Ingreuiăţi fiind ochii mei; Şi acum, a praznicului, gl. 5: Cel vechiu de zile (vezi la litie în 2 Febr.) Troparul învierii; Mărire, Şi acum, al praznicului.

Duminecă dimineaţa, troparele ca la vecernie; sedelnele şi celelalte ale învierii. După Evanghelie, Învierea lui Hristos, psal-mul 50; Mărire, gl. 8: „Uşile pocăinţei“ şi celelalte (până în Du-mineca 5-a din post). Catavasii: Pământul cel roditor, după peas-na 8, Ceeace eşti mai cinstită. Svetilna învierii şi a praznicului. Laudele: 2 ale învierii; Mărire, a triodului, gl. 8: Pe fariseul ce se îndrepta; Şi acum, gl. 1: Preabinecuvântată. Doxologia (gl. 1); troparul învierii, gl. 4: Astăzi mântuire.

La liturghie, fericirile învierii (gl. 1) şi ale Triodului (peasna 6). La vohod, troparul învierii şi al praznicului; Mărire, Şi acum, Condacul Triodului. Apostolul şi Evanghelia Duminicii 33-a după Rusalii. Irmosul praznicului. Priceasna: Lăudaţi. Otpustul Dumi-nicii. Peste săptămână se citesc Apostoli şi Evangheliile din săptă-măna vameşului şi a fariseului 34-a după Rusalii).

13. *Dumineca fiului risipitor*, glas 2, voscreasna 2. Slujba învierii şi a Triodului. La utrenie, după sedelne se cântă „La râul Vavilonului“ (şi în cele 2 Duminici următoare), apoi „Bine eşti cuvântat, Doamne“, cu „Soborul ingeresc“ şi celelalte. Catavasiile Triodului, gl. 2: Cântarea lui Moisi. La Liturghie, după vohod, troparul învierii şi al hramului; Mărire, Şi acum, con-dacul Triodului. Apostolul şi Evanghelia Duminicii (34-a după Rusalii).

Peste săptămână, Apostoli şi Evangheliile din săptămâna lăsatului de carne (35-a după Rusalii).

20. *Dumineca lăsatulul de carne*, glas 3, voscreasna 3. Slujba învierii şi a Triodului. „La râul Vavilonului“. Catavasiile Triodului, gl. 6: Ajutor şi acoperitor, Apostolul şi Evanghelia Duminicii (35-a după Rusalii).

Peste săptămână, Apostoli şi Evangheliile din săptămâna

brânzei 36-a după Rusalii). Miercuri (23 Febr.) și Vineri (25 Febr.) nu se face Liturghie. În această săptămână (21-27 Febr.) nu se fac cununii fără dispensă arhierească.

27. *Dumineca lăsatului de brânză*, glas 4, voscreasna 4. Slujba învierii și a Triodului. „La râul Vavilonului”. Catavasiile Triodului, gl. 6: Ca pe uscat. La Liturghie se pregătesc și se sfințesc agnețele pentru liturghia celor înainte sfințite. Apostolul și Evanghelia Duminicii (36-a după Rusalii).

În zilele de peste săptămână ale postului mare, dimineața se citește utrenia și ceasul 1; iar la ora 11, ceasurile 3, 6, 9 și vecernia, cu metanii (vezi Ceaslovul sau Manual de Tipic, de C. Vladu). Miercurea și Vinerea se face liturghia celor înainte sfințite: Sâmbăta, liturghia sfântului Ioan; iar în Duminicile 1-5 din post, liturghia marelui Vasile.

Martie.

5. *Dumineca 1-a din post*, glas 5, voscreasna 5. Slujba învierii și a Triodului. Catavasiile Triodului, gl. 4: Adâncul Mării-roșii. Liturghia sfântului Vasile (se pregătesc agnețe pentru liturghia celor înainte sfințite). Apostolul și Evanghelia Duminicii.

12. *Dumineca 2-a din post*, glas 6, voscreasna 6. Slujba învierii și a Triodului. Catavasii: Deschide-voiu gura mea. Liturghia marelui Vasile.

19. *Dumineca 3-a din post*, glas 7, voscreasna 7. Slujba învierii și a Triodului. Catavasiile Triodului, gl. 1: Dumnezeuiescul Moisi. La sfârșitul doxologiei se scoate crucea. Liturghia sf. Vasile. „Cruci tale” (în loc de Sfinte Dumnezeu). Crucea se lasă pe tetrapod până Vineri (24 Martie), când după citirea ceasurilor se duce în altar.

24. *Vineri a 4-a din post*. După citirea ceasurilor, preotul duce cruce în altar, și face otpust. Iar liturghia celor înainte sfințite nu se face, după rânduiala dată de patriarhul Constantin I (1830-1834) al Constantinopolei (vezi Tipicul Sf. Sinod, ediția de București 1918 pag. 190 și 191 și ediția de Cernica 1925, pag. pag. 141 și 148); ci numai vecernia Bunevestiri, seara la vremea sa (ora 3 ½ d. a.).

25. *Sâmbăta a 4-a din post. Bunavestire*. Se cântă numai, slujba praznicului din Minei, iar din Triod nimica. La utreniei

Evangelhia (Luca 1, 39-49. 56): În zilele acelea, sculându-se Maria. - Liturghia sfântului Ioan. Apostol (Evrei 2, 11-18): Fraților, celce sfințește. Evangelhia (Luca 1, 24-38): În zilele acelea, în greacă a Elisabeta. Irmosul și priceasna praznicului. - Sâmbătă seara, la vecernie, ale învierii și ale Triodului.

26. *Dumineca 4-a din post*, glas 8, voscreasna 8. Slujba învierii și a Triodului. Catavasii: Deschide-voiu gura mea. - Liturghia sfântului Vasile (cu pregătirea agnelor pentru liturghia celor înainte sfințite).

29. *Miercuri a 5-a din post*. Liturghia celor înainte sfințite. Seara (ora 7): Denie. (canonul sfântului Andrei se cântă după Manual de Tipic de C. Vladu, pag. 144-165).

31. *Vineri a 5-a din post*. Liturghia celor înainte sfințite. - Seara (ora 7). Denie. (Acatistul Maicii Domnului, - vezi Manual de Tipic de C. Vladu, pag. 167-196).

Aprilie.

2. *Dumineca 5-a din post*, glas 1, voscreasna 9. Slujba învierii și a Triodului. Catavasii: Deschide-voiu gura mea. Liturghia sfântului Vasile (cu pregătirea agnelor pentru liturghia celor înainte sfințite).

9. *Dumineca Florilor*. Slujba praznicului din Triod (sau din manual de Tipic de C. Vladu, pag. 197-246). Din Dumineca Florilor până la Dumineca Tomei (9-23) Aprilie nu se fac pomeniri pentru morți. 10, 11, 12. Luni, Marți și Miercuri în săptămăna patimilor, se face liturghia celor înainte sfințite cu Evangelhie.

13. *Joia patimilor*. - Liturghia marelui Vasile cu vecernie. Se pregătește agnelul pentru împărțirea bolnavilor peste an. (Prescurile dela liturghia din Joia patimilor se păstrează până în Dumineca Paștilor, când se împart la sfârșitul utreniei sub numele de „paști“). - Seara (ora 7): Denie, cu citirea celor 12 Evangelhii ale patimilor (vezi: Manual de Tipic de C. Vladu, pag. 247-281).

14. *Vinerea patimilor*. - La ora 9, se citesc cesurile împărătești, din Triod (stând preotul înaintea tetrapodului pregătit pe amvon). - La ora 3 d. a. vecernia și scoaterea epitafului (punerea în mormânt, cum arată manualul de Tipic de C. Vladu, pag.

283-304). - Liturghie nu se face. - Seara la ora 7: Prohodul Domnului și plângerile (vezi acelaș Manual, pag. 305-354). Epitaful rămâne pe masa pregătită la mijlocul bisericii, până în Dumineca Paștilor înainte de procesiunea învierii.

15. *Sâmbăta patimilor.* - Liturghia marelui Vasile, cu vecernia după Triod. După „Lumină lină“, nu se zice prochimien, ci îndată 3 parimii (Ieșire 12, 1-11; Isus Navi 5, 10-15; Isaia 61, 10-62, 5); ectenia mică; „Câți în Hristos“. Apostolul zilei, Aliluia nu se cântă, ci stihul gl. 7: Scoală-te, Dumnezeuule..... Evanghelia zilei „Matei 28, 1-20). Ecteniile. Heruvic, gl. 5: Să tacă tot trupul. Irmos: De tine se bucură. Priceasna: Sculat-s'a ca din somn.

16. *Dumineca Paștilor.* - Incepe Penticostarul. La ora 3 dimineța, preotul ridică epitaful de pe masa dela mijlocul bisericii și-l duce pe prestol (unde rămâne până la încheierea praznicului Paștilor, 24 Mai). Apoi procesiunea și utrenia Paștilor. La Liturghie, antifoanele Paștilor. „Câți în Hristos“ (se cântă toată săptămâna luminată). Apostolul, Evanghelia; irmosul și priceasna Paștilor. Dela „Cu frica lui Dumnezeu“, până la sfârșitul liturghiei, în locul cântărilor obișnuite, se cântă „Hristos a înviat“, Vecernia cu prochimenu, gl. 7: „Cine este Dumnezeu mare“, și cu Evanghelia. (Ușile altarului rămân deschise toată săptămâna luminată).

17. *Lunia Paștilor.* - Uthrenia și liturghia ca în Dumineca Paștilor. Apostol (Fapte 1, 12-19. 21-26): În zilele acelea, s'au întors apostolii. Evanghelia (Ioan 1, 18-28): Pe Dumnezeu nimeni niciodată nu l-a văzut. Procesiune la câmp, cu sfințirea cea mică a apei.

În săptămâna luminată nu se fac cununii fără dispensă arhierească.

18. *Marția Paștilor.* - La utrenie, preotul sfărâmă și usucă sfântul agneț sfințit în Joia patimilor, pentru împărțășirea bolnavilor peste an.

23. *Dumineca Tomei. Sfântul marele mucenic Gheorghe.* - Slujba Penticostarului și a Mineiului. - Sâmbătă seara, la „Doamne strigat-am“, 2 stihiri ale Penticostarului; Mărire, a sf. Gheorghe, gl. 6: După vrednicia numelui; Și acum, a Penticostarului, gl. 6: Fiind ușile incuiate. Litia sf. Gheorghe, gl. 1:

Luminatul viteaz; Mărire, Și acum, a Penticostarului, gl. 8: Fiind ușile. Stihovna Penticostarului, gl. 4: O, premărită minune; Mărire, a sf. Gheorghe, gl. 4: Pe diamantul răbdării; Și acum, a Penticostarului, gl. 5: Iubitorule de oameni. La binecuvântarea pânilor, troparul sfântului Gheorghe, de 3 ori (iar de va fi hramul sf. Toma, troparul praznicului de 3 ori).

Duminecă dimineață; la „Dumnezeu este Domnul“, troparul gl. 7: Pecetluit fiind; Mărire, gl. 4: Ca un izbăvitor; Și acum, Pecetluit fiind. Ectenia mică; sedeauna sf. Gheorghe; Mărire, Și acum, a Penticostarului. Iarăș ectenia mică; sedeauna a 2-a a Penticostarului. Polieleul, pripeala, psalmul ales și sedeauna sf. Toma (iar unde va fi hramul sf. Gheorghe, se zice ale acestuia). Antifonul întâiu al glasului 4. Prochimen: Dreptul ca finicul va înflori. Evanghelia sf. Gheorghe (Luca 21, 12-19): Zis-a, Domnul: păziți-vă de oameni (Marți 29-a după Rusalii). Învierea lui Hristos, psalmul 50, stihirile sf. Gheorghe. Catavasi: Ziua învierii; după peasna 3, sedeauna sf. Gheorghe; după peasna 6, condacul și icosul Penticostarului; după peasna 8, pripeala Paștilor. „Sfânt este“, sveltina Penticostarului și a sf. Gheorghe. Laudele: 2 ale Penticostarului, gl. 1; Mărire; a sf. Gheorghe, gl. 5: Răsărit-a primăvara; Și acum, a Penticostarului, gl. 6: După 8 zile. Doxologia, gl. 6; tropar, gl. 7: Pecetluit fiind.

La liturghie, fericirile Penticostarului (peasna 3) și ale Mineiului (peasna 6). La vohod, tropar: „Pecetluit fiind“, și „Ca un izbăvitor“; Mărire, Și acum, condac gl. 8: „Cu dreapta ta cea osârduitoare“. Apostolul și Evanghelia Duminicii. Irmosul Paștilor. În loc de „Văzut-am lumina“, se cântă „Hristos a înviat“ (până la 24 Mai).

30. *Dumineca mironosițelor*, glas 2, vosc. 2. Slujba învierii și a mironosițelor din Penticostar.

Mai.

7. *Dumneca slăbănogului*, glas 3, vosc. 4. Slujba învierii și a Penticostarului.

10. *Miercuri. Proclamarea Independenței și a Regatului Român. (Sărbătoare națională)*. Rugăciune de mulțumire (Doxologie), după cartea de Te-Deum.

14. *Dumineca samaritanilor*, glas 4, voc. 7. Slujba învierii și a Penticostarului.

21. *Dumineca orbului*, glas 5, voc. 8. *Sfinții împărați Constantin și Elena*. Sâmbătă seara, la „Doamne strigat-am“, 2 stihiri ale învierii (gl. 5); Mărire, a sfântului, gl. 2: Darurile cele bogate; Și acum, a Născătoarei, gl. 5: In Marea-roșie. Litia sfinților, gl. 1: După datorie; Mărire, Și acum, a orbului, gl. 4: Toată viața sa. Stihovna învierii (gl. 5); Mărire, a sfântului; gl. 8: Lumina cea prealuminată; Și acum, a orbului, gl. 8: Soarele dreptății (stihiri dela „Mărire“). La binecuvântarea pâinilor, Troparul sfântului, de 3 ori.

Duminecă dimineața, la „Dumnezeu este Domnul“, troparul învierii (gl. 5); Mărire, al sfântului, gl. 8: Chipul crucii tale; Și acum, al Născătoarei, gl. 8: Celace pentru noi. Sedelnele învierii. Polieleul, pripeala și psalmul ales al sfinților, la sfârșitul căruia nu se zice „Mărire, Și acum“, ci Bine ești cuvântat, Doamne“, cu „Soborul ingeresc“ și celelalte. După ectenia mică, sedelna sfinților. Antifoanele, prochimenul, Evanghelia și stihirile învierii. Catavasiile Penticostarului, gl. 5: Mântuitorului Dumnezeu; la peasna 9, pripeala „Mărire ție, Dumnezeului nostru, mărire ție, Dumnezeului nostru, mărire ție“. Svetilna Paștilor și a orbului. Laudele: 2 ale învierii; Mărire, a sfinților, gl. 8: Împăratul împăraților; Și acum, gl. 5: Prebinecuvântată. Doxologia (gl. 5); troparul gl. 8: Inviat-ai din momânt.

La liturghie, fericirile învierii (gl. 5) și ale sfinților (peasna 6). La vohod, troparul învierii și al sfântului; Mărire, Și acum, condacul orbului, gl. 4: La ochii sufletului. Apostolul sfântului. Evanghelia Duminecii.

Miercuri, în 24 Mai, la încheierea praznicului Paștilor, preotul ridică epitaful de pe prestol și-l așază în veșmântar, unde se păstrează peste an.

25. *Joi. Înălțarea Domnului. Ziua Eroilor*. Slujba praznicului după Penticostar. La utrenie, Evanghelia 3-a a învierii. Catavasiile: Cu dumnezeiescul nor; (La peasna 9, pripeala praznicului. La liturghie, antifoanele praznicului. „Sfinte Dumnezeule“. Apostol (Fapte 1, 1-12): Cuvântul cel dintâi. Evanghelia (Luca 24, 36-53): În vremea aceea, sculându-se Iisus din morți. Irmosul, priceasna și otpustul praznicului. Parastas pentru eroi (la cimitir sau la monumentul eroilor), cu ectenia: „Încă ne rugăm pentru odihna sufletelor reposaților robilor lui Dumnezeu: ostașilor români, eroi ai

neamului, căzuți pe câmpul de luptă pentru apărarea țării, între-girea neamului și slava sfintei noastre biserici".

28. *Dumineca sfinților părinți*, glas 6, vosc. 10. Slujba în-vierii și a Penticostarului. Catavasii: Cu Dumnezeiescul nor.

Iunie.

4. *Dumineca Rusaltilor*. Slujba praznicului din Penticostar. Catavasii: Cu Dumnezeiescul nor; la peasna 9, pripelele prazni-cului. La liturghie, antifoanele praznicului. „Căți în Hristos”. Apostolul, Evanghelia, irmosul, priceasna și otpustul praznicului. După liturghie, îndată se începe vecernia la care după prochimen (Cine este Dumnezeu mare), se citesc 3 rugăciuni de ingenunchiere.

5. *Lunia Rusaltilor*. Utrenia fără polieleu și fără Evanghelie. Catavasii ca ieri. La liturghie, Apostol (Efeseni 5, 9-19): Fraților, ca fiii luminii. Evanghelia (Matei 18, 10-20): Zis-a Domnul: căutați să nu defăimați, Irmosul, priceasna și otpustul praznicului. Procesiu-ne la câmp și sfințirea cea mică a apei.

11. *Dumineca 1-a după Rusalii, a tuturor sfinților*, glas 8, vosc. 1. Slujba învierii și a Penticostarului. Catavasii: Deschi-de-voiu gura mea (până la 31 Iulie).

Unde va fi hramul tuturor sfinților, la utrenie, după sedelne se cântă polieleul, și pripeala: „Mărimu-vă pe voi: Apostoli, mu-cenici, proroci și toți sfinții, și cinstim sfântă pomenirea voastră, că voi pentru noi vă rugați lui Hristos Dumnezeuului nostru”. Psalmul ales: Fericit bărbatul (dela 29 August); iar la sfârșitul lui nu se zice „Mărire, Și acum”, ci „Bine ești cuvântat”, cu „Soborul în-geresc”, și celelalte.

18. *Dumineca 2-a după Rusalii*, glas 1, vosc. 2. Slujba în-vierii.

24. *Sâmbătă. Nașterea sfântului Ioan Botezătorul*. Slujba sfântului din Minei. La utrenie, Evanghelia (Luca 1, 24-25, 57-68, 76, 80.): In zilele acelea îngreua-t-a Elisabeta. (Să se observe, că Evanghelia de Sibiu 1907, arată greșit Evanghelia Bunevestiri, care are același început. Deci, în bisericile cari au această Evan-ghelie, se va citi partea 2-a din Evanghelia liturghiei, începând dela șirul al 10-lea, coloana I, dela pag. 317). La liturghie, Apos-tol (Romani 13, 11-14, 4): Fraților, mai aproape este nouă mân-

tuirea. Evanghelia (Luca 1, 1-25. 76. 57-68. 76. 80): Devremece mulți s'au apucat a alcătui.

25. *Dumineca 3-a după Rusalii*, glas 2, vosc. 3. Slujba învierii.

29. *Joi. Sfinții apostoli Petru și Pavel*. Slujba sfinților din Minei. La utrenie, Evanghelia 11-a a învierii. La liturghie, Apostol (2 Corinteni 11, 21-12, 9): Fraților, intruce îndrăznește cineva. Evanghelia (Matei 16, 13-19): În vremea aceea, venind Iisus în părțile Chezariei.

Iulie.

2. *Dumineca 4-a după Rusalii*, glas 3, vosc. 4. Punerea cinstitului veșmânt al Maicii Domnului. Slujba învierii și a veșmântului (din Minei).

9. *Dumineca 5-a după Rusalii*, glas, 4, vosc. 5. Slujba învierii.

16. *Dumineca 6-a după Rusalii, a sfinților părinți*, glas 5, vosc. 6. Slujba învierii din Octoih și a părinților din Minei (vezi după 16 Iulie). Apostolul și Evanghelia Duminicii a 6-a după Rusalii.

20. *Joi. Sfântul proroc Ilie*. Slujba sfântului din Minei. Apostolul (Iacob 5, 10-20): Fraților, luați pildă de patima rea. Evanghelia, la utrenie și la liturghie (Luca 4, 22-30): În vremea aceea, se mirau oamenii de cuvintele darului (vezi Vineri a 18-a după Rusalii). Parastasul pentru eroii aviatori, cu ectenia: „Încă ne rugăm pentru odihna sufletelor răposaților robilor lui Dumnezeu, eroilor aviatori cari sau jertfit pentru întregirea neamului și au căzut întru îndeplinirea datoriei“.

23. *Dumineca 7-a după Rusalii*, glas, 6, vosc. 7. Slujba învierii.

30. *Dumineca 8-a după Rusalii*, glas 7, vosc. 8. Slujba învierii.

August.

6. *Duminecă. Schimbarea la față a Domnului*. Ne se cântă nimic din ale învierii, ci numai ale praznicului din Minei. Catavasii: Cruce însemnând Moisi; la peasna 9, pripeala prazni-

cului. La liturghie, antifoanele praznicului. „Sfinte Dumnezeule“ Apostolul, Evanghelia, irmosul, priceasna și otpustul praznicului. Binecuvântarea strugurilor sau a poamelor.

13. *Dumineca 10-a după Rusalii*, glas 1, vosc. 10. Încheierea praznicului Schimbării la față. Slujba învierii și a praznicului. Catavasii: Cruce însemnând Moisi; după peasna 8, Ceeace ești mai cinstită (gl. 1). La liturghie, fericirile învierii și ale praznicului (peasna 6 din 6 Aug.) La vohod, troparul învierii; Mărire, Și acum, condacul praznicului. Apostolul și Evanghelia Duminicii. Irmosul praznicului. Otpustul Duminecii.

15. *Marți. Adormirea Maicii Domnului; Ziua marinei și a Ligii navale române*. Slujba praznicului. Evanghelia utreniei (Luca 1, 39-49. 56): În zilele acelea sculându-se Maria. Catavasii: Cea împodobită; la peasna 9-a pripeala praznicului. La liturghie, Apostol (Filipeni 2, 5-11): Fraților, aceasta să se înțeleagă întru voi. Evanghelia (Luca 10, 38-42. 11, 27-28): În vremea aceea, a intrat Iisus într'un sat. Irmosul și priceasna praznicului. După otpust, parastas pentru eroii marinari, cu ectenia: „Încă ne rugăm pentru odihna sufletelor răposaților robilor lui Dumnezeu, eroilor marinari, cari s'au jertfit pentru patrie și pentru întregirea neamului“.

20. *Dumineca 11-a după Rusalii*, glas 2, vosc. 11. Slujba învierii și a praznicului Adormirii. Catavasii: Cea împodobită; după peasna 8, Ceeace ești mai cinstită (gl. 2.) Apostolul și Evanghelia Duminicii. Irmosul praznicului.

27. *Dumineca 12-a după Rusalii*, glas 3, vosc. 1. Slujba învierii. Catavasii: Cruce însemnând Moisi (până la 21 Septemvrie).

29. *Marți. Tăierea capului sfântului Ioan Botezătorul*. (Post). Slujba sfântului din Minei. Evanghelia utreniei (Matei 14, 1-12): În vremea aceea, auzit-a Irod (Marți a 7-a după Rusalii). La liturghie, Apostol (Fapte 13, 25-33): În zilele acelea, dacă și-a plinit Ioan. Evanghelia (Marcu 6, 14-30): În vremea aceea, a auzit Irod.

Septemvrie.

3. *Dumineca 13-a după Rusalii*, glas 4, vosc. 2. Slujba învierii. Apostolul și Evanghelia Duminicii a 13-a după Rusalii.

În 4-7 Septemvrie, Apostoli și Evanghelii ale sfinților.

8. *Vineri. Nașterea Maicii Domnului.* Slujba praznicului din Minei. Evanghelia utreniei (Luca 1, 39-49. 56): In zilele acelea, sculându-se Maria. La liturghie, Apostol (Filipeni 2, 5-11): Fraților, acesta să se înțeleagă întru voi. Evanghelia (Luca 10, 38-42, 11, 27-28): In vremea aceea, a intrat Iisus într'un sat. Irmosul și priceasna praznicului.

9. *Sâmbătă. Apostolul și Evanghelia Sâmbetei înainte de Înălțarea crucii.*

10. *Duminică. Înainte de Înălțarea crucii,* glas 5, vosc. 3. Slujba învierii și a praznicului Nașterii Maicii Domnului. Apostolul și Evanghelia Duminicii înainte de Înălțarea crucii. Peste săptămână se citesc Apostoli și Evanghelii ale sfinților.

14. *Joi. Înălțarea cinstitiei crucii.* (Post). Slujba praznicului din Minei. La utrenie, Evanghelia (Ioan 12, 28-36): Zis-a Domnul: Părinte, premărește numele tău. La sfârșitul doxologiei, se scoate crucea, cum arată Mineiul. La liturghie, antifoanele praznicului. „Cruții tale“ (în loc de Sfinte Dumnezeule). Apostol (1 Corinteni 1, 18-24): Fraților, cuvântul crucii. Evanghelia (Ioan 19, 6-11. 13-20. 25-28. 31-35): In vremea aceea, sfat au făcut arhieriei. Irmosul și priceasna praznicului. După otpust, se face sfințirea cea mică a apei. Crucea rămâne pe tetrapod până la 21 Sept.

În 15 Septemvrie se citește Apostolul și Evanghelia sfântului, iar în 16 Sept. ale Sâmbetei după Înălțarea Crucii.

17. *Duminică după Înălțarea Crucii,* gl. 6, voscr. 6. Slujba învierii și a praznicului crucii. Ap. și Ev. Duminicii după Înălțarea Crucii.

Peste săptămână se citesc Ap. și Evang. din săpt. 18-a după Rusalii (în 23 Sept. ale Sfântului).

24. *Duminică 1-a a lui Luca,* gl. 7, voscr. 5. Slujba învierii. Catavasii: Deschide-voiu gura mea (până la 20 Noem.) Ap. și Ev. Duminicii 18-a după Rusalii.

Peste săptămână, Ap. și Ev. din săpt. 19-a după Rusalii (în 26, 28, 29 și 30 Sept. ale sfinților).

Octomvrie.

1. *Duminică 2-a a lui Luca,* glas 8, voscr. 6. Acoperământul Maicii Domnului și a sf. apostol Anania. Slujba învierii

din Octoih împreună cu a Mineiului. Apostolul și Evanghelia Duminecii a 19 după Rusalii. Peste săptămână se citesc Apostoli și Evanghelia din săptămâna 20-a după Rusalii.

8. *Dumineca sfinților părinți* dela al 7-lea sinod ecumenic; glas 1. voscr. 7. Slujba învierii din Octoih și a părinților din Minei (după 11 Oct.) Apostolul părinților (Tit 3, 8-15), dela 11 Oct. Evanghelia a 4-a a lui Luca (a părinților, din Dumineca 21-a după Rusalii, pilda semănătorului). Peste săptămână, Apostoli și Evanghelia din săptămâna 21-a după Rusalii (în 9 Oct. ale sfântului).

Observare. În tabela pascală a 26-a din Evanghelistar (Sfintele Paști la 16 Aprilie), la 8 Oct. este pusă Dumineca 3-a lui Luca, iar la 15 Oct. Dumineca 4-a a lui Luca (a sf. părinți), așa cum era practica înainte de aducerea moaștelor cuvioasei Paraschiva la Iași în anul 1642. După acest an (1642), în Moldova și în Banat și Oltenia, unde ziua cuvioasei Paraschiva (14 Oct) este sărbătoare „cu tinere”, Dumineca sfinților părinți din luna Oct. (a 4-a a lui Luca) s'a fixat pe zilele „dela 7-13 a acestei luni”, iar „mai departe (de 13 Oct.) nu trece, căci s'ar putea întâlni cu ziua Cuvioasei Paraschiva și atunci n'ar încăpea tustrele slujbele într'o zi”. Această regulă (stabilită în „Tipicul” de Melhisedec, ediția 3, București 1900, pag. 31) se află și în „Tipiconul” de Constantin Diaconovici Loga, tipărit la Buda 1826, fila 16 în dos, coloana a 2-a: „Slujba sfinților părinți dela luna lui Octomvrie după 11 se pune în Dumineca ce se va întâmpla dela 7 până la 13 Octomorie, pentruca să nu se întâlnească cu slujba preacuvioasei Paraschivii într'o Duminecă”. Vezi și Tipicul de Dr. I. Olariu (Caransebeș) la § 16. Urmând această regulă, tabela 26-a pascală a Evanghelistarului se modifică astfel, că Dumineca 4-a a lui Luca (a sfinților părinți) se pune la 8 Oct.) iar Dumineca 3-a a lui Luca la 15 Oct.

14. *Sâmbătă. Cuvioasa maică Paraschiva.* Slujba sfintei din Minei. La utrenie Evanghelia (Matei 25, 1-13): Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemănatu-s'a împărăția cerului cu zece fecioare (Sâmbătă a 17-a după Rusalii). La liturghie, Apostol. (1 Cor. 9, 2-12): Fraților, pecetea apostoliei mele (Dum. 11 d. Rusalii). Ev. (Luca 7, 36-50): În vremea aceea îl ruga pe Iisus unul din farisei (Lun: 21 d. Rusalii).

15. *Dumineca 3-a a lui Luca*, gl. 2, voscr. 8. Slujba învierii. Ap. și Ev. Duminicii 20-a d. Rusalii. Peste săptămână, Ap. și Ev. din săptămâna 27-a d. Rusalii. (în 18 Oct. ale sfântului).

22. *Dumineca 6-a a lui Luca*, gl. 3, voscr. 9. Slujba învierii. Ap. și Ev. Duminicii 23-a d. Rusalii. Peste săptămână, Ap. și Ev. din săpt. 23 d. Rusalii. (în 23, 26, 27 Oct. ale sfinților).

26. *Joi. Sfântul mare mucenic Dimitrie și pomenirea marei cutremur.* (din Constantinopol la a. 741, și din România la a. 1940). Slujba sfântului și a cutremurului din Minei. La utrenie Ev. (Matei 10, 16-22): Zis-a Domnul: iată eu vă trimit (Miercuri 3-a d. Rusalii). La liturghie, Apost. (2 Timotei 2, 1-10): Fiule Timotei, întărește-te în darul. Ev. (Ioan 15, 17-16, 2): Zis-a Domnul: acestea poruncesc vouă (Sâmb. 3-a d. Paști).

29. *Dumineca 7-a a lui Luca*, gl. 4. voscr. 10. Slujba învierii. Apost. și Ev. Duminicii 24-a d. Rusalii. Peste săptămână, Ap. și Ev. din săpt. 24-a d. Rusalii.

Noemvrie.

5. *Dumineca 5-a a lui Luca*, glas 5, voscreasna 11. Slujba învierii. Apostolul și Evanghelia Duminicii 22-a după Rusalii. Peste săptămână, Apostoli și Evanghelii din săptămâna 25-a după Rusalii.

8. *Miercuri. Sfinții arhangheli Mihail și Gavril.* Slujba sfinților din Minei. La utrenie, Evanghelia (Matei 18, 10-20): Zis-a Domnul: căutați să nu defăimați (vezi în Lunia Rusaliiilor). La liturghie, Apostol (Evrei, 2, 2-10): Fraților, devremece s'a făcut adevărat (vezi la 6 Septemvrie). Evanghelia (Luca 10, 16-21): Zis-a Domnul: celce ascultă de voi (vezi la 6 Septemvrie).

12. *Dumineca 8-a a lui Luca*, glas 6, voscreasna 1. Sfântul părinte Ioan cel milostiv, patriarhul Alexandriei. Slujba învierii și a sfântului. Apostolul și Evanghelia Duminicii 25-a după Rusalii.

Peste săptămână, Apostoli și Evanghelii din săptămâna 26-a după Rusalii (în 13, 14, 16 Noemvrie, ale sfinților).

19. *Dumineca 9-a a lui Luca*, glas 7, voscreasna 2. Slujba învierii. Apostolul și Evanghelia Duminicii 26-a după Rusalii. Peste săptămână, Apostoli și Evanghelii din săptămâna 27-a după Rusalii.

21. *Marți. Intrarea în biserică a Maicii Domnului.* Slujba praznicului. La utrenie, Evanghelia (Luca 1, 39-49. 56): În zilele acelea, sculându-se Maria. Catavasii: Hristos se naște (din 21 Noemvrie până la 31 Decemvrie). La liturghie, Apostol

Evrei 9, 1-7): Fraților, cortul cel dintâi. Evanghelia (Luca 10, (38-42. 11, 27-28): În vremea aceea, a intrat Iisus într'un sat. Irmosul și priceasna praznicului.

26. *Dumîneca 13-a a lui Luca*, glas 8, voscreasna 3. Slujba învierii. Apostolul și Evanghelia Duminicii 30-a după Rusalii.

Peste săptămână, Apostoli și Evanghelii din săptămâna 28-a după Rusalii (în 30 Noemvrie, ale sfântului).

Decemvrie.

3. *Dumîneca 14-a a lui Luca*, glas 1, voscreasna 4. Slujba învierii. Apostolul și Evanghelia Duminicii 31-a după Rusalii.

Peste săptămână, Apostoli și Evanghelii ale sfinților sau din săptămâna 29-a după Rusalii.

6. *Miercuri. Sfântul ierarh Nicolae*. Slujba sfântului. Evan. utreniei (Ioan 10, 9-16): Zis-a Domnul: eu sunt ușa. La Liturghie. Apostol (Evrei 13, 17-21): Fraților, ascultați pe învățătorii voștri. Evanghelia (Luca 6, 17-23: În vremea aceea, stătut-a Iisus la loc șes (vezi Vineri a 19-a după Rusalii).

10. *Dumîneca 10-a a lui Luca*, glas 2, voscreasna 5. Slujba învierii. Apostolul și Evanghelia Duminicii 27-a după Rusalii. Peste săptămână, Apostoli și Evanghelii din săpt. 30-a după Rusalii (în 12 Decemvrie ale sfântului).

17. *Dumîneca strămoșilor*, glas 3, voscreasna 6. Slujba învierii și a strămoșilor (vezi după 11 Decemvrie la Minei). Apostolul Duminicii 29-a după Rusalii. Evanghelia Duminicii 28-a după Rusalii (11-a a lui Luca).

Peste săptămână se citesc Apostoli și Evanghelii din săptămâna 31-a după Rusalii.

22. *Vineri*. Se citesc ceasurele împărătești (vezi în Minei, la 24 Decemvrie), apoi vecernia din 23 Decemvrie (fără vohod). Liturgihe nu se face.

23. *Sâmbătă înainte de Nașterea Domnului*. Utrenia din 23 Decemvrie. Liturghia Sf. Ioan. Apostolul și Evanghelia Sâmbetei înainte de Nașterea Domnului. Sâmbătă, la vecernie, nu se cântă din ale învierii, ci numai ale părinților și ale înainte prăznuirii din Minei (după 19 Decemvrie). La „Doamne strigat-am“, 2.

stihiri ale părinților, gl. 6: Arătat-u-s'a marginilor. Cu mărire se infrumusețează... Mărire, Și acum, a înainte prăznuirii, gl. 6; Peșteră bine te împodobeste. Stihovna înainte prăznuirii, gl. 2: Casa Efratului; Mărire, Și acum, gl. 2: Iată s'a apropiat vremea. Troparul părinților, gl. 2: Mari sunt isprăvile credinței; Mărire, Și acum, a înainte prăznuirii, gl. 4: Scrisu-s'a oarecând.

24. *Duminecă înainte de Nașterea Domnului*, glas 4, voscreasna 7. Dimineața, la „Dumnezeu este Domnul“, troparul învierii (gl. 4); Mărire, gl. 2: Mari sunt isprăvile; Și acum, gl. 4: Scrisu-s'a oarecând. Sedelnele și celelalte ale învierii. Svetilna învierii (a 7-a) și a părinților (Veselește-te Vitteeme). Laudele: 2 ale învierii (gl. 4); Mărire, a părinților, gl. 8. Adunarea învățătorilor leții; Și acum, gl. 4: Prea binecuvântată. Doxologia (gl. 4); troparul învierii gl. 4: Astăzi mântuire.

Liturghia sf. Ioan. Fericitrile învierii (gl. 4) și ale părinților (peasna 6). La vohod, troparul învierii și al părinților; Mărire, Și acum, condacul înainte prăznuirii: „Fecioara astăzi“ (vezi la ceasurile împărătești). Apostolul și Evanghelia Duminicii înainte de Nașterea Domnului. Irmos: Cuvine-se. Priceasna: Lăudați.

La ora 3 ½ d. a. vecernia praznicului. Vohod cu Evanghelia. Lumină lină. Prochimien nu se zice, ci îndată 3 parimii Facere 1, 1-13. Isaia 11, 1-10. Isaia 9, 6-7). Apoi îndată prochimienul, Apostolul și Evanghelia ajunului. Ectenia: Să zicem... În vrednicește-ne, Doamne... Ectenia: Să plinim... Stihovna praznicului. „Acum slobozește“, și după „Tatăl nostru“, troparul și otpustul praznicului.

25. *Luni. Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos*. Dimineața, litia și utrenia praznicului. Evanghelia (Matei 1, 18-24): Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost. *Liturghia marelui Vasile*, cu antifoanele praznicului. „Câți în Hristos“! Apostol (Galateni 4, 4-7): Fraților, când a venit plinirea vremii. Evanghelia (Matei 2, 1-12): Dacă s'a născut Iisus. Irmosul, priceasna și otpustul praznicului.

La ora 3 ½ d. a. vecernia praznicului, cu vohod și prochimien gl. 7: Cine este Dumnezeu mare...

26. *Marți. Soborul Maicii Domnului*. Uthrenia, fără polieleu și fără Evangheliie. La liturghie, Apostol (Evrei 2, 11-18): Fraților,

celce sfințește (vezi la 25 Martie). Evanghelia (Matei 2, 13-23): Dacă s'au dus magii. Irmosul, priceasna și otpustul praznicului.

27. *Miercuri. Sfântul întâiul mucenic și arhidiacon Ștefan.* Utrenia fără polieleu și fără Evanghelie (numai unde este hramul sfântului Ștefan, se cântă polieleu și se citește Evanghelia). La liturghie Apostol (Fapte 6, 8-15. 7, 1-4, 47-60): În zilele acelea Ștefan fiind plin de credință (vezi Luni a 3-a după Paști). Evanghelia (Matei 21, 33-42): Zis-a Domnul: un om era stăpân al casei (Dumineca 13-a după Rusalii). Irmosul și priceasna praznicului.

31. *Duminecă după Nașterea Domnului*, glas 5, voscreasna 8. *Sfinții: Iosif Logodnicul, regele și prorocul David și Iacob fratele Domnului. Incheierea praznicului Nașterii Domnului.*

Sâmbătă seara, la „Doamne strigat-am”, 2 stihiri ale învierii (gl. 5); Mărire a Duminicii după Naștere, gl. 6: Pomenirea săvârșim; Și acum, a praznicului, gl. 2: August singur stăpânind. Stihovna învierii (gl. 5); Mărire, a Duminicii după Naștere, gl. 6: Pomenire arhierilor; Și acum, a praznicului, gl. 4: În peșteră te-ai sălășluit. Troparul învierii (gl. 5); Mărire, gl. 2: Binevestește Iosife; și acum, Nașterea Ta...

Duminecă dimineața, la „Dumnezeu este Domnul”, Troparele ca la vecernie. Sedelnele și celelalte ale învierii. Catavasii: Hristos se naște; după peasna 8, Ceeace ești mai cinstită (gl. 5). Svetilna învierii și a praznicului. Laudele: 2 ale învierii; Mărire, a praznicului, gl. 6; Când în vremea venirii tale; Și acum gl. 5: Preabinecuvântată ești. Doxologia (gl. 5); tropar gl. 8: Inviat-ai din mormânt. La liturghie, fericirile învierii și ale Duminicii după Naștere (peasna 6). La vohod, troparul învierii, „Nașterea ta”, „Binevestește Iosife”; Mărire, Și acum, condacul praznicului: „Fecioara astăzi”. Apostolul și Evanghelia Duminicii după Naștere. Irmosul și priceasna praznicului. Otpustul Duminicii.

Pr. P. BIZERA

Aflarea sticlei

Sticla a fost aflată de Egipteni (Órtört. de Ostvai T. p. 183.)

PICTURĂ BĂNĂȚEANĂ

IARNA PE CRESTELE MUNTILOR
Peisaj de Prof. I. Isac, pictor bănățean.

Gara Domnița Elena iarna. Pictată de Prof. I. Isac, pictor băănățean.

Necazurile unui lungan

Te plângi, domnule, pentrucă ai numai un metru și patru zeci? De-ai ști cât te invidiez; de ai ști cât invidiez pe toți oamenii mici! Crezi că e puțin lucru să ai, ca mine, doi metri și zece? Ce folos să fii înalt? Numai necazuri, domnule, tot felul de necazuri.

Pe stradă, când nu sunt atent, mă lovesc cu capul de firmele magazinelor. Dacă sunt de sticlă, le sparg și trebuie să le plătesc; dacă nu sunt de sticlă, îmi sparg capul și tot eu trebuie să plătesc. Copiii se țin în ceată după mine și se uită ca la urs. Odată, am auzit pe unul strigând către măicuța-sa: „Mamă, nu-i așa că omul acesta umblă cu picioaroange? Să-mi cumperi și mie o pereche“.

Chiar și oamenii în toată firea se opresc de multe ori și se întorc după mine, mai ales bătrânele. „Doamne ferește“ — spun ele — „ce mai prăjină de om“. Unele își fac cruce pe ascuns.

Am tot felul de necazuri. Necazuri cu croitorul. Pe vremurile acestea de criză, îmi trebuie peste cinci metri de ștofă. Supărări cu pantofarul. Nu este glumă să porți ghetе cu numărul patruzeci și opt. O, cât invidiez oamenii mici! Dacă îmi trebuie o pereche de galoși, ca să mă feresc de reumatism, sunt nevoit să mă adresez direct fabriciei. Numai greutăți peste tot, chiar și la mine acasă. A trebuit să-mi comand un pat special: doi metri douăzeci. Am demontat lampa din tavan și am introdus lumina indirectă: cheltuisem o groază de bani pe lămpi electrice. Acum, cel puțin la mine acasă, îmi este capul în siguranță.

Când mă urc într'un tramvai, trebuie să mă aplec de parcă aș culege cartofi. Dacă stau în picioare, ceilalți pasageri cred că m'am urcat pe bancă. Dacă șed, se găsește întotdeauna câte un

deștept care să-mi spună: „Ce stai în picioare, domnule? Nu vezi că n'avem loc de dumneata?”

La teatru sau la cinematograful, nu mă pot duce. Abia începe reprezentația și aud în spatele meu: „Stai jos, domnule! Nu văd nimic din cauza dăimitale! Vai, ce nesimțire...” Când intru într'o prăvălie, ca să cumpăr câte ceva, toți vânzătorii sunt cu ochii numai pe mine. „Dacă omul acesta este atât de lung” — gândesc ei — „cu siguranță că are și mâinile lungi”.

Intr'o zi, la reprezentația unui circ, am auzit pe vreo câțiva de lângă intrare exclamând: „Uitați, a venit uriașul de pe afiș, atracțiunea circului”. Nici nu m'am așezat bine pe scaun, și publicul din jur a început să murmure: „Uriașul de ce nu joacă? Doar am plătit biletul!” Spectatorii se uitau mai mult la mine decât la artiști. Nerăbdător, un copilăș scâncea într'una: „Mamă, să joace și uriașul”. Alții, mai mari și mai mici, îi țineau isonul.

La sfârșitul reprezentației, un omuleț mi-a ținut calea. „Domnule, sunt directorul circului. Îți ofer un angajament pe trei luni”.

Ce săți mai spun, domnule? Numai necazuri și iar necazuri. Înțelegi acum, domnule, de ce invidiez oamenii mici?

Trei sferturi la trei

La ghișeu pentru predarea telegramelor dela poșta din Lușgoj, l-am întâlnit pe fostul meu coleg de școală, Vasile Vasilescu, astăzi mare comerciant pe Calea Griviței, București.

— Prietene, ești bun să-mi spui cât e ceasul? m'a întrebat. Mă grăbesc să ajung la gară.

— Trei sferturi la trei, am răspuns după ce am privit cu luare aminte vechiul meu ceasornic de buzunar.

— Iartă-mă, nu pricep. Trei sferturi la trei însemnează trei și un sfert sau trei și trei sferturi?

— Nu însemnează nici trei și un sfert, nici trei și trei sferturi. Însemnează trei fără un sfert. Dar cum se face că nu ști nici atâta lucru? Parcă erai mai breaz la școală.

— De unde să știu? La București se spune altfel, nu ca pe la voi. Așa dar, trei sferturi la trei, este tot una cu două și un

sfert. Slavă Domnului! — acum înțeleg. Mai am destul timp până la gară.

— Ce tot vorbești omule? Mi se pare că n'ai înțeles nimic. Am spus trei fără un sfert nu două și un sfert.

— Vrei să râzi de mine? făcu Vasile Vasilescu supărat. Adineauri vorbeai de trei și câteva sferturi și acum vorbești de trei fără câteva sferturi. Ori albă ori neagră.

— Nu te supăra, nu vreau să râd de nimeni. Trei sferturi la trei, însemnează nici mai mult nici mai puțin decât două și trei sferturi. Clar ca bună ziua!

— Cu alte cuvinte, două și patruzeci și cinci?

— Exact.

— Și nu puteai să-mi spui asta dela început? La trei îmi pleacă trenul, abia am timp să mai ajung până la gară. La revedere!

Spunând aceste cuvinte, fostul meu coleg începu să fugă ca un iepure.

— Stai! — strigai în urma lui, cred că te grăbești în zadar.

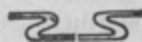
— Cum așa? întrebă Vasile Vasilescu, oprindu-se o clipă din goană.

— Foarte simplu. Când m'ai întrebat cât e ceasul era două și patruzeci și cinci, dar acum este un sfert la patru.

— Cât? urlă bucureșteanul.

— Un sfert la patru, adică trei și cincisprezece minute. Timpul trece repede, când nu ești învățat să vorbești ca pe la noi. Ai pierdut trenul! Dar nu-ți face sânge rău. Noaptea, la trei sferturi la unu și mâine la un sfert la trei, mai pleacă și alte trenuri spre București!

(Din NECAZURILE UNUI LUNGAN — Schițe vesele — de CORNELIU INDRIEȘIU).

Spicuiрі din istoricul Szentkláray Jenő.

„Sunt sate germane în Banat, în cari se știe că, în vechime au fost locuite de români”. Szentkláray Jenő: Oláhok költöztetése Délmagyarországon, pag. 5.

Pagini de istorie

Întâmplările mărunte ale vieții sunt înghițite de vreme și uitate. Ele nu au greutatea faptelor mari ce lasă dăre adânci, pe care istoria le înscrie în paginile sale.

Războiul nostru sfânt, început în anul 1941, pentru noi

M. Sa Regina Mamă Elena vizitează pe răniți împărțindu-le daruri și mângăiere.

Românii a 'nsemnat un fapt capital din viața neamului nostru. Începerea lui s'a înscris în istorie, punându-se în fața lumii întregi voința neindublecabilă a unui popor care se ridică mândru peste ruinele ce i-au fost impuse de împrejurări dușmănoase. Această pagină de istorie este cea dintâi, în ea se cuprind străduințele noastre de a ne cuceri prin suferință, jertfă și luptă locul ce ni se cuvine pe fața pământului.

Pământul țării noastre dragi este plin de dovezi asupra drepturilor noastre sfinte. Aceste drepturi ni s'au părut așa de clare, atât de binecunoscute, încât nu le-am fixat încă pe hârtie. Dar, nici stăpânirile vremelnice, venite în cursul vremilor peste noi, nu ne-au dat răgazul necesar ca să fixăm în scris și să facem cunoscut lumii întregi drepturile noastre asupra pământului

Morminte de eroi. Un ultim salut camarazilor căzuți.

strămoșesc. Ele sunt înscrise în ruinele păstrate de pământul frate cu noi. Pământul nostru le-a ascuns vederii dușmanului și le-a păstrat neatinse ca și osemintele străbunilor noștri. Veni-va vremea când vor grăi și ele pentru noi.

Prezentul va adăuga pagini noi de glorie în istoria începută de lungă vreme a neamului nostru. Și dacă ar încerca unii să ni le șteargă, osemintele eroilor noștri înscriu pe pământul țării noastre, ca și peste hotare, pagini nepieritoare de istorie.

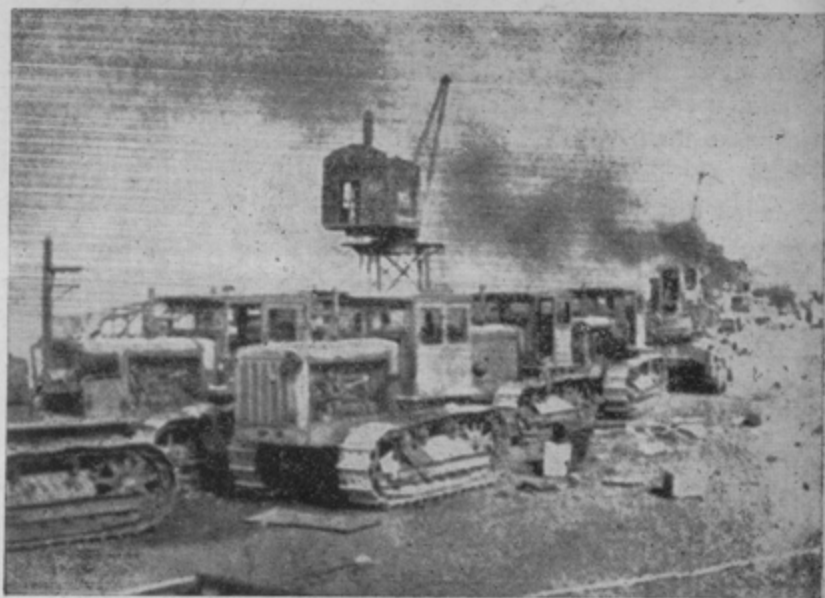
Faptele de armă ale glorioasei noastre armate fapte cari au născut lumea întreagă nu pot fi uitate: Ele lasă urme adânci pe oceanul vremii. Ele își vor găsi loc de cinste în istorie, dimpreună cu făptașii lor.

În istoria unităților noastre românești, a regimentelor noastre, faptele lor de vitejie s'au înscris cu litere de foc, rămânând pilde vrednice de urmat generațiilor viitoare.

Glorioasa noastră infanterie în marș.

Armele noastre românești își au fiecare partea ei de glorie și cinste. Artileria noastră a înscris pagini de istorie în actualul război pentru preciziunea ei și pentru vitejia fără de seamă a artileriștilor noștri. Infanteria și faimoșii Vânători de munte și-au atras admirația sinceră a tuturor, aliați sau vrăjmași. La faima armelor noastre adaugă laurii gloriei și mica, dar hotărâta și viteaza noastră marină de război. Dar, ce s'ar putea scrie ca să se arate pe deplin faima aviației noastre? Din faptele de războiu care au cinstit neamul, în cele ce urmează, vom reda în icoane câteva din ele.

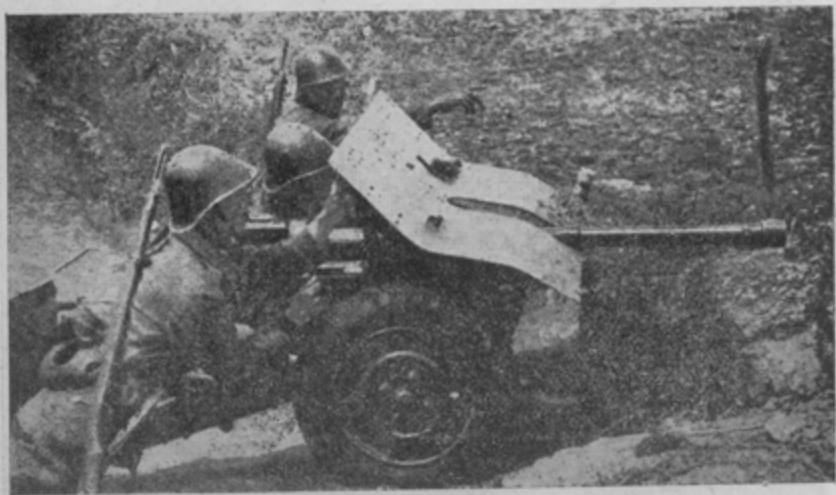
Odesa după cucerirea ei de trupele române.

Infanteria română atacă.

Tanc românesc.

Tun antitanc român.

Apararea antiaeriană română gata de a acționa.

Artileria grea în poziție de tragere.

Ruinele presărate de războiu în Chișinău

Avion românesc gata de a porni în misiune.

Armata noastră motorizată.

Un post de luptă înaintat.

Scrisoare de pe front

Mai scrie-mi măicuță-o carte
Că eu prea m'am dus departe
Sus pe malul Niprului
Spaima bolșevicului.

Cel care-și iubește țara
Să fie ca florile vara,
Care nu trec nici de brumi,
Nici românii de păgâni.

Eu n'am timp să vă scriu des,
Că acuma mă distrez
Cu gloanțe și proiectile
Care cad pe lângă mine.

Am scris și tu nu m'auzi
Văd că nu vrei să-mi răspunzi,
Poate acum te-ai pus pe gânduri
De nu-mi scrii vreo niște rânduri?

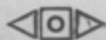
Glonțul trece vâjăind
Și obuzele cântând,
Iar eu râd și trag cu arma
Că d'aia m'a făcut mama.

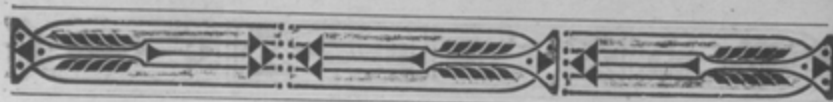
Te-ai gândit că nu sunt viu
Și 'napoi eu nu mai viu?
Sunt bine dragă, fericit
Și lupt mereu, neconținut.

M'a făcut cu arma'n mână
Să-i fac pe dușmani țărăni,
Pe toți rușii că-i răpun
Să știe că sunt român.

Am mers din Putna pân'la Nipru
Gonind mereu tot bolșevicu
Am fost păzit de Domnul Sfânt
Glonț nu m'a pus la pământ.

(Scrisă de pe front de către soldatul Gheorghe Suba din Comuna
Virișmort județul Severin).

COLȚUL VESELIEI

SE CONDAMNĂ SINGUR.

Un judecător american cam avea obiceiul să tragă la măsea. Intr'o zi, căzu beat mort în stradă și fu dus acasă pe brațe.

A doua zi s'a dus la slujbă. Sala de ședințe era plină de lume, curioasă să vadă ce va face judecătorul, în urma pățaniei din ajun. Iată că începu să întrebe și să răspundă singur:

— Cutare...!

— Prezent!

— Ești judecător?

— Da! Pentru prima oară în viața ta te-ai îmbătat. Legea e dreaptă pentru toți. Te condamn la 500 dolari amendă; dar, ținând seamă de trecutul tău cinstit, pronunț amânarea pedepsei, conform lezei și când vei mai face ca eri, pedeapsa rămâne definitivă. Bagă dar de seamă și nu face altă dată.

Intelegeți că judecătorul vorbea singur de pățania lui.

După aceea trecu la procesul următor.

IN AEROPLAN.

Avram roagă pe un prieten al lui, aviator, să-i plimbe familia deasupra orașului. Prietenul, care cunoștea limbuția lui Avram, îi răspunde:

— Ascultă, Avram, te iau cu Sara în aeroplan, dar să știi: pentru fiecare cuvânt pe care ai să-l rostești, vei plăti 1000 de lei amendă.

Avram primește. Aviatorul în ora plimbărei deasupra orașului, face fel de invărtiri periculoase ca să-și sperie amicii.

La coborâre, Avram se repede înaintea aviatorului:

- Mm ! Mm ! Mm !
- Ce e ? Ce s'a întâmplat ?
- Mm ! Mm ! Mm !
- Vorbește, frate ! Acum nu mai plătești nici o amendă...
- A căzut nevastă din aeroplan !

CE NU ȚI SE FURĂ.

Călătorul : Moșule, când ai să te lași de ciobănit ? că doar trebuie să ai peste 70 de ani !

Ciobanul : De domnule, nu știu câți ani să am. De când ciobănesc îmi număr numai oile că, numai dintre oi se poate să-mi piară vreuna ; din anii mei știu că nu-mi ia nimeni.

OGLEANDA CHINEZULUI.

Un chinez, trebuind să plece la târg, întreabă pe nevastă-sa, cam ce lucru ar dori să-i aducă de la oraș.

— Uite ce, bărbate : am văzut și eu pe la muerile celelalte câte un pieptene infipt în păr. Tare mi-ar fi drag să am și eu unul.

— Bine, nevastă, pieptene să fie ; da cum să fac să nu uit, că am mai multe daraveri la oraș ?

— Să te uiți seara pe cer și fiindcă-i luna de curând răsărită și pare că-i seceră, când oi vedea-o să-ți aduci aminte, că taman așa e pieptenele ce ți-l cer eu.

Plecă omul după treburi, apoi se duse la un negustor și-i spuse că nevasta i-a cerut să-i aducă un lucru care seamănă cu luna.

Acu, în vremea cât lipsise el de acasă, se făcuse luna plină, și uitându-se negustorul la lună, se gândi, se socoti, la urmă zise omului :

— Alta nu poate să fie decât o oglindă, chiar rotundă cum e luna.

— Așa o fi, zise omul și cumpără oglinda.

Cum îl văzu nevasta intrând pe ușă, îi sări înainte și-l înrebă numai decât :

— Adus-mi-ai ce ți-am cerut, bărbățele ?

— Adus, cum să nu, iacă, uite ici.

Femeea, care nu mai văzuse oglindă până atunci, o luă, o cercetă, apoi câtă în ea și strigă înspăimântată :

— Vai și amar de mine, bărbatu-meu și-a cumpărat altă nevastă ! și se porni pe plâns.

— Ce-i, maică ? o întrebă maică-sa care auzind-o plângând veni într'un suflet.

— Uite, mamă, ce necaz a dat peste mine : bărbatu-meu și-a adus altă nevastă de la târg, răspunse ea plângând și mai amar.

— Lasă, maică, nu te mai prăpădi așa cu firea, nu vezi cătu-i de urâtă și de bătrână ?...

SĂRĂCIA ȘI OAEA.

Sărăcia s'a pus la vorbă cu oaea, care și unde să cuprindă loc în casă. Și așa Sărăcia alergă să se pue în colțul drept al casei, dar acolo sta găleata cu lapte. Se repede atunci la colțul al treilea ; acolo se făcea brânza și se alegea untul. Acum Sărăcia pornește la colțul al patrulea, ne mai îndoindu-se că aici își va găsi loc ; dar s'a înșelat, căci oaea îi spune că acolo demult s'a așezat lăna.

Necăjită și ca vai de dânsa, văzând că nu-și găsește loc, Sărăcia a ieșit din casă, rușinată, ducându-se pe pustiu.

Iată câte foloase ne dă oaea și cum ne scapă de sărăcie.

A UITAT ADRESA.

Tatăl își îmbrățișează feciorul, care pleacă la București și-i dă în grijă :

— Ai să te duci pe la prietenul meu Georgescu, să-i dai scrisoarea asta. Auzi ? Să nu uiți...

— Da, tată... Inșă ai uitat să-mi spui adresa lui Georgescu...

— Da-da-da-da-da... bine zici.. Așa e ! Am uitat să-ți spun adresa. Inșă, n'o știu nici eu... Nu știu unde stă Grigorescu, fir'ar de răs să fie !

— Păi atunci cum aflu eu adresa ?

— Prost ești, mă !... Ți-o spune el când o să-i dai scrisoarea.

GHICITORI

Când e ziua cea mai lungă ?

(əvəɹu əɹ ɪə u puɹɔ)

Cine s'a născut și încă n'a murit.

(nə)

Cine tot caută pe jos fără să fi pierdut ceva și tot geme
fără să fie bolnav.

(ɪnɔɹɔd)

Am două poște ce îmi spun veștile din lume.

(əɪɪɹɔɹɔɹɔ)

Am o casă albă plină cu aur ; aurul îmi trebuie, casa s'o
a cine vrea.

(ɪno)

Hanțur, Conțur, trece pe uliți cu o mie de suliiți.

(ɪnɪɹɪɹɔ)

Dacă n'ar fi, lumea ar peri, iar dacă multă este, lumea
prăpădește.

(ɛdɛ)

Ce merge zi și noapte, și drumul nu-l mai trece.

(əvəɹu)

Ce fuge mereu la vale și își lasă mașele în cale ?

(dɛ əɹɔ ɪnɔɹɔ)

Am un butoiăș cu două feluri de vin.

(ɪno)

Mănâncă toată ziua carne iar noaptea stă cu gura căscată.

(gɪhɛɹɔɹɔɹɔ)

Cine are urechi și nu poate auzi.

(ɪnɔɹɔ)

Te-am văzut într'un loc unde n'ai fost și nici n'ai putea să
fi vreodată.

(ɛɹɔɹɔɹɔɹɔ)

Am o găină cușcă, îi curge din cioc cenușe.

(ɛɹɔɹɔ)

Sfetnicul gospodarului

Poamele sunt o binecuvântare cerească

Poamele conțin vitamine și sunt foarte bune atât pentru bolnavi cât și pentru cei sănătoși. Iată câteva sfaturi cu privire la pomii fructiferi :

Plantatul pomilor roditori

Plantatul începe cu jumătatea lunii Octomvrie și o ține până către sfârșitul lui Noemvrie.

Pomii sădiți din toamnă vor arăta în primăvară o creștere mai viguroasă.

Gropile trebuiesc făcute cu câteva săptămâni înainte de plantat. Ele trebuiesc făcute cam dela 80 cm. până la 1 metru adâncime și 1 m. — 1,5 m. în lățime.

Distanța între pomi va fi destul de mare pentru ca rădăcinile și coroanele să aibă loc și spațiu îndestulător când pomii vor lua dezvoltarea normală.

Distanța diferă după felul pomilor și anume: nucii se plantează la 12-15 m., merii la 10-12 m. perii și cireșii la 8-10 m., caisii și prunii la 6-7 m.; persicii, vișinii și gutuii la 5-6 m.

Rădăcina pomilor trebuie să fie fasonată înainte de plantare.

Părțile zdrobite sau uscate se taie iar rădăcinile prea lungi se scurtează la 30-40 cm.

Adâncimea la care se sădesc pomii trebuie în așa fel calculată în cât după ce pământul se va indesa pomii să vie la aceeași adâncime la care au stat și în pepinieră.

Tutorii se bat în fundul gropii și trebuie să fie destul de

puternici și dați prin foc sau cătrăniți la partea ce vine în pământ. Să se curețe de coajă spre a nu servi de locaș pentru insecte.

Gunoiiu folosit la plantare să fie bine putrezit și să nu se pună direct pe rădăcini ci numai după ce s'au acoperit cu un strat de pământ de câteva degete grosime.

Coroana suferă unele tăieri în cazul când are prea multe ramuri. Nu se lasă de cât una mijlocie de continuare și 4-5 laterale cea mijlocie se scurtează la 50-60 cm. și cele laterale la 30-40 cm.

În ce privește distanța la care se plantează pomii se poate adăoga că pomii plantați prea des se vor concura între ei în privința aerului, luminei și a hranei din sol. A avea pomi mulți pe unitatea de suprafață nu înseamnă a avea rod bogat și de calitate.

Prinderea pomilor se ușurează mult prin unirea rădăcinilor într'o mocirlă făcută cu apă, balebă de vacă și argilă, iar după plantare udați din belșug.

Văruitul pomilor

Recomandabil e să se văruiască pomii la sfârșitul iernei, luna Februarie, și combaterea paraziților ce iernează pe pom să se facă prin stropiri zemuri insecticide.

Văruitul pomilor în timpul toamnei fiind socotit ca o măsură de combaterea paraziților ce iernează pe trunchiul și pe ramurile mai groase ale pomilor nu are importanța ce i se atribue.

Varul nu omoară paraziții cari iernează pe trunchiul pomilor, ci din contră îi apără de ger, înlesnindu-le o mai bună iernare.

Cel mai bine este de a văruia pomii spre sfârșitul iernei. Varul mai are menirea să împiedece ca pomii să înceapă vegetația prea timpuriu evidențându-se astfel pagubele ce le-or produce înghețurile târzii de primăvară.

Stropirile de iarnă la pomii fructiferi

Pomii fructiferi cer o continuă îngrijire. Un pom plantat și lăsat la voia întâmplării va da roade puține și de proastă calitate.

tate. Timpul necesar pentru îngrijirea pomilor este iarna în zilele frumoase. În acest anotimp se pot face tăeri în coroană, curățirea pomilor de mușchi și licheni precum, și stropirile de iarnă. Alături de îngrășămintele stropirile aduc recolte bogate și de bună calitate.

Pomii stropiți dau o recoltă dublă față de cei nestropiți. Stropitul influențează nu numai producția ci și calitatea fructelor. Experiențele au dovedit că la pomii stropiți 30,4 %, din fructe au fost calitate excepțională, pe când la cei nestropiți 16,8 % de această calitate.

Curățirea pomilor de mușchi și licheni cu peria favorizează și îndepărtarea ouălor de insecte și omizi. Acelea însă care se găsesc pe muguri și crengile se pot distruge numai prin stropiri.

Preparatele potrivite pentru stropirile de iarnă sunt: carbolineum de pomi, zeama sulfo-calică și zeama bordeleză.

Curățitul coroanei pomilor fructiferi.

Coroana pomilor roditori trebuie curățată cel puțin odată la 2-3 ani spre a avea un rod bogat și de bună calitate. Această operațiune constă în tăierea crăcilor moarte, acelor care se încrucișează, a ramurilor lacome și o parte din restul ramurilor dacă coroana e prea deasă lăsându-se astfel ca aerul și lumina să poată pătrunde cu ușurință. Ramurile tinere se pot tăia cu foarfecele de grădină, iar cele mai groase cu ferăstrăul de pomi. Tăeturile se vor netezi cu cosorul și se vor unge cu ceară de altoit pentru a împiedeca pătrunderea germenilor diferitelor boli și a apei.

Această curățire se face de iarna până primăvara.

Păstrarea butoaielor.

Un butoi după ce se golește din vin trebuie să i se scoată drojdia, după care spală bine cu apă fiartă, se clătește apoi cu apă rece, se usucă și se afumă cu pucioasă. Se astupă bine și se păstrează la un loc uscat. Când e nevoie să ne folosim din nou îl spălăm. Numai în felul acesta se pot păstra bine butoaietele.

Extras din legea timbrului

OBIECTUL	Timbru	
	fiscal	judiciar
Cerere către autorități publice	20	—
" " curtea administrativă	20	2
" cazier	20	150
" p. dispensă de căsătorie	20	5
Certificat	40	—
" dela curtea administrativă	40	—
" " cazier	40	50
" " căsătorie	40	5
Copii și extrase de pe orice fel de acte	20	—
Apel administrativ	52	—
" fiscal	34	—
Procură	40	—
Chitanță (particulari) până la 100 Lei	scutit	—
" dela 100 — 10.000 Lei	10	—
" " 10.000 — 50.000 Lei	30	—
" " 50.000 — 100.000 Lei	60	—
" " 100.000 — 200.000 Lei	80	—
" " 200.000 în sus	crește cu 20 lei de fiecare 100 mii lei	—

OBIECTUL	Taxă stabilă	Impozit proporț.	Timbru factură
Facturi		1.70%	10%
Cambii cu scadența până la 6 luni, p.		0.40%	
" " peste 6 luni		0.70%	
Bilete pentru vânzări de vite mici	3		
" " mari	7		
Bilete eliberate "localnicilor" pentru trecerea frontierei	7		
Notă			
Pașapoarte pe 3 luni } pentru studii sau	1000		
" " 6 luni } misiuni oficiale în	1250		
" " 12 luni } străinătate 1/4 parte	1500		
a taxelor			
de emigrare	500		
Autorizațiuni pentru exercițiul unei meserii ...	27		
Brevete de desfășurare băuturilor spirituoase ...	660	11—	
Permis de pescuit	27		
" de vânatoare	132		
" pentru portul armelor	132		
Testamente, pacte succesoriale autentice, ce- rerile de întărirea testamentelor	27		

Extras din tariful poștal și telegrafic

OBIECTUL	Loco Lei	Alte localități Lei	Străină- tate (unificat) Lei
O carte poștală simplă	10	10	Numai
" " " militară	3	3	recoman-
" " " cu răspuns plătit ...	20	20	date se
" " " ilustrată cu salutări			admit o
" " " sau formule de felicitări	5	5	carte post
" " " cu orice text	16	16	Lei 30+4
O scrisoare simplă până la 20 gr. ...	12	16	asist. o
" " " între 21— 50 gr.	27	31	scrisoare
" " " " 51— 100 gr.	27	31	Lei 34+4
" " " " 251— 500 gr.	51	55	asist.
" " " " 501— 750 gr.	102	110	
" " " " 751—1000 gr.	102	110	
Imprimare până la 20 gr.	4	4	
" de la 21— 50 gr.	5	5	
" " 51— 100 gr.	10	10	
" " 101— 250 gr.	16	16	
" " 251— 500 gr.	20	20	
" " 501—1000 gr.	26	28	
Cărți până la 100 gr.	4	4	
" " 101— 250 gr.	5	5	
" " 251— 500 gr.	10	10	
" " 501— 750 gr.	20	20	
" " 751—1000 gr.	20	20	
" " 1001—2000 gr.	32	32	
De la 2 kgr. în sus se tratează ca mesagerii			
Taxa de recomandare fixă	20	20	
Taxa de „expres” fixă	30	40	
<i>Imprimare în relief pentru orbi</i>			
a) Până la 1.000 gr. Lei 0,50			
b) Pentru fiecare kg. sau fracțiune de			
kg. până la 5 kg., în plus, câte Lei 0,50			
De la 5 kg. în sus se tratează mesagerii.			

OBIECTUL	Lei
Dela 100.000 Lei în sus, de fiecare mie sau fracțiune de mie câte	1,30
Taxa pentru ramburs până la 200 Lei inclusiv ...	2
până la 500 Lei inclusiv	4
" " 1000 " "	7
dela 1000 " în sus	13
Mandate, Cartonul	5
Taxa pe valoare:	
până la 5.000 Lei de fiecare 100 Lei	1,30
dela 5.001— 10.000 de fiecare 1000 Lei	6,50
" 10.001— 20.000 " " 1000 "	3,90
" 20.001— 50.000 " " " "	2,60
" 50.001—100.000 " " " "	1,30
" 100.001—500.000 " " " "	0,65
Pentru plata mandatelor la domiciliu până la Lei 200	2

Telegrame

CUPRINSUL	Loco	Altă localitate
Cel puțin 15 cuvinte (de cuvânt) .	5	7
O carte de vizită telegrafică . . .	80	100
Suprataxe: Urgent	10	14
Fulger	15	21
Pentru înregistrare	6+4 asist.	6+4 asist.

Tariful de mesagerii

Tariful General

Greutatea în kg.	TAXELE PENTRU		
	Acelaș județ	Județe limitrofe	Județe nelimitrofe
1	42	48	55
2	50	58	72
3	50	68	89
4	66	78	106
5	74	90	123
6	82	100	140
7	90	110	157
8	98	120	174
9	104	130	191
10	112	142	208
11	120	152	224
12	128	162	241
13	136	172	258
14	144	182	275
15	152	192	292
16	156	202	306
17	162	208	321
18	168	216	335
19	172	226	350
20	178	232	363

Radio

Cauțiune care se restituie când nu mai ai aparat de radio (plătibilă în 8 rate)	Lei 1930
Taxa de înscriere	250
Abonamentul trimestrial (la 3 luni) ..	420

CALENDARUL VITELOR

Inceputul	Sfârșitul periodului de purtat la :			
	data	vaci 285 zile	cal 348 zile	oi și capre 154 zile
				scroafe 1.0 zile
4 Ianuarie	15 Oct.	9 Dec.	6 Iunie	3 Maiu
7 "	18 "	12 "	9 "	6 "
12 "	23 "	17 "	14 "	11 "
16 "	27 "	21 "	18 "	15 "
21 "	1 Nov.	26 "	23 "	20 "
5 Februarie	16 "	10 Ianuarie	8 Iulie	4 Iunie
12 "	22 "	16 "	14 "	10 "
21 "	2 Dec.	26 "	24 "	20 "
2 Martie	11 "	4 Februarie	2 August	29 "
7 "	16 "	9 "	7 "	4 Iulie
14 "	22 "	15 "	13 "	10 "
2 Aprilie	11 Ianuarie	7 Martie	2 Sept.	30 "
6 "	15 "	11 "	6 "	3 August
16 "	25 "	21 "	16 "	13 "
1 Maiu	9 Februarie	5 Aprilie	1 Oct.	28 "
7 "	15 "	11 "	7 "	3 Sept.
11 "	19 "	15 "	11 "	7 "
21 "	1 Martie	25 "	21 "	17 "
5 Iunie	16 "	10 Maiu	5 Nov.	2 Oct.
11 "	22 "	15 "	11 "	8 "
15 "	26 "	20 "	15 "	12 "
25 "	5 Aprilie	30 "	25 "	22 "
5 Iulie	15 "	9 Iunie	5 Dec.	1 Nov.
10 "	20 "	14 "	10 "	6 "
16 "	26 "	20 "	16 "	12 "
25 "	5 Maiu	29 "	25 "	21 "
4 August	15 "	9 Iulie	4 Ian.	1 Dec.
10 "	21 "	15 "	10 "	7 "
14 "	25 "	19 "	14 "	11 "
24 "	4 Iunie	29 "	24 "	21 "
3 Sept.	14 "	8 August	3 Febr.	31 "
8 "	19 "	13 "	8 "	5 Ianuarie
11 "	24 "	18 "	13 "	10 "
23 "	4 Iulie	28 "	23 "	20 "
3 Oct.	14 "	7 Sept.	5 Martie	30 "
9 "	19 "	13 "	11 "	5 Febr.
13 "	24 "	17 "	15 "	9 "
23 "	4 August	27 "	25 "	19 "
2 Nov.	14 "	7 Oct.	4 Aprilie	1 Martie
8 "	20 "	13 "	10 "	7 "
12 "	24 "	17 "	14 "	11 "
22 "	3 Sept.	27 "	24 "	21 "
2 Dec.	13 "	6 Nov.	4 Maiu	31 "
7 "	18 "	11 "	9 "	5 Aprilie
14 "	25 "	18 "	16 "	12 "
17 "	28 "	21 "	19 "	15 "
23 "	3 Oct.	27 "	25 "	21 "
27 "	7 "	1 Dec.	29 "	25 "

Sfaturi pentru gospodine

PRĂJITURI

Plăcintă cu mere.

4 pahare îndesate cu făină, 1 pahar unsoare sau unt, 3 ouă, (gălbenuș și albuș), 4 linguri de zahăr pisat, se pun pe scândura de tăieței și se frământă bine. Țăluatul acesta se împarte în două și pe scândura înfăinată se întind cu sucitoarea în grosimea unui jumătate de deget și într'o tavă punem o foaie. Peste ea presărăm puțin pesmet (prezli) sau griș, iar peste aceste punem în grosime de 2 degete mere spălate, bine șterse (necurățite de coaje), rase pe o răzătoare mai mare și stoarse puțin de must. Deasupra presărăm 4-5 linguri de zahăr pisat și o linguriță de cuișoară (cunișoară) pisată foarte mărunț. Deasupra ei punem foaia a doua, străpungem puțin cu furculița și coacem la foc potrivit. Caldă se taie în bucăți, iar deasupra presărăm puțin zahăr pisat.

Plăcintă cu brânză de vacă.

Se face la fel ca plăcintă cu mere, cu deosebirea că în loc de mere punem o farfurie de brânză de vacă trecută prin sită și amestecată cu 4 gălbenușe de ouă frecate cu 5 linguri de zahăr și adăugat albușul de ou bătut spumă tare. În loc de cuișoară se poate pune zahăr vanilat sau coaje rasă de lămâie.

Lapte de pasăre (foarte bun pentru copii dela 1 an și jum. în sus).

Intr'un blid de porțelan punem 4 gălbenușe de ou, 4 linguri de zahăr pisat mărunț și o lingură de făină și cu o lingură de lemn frecăm bine un sfert de ceas. Când e gata, albușele de ouă se bat spumă tare cu furculița. În timpul acesta într'o cratiță punem să fiarbă un litru de lapte. Când clocotește, cu o lingură

de metal rupem din spuma bătută bulgări de mărimea lingurii și fierbem pe amândouă părțile, apoi îi scoatem pe o farfurie. În laptele acesta vom turna gălbuneșele frecate și un praf de vanilie, apoi cu lingura de lemn vom amesteca mereu, pânăcând s'a îngroșat ca și o smântână subțire. (Să avem mare grijă la amestecat, căci altfel se va face brânză, se va strica). Turnăm într'un blid, deasupra punem spuma fiartă și servim numai rece.

Găluște cu prune uscate.

Prunele uscate se spală bine și se lasă în apă caldă să se umfle până a doua zi. A doua zi, din cartofi fierți în coaje curățiți și sfărmați bine, adăug un ou și făină cât să-i cuprindă, frământăm aluat potrivit. Îl întindem pe scândura de tăieței înfăinată în grosime un jum. de deget. Tăim în bucăți pătrate. În fiecare bucată învelim câte o prună și dăm formă de minge. Fierbem în apă clocotită cu sare, strecurăm, le trecem prin pesmet (prezli) prăjit în unsoare și servim calde.

Cremă de zahăr ars.

Într'un blid de porțelan punem 5 ouă gălbenuș și albuș, 5 linguri zahăr măcinat, 1 litru de lapte și le batem bine cu o furculiță un sfert de ceas. Într'o cratiță cu smalt punem să se ardă 3 linguri de zahăr și când a căpătat o culoare închisă învârtim cratița, ca zahărul ars să se lipească de pereții ei. Turnăm în ea ouăle bătute cu laptele. Cratița aceasta o punem în altă cratiță cu puțină apă rece și o dăm la cuptor să fiarbă încet. Când a căpătat pojghița de deasupra o culoare brună închisă, o punem să se răcească, o răsturnăm pe o farfurie mare și servim rece.

Prăjituri mărunte.

Pe scândura de tăieței punem un jum. kgr. făină albă, la mijloc facem o groapă și adăugăm 3 ouă gălbenuș și albuș, 1 pahar mare cu unt sau unsoare, 6 linguri de zahăr pisat mărunț, 1 praf de vanilie și frământăm bine. Din aluatul acesta, cu ajutorul sucturului pe scândura de tăieței înfăinată, întindem de grosimea unei unchii de cuțit, tăim cu forme de prăjituri, le punem pe tavă și le coacem în cuptor la foc potrivit. Coapte stau mai multe luni.

(Din *Mica bucătărie a sâtenței de Lucreția Dr. Opreanu, prof.*)

Curățirea petelor

I. *Petele de cerneală.* 1) Când sunt proaspete, se vor freca cu o cârpă îmbibată în oțet (acid acetic) și imediat se vor usca cu o cârpă. 2) Petele vechi se vor înmuia întâiu în oțet (acid acetic), apoi se vor freca cu sârmă subțire de parchete sau cu o lamă de ras.

II. *Petele de cremă de ghețe.* Dispar când sunt frecate cu benzină sau cu esență de terbențină.

III. *Petele de funingine.* Se vor șterge întâiu bine cu o cârpă uscată, apoi se vor freca cu esență de terebentină.

IV. *Petele de grăsime.* 1) Dispar cu benzină sau cu esență de terebentină. 2) Sau să se imbibe petele bine în esență de terebentină, apoi să se presare cu praf de cretă sau cu făină de porumb.

V. *Petele de hârtie de muște.* Se freacă cu benzină sau cu esență de terebentină.

VI. *Petele de licheur.* Se vor umezi bine petele cu apă sau benzină, apoi se vor șterge cu o cârpă uscată.

VII. *Petele de noroi.* Se vor șterge imediat cu o cârpă uscată. Dacă noroiul s'a uscat, se va freca întâiu cu o cârpă uscată, apoi cu benzină. Dacă petele tot n'au dispărut, se vor freca cu o lamă de ras sau cu hârtie sticlă.

VIII. *Petele de proveniență necunoscută.* Se vor freca cu benzină sau cu esență de terebentină. Dacă totuși n'au dispărut, se vor rade cu o lamă de ras, sârmă de parchet sau cu hârtie sticlă.

IX. *Petele de petrol.* Se freacă cu esență de terebentină și imediat se șterg cu o cârpă uscată. Dacă petele n'au dispărut, să se repete a doua zi operație de mai sus.

X. *Petele de rugină.* Dispar frecate cu zeamă de lămâie, apoi șterse cu o cârpă caldă.

XI. *Petele de rășină sau păcură.* Se vor unge întâiu bine cu un strat de unt, se vor lăsa câtva timp, apoi se vor rade cu un cuțit, se vor șterge cu o cârpă uscată și se vor freca cu esență de terebentină.

XII. *Petele de șocolată, cacao.* Dacă se șterg imediat nu lasă nicio urmă. Petele vechi se freacă cu benzină.

(Din Căminul meu de Cl. Ungureanu.)

Mirazuri din lumea mare

Cum scriu diferitele nații de oameni? Toate-națiile din Europa — afară de Turci și de Jidani, — scriu începând dela stânga către dreapta. Tot așa scriu: Armenii, Etiopienii, (negri), Georgienii și Slavii toți. Arabii, Evreii, Sirienii, Persii, Turcii și Tătarii scriu dela dreapta spre stânga. Chinezii și Japonezii scriu de sus în jos. Mexicanii scriu de jos în sus. Grecii cei dintâiu au scris dela stânga la dreapta și al doilea rând dela stânga la dreapta, al treilea iar dela dreapta la stânga, așa cum e mersul plugului.

*

Cât vorbesc oamenii? S'a făcut socoata că un bărbat vorbește cam 3 ceasuri pe zi, dacă s'ar aduna laolaltă și s'ar împărți pe zi, tot ceeace vorbește, Dacă s'ar tipări această vorbărie, ar face pe ceas cam 19 pagini de carte: iar într'un an 52 de cărți mari. La femei, socoata iese aproape îndoit, după ce știut lucru este că femeile-s «mai bune de gură».

Intrebarea este însă, câte din aceste vorbe le folosește omul pentru a grăi cu Dumnezeu prin rugăciune?

*

Cel mai mare ospăț din lume s'a ținut în anul 1856, la nunta unui Țar din Rusia. Mesele au fost:

întinse pe un câmp de 25 kilometri. Au luat parte 200 mii de oaspeți. Din loc în loc se afla câte un brad de crângile cărui erau atârinate fructe, pui fripți și alte bunătăți. Mai erau făcute și niște fântâni din care oaspeții scoteau vin de beut, cât le poftea inima.

*

Cât s'a săpat în coaja pământului? Înăuntrul pământului este foc și materii topite. Acest uriaș cazan, are la suprafață o scoarță, o coajă uscată (pământul) groasă de 120 kilometri. E foarte subțire când ne gândim că până la mijlocul pământului mai sunt încă 6000 de kilometri. Omul a scobit în coaja pământului numai până la o adâncime de 3 kilometri. Mai departe nu se poate înainta din pricina căldurii.

Cât se poate răbda la foame

Pasărea rabdă 9 zile, *cânele* 20 de zile, *broasca* 360 de zile (cea țestoasă 500 de zile), *șarpele* 800 de zile, *peștele* 1000 de zile, *cărăbușul* 1200 de zile, iar omul 12 zile.

*

În Spania țărancele duc vaca cu lapte la oraș și o mulg în fața cumpărătorului, dându-i laptele ce dorește a cumpăra.

*

Tot în Spania, medicul casei primește plată zilnic atât timp cât cei ai casei sunt sănătoși. Onorarul lipsește însă de pe măsuta obișnuită pe tot timpul cât este cineva bolnav.

*

Petrolul a fost descoperit la anul 220 înainte de Hristos. Sfiredelul cu care se sondează roca (piatra) este din diamant și costă un milion și jumătate lei.

Orb și surd dela vârsta de patru ani, Winthrop C. Chapman, e plecat dela Southampton spre Africa de Sud, unde vrea să învețe și pe alți nenorociți ca el cum să «audă» cu mâinile.

Chapman, care are 23 de ani și e fiul unui doctor american, a fost șapte ani în Institutul Perkins din statul Massachusetts, unde a învățat să înțeleagă ce i se spune, ținând degetele de la o mână pe buzele și bărbia celui care îi vorbește.

Acum a fost invitat de autoritățile medicale din Africa de Sud să ție un ciclu de conferințe în diverse centre. El e însoțit în această călătorie de mama sa și de miss Ineț Hall, aceea care l-a învățat să audă cu mâinile.

*

Pentru fabricarea unui ciorap trebuesc 5000 de metri de fir mătase, cu alte cuvinte 10 km. pentru o pereche. Viermelui de mătase îl trebuie în medie 3 zile spre a țese gogoșa lui, care odată gata, măsoară 350 până la 500 de metri. 25 de gogoși sunt necesare pentru o pereche de ciorapi.

*

Zilele trecute s'a vândut la Londra, la licitație prima umbrelă de ploaie, întrebuințată în Anglia.

Această umbrelă a fost adusă în Anglia în secolul al 18-lea de un anume Hanway, care a avut curajul s'o poarte în ciuda bătăii de joc a trecătorilor și mai ales a copiilor. Au trebuit să treacă treizeci de ani până ce contemporanii lui Hanway să se convingă de utilitatea acestui accesoriu atât de indispensabil de azi.

*

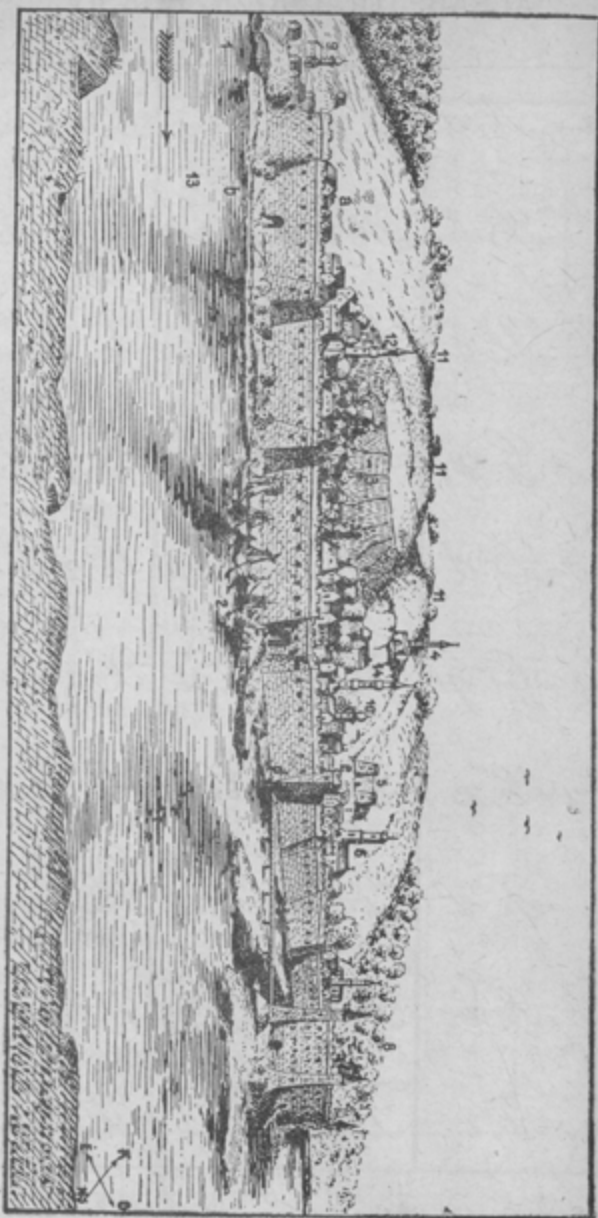
In Sahara există flori cari au forma pietrilor.

ALFABETUL CIRILIC

Forma literelor	Numele lor pronunțate de Români	Înțelesul numelor din slavonește	Valoarea fonetică	Valoarea numerică	Forma literelor	Numele lor pronunțate de Români	Înțelesul numelor din slavonește	Valoarea fonetică	Valoarea numerică
А	az	eu	a	1	Ф	fertă	—	f	500
Б	buchie	literă	b	—	Х	her	hiară	h	600
В	vede	știu	v	2	Ψ	psi	—	ps	700
Г	glagoli	cuvinte	g, gh	3	Ѧ	ot	din	o	800
Д	dobro	bun	d	4	Ц	ți	ți	t	900
Е	iest	este	e	5	Ш	șa	—	ș	—
Ж	juvete	trăși	j	—	Щ	ștea	—	șt	—
С	dzialo	foarte	dz	6	Ч	cerfu	vierme	ce, ci	90
З	zemle	țară	z	7	Ъ	ior	—	ă	—
И	ije	care	i	8	Ь	ier	—	u, ă, â	—
І	i	—	i	10	І	ieri	—	â	—
К	caen	cum	c, ch	20	Ѣ	iati	—	ea	—
Л	liude	oameni	l	30	Ѧ	ius	—	î, â	—
М	mislete	gândiți	m	40	Ю	iu	—	iu	—
Н	naș	al nostru	n	50	ІІ	iaco	—	ia	—
О	on	acela	o	70	Ѧ	ia	—	ia	—
П	pocoi	liniște	p	80	Ѧ	thita	—	th	9
Р	rătă	spune!	r	100	Ѧ	csi	—	cs	60
С	slovo	cuvânt	s	200	Ц	gea	—	ge, gi	—
Т, М	tverdu	tare	t	300	Ѧ	in	—	f, în	—
Ѧ	ucu	învățat	u	400	Ѧ	ipsilon	—	i	—
Ѧ	u	—	u						

(Redăm acest alfabet pentru că este de folos la citirea
vechilor noastre cărți bisericești).

Lipova

Reconstituirea Cetății Lipovei de pe malul Mureșului. Aci, în trecutul îndepărtat a fost reședința unui
Episcop ortodox român.

Târgurile din Banat și Ardeal

JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL

- Banloc, 4 Aprilie, 1 Noemvrie
 Beba-Veche, 6 Martie, 5 Iunie, 4 Septemvrie
 Belinț, 28 Aprilie, 11 August
 Beșenova-Veche, 14 Mai, 13 August, 15 Octomvrie
 Biled, 20 Martie, 12 Iunie, 2 Octomvrie
 Brestovăț, 1 Aprilie, 14 Octomvrie
 Butin, 24 Aprilie, 24 Iulie, 15 Octomvrie, 20 Decemvrie
 Buziaș, Ultima Vineri din August, a 3-a Vineri din Ianuarie, Aprilie, Iulie, 1-a Vineri din Octomvrie
 Ciacova, 7 Aprilie, 30 Iunie, 25 August, 13 Octomvrie, 10 Noemvrie
 Cărpiniș, 13 Aprilie, 12 Iunie, 18 Septemvrie
 Cénadul-Mare, 19 Iunie, 15 August, 9 Octomvrie, 4 Decemvrie
 Cenci, 24 Mai, 24 August, 25 Octomvrie
 Chevereșul-Mare, 10 Martie, 9 Iunie, 4 August, 3 Noemvrie
 Chizătău, 11 Ianuarie, 28 Aprilie, 18 Iunie, 15 Octomvrie
 Comloșul-Mare, 28 Februarie, 12 Iunie, 28 August, 13 Noemvrie
 Clopodia, 7 Ianuarie, 7 Aprilie, 4 August, 6 Octomvrie
 Denta, 20 Mai, 2 Noemvrie
 Deta, prima Sâmbătă din Februarie, 19 Martie, 11 Iunie, 10 Septemvrie, 26 Noemvrie
 Fibiș, 8 Februarie, 9 Mai, 7 Noemvrie
 Gătaia, 23 Ianuarie, 23 Iulie, 23 Octomvrie, prima zi de Luni după 23 Aprilie
 Ghertenis, 10 Ianuarie, 10 Aprilie, 10 Iulie, 10 Octomvrie
 Giulvăz, 12 Mai, 12 August, 7 Octomvrie
 Ghizela, 21 Martie, 21 Septemvrie
 Igris, 4 Septemvrie
 Ioanisfeld, 15 Aprilie, 15 Octomvrie
 Iamul-Mare, 27 Aprilie, 4 Septemvrie, 17 Februarie, 10 Noemvrie
 Jebel, 21 și 22 Aprilie, 1 Iunie, 1 Septemvrie, 20 și 21 Octomvrie
 Jimbolia, 26 și 27 Martie, 25 și 26 Iunie, 3 și 4 Sept., 5 și 6 Noemvrie
 Lenauheim, 6 Martie, 24 Aprilie, 9 Octomvrie
 Liebling, 10 Maiu, 7 Septemvrie
 Lipova, 22 Aprilie, 20 Iulie, 8 Septemvrie, 8 Noemvrie
 Lovrin, 12 Martie, 25 Iunie, 10 Septemvrie, 29 Octomvrie
 Moravița, 3 Aprilie, 4 Octomvrie
 Mertișoara, 20 Aprilie, 10 August
 Moritfeld, 10 Martie, 8 Mai, 21 August, 6 Noemvrie
 Nichișoara, 22 Maiu, 6 August
 Ohaba-Forgaci, 20 Ianuarie, 26 Maiu, 14 Iulie, 27 Octomvrie

Orțișoara, 8 Septemvrie

Peciuł-Nou, 3 Aprilie, 7 August, 23 Octomvrie

Periam, 24 Aprilie, 15 Iunie, 24 Septemvrie, 14 Noemvrie

Pesac, 1 Aprilie, 24 Iunie, 14 Octomvrie

Recas, 20 Februarie, 3 Iunie, 31 August, 29 Octomvrie

Sacoșul-Mare, 19 Martie, 28 Iunie, 28 Septemvrie

Sacoșul-Turcesc, 17 Maiu, 17 Noemvrie

Sănnicolaul-Mare, Sămbătă înainte de 5 Aprilie, 1 Iulie, 18 Octomvrie, 18 Decemvrie

Saravale, 26 Martie, 27 August

Satchinez, 15 Maiu, 15 August, 15 Noemvrie

Săcusigiu, 25 Ianuarie, 27 Iulie, 23 Octomvrie

Șemlac, 19 Martie, 18 Iunie, 22 Octomvrie

Sânpetrul-German, 16 August

Timișoara, Joia și Vinerea înainte de 20 Martie, 2 Iunie, 16 August, 30 Septemvrie, 19 Decemvrie. Dacă aceste zile cad pe ziua de Joi, târgul începe în aceeași zi și ține 2 zile. Dacă în ziua de târg e sărbătoare națională, târgul se va ține Vinerea.

Topolovățul-Mare, 28 Aprilie, 16 Iunie, 11 August, 22 Decemvrie.

Tormac, 22 Aprilie, 17—19 Iunie, 16—18 Septemvrie, 25—27 Noemvrie

Uivar, 10 Aprilie, 22 August, 10 Octomvrie.

Variaș 3 Aprilie, 4 Septemvrie, 30 Octomvrie.

Vinga, 21 Maiu, 20 August, 20 Octovrie, 2 Decemvrie.

JUDEȚUL SEVERIN

Bata, 2 Februarie, 1 Maiu, 6 August 21 Noemvrie.

Balinț, Joia primă din lunile Aprilie, Iunie, Septemvrie și Decemvrie.

Berzovia, 29 Martie, 31 Maiu, 26 Iulie, 29 Octomvrie

Bethausen, Sămbătă ultimă din Aprilie, Iunie și penultima din Decemvrie.

Birchiș, 1. prima Sămbătă din luna Februarie, 2. a doua Sămbătă din luna Maiu, 3. a doua Sămbătă din luna August, 4. a doua Sămbătă din luna Noemvrie.

Caransebeș, ultima Vineri și Sămbătă din Ianuarie și Aprilie, prima Joi din August și Octomvrie.

Căpâlnaș, 1 Ianuarie 9 Martie, 23 Aprilie, Luni Rusalilor, Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, Sf. Maria mică, Arhang. Mihail și Gavril.

Cornea, Luni după Dumineca 5 din postul Paștilor, Luni înaintea Arhanghelului Mihail și Gavril

Curtea, 21 Maiu, 14 Septemvrie.

Domașnea, Sămbătă înainte de Florii și Luni după Sf. Petru și Pavel.

Făget, cu 4 zile înainte de Botez, cu 4 zile înainte de Sf. Toader, cu 4

zile înainte de Ispas, 4 zile înainte de Sf. Petru, 4 zile înainte de Sf. Maria, 4 zile înainte de Sf. Dumitru și Sf. Nicolae.
 Lugoj, 10 Februarie, 10 Maiu, 4 Iulie, 31 Octomvrie, Marția înainte de 25 Martie, înainte de 15 August și Decemvrie.
 Mehadia, Ultima Sămbătă înainte de Florii, Botez, de Sf. Petru și de Sf. Paraschiva.
 Mehadica, Miercuri înainte de Întâmpinarea Domnului, Sf. Gheorghe, Sf. Ilie și de Arh. Mihail și Gavril.
 Orșova, 1 Maiu, 17 Septemvrie.
 Sacul, 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie, 15 Octomvrie.
 Teregova, Vineri înainte de Botez, Vinerea Patimilor, Vineri înainte de Nașterea Sf. Ion Botzătorul și 26 Ocomvrie.

JUDEȚUL CARAȘ

Berzasca 13 și 14 Iulie, 26 și 27 Octomvrie.
 Bocșa Română, 8 Martie, 6 Maiu.
 Bocșa Montană—Vasiova, 23 Martie, 15 Aprilie, 15 Maiu, 3 Iulie, 25 Septemvrie, 20 Noemvrie.
 Bozovici, Luni în săptămâna penultimă a Paștelor, Luni înainte de Înălțarea Domnului, Luni în prima săptămână după 1 Octomvrie, Luni din penultima săptămână înainte de Crăciun.
 Căcoveni, 4 Februarie, 22 Maiu, 26 August, prima Miercuri din luna Noemvrie.
 Ciuchiciu, 2 Februarie, 21 Maiu, 6 August, 26 Octomvrie.
 Dalboșet, 10 Martie, 23 Octomvrie.
 Dognecea, 17 Martie, 1 Septemvrie.
 Forotie, 27 Aprilie, 7 Septemvrie, 12 Octomvrie.
 Jidovin (Berzovia), 26 Martie, 28 Maiu, 30 Iulie, 29 Octomvrie.
 Moldova nouă, 20 Aprilie, 22 Iunie, 2 Noemvrie.
 Moldova-Veche, 7 Aprilie, 28 August.
 Naidăș, 2 Februarie, 14 Octomvrie.
 Oravița-Montană, 12 Martie, 16 Iulie, 8 Octomvrie, 3 Decemvrie.
 Prigor, 26 Ianuarie, 22 Iunie, 19 Octomvrie.
 Reșița, Vineri înainte de Florii, înainte de Sf. Ilie, înainte de ziua Crucii și ultima Vineri din Octomvrie.
 Sasca-Montană, 7—8 Maiu, 23—24 Iunie, 21—22 Septemvrie, 3 Nov.
 Tirol, 3 Martie, 1 Septemvrie.
 Valea Mare, Joia Mare, Sf. Paraschiva.
 Vrani, 24 Iunie, 26 Octomvrie.
 Vermeș, 8 Maiu, 9 Octomvrie.

JUDEȚUL ARAD

Almaș, Marți înaintea sărbătoarei Sf. Paști, Marți înainte de SS.

Apostoli Petru și Pavel, Marți înainte de Sf. Dumitru, Marți înainte de Crăciun.

Aradul-Nou, 1 Martie, 16 Iunie, 18 Octomvrie.

Bârzava, Duminecă înainte de S. S. 40 mucenici, Duminecă înainte de Constantin și Elena, Duminecă înainte de Schimbarea la față, Duminecă înainte de Cuv. Paraschiva, Duminecă în de Sf. Crăciun.

Buteni, Luni din săptămâna în care cade sărbătoarea Întâmpinarea Domnului, Luni la o săptămână după sărbătoarea Rusalilor.

Luni din săptămâna în care cade sărbătoarea Tăierea Capului Sf. Ios Botezătorul, Luni înainte de sărbătoarea Nașterii Domnului

Cil, Luni după Florii, 11 Iulie, întrucât ziua de 11 Iulie nu cade pe ziua de Luni, se va ține înainte de această dată, 26 Octomvrie (idem), Luni după Sf. Nicolae.

Cermeiu, 25 Martie, 30 Iunie, 11 Noemvrie, 1 Decemvrie.

Chișineu-Criș, 20 și 21 Aprilie, 20 și 21 Iunie, 21 și 23 Septemvrie, 8 și 9 Decemvrie

Dieci, 20 Martie, 20 Iulie, 20 Octomvrie.

Dezna, Sâmbătă înainte de 19 Maiu, 14 Septemvrie, 21 Noemvrie.

Ghioroc, prima Duminecă după 15 Martie și 25 Septemvrie (mărfuri și alimente), 15 și 16 Martie, 30 și 31 Septemvrie (vite)

Gurahonț, Luni înainte de 10 Februarie, Luni înainte de 11 Mai, Luni înainte de 30 August, Luni înainte de 15 Noemvrie.

Hălmagiu, Sâmbătă după 6 Februarie, Sâmbătă înainte de Florii, Sâmbătă înainte de 29 Iunie, Sâmbătă înainte de 3 Septemvrie, Sâmbătă după 26 Octomvrie.

Ineu, în prima săptămână după Botez, în ultima Duminecă din Aprilie, în săptămâna Sf. Ilie, în Octovrie după Sf. Dumitru.

Nădlac, Sâmbătă și Duminecă în care cad zilele de 2 Ian., 24 Aprilie și 29 Sept. (întrucât datele amintite ar putea să cadă în zile de sărbătoare, atunci târgurile se țin în săptămâna premergătoare) 6 și 7 Iulie

Pecica, Sâmbătă înainte de 25 Martie și 25 August deasemeni și Duminică

Pâncota, Ultima Sâmbătă și Duminecă a lunii Februarie, A doua săptămână după Paștile Ort., Sâmbătă și Duminecă a lunii Oct.

Petriș, 20 Ianuarie, Duminecă înainte de Florii, 10 și 11 Iunie, 19 și 20 Iulie, 14 Octomvrie, 20 Decemvrie.

Rovine, Sâmbăta premergătoare zilei de 9 Maiu pentru vite, Duminecă și Luni pentru mărfuri, Sâmbăta premergătoare zilei de 14 Sept. pentru vite, Duminecă și Luni pentru mărfuri.

Sft. Ana, Prima Sâmbătă din 1 Martie, August și Octomvrie.

Șimandul de jos, Sâmbătă și Duminecă înainte de 13 Februarie, 6 și 7 Maiu, 9 și 10 Septemvrie.

- Seitin**, Sâmbătă înainte de 15 Aprilie, Sâmbătă după 19 Noemvrie.
- Semlac**, în Dumineca cea mai apropiată de 20 Martie, 20 Iunie și 20 Septemvrie.
- Șicula**, Ultima Luni din Ian., prima Luni din Aprilie, ultima Luni înainte de Sft. Arhanghel Mihail și Gavril și ultima Luni înainte de SS Apostoli Petru și Pavel.
- Șiria**, Sâmbătă după 15 Ianuarie, Sâmbătă înainte de 15 Martie, Sâmbătă după 1 Iunie, Sâmbătă înainte de 15 August, Sâmbătă după 31 Septemvrie, Sâmbătă înainte de 1 Decemvrie.
- Șebis**, Miercurea din săptămâna în care cade Sft. Gheorghe, Miercurea din săptămâna în care cade Sft. Petru și Pavel, Miercurea din săptămâna în care cade Sft. Mihail și Gavril, Miercurea în săptămâna în care cade Sft. Nicolae.
- Șepreuș**, înainte cu o săptămână de Dumineca Floriilor românești, în ziua de Sft. Petru și Pavel (dacă cade într-o Duminecă se va ține Vineri) În ziua de Sft. Dumitru (idem).
- Socodor**, Sâmbătă ce urmează după 15 Ianuarie, Sâmbătă ce urmează după 1 Aprilie, Sâmbătă ce urmează după 15 Iulie, Sâmbătă ce urmează după 6 Noemvrie.
- Șilindia**, Dumineca după 15 Maiu, Dumineca după 2 Octomvrie, Dumineca după 13 Decemvrie.
- Săvârșin**, 14 Febrarie, 15 Maiu, 18 August, 3 Decemvrie, 1 Aprilie, 15 Iunie, 1 Octomvrie. 6
- Târnova** Joi după 1 Aprilie, Joi după 1 Iunie, Joi după 30 Septemvrie, Joi după 30 Decemvrie.
- Tăuți**, în fiecare a 3-a Luni din Aprilie și înainte de Luni din Sept.
- Vânători**, în Miercurea din săptămâna în care se cuprinde ziua de 7 Aprilie, Miercurea din săptămâna care se cuprinde 24 Iunie, Miercurea în care urmează prima Duminecă din Octomvrie. a doua Miercure din Decemvrie.
- Vărădia de Mureș**, 2 Ianuarie, Prima Joi după Sft. Paști, A doua Joi după Sft. Rusali. 14 Septemvrie.
- Zărand**, Sâmbătă și Dumineca primă din postul Paștilor, Sâmbătă și Duminca Rusaliilor, Sâmbătă și Dumineca Sft. Mării, Sâmbătă și Dumineca înainte de 17 Decemvrie.
- Zerind**, Joi la începutul lunii Ianuarie, Joi la începutul lunii Sept.

JUDEȚUL HUNEDOARA

- Băcia**, 21 Aprilie, 15 Septemvrie.
- Baia de Criș**, Plasa Avram Iancu, în Miercurea 3-a din Martie, Miercurea 3-a din Iunie, Miercurea 3-a din Sept., Miercurea 3-a din Decemvrie fs
- Balșa**, 25 Martie, 25 Iunie, în ultima zi de Joi din fiecare Luni de târg mixt.

- Bârsău, în ultima Sâmbătă a fiecărei luni.
- Blăjeni, Marția înainte de Sft. Paști, Marția înainte de Sft. Paraschiva.
- Brad, Prima Joi din luna Martie, prima Joi din luna Iunie, prima Joi din luna Septemvrie, prima Joi din luna Decemvrie.
- Cugir, 2 și 3 Aprilie, 20 și 21 Iulie, 14 și 15 Sept., 17 și 18 Decemvrie.
- Deva orașul, 11—12 Ianuarie de vite, 14 Ianuarie de marfă, 10 și 11 Maiu de vite, 13 Maiu de marfă, 31 Iulie și 1 August de vite, 3 August de marfă, 27 și 28 Oct. de vite, 30 Octovrie de marfă.
- Dobra (Plasa Dobra), 23 Aprilie, a doua Joi după Rusalii, 8 Septemvrie, 26 Octomvrie.
- Dobra, 7 Decemvrie, Marți din săptămâna brânzii.
- Geoagiu Plasa Geoagiu, 6 și 8 Aprilie, 1 și 3 Iulie, 3 și 5 Sept., 8 Dec.
- Hațeg, orașul, 30—31 Ian. 2 Februarie Miercuri și Joi înaintea Floriilor, de vite, Sâmbăt Floriilor, de marfă, 12—13 Aug. de vite, 15 Aug. de marfă, 5—6 Sept. de vite 8 Septemvrie, de marfă.
- Hunedoara orașul, a) Târgul „Miezele Păresei”, în a 4-a săptămână din postul Paștilor, Miercurea și Sâmbăta. b) Târgul „Ispasului”, Miercurea și Sâmbăta înainte de Ziua Eroilor. c) Târgul „Sân-petruului” la 26—29 Iunie. d) Târgul „Tăierii Capului” 26—29 August. e) Târgul „Vracilor” 11—14 Noemvrie.
- Ilia (Plasa Ilia) 7 Ianuarie, 25 Martie, a doua zi de Rusalii, 4 Iunie, 15 August, 9 Septemvrie, 22 Noemvrie.
- Orăștie orașul, 11 și 14 Martie, 1 și 4 Iunie, 1 și 4 Octomvrie, 3 și 6 Decemvrie
- Petroșani orașul, 13 și 15 Maiu, 13 și 16 Octomvrie. 4
- Pui (Plasa Pui) 1 Maiu, 14 Octomvrie.
- Sarmisgetuza, a doua Duminecă după Sf. Paști, 14 Octomvrie.
- Sângeorgiu (Plasa Hațeg), 6 Maiu, 14 Octomvrie, 18 Decemvrie.
- Sântămăra de piatră (Plasa Hunedoara), 13 Ianuarie, a patra zi, de Paști, 14 Octomvrie.
- Sălașul de sus, 21 Aprilie, 27 Septemvrie.
- Sibot, (Plasa Orăștie), 21 Maiu, 8 Noemvrie.
- Simeria (Plasa Deva), 26 și 27 Februarie, de vite, 1 Martie de marfă, 15—16 și 18 Iulie, 11—12 și 14 Oct., 23—24 și 26 Decemvrie.
- Vata de Jos, Vinerea înainte de Florii, Vinerea înainte de Sft. Petru și Pavel, Vinerea înainte de Crăciun.
- Zam 16 Ianuarie, a patra Miercure din postul Paștilor, 21 Maiu, 8 Iulie, 29 August, 14 Septemvrie, 30 Noemvrie.
- TARGURI MAI INSEMNAȚE ÎN ARDEAL**
- Abrud, 23 Februarie, 20 Aprilie, 7 Septemvrie, 30 Noemvrie.
- Aiud, 22—25 Ianuarie, 3—8 Maiu, 16—19 August, 13—16 Octomvrie, 1—4 Decemvrie
- Alba-Iulia, vite: 4—5 Aprilie, 23—24 Iulie 27—28 Septemvrie, 14—15 Dec, marfă: 7 Aprilie, 28, Aprilie, 30 Septemvrie, 19 Decemvrie.

- Aleșd, jud. Bihor. Miercuri după 4 Februarie, 5 Aprilie, 19 Octombrie. Joi înainte de 21 Iunie, Joi săptămâna cu 21 Septembrie, Joi săptămâna cu 13 Decembrie.
- Avrig, 19 Martie, 1—2 Iunie, 12—14 August, 1—2 Octombrie.
- Beiuș, jud. Bihor, în zilele de Joi a doua după 2 Februarie, după 23 Aprilie, după 20 Iulie și după 26 Octombrie.
- Beliu, jud. Bihor. Marți din săptămâna cu 1 Aprilie, 1 Iunie, cu 1 Septembrie și a treia din Octombrie.
- Blaj, 9—12 Aprilie, 30 Iunie, 2 Iulie. 3—6 Decembrie.
- Brașov, 6 Aprilie, 8 Iunie, 11 Octombrie.
- Budju de Câmpie, 31 Maiu, 2—3 Iunie, 21—22 Septembrie.
- Câmpeni (jud. Turda), 13 Februarie, 2 Aprilie, 28 Maiu, 9 Iulie, 28 August, 5 Noembrie.
- Ceica (jud. Bihor). Miercurile după 6 Ianuarie, din săptămâna Patimilor, săptămâna cu 29 Iunie și a treia înainte de 26 Octombrie.
- Copșa-Mare, 21 și 24 August.
- Copșa-Mică, oi 21 Aprilie, vite cornute, 25 Aprilie, 20 August, marfă, 28 Aprilie, 13 August.
- Dumbrăveni Ibașfalău, 24—26 Ianuarie, 22—26 Martie, 8—10 Maiu, 2—5 Iulie, 18—20 Septembrie, 1—20 Noembrie.
- Făgăraș, 15 Martie, 20—22 Maiu, 7—8 Septembrie, 4—5 Decembrie.
- Mediaș, 24—26 Februarie, 10—12 Aprilie, 28—30 Maiu, 9—13 Iulie, 21—24 Sept., 21—22 Nov., 6—8 Iulie, oi vite de prăsilă 9 Aprilie.
- Săliște (jud. Sibiu), oi și porci, 4 Aprilie, 11 Iunie, 4 Octombrie, vite 5 Aprilie, 12 Iunie, 5 Octombrie.
- Sibiu oi, 26—28 Aprilie, 7—8 Septembrie, vite 9—10 Ian., 29—30 Aprilie, 10—11 Sept., cai, 11—12 Ianuarie 2—3 Maiu, 12—13 Septembrie.
- Simieria (jud. Hunedoara), 26—27 Februarie, 21—22 Iunie, 1 Septembrie 13—14 Octombrie.
- Sighișoara, 15—16 Ianuarie, 13—14 Martie, 21—22 Iunie, 15—16 Septembrie, 1—2 Noembrie.
- Șinca-Verbe, vite cornute 10 Martie, 29 Aprilie, 20 Iulie, 24 Octombrie, oi și porci 11 Martie, 30 Aprilie, 21 Iulie, 25 Octombrie.
- Talpoș (jud. Bihor), Sămbetele din săptămâna cu 25 Februarie, 25 Maiu, 25 August, 25 Noembrie.
- Teaca, 30—31 Ianuarie, 29—30 Aprilie, 26 Iunie, 3—4 Noembrie, oi 10—11 Aprilie.
- Teiuș, 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25 Iunie, 26—27 August, 5—6 Noembrie, oi 15 August.
- Tinca, (jud. Bihor). zilele de Martie, 21 Iunie, 8 Sept., 8 Dec. guri din Oradea, după 23 Aprilie, 11—13 Iunie, 5—7 Septembrie.
- Turda, 18—20 Februarie, 3—5 Decembrie.
- Zlatna, 17—18 Martie, 16—17 Iulie, 30—31 August, 19—20 Nov.

Către cetitori

Acest calendar este al patrulea apărut în al treilea an de arhipăstorire a Prea Sfinției Sale Prea Sfințitului *D. D. Dr. Vasile Lazarescu*, cel dintâi Ierarh al reînființatei noastre Episcopii.

Și acesta apare, ca și cel din anul trecut, în vremea celui de al doilea mare război, la care ia parte și țara noastră începând cu anul 1941.

Flacăra acestui război a cuprins întreaga față a pământului. Puține țări sunt scutite de greul și suferințele pe care le aduce acesta. Luptele dintre popoare singurite au devenit lupte ale unei mulțimi de popoare, așezate în tabere vrăjmașe, au devenit lupte între continente grupate în două tabere. America întreagă, Australia, Africa și părți din Asia împreună cu Angia luptă contra Europei care formează tabără de apărare, adunând pe meterezele sale aproape toate popoarele locuitoare ale bătrânului nostru continent.

Țara noastră, prin luptă și jertfă de eroi, își caută locul ce i se cuvine între popoarele lumii.

Bunul Dumnezeu să primească jertfa eroilor noștri în altarul său cel mai presus de ceruri ca pe o mireasmă bine plăcută și să mântuiască neamul Românesc pentru care s'au jertfit.

Binevoți a îndrepta pe lângă greșelile mărunte de tipar, următoarele:

La pag. 42 se va omite în întregime *Consistorul spiritual apelativ metropolitan*.

La pag. 96, 19. Par. I... *Vichentie Cuzma*, în loc de *adm. par.*, se va citi *paroh*.

La pag. 97, 32. *Timișoara Elisabetin*... Par. II, 32 jug. *Liotu Surlaștu*, în loc de *adm. par.*, se va îndrepta în *paroh*.

La pag. 98, 33. Par. I... *Iova Firca*, în loc de *adm. par.*, se va îndrepta în *paroh*.

ANUL 1944 CU PACE ȘI BUNĂVOIRE!

